

2020

Vuosikertomus EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2020

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Puh. +352 4398-1
Tiedustelut: eca.europa.eu/fi/Pages/ContactForm.aspx
Verkkosivut: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2021

PDF

ISBN 978-92-847-6931-5

doi:10.2865/964298

QJ-01-21-342-FI-N

Sisällys

Luettelo tässä kertomuksessa käsitellyistä EU:n virastoista ja muista unionin elimistä	7
1. luku EU:n virastot ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimittama tarkastus	9
Johdanto	10
EU:n virastot	12
Erityyppiset virastot auttavat EU:ta suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintapolitiikkojaan	12
Hajautetut virastot vastaavat alakohtaisiin toimintapoliittisiin tarpeisiin	15
Euroopan komission toimeenpanovirastot toteuttavat EU:n ohjelmia	15
Muilla elimillä on kullakin täsmällinen tehtäväalueensa	15
Virastot saavat rahoituksensa eri lähteistä ja monivuotisen rahoituskehysten eri otsakkeista	16
Talousarvio- ja vastuuvapausjärjestelyt ovat samanlaisia kaikissa virastoissa, paitsi EUIPOssa, CPVO:ssa ja SRB:ssä	23
EU:n virastojen verkosto helpottaa virastojen keskinäistä yhteistyötä sekä niiden yhteydenpitoa sidosryhmiin	24
Tilintarkastustuomioistuimen toimittama tarkastus	28
Tilintarkastustuomioistuimen tarkastustehtävä kattaa vuotuiset tarkastukset, erityistarkastukset ja lausunnot	28
Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa pyritään arvioimaan keskeisiä riskejä	29
Muut riskit	31
Tilintarkastustuomioistuin raportoi petosepäilyistä relevanteille EU:n elimille (OLAF ja EPPO)	31
Tilintarkastustuomioistuimen tarkastustoimenpiteiden digitalisointi	32

2. luku Yhteenveto tarkastuksen tuloksista	37
Johdanto	38
Virastoja koskevien vuotuisten tarkastusten tulokset varainhoitovuodelta 2020 ovat yleisesti ottaen myönteisiä	39
Puhdas lausunto tilien luotettavuudesta kaikkien virastojen osalta	39
Tiettyjä seikkoja painottavat kappaleet ovat tärkeitä, jotta lukija voi saada oikean käsityksen EMAn ja SRB:n tilinpäätöksistä	40
Muita seikkoja koskevassa kappaleessa käsitellään Chafean kannalta erityisen keskeistä kysymystä	40
’Puhdas’ lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta kaikkien virastojen osalta	41
Tiettyjä seikkoja painottavan kappaleen avulla lukijat saavat paremman käsityksen SRB:n tuloista	41
Muita seikkoja koskevissa kappaleissa käsitellään ESMAn ja SRB:n kannalta erityisen keskeisiä kysymyksiä	41
Virastojen tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta annettiin puhdas lausunto ACERia, eu-LISAA and ENISAA lukuun ottamatta	42
Muita seikkoja koskevissa kappaleissa käsitellään ACERin, ENISAn, EIGEn ja EASOn kannalta erityisen tärkeitä kysymyksiä	43
Tilintarkastustuomioistuimen huomautuksissa puututaan parannuksia edellyttäviin osa-alueisiin 23 virastossa	44
Sisäiset kontrollit ovat kaikkein virhealttein osa-alue	46
Julkisiin hankintoihin liittyvät puutteet ovat edelleen maksujen sääntöjenvastaisuuden pääasiallinen syy	50
Talousarviohallinnon puutteet ovat kasvussa	51
Monenlaisia huomautuksia henkilöstöhallinnosta	53
Virastot sopeutuivat hyvin covid-19-pandemian aiheuttamaan ennennäkemättömään tilanteeseen	54
Virastot toteuttavat jatkotoimia aiempien vuosien tarkastushavaintojen perusteella	70

Muut Euroopan tilintarkastustuomioistuimen antamat, virastoja koskevat kertomukset	72
EU-virastojen verkoston vastaus	75
3. luku Tarkastuslausumat ja muut virastokohtaiset tarkastustulokset	77
3.1. Tarkastuslausumien perustana olevat tiedot	78
Virastot, jotka saavat rahoitusta monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeesta 1a – Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky	81
3.2. Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)	82
3.3. Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen tukivirasto (BEREC-virasto)	92
3.4. Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop)	98
3.5. Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto (EASA)	105
3.6. Euroopan pankkiviranomainen (EPV)	111
3.7. Euroopan kemikaalivirasto (ECHA)	120
3.8. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA)	127
3.9. Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT)	135
3.10. Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)	141
3.11. Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA)	148
3.12. Euroopan unionin rautatievirasto (ERA)	158
3.13. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA)	164
3.14. Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)	172
3.15. Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound)	177
3.16. Euroopan GNSS-virasto (GSA)	183
Virastot, jotka saavat rahoitusta monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeesta 2 – Kestävä kasvu: luonnonvarat	188
3.17. Euroopan ympäristökeskus (EEA)	189
3.18. Euroopan kalastuksenvalvontavirasto (EFCA)	194

Virastot, jotka saavat rahoitusta monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeesta 3 – Turvallisuus ja kansalaisuus	198
3.19. Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL)	199
3.20. Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO)	205
3.21. Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC)	216
3.22. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA)	221
3.23. Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE)	227
3.24. Euroopan lääkevirasto (EMA)	234
3.25. Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA)	242
3.26. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)	247
3.27. Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust)	255
3.28. Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol)	261
3.29. Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)	268
3.30. Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)	274
Virastot, jotka saavat rahoitusta monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeesta 4 – Globaali Eurooppa	290
3.31. Euroopan koulutussäätiö (ETF)	291
Virastot, jotka saavat rahoitusta monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeesta 5 – Hallinto	296
3.32. Euratomin hankintakeskus (ESA)	297
Omarahoitteiset erillisvirastot	302
3.33. Yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO)	303
3.34. Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO)	308
3.35. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB)	317
3.36. Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT)	326

Euroopan komission toimeenpanovirastot	331
3.37. Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)	332
3.38. Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto (EASME)	337
3.39. Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA)	344
3.40. Innovoinnin ja verkkojen toimeenpanovirasto (INEA)	350
3.41. Tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA)	355
3.42. Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto (Chafea)	361
Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tiimi	366

Luettelo tässä kertomuksessa käsitellyistä EU:n virastoista ja muista unionin elimistä

Lyhenne	Koko nimi	Lyhenne	Koko nimi
ACER	Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	EMCDDA	Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus
BEREC-virasto	BERECin tukivirasto	EMSA	Euroopan meriturvallisuusvirasto
CdT	Euroopan unionin elinten käännöskeskus	ENISA	Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto
Cedefop	Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	EPPO	Euroopan syyttäjänvirasto
CEPOL	Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	ERA	Euroopan unionin rautatievirasto
Chafea	Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto	ERCEA	Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto
CPVO	Yhteisön kasvilajikevirasto	ESA	Euratomin hankintakeskus
EACEA	Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto	ESMA	Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen
EASA	Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto	ETF	Euroopan koulutussäätiö
EASME	Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto	EUIPO	Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto

Lyhenne	Koko nimi	Lyhenne	Koko nimi
EASO	Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	eu-LISA	Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto
EPV	Euroopan pankkiviranomainen	EU-OSHA	Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto
ECDC	Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus	Eurofound	Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö
ECHA	Euroopan kemikaalivirasto	Eurojust	Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto
EEA	Euroopan ympäristökeskus	Europol	Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto
EFCA	Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	FRA	Euroopan unionin perusoikeusvirasto
EFSA	Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	Frontex	Euroopan raja- ja merivartiostovirasto
EIGE	Euroopan tasa-arvoinstituutti	GSA	Euroopan GNSS-virasto
EIOPA	Euroopan vakuutus- ja lisälääkeviranomainen	HADEA	Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto
EIT	Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti	INEA	Innovoinnin ja verkkojen toimeenpanovirasto
ELA	Euroopan työviranomainen	REA	Tutkimuksen toimeenpanovirasto
EMA	Euroopan lääkevirasto	SRB	Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

1. luku

EU:n virastot ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimittama tarkastus

Johdanto

1.1. Euroopan tilintarkastustuomioistuin on EU:n varainhoidon ulkoinen tarkastaja¹. Se toimii tässä ominaisuudessa unionin kansalaisten taloudellisten etujen riippumattomana valvojana, erityisesti auttamalla kehittämään EU:n varainhoitoa. Lisätietoja tilintarkastustuomioistuimen työstä esitetään toimielimen toimintakertomuksissa, katsauksissa sekä lausunnoissa, joita annamme uudesta tai päivitetystä EU-lainsäädännöstä ja muista varainhoitoon vaikuttavista päätöksistä².

1.2. Toimeksiantonsa mukaisesti tilintarkastustuomioistuin tarkastaa vuosittain EU:n toimielinten, virastojen ja unionin muiden elinten tilit sekä tilien perustana olevat tulot ja maksut³.

1.3. Tässä kertomuksessa esitetään tulokset tilintarkastustuomioistuimen vuotuisesta tarkastuksesta, joka koski EU:n virastoja ja unionin muita elimiä (jäljempänä yhteisnimellä 'virastot') varainhoitovuonna 2020. Lisäksi kertomuksessa esitetään virastoja koskevat tarkastustulokset, jotka on saatu muista tilintarkastustuomioistuimen tarkastustehtävistä, kuten erityistarkastuksista tai lausunnoista. Kertomuksen rakenne on seuraava:

- **Ensimmäisessä luvussa** kuvataan virastoja ja tilintarkastustuomioistuimen toimittamien tarkastusten luonnetta.
- **Toisessa luvussa** esitellään tilintarkastustuomioistuimen vuotuisen tarkastuksen tulokset kokonaisuutena ja selostetaan muita virastoihin liittyviä tarkastustuloksia ja lausuntoja.
- **Kolmas luku** sisältää *tarkastuslausuman* kunkin 41 viraston osalta sekä tilintarkastustuomioistuimen lausunnot ja huomautukset virastojen tilien luotettavuudesta sekä tulojen ja maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta). Samalla esitetään myös kaikki sellaiset seikat ja huomautukset, jotka ovat tulleet esiin tarkastuksen yhteydessä mutta joiden vuoksi ei ole syytä asettaa mainittuja lausuntoja kyseenalaisiksi.

¹ SEUT-sopimus, 285–287 artikla (EUVL C 326, 26.10.2012, s. 169–171).

² Saatavilla tilintarkastustuomioistuimen internet-sivustolla osoitteessa www.eca.europa.eu.

³ Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus ei kata kolmea puolustusalan virastoa, jotka rahoitetaan jäsenvaltioiden maksuosuuksilla (Euroopan puolustusvirasto, Euroopan unionin turvallisuusalan tutkimuslaitos ja Euroopan unionin satelliittikeskus). Niiden tarkastamisesta vastaavat muut riippumattomat ulkoiset tarkastajat.

1.4. Tilintarkastustuomioistuimen virastoihin 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta kohdistamassa tarkastuksessa saatiin yleisesti ottaen vahvistus aiempina vuosina raportoiduille myönteisille tuloksille. Kunkin viraston osalta laaditussa *tarkastuslausumassa* annettiin

- o vakiomuotoinen (puhdas) tarkastuslausunto tilien luotettavuudesta kaikkien virastojen osalta
- o vakiomuotoinen (puhdas) tarkastuslausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta) kaikkien virastojen osalta
- o vakiomuotoinen (puhdas) tarkastuslausunto virastojen tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta) kaikkien virastojen osalta lukuun ottamatta ACERia, eu-LISAA ja ENISAA, joiden osalta annettiin varauman sisältävät lausunnot.

1.5. Useimpien virastojen osalta tilintarkastustuomioistuin toi kuitenkin esille parantamista vaativia osa-alueita *tiettyjä seikkoja painottavissa kappaleissa ja muita seikkoja painottavissa kappaleissa sekä huomautuksissa, jotka eivät aseta tarkastuslausuntoja kyseenalaisiksi.*

EU:n virastot

Erityyppiset virastot auttavat EU:ta suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintapolitiikkojaan

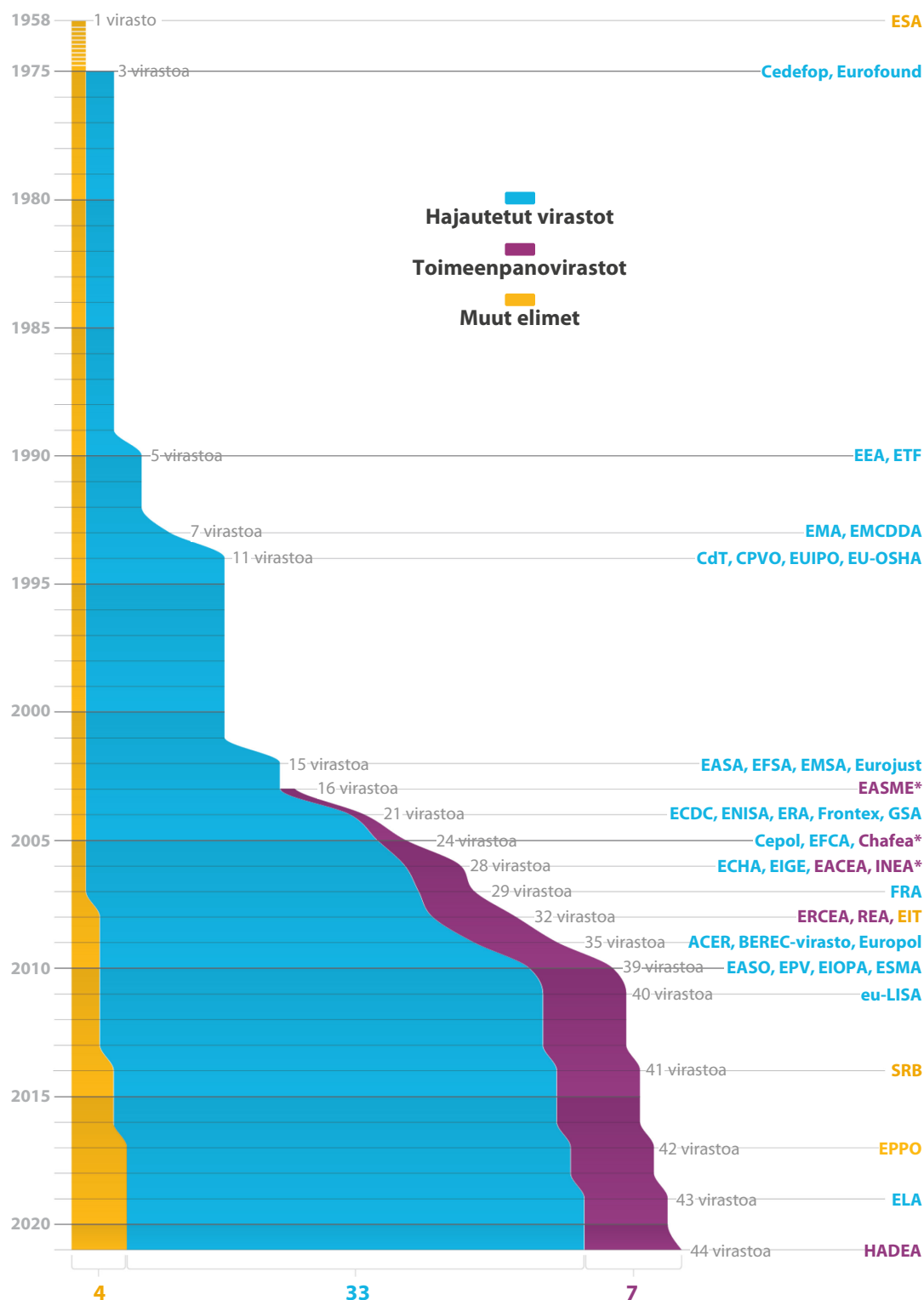
1.6. EU:n virastot ovat erillisiä oikeushenkilöitä. Ne on perustettu johdetun oikeuden säädöksellä suorittamaan erityisiä teknisiä, tieteellisiä tai hallinnollisia tehtäviä, joilla autetaan EU:n toimielimiä suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintapolitiikkojaan. Virastot, jotka sijaitsevat eri jäsenvaltioissa, voivat vaikuttaa merkittävästi aloihin, jotka ovat äärimmäisen tärkeitä Euroopan unionin kansalaisten päivittäisessä elämässä. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi terveys, turvallisuus, vapaus ja oikeus. Tässä yhteenvedossa virastoihin viitataan niiden nimilyhenteillä. Lyhenneluettelo on kertomuksen alussa.

1.7. Virastoja on kolmea tyyppiä: hajautetut virastot, Euroopan komission toimeenpanovirastot ja muut elimet. Virastojen välisiä eroja kuvataan jäljempänä.

1.8. Virastojen lukumäärä on vuosien mittaan kasvanut. Vuoden 2020 loppuun mennessä niiden määrä oli kasvanut 43:een, kuten [kaaviosta 1.1](#) käy ilmi. Tähän lukuun sisältyy myös uusin virasto HADEA (Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto), joka perustettiin 1. huhtikuuta 2021⁴. Samalla päivämäärällä Chafea lakkautettiin ja INEA nimettiin uudelleen CINEaksi (Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto) ja EASME EISMEksi (Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yrityksiä toimeenpanovirasto).

⁴ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/173, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021 (EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9).

Kaavio 1.1 – Virastojen lukumäärän kasvu – yleiskatsaus ja aikajana

* Chafea lakkautettiin 1. huhtikuuta 2021, ja samana päivänä INEasta tuli CINEA ja EASMEsta EISMEA.

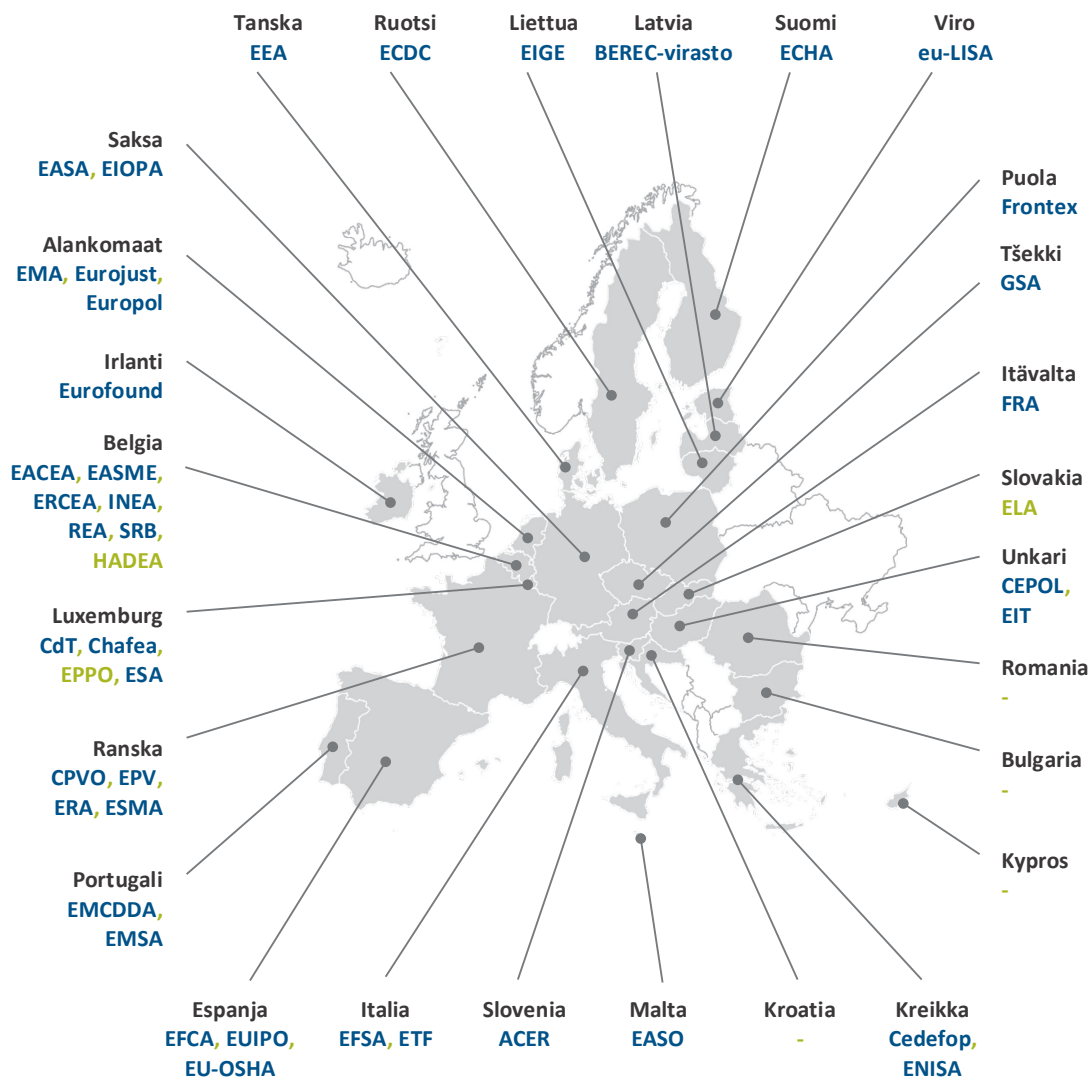
* Osa virastoista toimi aiemmin hallitustenvälisinä organisaatioina, joiden asema oli erilainen.

Huomautus: Kaaviossa mainitut vuosiluvut viittaavat vuoteen, jolloin viraston perustamisasetus tuli voimaan.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

1.9. Kaikki Euroopan komission toimeenpanovirastot sijaitsevat Brysselissä. Hajautetut virastot ja muut elimet sijaitsevat eri puolilla EU:ta sen eri jäsenvaltioissa, kuten [kaaviosta 1.2](#) käy ilmi. Niiden sijainnista päättää neuvosto tai Euroopan parlamentti ja neuvosto yhdessä. Yksittäistä virastoa koskevaan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausumaan (tarkastuslausuntoon) voi tutustua klikkaamalla viraston nimeä jäljempänä olevassa kaaviossa.

Kaavio 1.2 – Virastojen sijainti eri jäsenvaltioissa

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Hajautetut virastot vastaavat alakohtaisiin toimintapoliittisiin tarpeisiin

1.10. Hajautettuja virastoja on 33⁵, ja niillä on keskeinen asema

EU:n toimintapoliittikkojen valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Ne huolehtivat erityisesti teknisistä, tieteellisistä, operatiivisista tai sääntelyyn liittyvistä tehtävistä. Tarkoituksena on vastata alakohtaisiin toimintapoliittisiin tarpeisiin ja tehostaa eurooppalaista yhteistyötä kokoamalla yhteen EU:n ja kansallisten viranomaisen teknistä ja erityisalojen asiantuntemusta. Virastot on perustettu määrittelemättömäksi ajaksi neuvoston tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella.

Euroopan komission toimeenpanovirastot toteuttavat EU:n ohjelmia

1.11. Euroopan komission kuusi toimeenpanovirastoa⁶ huolehtii EU:n ohjelmien hallinnointi- ja operatiivisista tehtävistä. Toimeenpanovirastot perustetaan määrätyksi ajaksi.

Muilla elimillä on kullakin täsmällinen tehtäväalueensa

1.12. Neljä muuta elintä ovat Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT), Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO), Euratomin hankintakeskus (ESA) ja yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB). Budapestissä toimiva EIT on riippumaton hajautettu EU:n elin, joka kokoaa yhteen tiede-, liiketoiminta- ja koulutusalan resursseja. Pyrkimyksenä on lisätä unionin innovaatiovalmiuksia myöntämällä avustusrahoitusta alan toimijoille. EIT perustettiin määrittelemättömäksi ajaksi. EPPO on riippumaton unionin elin, jonka tehtävänä on unionin talousarvion kohdistuvien rikosten torjunta. EPPO:n toiminta käynnistyi 1. kesäkuuta 2021. Myös Luxemburgissa toimiva ESA perustettiin määrittelemättömäksi ajaksi. Sen tehtävänä on varmistaa ydinpolttoaineen säännöllinen ja tasapuolinen toimitus EU:n käyttäjille Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti. Brysselissä sijaitseva SRB on yhteisen kriisinratkaisumekanismin keskeinen viranomainen Euroopan pankkiunionissa. SRB:n tehtävänä on varmistaa, että lähellä kaatumista olevien tai todennäköisesti kaatuvien pankkien kriisinratkaisu hoidetaan hallitusti siten, että reaalityaloudelle ja julkistaloudelle aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa EU:n jäsenvaltioissa ja niiden ulkopuolella.

⁵ ACER, BEREC-virasto, Cedefop, CdT, CEPOL, CPVO, EASA, EASO, EPV, ECDC, ECHA, EEA, EFCA, EFSA, EIGE, EIOPA, ELA, EMA, EMCDDA, EMSA, ENISA, ERA, ESMA, ETF, EUIPO, eu-LISA, EU-OSHA, Eurofound, Eurojust, Europol, FRA, Frontex, GSA.

⁶ Chafea lakkautettiin 1. huhtikuuta 2021, joten kuusi toimeenpanovirastoa ovat EACEA, EASME (EISMEA 1. huhtikuuta 2021 alkaen), ERCEA, INEA (CINEA 1. huhtikuuta 2021 alkaen), HADEA (perustettiin 1. huhtikuuta 2021) ja REA.

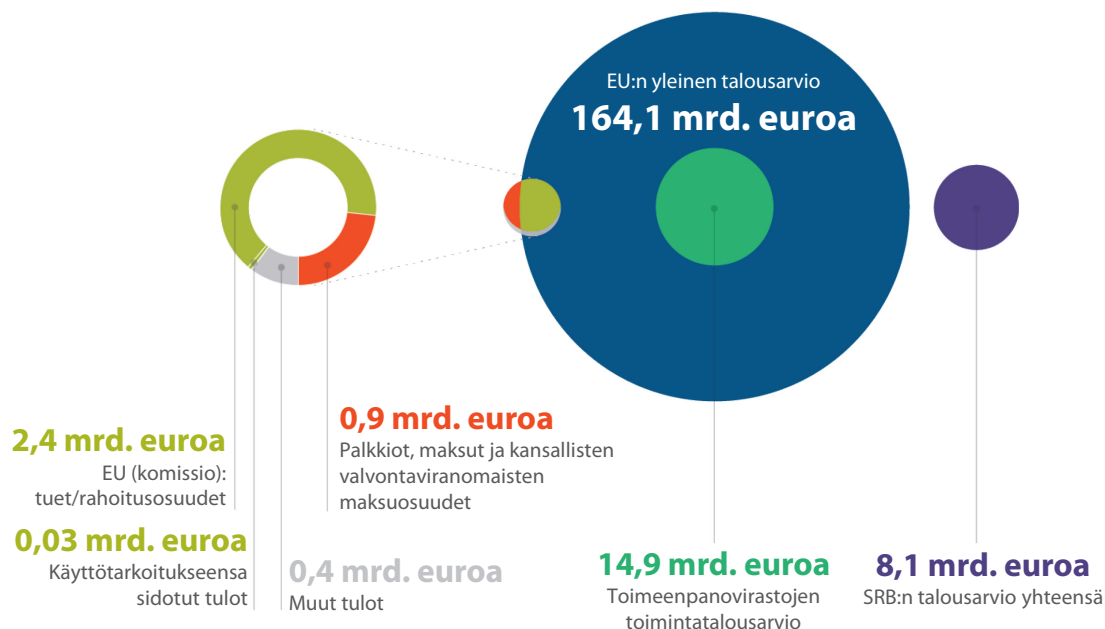
Virastot saavat rahoituksensa eri lähteistä ja monivuotisen rahoituskehyksen eri otsakkeista

1.13. Kaikkien virastojen määrärahat vuonna 2020 (ilman SRB:tä) olivat yhteensä 3,7 miljardia euroa. Määrä vastaa 2,2:a prosenttia EU:n vuoden 2020 yleisestä talousarviosta (2019: 2,2 prosenttia), kuten [kaaviosta 1.3](#) käy ilmi.

1.14. SRB:n määrärahat vuonna 2020 olivat 8,1 miljardia euroa (2019: 7,9 miljardia euroa). Määrärahat saadaan luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten maksuosuuksista, joilla muodostetaan yhteinen kriisinratkaisurahasto ja rahoitetaan yhteisen kriisinratkaisuneuvoston hallintomenot.

1.15. Hajautettujen virastojen ja muiden elinten talousarvioilla katetaan henkilöstö-, hallinto- ja toimintamenot. Toimeenpanovirastot panevat täytäntöön ohjelmia, jotka rahoitetaan Euroopan komission talousarviosta. Toimeenpanovirastojen omilla talousarvioilla, joiden määrärahat vuonna 2020 olivat yhteensä noin 273 miljoonaa euroa, katetaan vain virastojen henkilöstö- ja hallintomenot. Kuuden toimeenpanoviraston toteuttama osuus Euroopan komission talousarviosta (maksusitoumusmäärärahoista) oli vuonna 2020 noin 14,9 miljardia euroa (2019: 13,9 miljardia euroa).

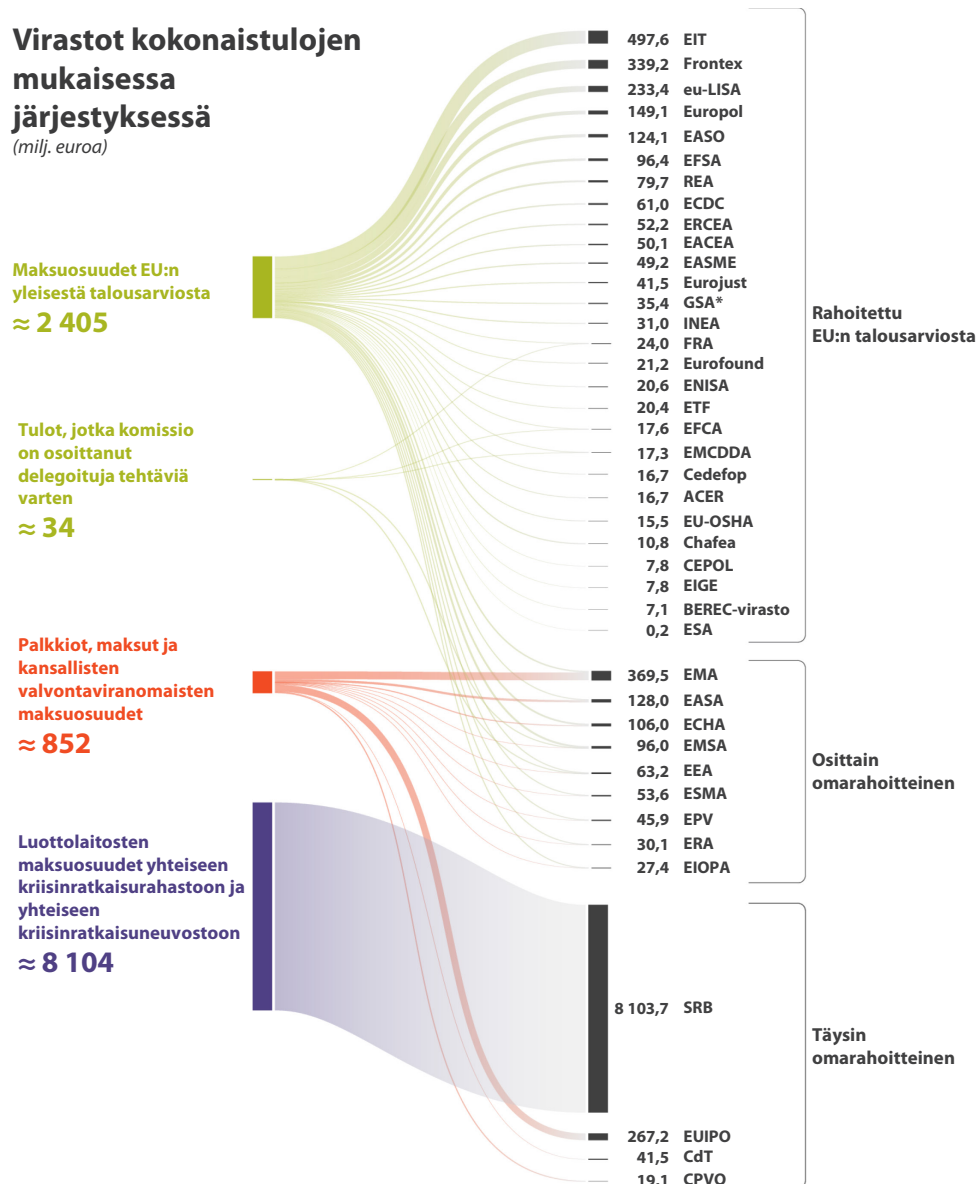
Kaavio 1.3 – Virastojen rahoituslähteet vuonna 2020

Lähde: Esitys Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodelle 2020, Euroopan unionin lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020 ja toimeenpanovirastojen vuotuiset toimintakertomukset varainhoitovuodelta 2020 (tiedot Euroopan tilintarkastustuomioistuimen koostamia).

1.16. Useimmat virastot – mukaan lukien kaikki toimeenpanovirastot – saavat lähes koko rahoituksensa EU:n yleisestä talousarviosta. Loput virastot rahoitetaan kokonaan tai osittain toimialoilta perittävillä palkkioilla ja maksuilla sekä virastojen toimintoihin osallistuvien jäsenvaltioiden suorilla maksuosuuksilla. **Kaaviossa 1.4** esitetään virastojen talousarviot tulonlähteittäin jaoteltuina.

Kaavio 1.4 – Virastojen talousarviot vuodelta 2020 tulonlähteittäin

* Vuoden 2020 osalta hyväksytty GSA:n lisätalousarvio oli suuruudeltaan 35,4 miljoonaa euroa. GSA:n lisätalousarvioon sisältyi pm-merkinnällä varustettu budjettikohta koskien operatiivisia toimia, joita rahoitetaan käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen kautta. Maksusitoumusmäärärahoja arvioitiin olevan vuonna 2020 kaikkiaan 728,6 miljoonaa euroa ja maksumäärärahoja 1 328,7 miljoonaa euroa. Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen osalta vuonna 2020 toteutuneet menot olivat sitoumusten osalta 402,1 miljoonaa euroa ja maksujen osalta 753 miljoonaa euroa.

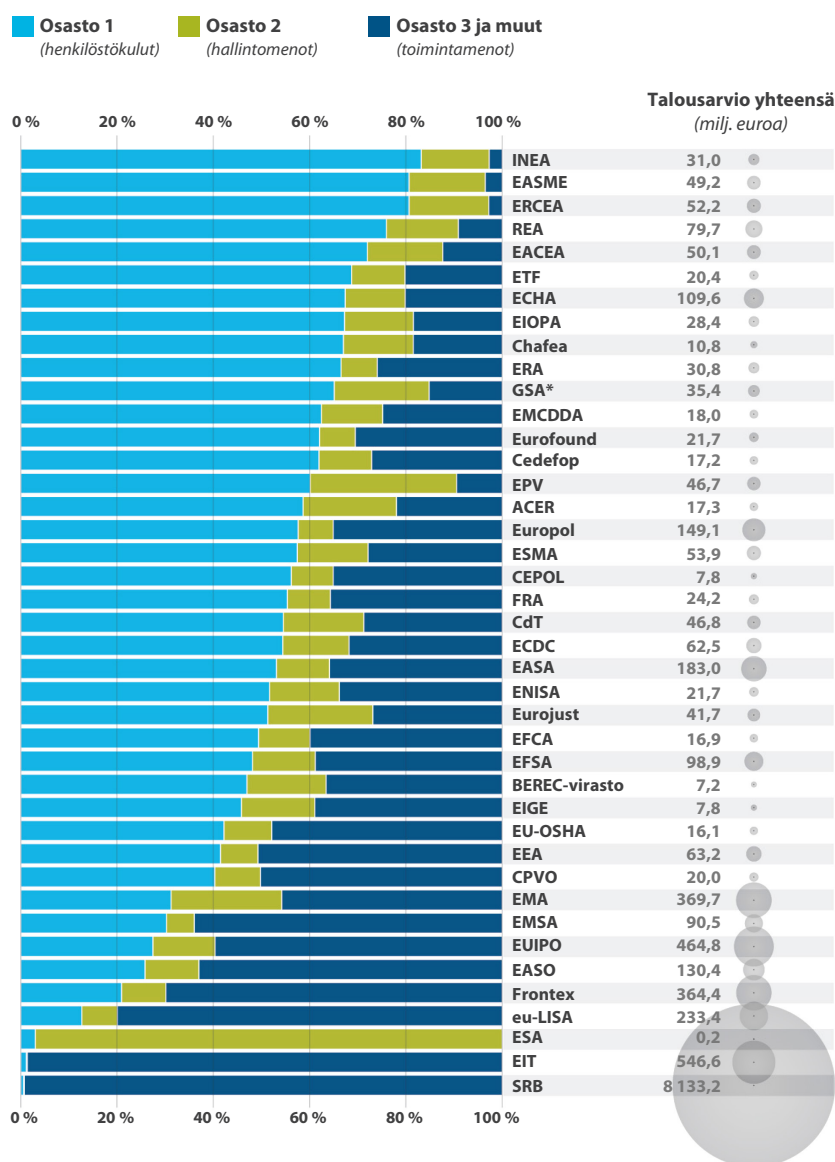
Huomautus: Määriin eivät sisälly muut sekalaiset tulot tai talousarvion varaukset.

Lähde: Virastojen lopulliset tilinpäätökset vuodelta 2020 (tiedot Euroopan tilintarkastustuomioistuimen koostamia).

1.17. Kaaviossa 1.5 esitetään virastojen talousarviot varainhoitovuodelta 2020.

Talousarviot on jaoteltu menotyypeittain: osasto 1 (henkilöstökulut), osasto 2 (hallintomenot) ja osasto 3 (toimintamenot yhdessä minkä tahansa muun talousarviossa käytetyn osaston kanssa). Sen sijaan talousarvioita ei ole jaoteltu toiminnoittain.

Kaavio 1.5 – Virastojen menot vuonna 2020 talousarvion osastoittain

* Vuoden 2020 osalta hyväksytty GSA:n lisätalousarvio oli suuruudeltaan 35,4 miljoonaa euroa. GSA:n lisätalousarvioon sisältyi pm-merkinnällä varustettu budjettikohta koskien operatiivisia toimia, joita rahoitetaan käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen kautta. Maksusitoumusmäärärahoja arvioitiin olevan vuonna 2020 kaikkiaan 728,6 miljoonaa euroa ja maksumäärärahoja 1 328,7 miljoonaa euroa. Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen osalta vuonna 2020 tosiasiallisesti toteutuneet menot olivat sitoumusten osalta 402,1 miljoonaa euroa ja maksujen osalta 753 miljoonaa euroa.

Huomautus: SRB:n menot jakaantuvat kahteen osaan: osaan I, joka koostuu SRB:n hallintomenoista (118 miljoonaa euroa), ja osaan II, joka koostuu yhteisen kriisinratkaisurahaston menoista (8 016 miljoonaa euroa).

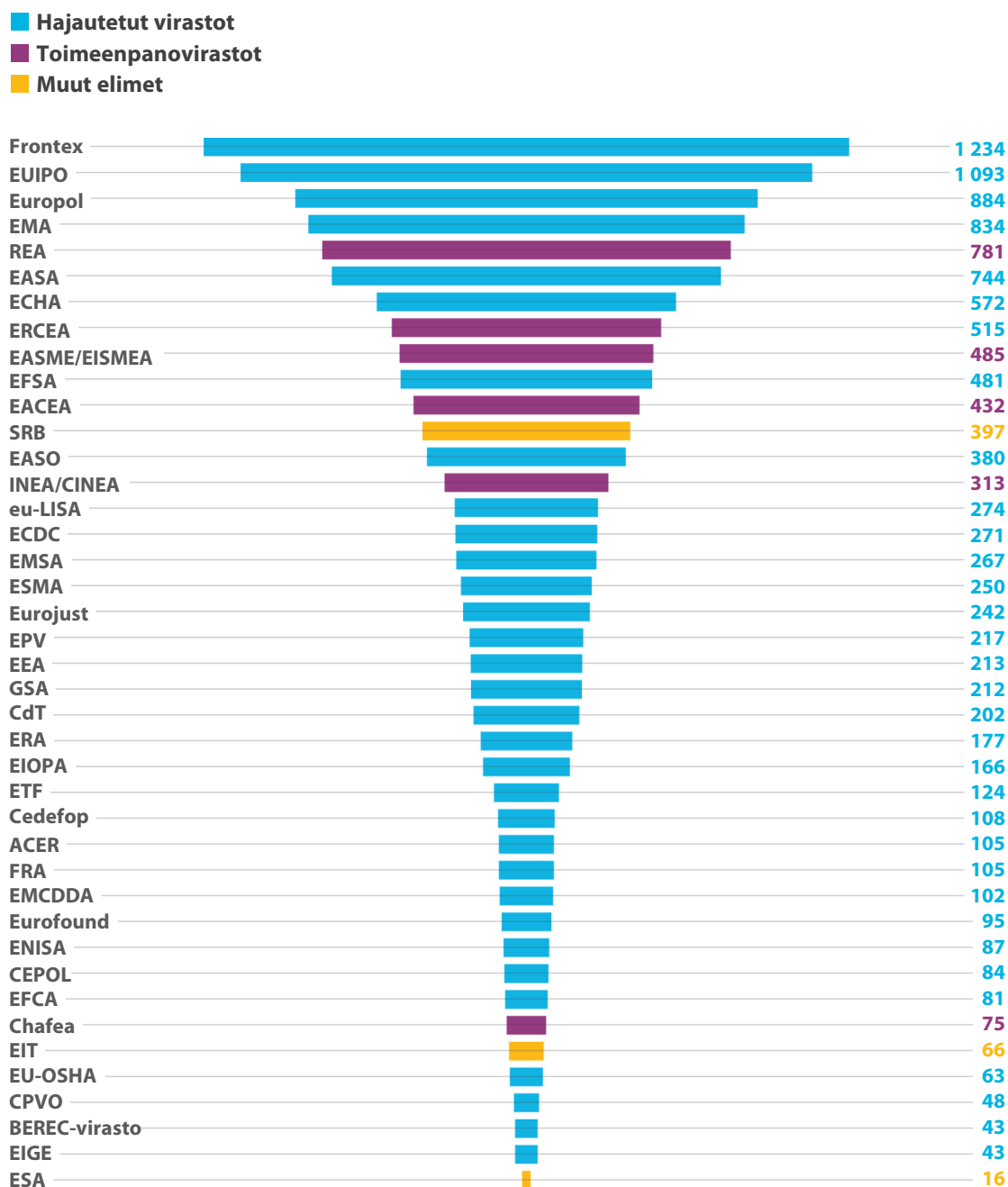
Lähde: Talousarviot: Virastojen lopulliset tilinpäätökset vuodelta 2020 (tiedot Euroopan tilintarkastustuomioistuimen koostamia).

1.18. *Kaaviosta 1.6* käy ilmi virastokohtainen henkilöstömäärä vuoden 2020 lopussa. Virastojen henkilöstömäärä oli yhteensä 12 881⁷ (2019: noin 11 900), joka on noin 18 prosenttia EU:n toimielinten ja virastojen henkilöstön kokonaismäärästä⁸.

⁷ Henkilöstön määrää kuvaavat luvut käsittävät virkojen ja toimien tosiasiallisen lukumäärän 31. joulukuuta 2020. Viroissa ja toimissa työskentelee vakituisia virkamiehiä, väliaikaisia ja sopimussuhteisia toimihenkilöitä ja kansallisia asiantuntijoita.

⁸ Käytetyt luvut perustuvat vakituisten virkamiesten, väliaikaisten ja sopimussuhteisten toimihenkilöiden ja kansallisten asiantuntijoiden lukumäärään (ilmaistuna kokoaikavastaavina työntekijöinä).

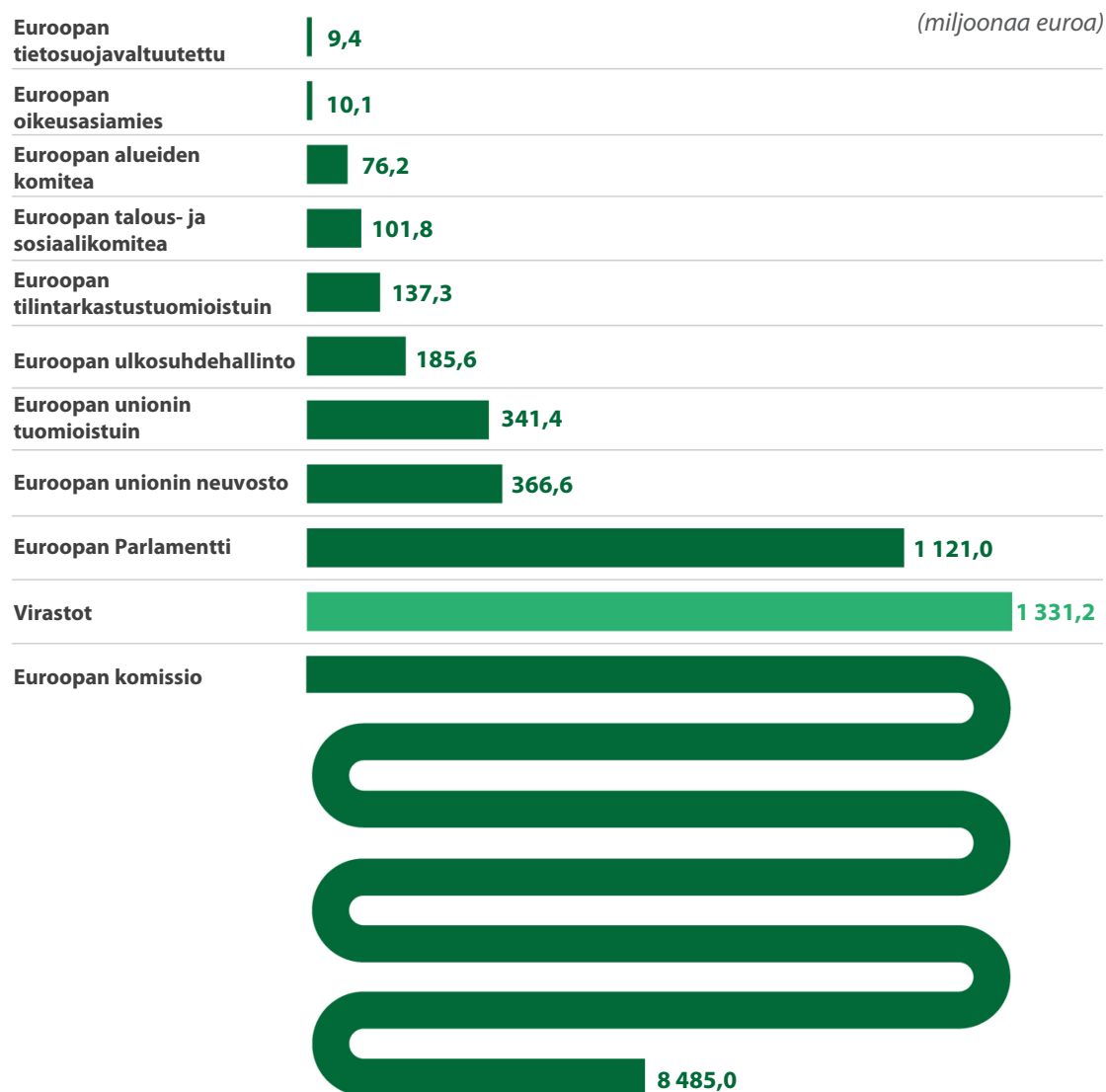
Kaavio 1.6 – Virastokohtainen henkilöstömäärä vuoden 2020 lopussa

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen koostamat tiedot.

1.19. Useimmat virastot eivät pane täytäntöön suuria operatiivisia meno-ohjelmia vaan hoitavat luonteeltaan teknisiä, tieteellisiä tai sääntelyyn liittyviä tehtäviä. Tämän seurauksena useimpien virastojen talousarviot koostuvat lähinnä henkilöstö- ja hallintomenoista (ks. [kaavio 1.5](#)). Virastojen henkilöstö- ja hallintomenot muodostavat kaiken kaikkiaan noin 10,9 prosenttia EU:n henkilöstö- ja hallintomenojen kokonaismäärästä (ks. [kaavio 1.7](#)).

Kaavio 1.7 – EU:n toimielinten ja muiden elinten henkilöstö- ja hallintomenot* vuonna 2020 (miljoonaa euroa)

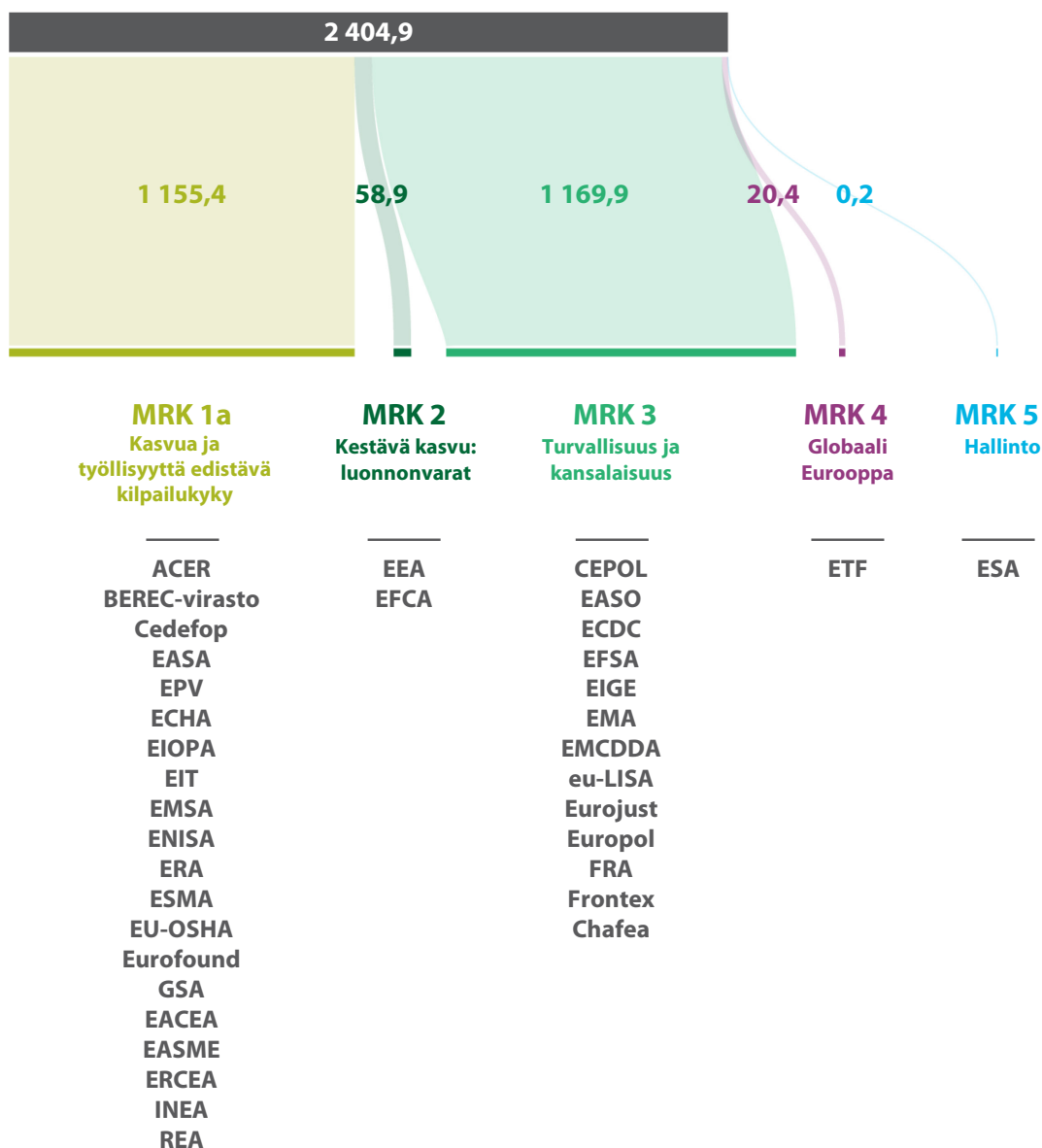
* Henkilöstömenot käsittävät sekä operatiivisen että hallintohenkilöstön menot. Eläkemaksut eivät sisälly virastoja koskeviin lukuihin (paitsi omarahoitteisten ja osittain omarahoitteisten virastojen tapauksessa).

Lähde: Euroopan unionin varainhoitovuoden 2020 yleinen talousarvio, Euroopan komission lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020 ja virastojen lopulliset tilinpäätökset varainhoitovuodelta 2020 (tiedot Euroopan tilintarkastustuomioistuimen koostamia).

1.20. EU:n yleisestä talousarviosta suoritettut 2,4 miljardin euron maksuosuudet sisältyvät monivuotisen rahoituskehiksen eri otsakkeisiin, kuten *kaaviosta 1.8* käy ilmi.

Kaavio 1.8 – Virastojen rahoitus EU:n yleisestä talousarviosta jaoteltuna monivuotisen rahoituskehiksen (MRK) otsakkeiden mukaisesti

(miljoonaa euroa)

Lähde: Virastojen tilinpäätökset vuodelta 2020 (tiedot Euroopan tilintarkastustuomioistuimen koostamia).

Talousarvio- ja vastuuvapausjärjestelyt ovat samanlaisia kaikissa virastoissa, paitsi EUIPOssa, CPVO:ssa ja SRB:ssä

1.21. Euroopan parlamentti ja neuvosto vastaavat vuotuisesta talousarvio- ja vastuuvapausmenettelystä useimpien hajautettujen virastojen ja muiden elinten sekä kaikkien Euroopan komission toimeenpanovirastojen osalta. *Kaaviossa 1.9* esitetään vastuuvapausmenettelyn aikataulu.

Kaavio 1.9 – Vastuuvapausmenettely (useimpien virastojen osalta)

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

1.22. Euroopan unionilla on kuitenkin kaksi hajautettua virastoa, jotka ovat täysin omarahoitteisia (CPVO ja EUIPO). CPVO:n osalta talousarvio- ja vastuuvapausmenettelystä vastaa viraston hallintoneuvosto ja EUIPO:n osalta budjettikomitea, eivätkä Euroopan parlamentti ja neuvosto niin ollen osallistu menettelyyn. Vastaavasti SRB:n vuotuinen talousarvio- ja vastuuvapausmenettely on yksinomaan sen hallintoneuvoston vastuulla.

EU:n virastojen verkosto helpottaa virastojen keskinäistä yhteistyötä sekä niiden yhteydenpitoa sidosryhmiin

1.23. Virastot perustivat EU:n virastojen verkoston (EUAN-verkosto, *EU Agencies Network*) keskinäiseksi yhteistyöfoorumikseen vahvistamaan virastojen näkyvyyttä, tunnistamaan ja edistämään toimintojen tehostamismahdollisuuksia sekä tuomaan lisäarvoa. On havaittu, että virastojen on kommunikoitava koordinoitummin sidosryhmiensä ja suuren yleisön kanssa kysymyksistä, jotka ovat kaikille yhteisiä. Verkosto on lisäksi väline, jota voidaan hyödyntää ensimmäisenä, kun halutaan kerätä tietoa kaikilta virastoilta tai jakaa sitä niille. EUAN-verkoston toiminta perustuu painopisteisiin, joista virastot ovat sopineet viisivuotisessa strategiassa. Lisäksi vuotuisissa työohjelmissa täsmennetään verkoston toimet ja tavoitteet. Verkosto hyväksyi vuonna 2020 toisen monivuotisen strategiansa, joka kattaa vuodet 2021–2027⁹. Strategia, jossa on otettu huomioon uuden Euroopan komission poliittinen ja strateginen ohjaus, rakentuu kahden strategisen pilarin varaan:

- o EUAN-verkosto erinomaisen hallinnollisen osaamisen mallina
- o EUAN-verkosto vakiintuneena institutionaalisena kumppanina.

1.24. EUAN-verkoston puheenjohtajana toimii vuorotteluperiaatteen mukaisesti vuosittain eri virasto. Täysistunnot, joita koordinoi yhteinen tukivirasto (*Shared Support Office*), pidetään kahdesti vuodessa. Verkostoon kuuluu kymmenen alaverkostoa (ks. [kaavio 1.10](#)), joista kukin keskittyy tiettyyn teemaan. Alaverkostot voivat tehdä yhteistyötä myös muiden EU:n toimielinten kanssa, jotka puolestaan voivat olla alaverkostojen jäseniä. Euroopan tilintarkastustuomioistuin osallistuu aktiivisesti joihinkin täysistuntoihin ja alaverkostojen kokouksiin ja jakaa tällöin *hyviä käytäntöjään* ja antaa tietoa tarkastusprosesseista ja -tuloksista.

⁹ EUAN-verkoston strategia vuosiksi 2021–2027, Bryssel, 9.11.2020.

Kaavio 1.10 – EUAN-verkoston yhteinen tukivirasto ja alaverkostot

Lähde: EUAN-verkosto.

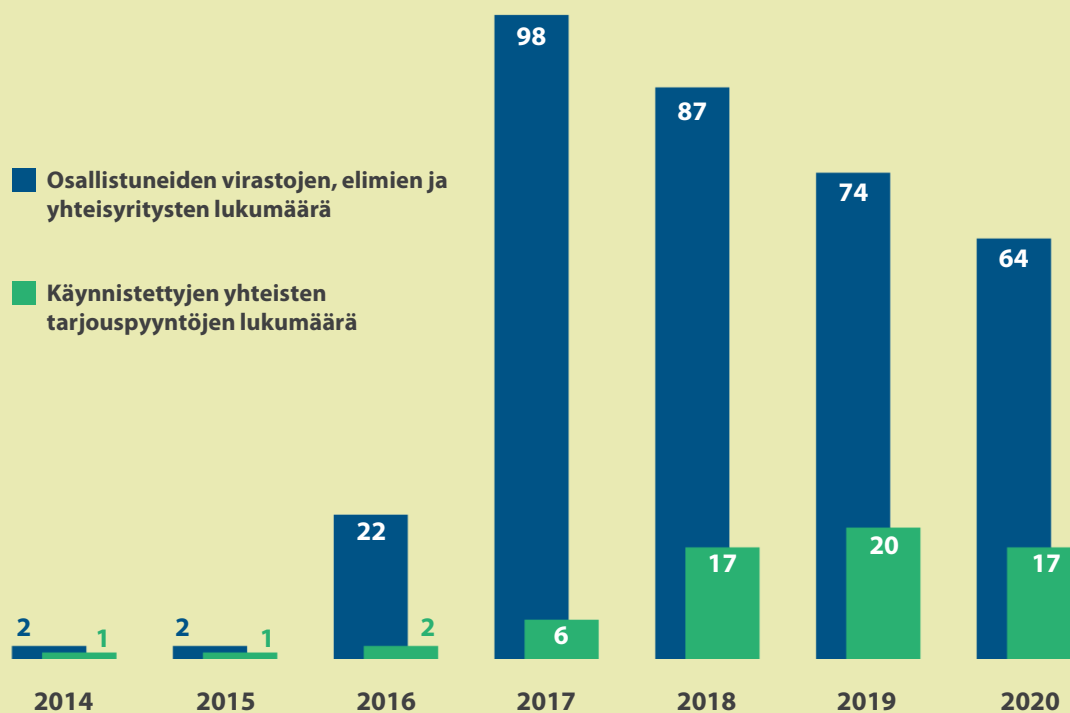
1.25. EUAN-verkoston työssä ja kummassakin monivuotisessa strategiassa ovat keskeisiä yhteiset palvelut sekä tiedon ja asiantuntemuksen jakaminen. Esimerkkejä yhteistyöstä ovat yhteiset palvelut seuraavilla aloilla: hätätilanteisiin liittyvä toiminnan palautuminen, laskentatoimi, yhteiset hankinnat (ks. [laatikko 1.1](#)), covid-19-kysymykset (ks. [laatikko 1.2](#)) sekä tietosuoja.

Laatikko 1.1

Esimerkki yhteisiin hankintamenettelyihin liittyvästä yhteistyöstä

Yhteiset hankinnat ovat yksi niistä syistä, joiden vuoksi EUAN-verkosto kannustaa yhteistyöhön. Kuten tilintarkastustuomioistuin raportoi jo vuosikertomuksessaan 2018, hajautetut virastot ja muut elimet sekä EU:n yhteisyritykset (tässä kohdassa nämä kaikki yhteisnimellä 'EU:n elimet') ovat tutkineet myös sitä, olisiko yhteisten hankintamenettelyjen avulla mahdollista saavuttaa suurempaa hallinnollista tehokkuutta ja suurempia mittakaavaetuja. Vuosina 2014–2020 EU:n elinten käynnistämien yhteisten tarjouspyyntöjen lukumäärä nousi yhdestä 17:ään, ja vuoden 2020 loppuun mennessä 64 EU:n elintä oli osallistunut yhteen tai useampaan yhteishankintaan (ks. [kaavio 1.11](#)). Yhteisillä hankintamenettelyillä voidaan saavuttaa tehokkuutta ja mittakaavaetuja.

Kaavio 1.11 – Yhteisten tarjouspyyntöjen lukumäärä

Lähde: EUAN-verkosto.

Laatikko 1.2

Covid-19-pandemian vastatoimia koskevan tiedon jakaminen

Kun covid-19-pandemia puhkesi, EUAN-verkoston yhteinen tukivirasto koordinoi aktiivisesti vastatoimia. Verkosto perusti huhtikuussa 2020 neuvoa-antavan ryhmän, joka käsitteli uusia työtapoja. Tässä epävirallisessa työryhmässä virastojen resurssijohtajat saattoivat vaihtaa tietoja keskenään. Työryhmä on perustamisensa jälkeen pitänyt 27 kokousta. Se on auttanut virastoja yhdenmukaistamaan menettelyjä ja toimintaperiaatteita, jotka koskevat etätyötä yleisesti mutta myös henkilösuojainten yhteishankintoja ja henkilöstön palaamista takaisin toimistotyöhön. Lisäksi virastot ovat työryhmän kautta voineet ottaa koordinoitusti Euroopan komission kanssa esiin tärkeitä pitämiään covid-19-aiheisia kysymyksiä.

EU:n oikeusasiamies on tunnustanut EUAN-verkoston toiminnan ansiot, sillä hän nimesi verkoston – eräiden muiden ohella – palkintoehdokkaaksi hyvää hallintoa koskevassa kilpailussa vuonna 2021. Ehdokkuus myönnettiin sen työn vuoksi, jota verkosto oli tehnyt koordinoitakseen EU:n virastojen toteuttamia covid-19-kriisin vastatoimia¹⁰.

Lähde: EUAN-verkosto ja EU:n oikeusasiamies.

¹⁰ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/event-document/en/141316>.

Tilintarkastustuomioistuimen toimittama tarkastus

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastustehtävä kattaa vuotuiset tarkastukset, erityistarkastukset ja lausunnot

1.26. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut¹¹

- o kaikkien 41 viraston tilinpäätökset, jotka sisältävät tilinpäätöslaskelmat¹² ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹³ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- o tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

1.27. Tilintarkastustuomioistuin antaa tarkastustulostensa perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle tai muille vastuuvapauden myöntäville viranomaisille (ks. kohta 1.22) kustakin virastosta yhden tarkastuslausuman, joka koskee viraston tilien luotettavuutta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuutta ja asianmukaisuutta. Tarvittaessa tilintarkastustuomioistuin täydentää tarkastuslausumia tarkastukseen perustuvilla merkittävillä havainnoilla.

1.28. Lisäksi Euroopan tilintarkastustuomioistuin toimittaa tarkastuksia, julkaisee erityiskertomuksia ja antaa lausuntoja, jotka liittyvät tiettyihin erityisiin aiheisiin. Osa niistä koskee EU:n virastoja. *Kaaviossa 2.8* luetellaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2020 julkaisemat erityiskertomukset, joissa käsitellään virastoihin liittyviä kysymyksiä.

¹¹ ELAa ja EPPOa ei tarkastettu vuonna 2020, koska ne eivät vielä olleet taloudellisesti riippumattomia.

¹² Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹³ Kertomuksilla talousarvion toteuttamisesta tarkoitetaan kertomuksia, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat ja talousarvion liitetiedot.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa pyritään arvioimaan keskeisiä riskejä

1.29. EU:n virastojen vuotuisten tilien ja niiden perustana olevien tulojen ja maksujen vuotuinen tarkastus on suunniteltu siten, että tarkastuksessa puututaan niihin havaittuihin riskeihin, jotka aiempien vuosien tarkastustulosten perusteella ovat keskeisiä. Varainhoitovuotta 2020 koskevassa tarkastuksessa pyrittiin vastaamaan kysymyksiin, jotka oli esitetty tilintarkastustuomioistuimen riskienarvioinnissa. Tätä riskienarviointia esitellään lyhyesti jäljempänä *kaaviossa 1.12*.

Kaavio 1.12 – Keskeisten riskien arviointi

- **Kaiken kaikkiaan SUURI riski**
- **KESKISUURI riski**
- **Yleisesti VÄHÄINEN riski**

Virastojen tilien luotettavuus

Virastojen tilit laaditaan komission tilinpitäjän hyväksymien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin. Tilintarkastustuomioistuim on aiemmin havainnut virastojen tileissä vain vähän olennaisia virheitä.

Tulojen laillisuus ja sääntöjen mukaisuus

Tulojen laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen kohdistuva riski on yleisesti ottaen vähäinen. Joidenkin osittain tai täysin omarahoitteisten virastojen tapauksessa palvelumaksujen sekä muiden rahoitusosuuksien veloittamista ja keräämistä säännellään kuitenkin erityisin sääöksin. Näiden virastojen kohdalla tulojen sääntöjenmukaisuuteen kohdistuva riski on suuruudeltaan keskitasoa.

Maksujen (menojen) laillisuus ja sääntöjenmukaisuus *Riski on kaiken kaikkiaan keskisuuri, mutta vaihtelee*

Osasto 1 – Henkilöstömenot

 Palkkoja hallinnoi lähinnä komission henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimisto, jonka tilintarkastustuomioistuin tarkastaa säännöllisesti.

Osasto 2 – Hallintomenot

 Virastot eivät aina onnistu noudattamaan riittävän suurta avoimuutta tai saavuttamaan riittävää vastinetta rahalle tarjouskilpailujen yhteydessä, joihin sovellettavat hankintasäännöt ja -menettelyt ovat monimutkaisia.

Osasto 3 – Toimintamenot

 Toimintamenojen riskitaso vaihtelee virastoittain vähäisestä suureen. Riskitaso on riippuvainen kunkin viraston toimintamenojen tyypistä. Riskit ovat yleisesti ottaen samankaltaisia kuin osastossa 2, vaikkakin määrät saattavat olla paljon suurempia.

Varainhoidon moitteettomuuteen liittyvät riskit

Suurin osa tilintarkastustuomioistuimen havaitsemista ongelmista koski julkisia hankintamenettelyjä, joiden yhteydessä ei kyetty varmistamaan, että rahalle saatiin paras mahdollinen vastine.

Budjettihallinto

Edellisestä tarkastuksesta kävi ilmi, että sidottuja määrärahoja siirrettiin seuraavalle varainhoitovuodelle paljon. Tämä oli kuitenkin yleensä perusteltua toimien monivuotisen luonteen vuoksi tai syistä, joihin virastot eivät voineet vaikuttaa.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Muut riskit

1.30. Meneillään oleva covid-19-pandemia on vaikuttanut tilintarkastustuomioistuimen työhön, sillä tarkastajat eivät ole matkustusrajoitusten vuoksi voineet tehdä tarkastuksia paikalla, hankkia nähtäväkseen alkuperäisiä asiakirjoja tai haastatella tarkastuskohteiden henkilöstöä kasvotusten. Tästä syystä tilintarkastustuomioistuin teki työnsä asiakirjatarkastusten ja tarkastuskohteiden edustajien etähaastattelujen avulla. Vaikka paikan päällä tehtävien tarkastusten puuttuminen voi lisätä havaitsemisriskiä, tilintarkastustuomioistuin pystyi tarkastettavilta hankitun evidenssin perusteella saattamaan tarkastustyönsä loppuun ja tekemään tuota työtä koskevat johtopäätökset. Samalla tavalla myös virastojen piti ratkaista työnsä organisoimiseen liittyviä ongelmia. Tällä oli vaikutuksensa hankintamenettelyjen hallinnointiin, sopimusten täytäntöönpanoon, palvelukseenottomenettelyihin, talousarvion toteuttamiseen ja sisäisiin kontrolleihin. Ks. [luku 2](#), jossa selostetaan tähän osa-alueeseen liittyviä tarkastustuloksia.

Tilintarkastustuomioistuin raportoi petosepäilyistä relevanteille EU:n elimille (OLAF ja EPPO)

1.31. Tilintarkastustuomioistuin tekee yhteistyötä Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) kanssa asioissa, jotka liittyvät petoksiin tai muihin EU:n taloudellisia etuja vahingoittaviin laittomiin toimiin. OLAF on pyytänyt, että tilintarkastustuomioistuin toimittaa OLAFille EU:n virastoja koskevia tarkastustietoja, jotka voisivat olla hyödyksi OLAFin tutkimuksissa. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin kuulee OLAFia kaikista tarkastustyönsä aikana havaitsemistaan petosepäilyistä, vaikka tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksia ei olekaan suunniteltu erityisesti petosten etsimiseen. Varainhoitovuoden 2020 osalta tällainen yhteistyö laajennettiin myös vastikään toimintansa aloittaneeseen Euroopan syyttäjänvirastoon (EPPO), joka tutkii EU:n taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia sekä asettaa niiden tekijät syytteeseen ja tuomittaviksi. Tilintarkastustuomioistuin raportoi EPPOlle yhtä EU:n virastoa koskevasta epäilystä ja ilmoitti asiasta myös OLAFille. Ennen EPPOn perustamista tilintarkastustuomioistuin oli varainhoitovuodesta 2001 alkaen antanut OLAFille tiedot petosepäilyistä kaiken kaikkiaan kahdeksan muun viraston osalta. Kyseisissä tapauksissa tilintarkastustuomioistuin epäili, että otokseen poimituissa tapahtumissa oli syyllistytty yhteen tai useampaan petokseen. OLAF käynnisti tämän kertomuksen antamiseen mennessä näiden virastojen osalta kuusi tutkimusta. Niistä neljä päätettiin esittämättä suosituksia toteutettavista toimista. Yhden tutkimuksen lopuksi esitettiin taloudellinen suositus, jonka mukaan EU:n varat olisi perittävä takaisin virastolle palveluita toimittaneelta taholta. Yksi tutkimus on vielä käynnissä.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastustoimenpiteiden digitalisointi

1.32. Digitalisoinnin avulla on mahdollista tehostaa tilastolliseen otantaan perustuvia tarkastuksia tai korvata ne kokonaisuin perusjoukkoihin pohjautuvilla tarkastuksilla. Tekoäly, koneoppiminen ja massadata-analyysi tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia parantaa tilintarkastusten ja säännönmukaisuuden tarkastusten tarkkuutta ja kattavuutta. Prosessiautomaatio on niin ikään uusi edistysaskel, jonka avulla voidaan päästä siihen, ettei ihmisten tarvitse enää tehdä toistoon perustuvaa työtä. Miljoonien järjestelmään syötettyjen tietojen ominaispiirteet voidaan tarkistaa muutamassa minuutissa. Kaikki poikkeamat havaitaan välittömästi, jolloin tarkastajat voivat keskittyä mahdollisten virheiden tutkimiseen. Tarkastustyön digitalisointi voi myös edistää raportointia ja sisäisiä laadunvalvontaprosesseja, kun kertomukset ja visuaaliset esitykset voidaan tuottaa automaattisesti.

1.33. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastustyön digitalisoinnilla tarkoitetaan tekniikan mahdollisuuksien hyödyntämistä siten, että tilivelvollisuusprosessia varten tuotetaan enemmän ja parempaa tietoa. Tällaisten tekniikoiden avulla tarkastajat voivat hyödyntää saatavilla olevia tietoja paremmin, suorittaa enemmän analyttistä työtä ja – havaitessaan riskit aiemmin ja kattavammin – tuottaa eurooppalaisille veronmaksajille suurempaa varmuutta. Digitalisointi lisää tehokkuutta todennäköisesti myös pitkällä aikavälillä.

1.34. Tilintarkastustuomioistuin totesi, että EU:n virastojen vuotuinen tarkastus antaa tilaisuuden testata automaattisia tarkastustoimenpiteitä. EU:n virastojen tarkastukseen kuuluu noin 200 tarkastustoimenpidettä, jotka kattavat muun muassa maksut, palkat, hankinnat, talousarvion, palvelukseenoton ja vuotuiset tilinpäätökset. Tilintarkastustuomioistuin käynnisti vuonna 2019 pilottihankkeen sen selvittämiseksi, kuinka automatisoida menettelyt, joilla tarkastetaan sitoumusten, maksujen ja palkkojen laillisuus ja sääntöjenmukaisuus sekä toimitetaan tilien tarkastus. Hanke koski EU:n kuutta toimeenpanovirastoa. Toisin kuin useimmilla hajautetuilla virastoilla¹⁴, toimeenpanovirastoilla on samanlaiset hallinnolliset menettelyt ja tietotekniset järjestelmät (esim. talousarvio-, kirjanpito- ja henkilöstöhallintojärjestelmät).

1.35. Pilottihankkeesta saatiin onnistuneesti seuraavat tulokset:

- o Digitaaliset testit, joiden avulla tarkastettiin sitoumusten, maksujen ja palkkojen laillisuus ja sääntöjenmukaisuus sekä tilien luotettavuus, mahdollistivat koko perusjoukon testaamisen hyvin lyhyessä ajassa. Muulla tavoin tämä ei olisi ollut mahdollista. Automatisointi on niin ollen lisännyt tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten tuottamaa varmuutta sekä parantanut tarkastusten laatua ja tehokkuutta.

¹⁴ Ks. tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2017, kohdat 2.26 ja 2.27.

- o Automatisoidut analyttiset menettelyt tarjosivat tarkastajille interaktiivisen välineen, jonka avulla heidän oli mahdollista tunnistaa toimintamalleja ja trendejä ja tutkia epätavallisia tapahtumia.
- o Robotisoidun prosessiautomaation avulla voitiin kerätä suuri määrä tosineistoa ja järjestää se automaattisesti tarkastajien kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämä säästi huomattavasti aikaa ja vaivaa.

1.36. Vuonna 2020 tilintarkastustuomioistuin jatkoi pilottihankettaan ja paranteli aiemmin kehittämiään toimeenpanovirastojen tarkastustoimenpiteitä. Näin menettelyistä tuli tarkempia, ja niiden avulla voitiin vähentää niiden poikkeusten määrää, jotka tarkastajien oli käytävä läpi. Automatisoitujen menettelyjen tulokset (ks. [laatikko 1.3](#)) osoittivat, että jotkin poikkeuksista olivat ns. vääriä positiivisia tuloksia, jotka johtuivat esimerkiksi tietojen puutteellisuudesta.

Laatikko 1.3

Pilottihankkeen automatisoitujen testausten tulokset

Testausten laajuus

Pilottihankkeen yhteydessä suoritettiin automatisoituja testauksia, joilla tuettiin tiettyjä tarkastustoimenpiteitä. Testit koskivat maksuja, sitoumuksia, laskuja, sopimuksia ja työnkuluja, ja ne kattoivat kuuden toimeenpanoviraston koko perusjoukon. Testaus tapahtui rinnakkain vakimuotoisten, manuaalisesti toteutettujen tarkastustoimenpiteiden kanssa.

Tulokset

Automaattisten testien tulokset vahvistivat tilintarkastustuomioistuimen myönteisen arvion, joka oli aiemmin saatu näiden osa-alueiden otantatestauksesta.

Testeissä havaittiin pieni määrä tapahtumia (eli poikkeuksia), joita tarkastajien oli tutkittava tarkemmin. Vuoteen 2019 verrattuna tarkastajien onnistui algoritmin hienosäätämisen avulla vähentää näiden poikkeusten määrää.

- Testissä, jossa käytiin läpi 1 165 talousarviositoumusta, tarkastettiin, vastasivatko talousarviositoumusten määrät niihin liittyviä oikeudellisia sitoumuksia. Järjestelmä merkitsi 15 tapahtumaa (51 tapahtumaa vuonna 2019).
- Testissä, jossa tarkastettiin, vastasivatko 4 238 maksupyyntöjen määrät niihin liittyviä laskuja, järjestelmä merkitsi 74 tapahtumaa (113 tapahtumaa vuonna 2016).
- Testissä, jossa tarkastettiin 4 238 maksupyyntöjen osalta, oliko niihin liittyvät maksut tehty lakisääteisten määräaikojen kuluessa, järjestelmä merkitsi 298 tapahtumaa (410 tapahtumaa vuonna 2019).

Tilintarkastustuomioistuin käytti robotisoitua prosessiautomaatiota kerätäkseen automaattisesti kaiken järjestelmässä olevan asiakirja-aineiston, joka koski merkittyjä maksutapahtumia. Tällä pyrittiin tehostamaan näiden tapahtumien jatkotarkastusta ja samalla vähentämään tarkastuskohteiden taakkaa.

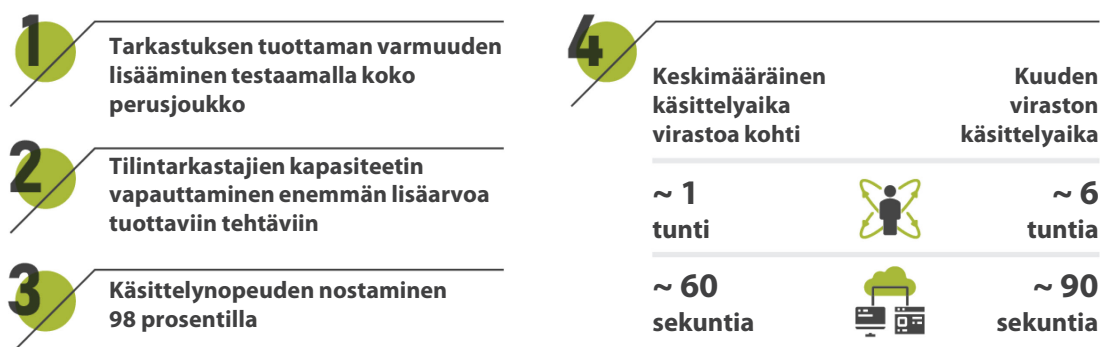
Analysoituaan merkittyjä tapahtumia tarkastustiimit tulivat siihen johtopäätökseen, että poikkeukset voitiin selittää ja perustella eikä raportoitavia havaintoja ollut.

1.37. Tarkastajat jatkoivat vuonna 2019 kehitettyjen automatisoitujen analyttisten toimenpiteiden hyödyntämistä ja pyrkivät niiden avulla havaitsemaan epätavallisia toimintamalleja tai tapahtumia virastojen palkanmaksujärjestelmissä. Järjestelmä tuottaa automaattisesti graafisia raportteja, joiden avulla tarkastajat voivat havaita tällaiset toimintamallit ja arvioida, onko niiden taustalla olevia seikkoja tarpeen tutkia tarkemmin.

1.38. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin otti käyttöön viisi uutta automatisoitua toimenpidettä, jotka koskivat tilien tarkastamista. Tilintarkastustuomioistuin esimerkiksi automatisoi tietyt tarkistukset ja täsmäytykset. Kyseisissä toimenpiteissä verrattiin tietoja, jotka esitettiin hyväksytyssä tilinpäätöksessä, niihin tilinpäätöksen perusteena olleisiin tietoihin, jotka esiintyivät pääkirjassa ja kirjanpitojärjestelmistä ladatussa koetaseessa. Tämä on tyypillinen esimerkki vähäriskisestä tarkastustehtävästä, joka on kuitenkin suoritettava sen varmistamiseksi, että myöhemmissä testeissä perusjoukko on oikea. Tässä testissä ei havaittu olennaisia virheitä, mikä oli odotettua. Tarkastajat totesivat kuitenkin, että jonkin verran aikaa säästy, kuten [kaaviosta 1.13](#) käy ilmi. Nämä tulokset vahvistavat, että kun automatisoituja toimenpiteitä on enemmän ja niiden avulla toteutetaan yhä suurempi määrä tarkastustehtäviä, huomattavia säästöjä voidaan saada aikaan. Tätä kehitystä viedään eteenpäin ja sen tuloksia seurataan tulevana vuosina.

Kaavio 1.13 – Tilien tarkastamista koskevien testien automatisointi

Suunniteltujen/kehitettyjen ratkaisujen **keskeisiä hyötyjä** ovat seuraavat:

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

1.39. Tilintarkastustuomioistuin automatisoi tilinpäätöksen osalta myös joitakin tarkastuksia, jotka koskivat käyttöomaisuutta. Tilintarkastustuomioistuin esimerkiksi laski automaattisesti uudelleen kaikkien käyttöomaisuuserien poistot kunkin viraston kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti ja vertasi tulosta tileille kirjattuihin poistoihin. Järjestelmän tuottaman raportin avulla tarkastajilla on mahdollisuus listata omaisuuserät, joiden osalta esiintyy eroja. Tarkastajat voivat tutkia eroja tarkemmin, jos ne ovat olennaisia. Järjestelmän tuottamaa raporttia esitellään [kaaviossa 1.14](#).

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

2. luku

Yhteenveto tarkastuksen tuloksista

Johdanto

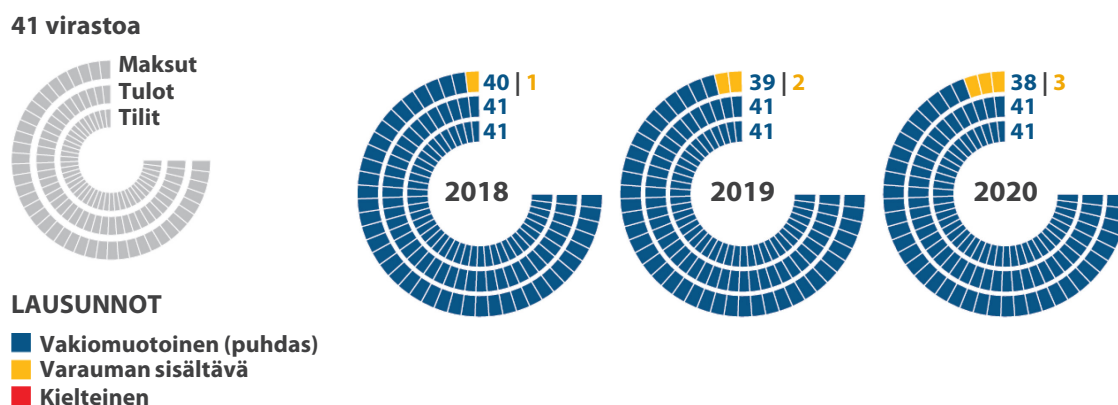
2.1. Tässä luvussa esitetään yhteenveto virastoja koskevien Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuotuisten tarkastusten tuloksista varainhoitovuodelta 2020. Lisäksi esitetään tulokset muusta tilintarkastustuomioistuimen samalta vuodelta tekemästä tarkastustyöstä siltä osin kuin ne liittyvät virastoihin.

Tämän kertomuksen *luvussa 3* esitetään tarkastuslausumat (tarkastuslausunnot) virastojen tilien luotettavuudesta ja tilien perustana olevien tulojen ja maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta). Luvussa tehdään selkoa myös kaikista sellaisista kysymyksistä ja huomautuksista, jotka ovat tulleet esiin tarkastuksen johdosta mutta joiden vuoksi ei ole syytä asettaa mainittuja lausuntoja kyseenalaisiksi.

Virastoja koskevien vuotuisten tarkastusten tulokset varainhoitovuodelta 2020 ovat yleisesti ottaen myönteisiä

2.2. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa, joka koski virastojen tilinpäätöksiä 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta sekä tilien perustana olevia tuloja, saatiin yleisesti ottaen vahvistus aiempina vuosina raportoiduille myönteisille tuloksille. Sen sijaan tilien perustana olevien maksujen osalta tarvitaan joitakin parannuksia.

Kaavio 2.1 – Virastojen tilejä sekä tuloja ja maksuja koskevat vuotuiset tarkastuslausunnot vuosilta 2018–2020

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Puhdas lausunto tilien luotettavuudesta kaikkien virastojen osalta

2.3. Tilintarkastustuomioistuin antoi varainhoitovuodelta 2020 vakio­muotoisen (”puhtaan”) tarkastuslausunnon kaikkien virastojen tileistä (ks. [kaavio 2.1](#)).

Tiettyjä seikkoja painottavat kappaleet ovat tärkeitä, jotta lukija voi saada oikean käsityksen EMAn ja SRB:n tilinpäätöksistä

2.4. Tiettyjä seikkoja painottavissa kappaleissa kiinnitetään lukijoiden huomio näkökohtiin, joiden huomioon ottaminen on kyseisten näkökohtien merkittävyyden vuoksi olennainen edellytys sille, että käyttäjät voivat saada tilinpäätöksistä asianmukaisen käsityksen. Varainhoitovuoden 2020 osalta tilintarkastustuomioistuimien käytti tiettyjä seikkoja painottavaa kappaletta kahden viraston kertomuksissa (**EMA** ja **SRB**).

2.5. Lontoosta Amsterdamiin siirtyneen **EMAn** tapauksessa tilintarkastustuomioistuimien kiinnittää huomiota ongelmaan, joka liittyy viraston aiempien, Lontoossa sijainneiden toimitilojen vuokrasopimukseen. Sopimus on voimassa vuoteen 2039, eikä siihen sisälly sopimuksen ennen aikaista päättämistä koskevia määräyksiä. Heinäkuussa 2019 virasto teki vuokranantajansa kanssa sopimuksen aiempien toimitilojensa vuokraamisesta eteenpäin. Virasto vuokrasikin tilat eteenpäin heinäkuusta 2019, ja sopimusehdot vastaavat päävuokrasopimuksen ehtoja. Alivuokrasopimuksen voimassaolo päättyi EMAn alkuperäisen vuokrasopimuksen päättyessä. Virasto on yhä vuokrasopimuksen osapuoli, joten sille saattaa siirtyä vastuu vuokrasopimuksen koko määrästä, jos alivuokralainen ei pysty huolehtimaan velvoitteistaan. Määrä, joka koostuu vuokrasopimuksen loppuun mennessä maksettavista vuokrista, niihin liittyvistä palvelumaksuista ja vuokranantajan vakuutuksesta, oli 31. joulukuuta 2020 yhteensä arviolta 377 miljoonaa euroa.

2.6. Tilintarkastustuomioistuimien toteaa **SRB:n** tilien osalta, että se ei tarkastanut maksuosuuksiin liittyviä hallinnollisia muutoksenhakuja ja oikeudenkäyntimenettelyjä, jotka ovat vireillä joidenkin luottolaitosten, kansallisten kriisintarkastusviranomaisien ja SRB:n välillä, eikä muita oikeudenkäyntimenettelyjä, jotka SRB:tä vastaan on käynnistetty unionin yleisessä tuomioistuimessa ja Euroopan unionin tuomioistuimessa. Niiden mahdollista vaikutusta SRB:n tilinpäätökseen 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta arvioidaan (etenkin ehdollisten vastuiden, varausten ja velkojen osalta) erityisvuositarkastuksessa, jonka tilintarkastustuomioistuimien toimittaa kriisintarkastusmekanismista annetun asetuksen 92 artiklan 4 kohdan mukaisesti erikseen.

2.7. Tilintarkastustuomioistuimien kiinnittää lisäksi huomiota **SRB:n** lopullisen tilinpäätöksen liitetietoihin, joissa kuvataan meneillään olevan covid-19-kriisin mahdollisia vaikutuksia investointisalkkuun.

Muita seikkoja koskevassa kappaleessa käsitellään Chafean kannalta erityisen keskeistä kysymystä

2.8. **Chafean** toiminta lakkautettiin 1. huhtikuuta 2021, ja sen tehtävät on siirretty muille virastoille. Kuitenkin koska nämä muut virastot ovat EU:n konsolidoituja yhteisöjä, siirrolla ei ole vaikutusta varojen ja velkojen määriin Chafean tilinpäätöksessä varainhoitovuodelta 2020.

'Puhdas' lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta kaikkien virastojen osalta

2.9. Euroopan tilintarkastustuomioistuin antaa vakiomuotoisen (puhtaan) tarkastuslausunnon tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta) kaikkien virastojen osalta.

Tiettyjä seikkoja painottavan kappaleen avulla lukijat saavat paremman käsityksen SRB:n tuloista

2.10. Tilintarkastustuomioistuin käytti tiettyjä seikkoja painottavaa kappaletta myös **SRB:tä** koskevassa kertomuksessaan edellä kohdassa **2.6** kuvatun kysymyksen yhteydessä.

Muita seikkoja koskevissa kappaleissa käsitellään ESMAn ja SRB:n kannalta erityisen keskeisiä kysymyksiä

2.11. **ESMA**n kohdalla luottoluokittajilta perittävät maksut perustuvat kyseisten toimijoiden tuloihin, mutta näitä tuloja tarkastellaan oikeushenkilön tasolla eikä konsernitasolla tai toisiinsa etuyhteydessä olevien yksiköiden muodostaman ryhmän tasolla. Tämä antaa lailliselta vaikuttavan tilaisuuden pienentää tai välttää maksuja siten, että EU:hun sijoittautuneiden luottoluokittajien tuloja siirretään näiden lähiyksiköille, jotka ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle. Tämän laissa olevan aukon todennäköistä taloudellista vaikutusta ei tiedetä. **ESMA** on tietoinen tästä riskistä, ja se julkaisi 29. tammikuuta 2021 mietinnön¹⁵. Mietinnön perusteella **ESMA** antoi Euroopan komissiolle 21. kesäkuuta 2021 teknistä neuvontaa siitä, kuinka asetusta voitaisiin muuttaa siten, että riskiä kyetään pienentämään.

2.12. Lisäksi maksut, joita **ESMA**n perii kauppatietorekistereiltä, lasketaan kunkin kauppatietorekisterin liikevaihdon perusteella. Maksuja koskevassa asetuksessa ei säädetä kattavasta ja yhdenmukaisesta valvontakehyksestä, jolla varmistettaisiin tietojen luotettavuus. Tästä huolimatta kaikki kauppatietorekisterit pystyivät esittämään riippumattoman tarkastajan lausunnon, jonka mukaan niiden (maksulaskelmissa käytetty) vuoden 2019 tilinpäätös antoi oikean ja riittävän kuvan. Riippumattomat tarkastajat olivat kuitenkin kohdistaneet vain rajallisen arvioinnin kauppatietorekisterien toimittamiin tietoihin, jotka koskivat vuoden 2019 aikana kauppatietorekisteriin ilmoitettujen kauppojen lukumäärää ja rekisteröityjen avoimien kauppojen lukumäärää ajankohtana 31. joulukuuta 2019. **ESMA** julkaisi maaliskuussa 2021

¹⁵ Mietintö **ESMA** 80-196-5019. Ks. <https://www.esma.europa.eu/press-news/consultations/public-consultation-fees-charged-credit-rating-agencies-esma>

mietinnön¹⁶, jossa ehdotetaan, että kauppatietorekisterien liikevaihdon määrittämiseen liittyvää menetelmää yksinkertaistetaan siltä osin kuin sitä käytetään vuotuisten valvontamaksujen laskemisessa. Ehdotuksen mukaan huomioon otettaisiin ainoastaan tulot, kun taas toimintaa kuvaavat luvut jätettäisiin laskelman ulkopuolelle.

2.13. Asettamatta kyseenalaiseksi virallista tarkastuslausuntoaan tilintarkastustuomioistuin painotti, että **SRB:n** rahastoon suoritettavat maksuosuudet on laskettu luottolaitosten SRB:lle toimittamien tietojen perusteella. SRB:n tuloihin kohdistunut tilintarkastustuomioistuimen tarkastus perustui näihin tietoihin, joiden luotettavuutta ei kuitenkaan tarkistettu. Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetussa asetuksessa ei säädetä kattavasta ja johdonmukaisesta valvontajärjestelmästä, jolla varmistettaisiin tietojen luotettavuus. SRB kuitenkin tekee tietojen analyttisiä ja johdonmukaisuustarkastuksia ja joitakin jälkitarkastuksia luottolaitosten tasolla. SRB ei myöskään voi antaa tarkkoja luottolaitoskohtaisia tietoja riskin perusteella mukautetuista maksuosuuslaskelmista, sillä laskelmat liittyvät toisiinsa ja sisältävät luottamuksellista tietoa muista luottolaitoksista. Tämä vaikuttaa laskelmien avoimuuteen.

Virastojen tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta annettiin puhdas lausunto ACERia, eu-LISAa and ENISAa lukuun ottamatta

2.14. Tilintarkastustuomioistuin antoi vakiomuotoisen (puhtaan) tarkastuslausunnon 38 viraston tilinpäätösten perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta) 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että näiden virastojen maksut olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset (ks. [kaavio 2.1](#)).

2.15. **ACERin** osalta tilintarkastustuomioistuin antoi varauman sisältävän lausunnon niiden havaintojen perusteella, joista se oli raportoinut varainhoitovuoden 2019 osalta. Tilintarkastustuomioistuin totesi, että useat erillissopimukset, jotka oli tehty IT-palveluita koskeneen puitesopimuksen perusteella, olivat sääntöjenvastaisia, koska hankintoja ei ollut kilpailutettu. Vuonna 2020 suoritettut sääntöjenvastaiset maksut olivat 752 654 euroa (3,7 prosenttia vuonna 2020 käytettävissä olleiden maksumäärärahojen kokonaismäärästä).

2.16. **Eu-LISA**n osalta tilintarkastustuomioistuin antoi varauman sisältävän lausunnon kahden sääntöjenvastaisen hankintamenettelyn perusteella. Eräässä tapauksessa eu-LISA teki vuonna 2020 erillissopimuksen ohjelmistosta, joka oli erilainen kuin ohjelmisto, jota toimeksisaaja oli tarjonnut asiaa koskevan puitesopimuksen yhteydessä. Puitesopimusta ei ole

¹⁶ Mietintö ESMA74-362-1864. Ks. <https://www.esma.europa.eu/document/cp-technical-advice-simplification-tr-fees-under-sftr-and-emir>.

kuitenkaan muutettu. Sellaisen tuotteen hankinta, joka ei sisälly hintatarjoukseen, hinnalla, joka poikkeaa alun perin tarjotun tuotteen hinnasta, merkitsee poikkeamaa puitesopimuksesta. Toisessa tapauksessa eu-LISA allekirjoitti tilauslomakkeen kunnossapitopalveluista, jotka toimitettaisiin neljän vuoden aikana. Tämä oli vastoin puitesopimuksen säännöksiä, joiden mukaan palveluista voitiin laskuttaa etukäteen yhden vuoden ajalta. Niiden maksujen kokonaismäärä, joiden ei katsottu olevan puitesopimuksen säännösten mukaisia, oli 10 405 075 euroa. Määrän osuus kaikista varainhoitovuonna 2020 käytettävissä olleista maksumäärärahoista on 4,1 prosenttia.

2.17. ENISAn osalta varauman sisältävä lausunto johtuu erään henkilöstön jäsenen valtuutuksen puuttumisesta. Kyse oli ajallisesta katkoksesta, sillä edellisen pääjohtajan erälle henkilöstön jäsenelle myöntämä väliaikainen valtuutus päättyi ennen kuin virkaan astunut uusi pääjohtaja oli myöntänyt uuden valtuutuksen. Asianomainen henkilöstön jäsen hyväksyi kyseisen ajanjakson aikana ilman voimassaolevaa valtuutusta talousarviositoumuksia 529 120 euron edestä ja maksuja 914 100 euron edestä (3,5 prosenttia vuonna 2020 käytettävissä olleiden maksumäärärahojen kokonaismäärästä).

Muita seikkoja koskevissa kappaleissa käsitellään ACERin, ENISAn, EIGEn ja EASOn kannalta erityisen tärkeitä kysymyksiä

2.18. Tilintarkastustuomioistuin kiinnittää huomiota siihen, että **ACER ja ENISA** eivät ottaneet käyttöön sisäisiä sääntöjä, joiden avulla olisi pyritty huolehtimaan valtuutuksien jatkumisesta silloin kun valtuuttavat tai valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät jättävät tehtävänsä. Tämä on merkittävä sisäisen valvonnan puute (lisätietoja, ks. kohta **2.24** ja sen jälkeiset kohdat).

2.19. Tilintarkastustuomioistuin panee **EASOn** osalta merkille, että unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävänä olevalla asialla¹⁷ on merkitystä eräiden tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausunnossa esiin tuotujen kysymysten kannalta. Vuonna 2020 EASO käynnisti avoimen menettelyn, jonka tarkoituksena oli hankkia vuokratyöntekijäpalveluita Maltalle viraston päätoimipaikan ja operaatioiden tueksi. Hankinnan arvo 48 kuukauden aikana oli kokonaisuudessaan arviolta 27,7 miljoonaa euroa. Hylätyn tarjouksen esittäjä käynnisti lokakuussa 2020 unionin yleisessä tuomioistuimessa oikeudenkäyntimenettelyn EASOa vastaan ja kyseenalaisti siinä hankintamenettelyn tuloksen.

¹⁷ Asia T-621/20 (EMCS v. EASO).

2.20. Tilintarkastustuomioistuin panee **EIGEn** osalta merkille – vastaavalla tavalla kuin vuosikertomuksessaan 2019 – että unionin tuomioistuimessa käsiteltävänä olevalla asialla¹⁸ on merkitystä eräiden tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausunnossa esiin tuotujen kysymysten kannalta. Asiassa käsitellään useita Liettuan korkeimman oikeuden esittämiä kysymyksiä, jotka koskevat vuokratyöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/104/EY soveltamista EU:n virastoihin¹⁹. Unionin tuomioistuimen näistä kysymyksistä antamalla tuomiolla voi olla vaikutusta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kantaan tilapäistyöntekijöiden käytöstä EIGEssä. Siksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä asiaa koskevia huomautuksia eikä suorita seuranta-aikaisempina vuosina esittämiensä huomautusten perusteella ennen kuin unionin tuomioistuin on antanut asiassa lopullisen tuomionsa.

Tilintarkastustuomioistuimen huomautuksissa puututaan parannuksia edellyttäviin osa-alueisiin 23 virastossa

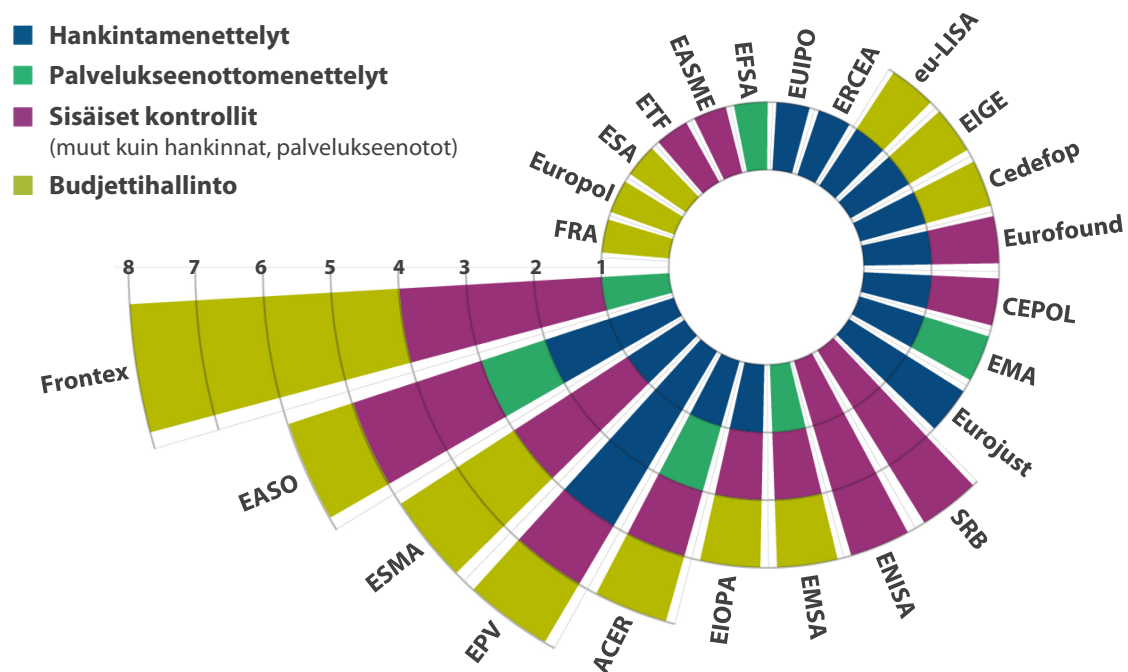
2.21. Tarkastuslausuntojensa ja niiden ohessa esitettyjen tiettyjä seikkoja painottavien kappaleiden ja muita seikkoja koskevien kappaleiden lisäksi tilintarkastustuomioistuin esitti myös 54 huomautusta, jotka koskivat 23:a virastoa ja niiden parannuksia edellyttäviä osa-alueita. Vuoden 2019 osalta huomautuksia esitettiin 82. Useimmat huomautukset koskevat puutteita sisäisessä valvonnassa, julkisissa hankintamenettelyissä ja talousarviohallinnossa. Julkisiin hankintamenettelyihin liittyvät puutteet ovat edelleen maksujen sääntöjenvastaisuuden pääasiallinen syy.

2.22. *Kaaviossa 2.2* ja *kaaviossa 2.3* esitetään erityyppisten huomautusten lukumäärät 41 virastossa. Tiedot kattavat koko kertomuksen, myös tarkastuslausunnot ja niiden yhteydessä esitetyt tiettyjä seikkoja painottavat tai muita seikkoja koskevat kappaleet.

¹⁸ Asia C-948/19 (Manpower Lit).

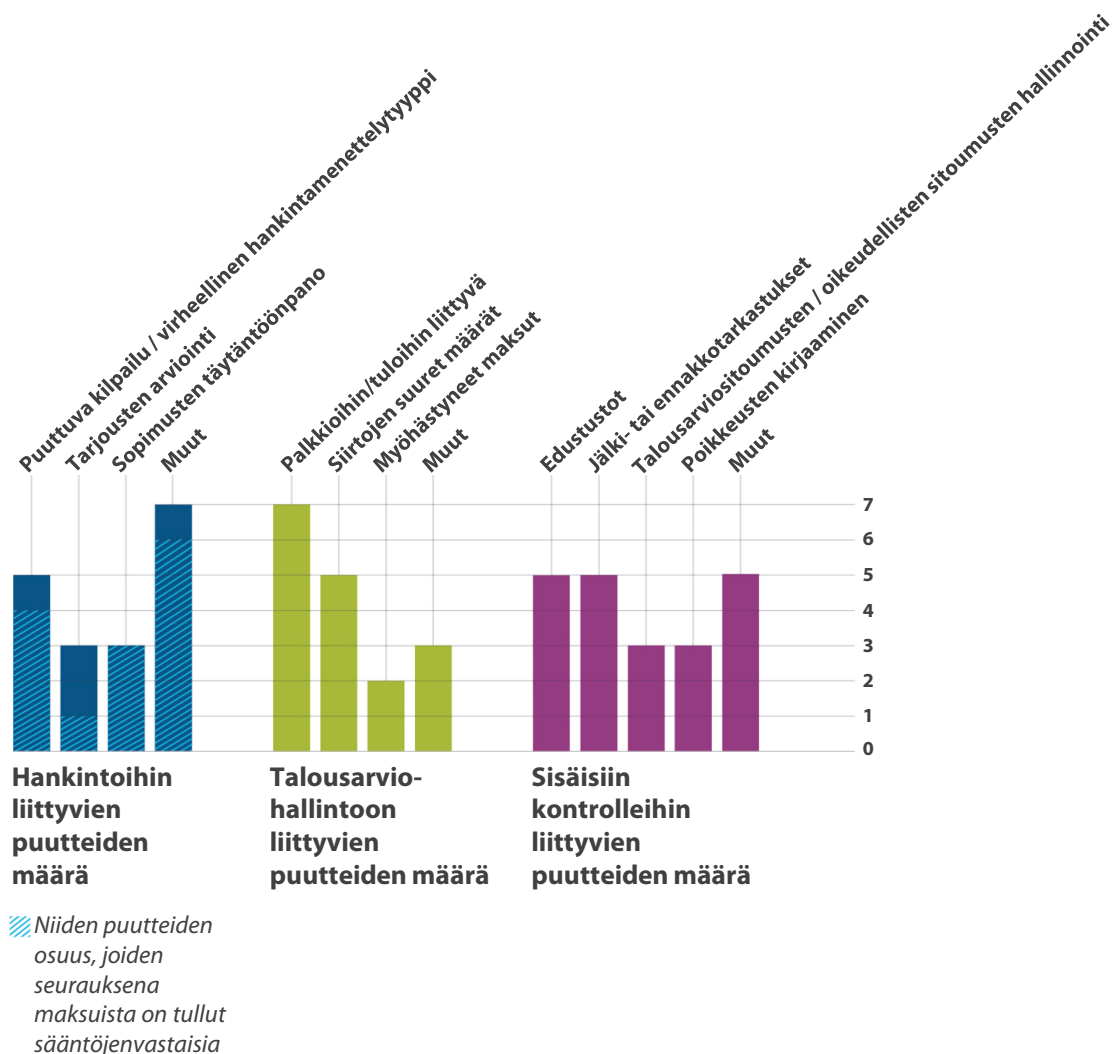
¹⁹ EUVL L 327, 5.12.2008, s. 9.

Kaavio 2.2 – Huomautusten lukumäärä virastoittain

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kaavio 2.3 – Huomautusten lukumäärä usein esiintyvien puutteiden tyyppin mukaan

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Sisäiset kontrollit ovat kaikkein virhealttein osa-alue

2.23. Tilintarkastustuomioistuin raportoi sisäisen valvonnan puutteista 13 virastossa (ACER, CEPOL, EASME, EASO, EPV, EIOPA, EMSA, ESMA, ENISA, ETF, Eurofound, Frontex ja SRB). Puutteissa oli kyse siitä, että ennakko- ja jälkitarkastukset puuttuivat (ks. [laatikko 2.1](#)), talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia hallinnoitiin riittämättömästi tai poikkeusrekisteriin ei tehty asianmukaisia merkintöjä. [Kaaviossa 2.3](#) esitetään yleisimmät sisäisen valvonnan puutteet, jotka tarkastuksessa havaittiin.

Laatikko 2.1

Esimerkki sisäisen valvonnan puutteesta, joka liittyi ennakkotarkastuksiin

Tilintarkastustuomioistuimien havaitti tarkastuksensa mittaan sisäisen valvonnan puutteita, jotka liittyivät Euroopan komission vuonna 2018 yli 60 EU-elimen puolesta allekirjoittaman puitesopimuksen täytäntöönpanoon. Puitesopimuksen tarkoituksena oli hankkia ohjelmistolisenssejä ja IT-palveluita. Välittäjänä toimivalla toimeksisaajalla on oikeus tehdä lisäys tavarantoimittajiensa hintoihin. Tilintarkastustuomioistuimien havaitti, että kun esimerkiksi EASME teki hankintoja tämän puitesopimuksen nojalla, se ei soveltanut minkäänlaisia sisäisiä kontrolleja sen varmistamiseksi, että toimeksisaaja oli käyttänyt oikeita hintoja ja tehnyt lisäykset oikeamääräisinä.

Toteutettavat toimet 1

Virastojen olisi talousarvioidensa toteuttamisen yhteydessä sovellettava vaikuttavia ja tehokkaita sisäisiä kontrolleja. Niiden osana olisi tehtävä luotettavasti toimivia ennakkotarkastuksia, joiden tarkoituksena on estää virheet ja sääntöjenvastaisuudet ennen toimien hyväksymistä.

Lisäksi silloin kun ohjelmistolisenssien ja IT-palveluiden hankkimista varten tehdyissä Euroopan komission puitesopimuksissa ei ole hintaluetteloa, rahalle olisi pyrittävä saamaan parasta mahdollista vastinetta siten, että virastot tekevät järjestelmällisesti markkinatutkimuksia ennen tilausasiakirjojen allekirjoittamista. Markkinatutkimuksissa olisi arvioitava yksityiskohtaisesti, mitä tuotteita ja palveluita tarvitaan. Lisäksi olisi analysoitava, millaisia ratkaisuja markkinoilla on saatavilla, ja arvioitava, mitä kyseiset hyödykkeet maksavat.

Huomautukset, jotka koskevat talousarvion toteuttamisvaltuuksien siirtämistä

2.24. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus toi esiin puutteita myös valtuutuksien jatkuvuudessa. Kyse on tapauksista, joissa valtuuttavat tai valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät jättävät tehtävänsä, ja erityisesti tilanteista, joissa uusi pääjohtaja (eli viraston tulojen ja menojen hyväksyjä) astuu virkaansa.

2.25. Tulojen ja menojen hyväksyjän asema virastoissa on erilainen kuin toimielimissä. Toimielimet toimivat itse tulojen ja menojen hyväksyjinä; ne siirtävät tehtävään liittyvät vastuualueet tietyille henkilöstönsä jäsenille. Kaikki pääjohtajat ja pääsihteerit ovat valtuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjä. Virastoissa tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävä on kuitenkin osoitettu viraston johtajalle, joka toteuttaa talousarviota omalla vastuullaan. Se, että vastuu talousarvion toteuttamisesta on viraston johtajalla, on virastojen keskeinen erottava ominaisuus.

2.26. Virastojen varainhoitoasetuksissa tai yleisessä varainhoitoasetuksessa ei ole selkeästi säädetty valtuutuksen jatkumisesta tulojen ja menojen hyväksyjän vaihtumisen tai palvelussuhteen päättymisen jälkeen. Asian selventämiseksi virastot yleensä hyväksyvät talousarvioidensa toteuttamiseen liittyviä sisäisiä sääntöjä, jotka koskevat muun muassa valtuutusten tai edelleenvaltuutusten myöntämisen ja vastaanottamisen edellytyksiä, siirretyn toimivallan laajuutta sekä valtuutusten jatkuvuutta silloin kun tulojen ja menojen hyväksyjä vaihtuu tai kun hän jättää viraston.

2.27. Tilintarkastustuomioistuin on kahden viraston osalta (**ACER** ja **ENISA**) sisällyttänyt tarkastuslausuntoihinsa muita seikkoja koskevat kappaleet, joissa käsitellään sitä puutetta, että virastoilla ei ole sisäisiä sääntöjä tai päätöksiä valtuutusten jatkumisesta tilanteissa, joissa uusi johtaja astuu virkaansa. Tilanne on johtanut siihen, että useita talousarviositoumuksia, oikeudellisia sitoumuksia ja maksutapahtumia on hyväksytty viraston edellisen johtajan antaman valtuutuksen perusteella ilman että viraston uusi johtaja olisi vahvistanut kyseisen valtuutuksen. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että tämä on huomattava puute sisäisissä kontrolleissa.

2.28. Tilintarkastustuomioistuin on **ENISA**n osalta antanut varauman sisältävän lausunnon tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta, koska henkilöstön jäsen hyväksyi talousarviositoumuksia ja maksutapahtumia kuuden viikon ajan ilman minkäänlaista valtuutusta (ks. kohta [2.17](#)).

2.29. Aiempina vuosina tilintarkastustuomioistuin on todennut, että muut virastot ovat hallinnoineet pääjohtajiensa vaihtumista asianmukaisesti. Vuonna 2019 EASOon ja EMSAan nimitettiin uudet pääjohtajat. He tekivät välittömästi päätökset, joissa vahvistettiin heidän edeltäjiensä antamat valtuutukset. Toisessa esimerkissä, jota voidaan pitää *hyvänä käytäntönä*, EMAn hallintoneuvosto hyväksyi vuonna 2019 pääjohtajan tehtäviä ja vastuita koskevan kuvauksen, jossa käsiteltiin pääjohtajan asemaa tulojen ja menojen hyväksyjänä (ks. [laatikko 2.2](#)). Kuvauksessa säänneltiin myös tilannetta, jossa pääjohtajan tehtävät tulojen ja menojen hyväksyjänä päättyvät. Tämä muistuttaa EU:n toimielinten käytäntöä, jossa EU:n varainhoitoasetuksen yleisiä säännöksiä täydennetään. Euroopan komissio on esimerkiksi

hyväksynyt sisäiset säännöt siitä, miten sitä koskevaa yleisen talousarvion pääluokkaa toteutetaan, ja tällöin komissio on säännellyt myös valtuutusten jatkuvuutta²⁰.

Laatikko 2.2

Ote EMAn hallintoneuvoston hyväksymästä pääjohtajan tehtäviä ja vastuita koskevasta kuvauksesta, joka koskee pääjohtajan asemaa tulojen ja menojen hyväksyjänä²¹

[...]

3. Tulojen ja menojen hyväksymiseen liittyvien pääjohtajan tehtävien päättyminen

3.1 Kun pääjohtaja vaihtuu, toimikautensa päättävä pääjohtaja laatii häntä seuraavalle tai hänet korvaavalle henkilölle ilmoituksen, jossa selostetaan vireillä olevia asioita. Ilmoituksen on oltava muodoltaan vuotuinen toimintakertomus, joka annetaan osasta vuotta. Jos uusi pääjohtaja haluaa esittää huomautuksia asioista, jotka edellinen pääjohtaja on hänelle siirtänyt, hän voi sisällyttää varaumia lausumaan, jonka hän antaa vuotuisen toimintakertomuksen yhteydessä.

3.2 Ellei uusi pääjohtaja nimenomaisesti muuta tai peruuta hänen edeltäjänsä antamaa valtuutusta, kyseinen valtuutus pysyy voimassa.

[...]

Toteutettavat toimet 2

Pääjohtajan vaihtuminen voi aiheuttaa muutoksia viraston valtuutuksiin. Sen vuoksi virastojen olisi hyväksyttävä sisäisiä sääntöjä (ks. esimerkki [laatikossa 2.2](#)), jotka edistävät mielekkäällä tavalla hallinto- ja valvontajärjestelmiä, avoimuutta ja vastuuvollisuutta. Se, että laaditaan selkeät säännöt, joita sovelletaan pääjohtajien vaihtuessa, auttaa välttämään kohdassa [2.27](#) tarkoitettut ongelmat.

²⁰ Euroopan komission päätös, 13 artiklan 3 kohta (*European Commission Decision of 3.8.2018 - C(2018)5120 - on the Internal Rules on the implementation of the general budget of the European Union (European Commission section)*.- “Unless specifically amended or revoked by a new delegating authorising officer, the subdelegation of powers granted by his predecessor shall remain valid.”)

²¹ Saatavilla osoitteessa <https://www.ema.europa.eu>.

Julkisiin hankintoihin liittyvät puutteet ovat edelleen maksujen sääntöjenvastaisuuden pääasiallinen syy

2.30. Julkisia hankintoja koskeissa säännöissä tavoitteena on varmistaa reilu kilpailu tarjoajien välillä. Lisäksi pyritään hankkimaan tavaroita ja palveluita parhaaseen mahdolliseen hintaan siten, että samalla kunnioitetaan avoimuuden, suhteellisuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastukseen kuului puitesopimuksia sekä yksittäisiä ja suoria sopimuksia kaikista virastoista. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastamissa sopimuksissa havaittiin erilaisia julkisiin hankintoihin liittyviä puutteita kymmenen viraston osalta (**Cedefop, CEPOL, EASO, EPV, EIOPA, EMA, ERCEA, ESMA, eu-LISA ja Eurojust**). Useimmiten oli kyse siitä, että hankinnat eivät olleet riittävän kilpailullisia (ks. [laatikko 2.3](#)), tarjousten arviointiprosessissa oli heikkouksia ja sopimusten täytäntöönpanossa oli ongelmia. [Kaaviossa 2.3](#) esitetään myös joitakin lisätilastoja hankintamenettelyihin liittyvistä yleisimmistä havainnoista jaoteltuna havaintojen tyyppin mukaan.

Laatikko 2.3

Esimerkki puitesopimuksen määräysten noudattamatta jättämisestä

Eu-LISA teki erillissopimuksen ohjelmistosta. Kyseinen ohjelmisto oli erilainen kuin se ohjelmisto, jota ohjelmistotoimittaja oli tarjonnut asiaa koskevan puitesopimuksen yhteydessä. EU:n varainhoitoasetuksen 172 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan se, että ostetaan jokin muu kuin tarjousmenettelyssä annettuun hintatarjoukseen sisältyvä tuote, on todellakin hyväksyttävä vaihtoehto, mutta se edellyttää, että myös puitesopimusta muutetaan vastaavasti. Eu-LISA ei ollut noudattanut tätä edellytystä. Näin ollen alkuperäiseen hintatarjoukseen sisältymättömien ohjelmistojen ostaminen merkitsee poikkeamaa puitesopimuksesta. Erillissopimus ja 10 399 834 euron maksu eivät kumpikaan ole puitesopimuksen säännösten mukaisia.

2.31. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin raportoi **ACERin, EASOn, EUIPO:n, EIGEn ja Eurofoundin** osalta varainhoitovuonna 2020 suoritetuista sääntöjenvastaisista maksuista, jotka johtuivat aiempina vuosina raportoiduista sääntöjenvastaisista hankintamenettelyistä.

Toteutettavat toimet 3

Lähes kaikki hankintamenettelyjä koskevat havainnot liittyivät maksujen sääntöjenvastaisuuteen (ks. [kaavio 2.3](#)). Virastojen, joissa ongelmia havaittiin, olisi parannettava julkisia hankintamenettelyjään ja näin varmistettava, että sovellettavia sääntöjä noudatetaan täysimääräisesti.

Talousarviohallinnon puutteet ovat kasvussa

2.32. EU:n varainhoitoasetuksessa sallitaan tietyille varainhoitovuodelle myönnettyjen talousarviomäärärahojen siirtäminen seuraavalle varainhoitovuodelle tietyin ehdoin²². EU:n varainhoitoasetuksessa ei aseteta tällaisille siirroille enimmäismääriä, ja toimien monivuotinen luonne voi selittää huomattavan osan siirroista. Siirtojen liian suuri määrä voi kuitenkin kertoa siitä, että työohjelmien tai hankintasuunnitelmien toteutus on viivästynyt. Covid-19-pandemia on osaltaan lisännyt siirtojen määrää. Voi myös olla, että siirrot ilmentävät rakenteellista ongelmaa tai heikkoa talousarviosuunnittelua ja ovat ristiriidassa talousarvion vuotuisperiaatteen kanssa. Tilintarkastustuomioistuin raportoi näistä puutteista viidessä virastossa (**ACER, ESA, eu-LISA, FRA ja Frontex**).

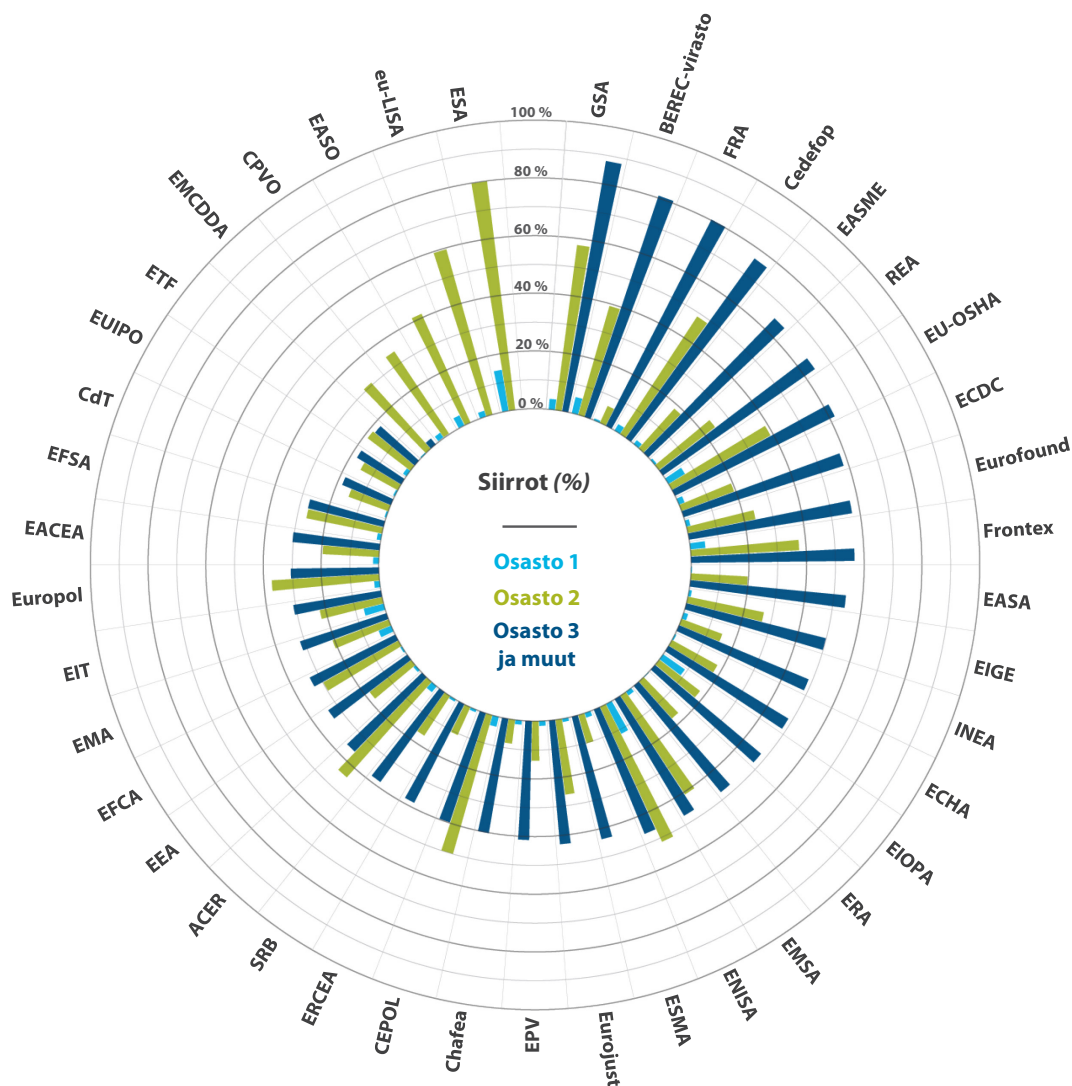
2.33. *Kaaviossa 2.4* esitetään yleiskatsaus seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuuksista virastoittain ja talousarvion osastoittain. Osuudet esitetään prosentteina, jotka on saatu jakamalla seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt sidotut määrärahat²³ talousarvion osaston kokonaismäärärahoilla²⁴.

²² Edellytykset, jotka koskevat määrärahojen siirtämistä varainhoitovuodelta toiselle, esitetään EU:n varainhoitoasetuksen 12 ja 13 artiklassa.

²³ Sidotut määrärahat kattavat sellaisten kuluvana varainhoitovuonna tehtyjen oikeudellisten sitoumusten kokonaiskustannukset, jotka liittyvät toimien toteuttamiseen yhden tai useamman varainhoitovuoden aikana.

²⁴ Viraston talousarvioon tiettynä varainhoitovuonna kirjatut kokonaismäärärahat.

Kaavio 2.4 – Siirtojen osuus talousarvion osastoittain

Lähde: Talousarviot: Virastojen lopulliset tilinpäätökset vuodelta 2020 (tiedot Euroopan tilintarkastustuomioistuimen koostamia).

Toteutettavat toimet 4

Jotta siirtojen liian suuresta määrästä päästäisiin eroon, virastojen, joita ongelma koskee, olisi parannettava talousarviosuunnitteluaan ja talousarvion täytäntöönpanosyklejään.

2.34. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi lukuisia muita puutteita myös kahdeksan muun viraston (**Cedefop**, **EIGE**, **EIOPA**, **EMSA**, **EPV**, **ESMA**, **Europol**, ja **Frontex**) kohdalla. Puutteet aiheutuivat ongelmista, jotka vaihtelivat veloittettavien maksujen ja maksuviivästysten hallinnoinnista, vastaanotettujen maksuosuuksien ilmoittamisesta ja EU:n ulkopuolisten maiden maksuosuuksien laskennasta virastojen talousarvioihin (ks. [laatikko 2.4](#)). [Kaaviossa 2.3](#) esitetään yleisimmät talousarviohallinnon puutteet tyypeittäin.

Laatikko 2.4

Esimerkki puutteesta sellaisten EFTA-maiden rahoitusosuuksissa, jotka eivät ole EU:n jäseniä

Cedefopin ja EFTAn yhteistyösopimuksessa esitettyä maksuosuuksien laskentamenetelmää ei sovellettu oikein varainhoitovuonna 2020. Tarkastajat havaitsivat kolme laskuvirhettä, joiden kokonaisvaikutus oli sellainen, että Norjan ja Islannin maksuosuudet Cedefopin vuoden 2020 talousarvioon olivat 20 272 euroa suuremmat kuin niiden olisi pitänyt olla ja EU:n maksuosuus oli 20 272 euroa pienempi kuin sen olisi pitänyt olla.

Toteutettavat toimet 5

Se, että sopimuksissa on erilaisia menetelmiä assosioituneiden maiden rahoitusosuuksien laskemiseksi, aiheuttaa riskin siitä, että kyseiset rahoitusosuussopimukset pannaan täytäntöön virheellisesti. Virastoja, joita ongelma koskee, kehoitetaan kuulemaan Euroopan komissiota sen arvioimiseksi, olisiko sopimukset yhdenmukaistettava komission rahoitusosuussopimusten kanssa sekä niiden komission laskentamenetelmien kanssa, jotka koskevat assosioituneiden maiden rahoitusosuuksia.

Monenlaisia huomautuksia henkilöstöhallinnosta

2.35. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi varainhoitovuoden 2020 tarkastuksen yhteydessä, että virastojen henkilöstöhallintoon liittyvien puutteiden määrä oli kasvanut. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti palvelukseenottomenettelyt 22 virastossa. Erilaisia ongelmia havaittiin kuudessa virastossa (**ACER, EASO, EFSA, EMA, EMSA ja Frontex**). Puutteet olivat seuraavia: korvauksia, jotka tilapäisille toimihenkilöille oli maksettu heidän palvelukseenottonsa yhteydessä, ei ollut tarkistettu asianmukaisin menettelyin (EMSA); johtotason tehtäviä oli avoimena liian pitkään (EASO ja EFSA); palvelukseenoton yhteydessä ei sovellettu sisäisiä kontrolleja vaikuttavalla tavalla (ACER); palvelukseenottomenettelyyn liittyvien valintalautakuntien nimittämisessä oli puutteita (EMA); uusien henkilökunnan jäsenten palkkaluokkien hallinnoinnissa oli puutteita (Frontex).

Virastot sopeutuivat hyvin covid-19-pandemian aiheuttamaan ennennäkemättömään tilanteeseen

2.36. Tilintarkastustuomioistuin täydensi tilintarkastustyötään tekemällä katsauksen siitä, miten EU:n virastot ovat hallinnoineet ja organisoineet covid-19-kriisin vastatoimia. Läpikäytyt osa-alueet esitetään [kaaviossa 2.5](#). Tilintarkastustuomioistuin esittää myös joitakin esimerkkejä siitä, miten covid-19-pandemia on vaikuttanut virastojen talousarvion toteuttamiseen ja työohjelmiin varainhoitovuonna 2020.

Kaavio 2.5 – Osa-alueet, joihin tilintarkastustuomioistuimen katsauksessa keskityttiin

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

2.37. Katsaus kattaa ajanjakson, joka alkaa pandemian puhkeamisesta maaliskuun puolivälissä 2020 ja päättyy 31. joulukuuta samana vuonna. Tarvittaessa on otettu huomioon myös virastojen myöhemmät toimenpiteet. Katsaus perustuu kyselytutkimukseen, virastoista kerätyn asiakirjaevidenssin analysointiin ja virastojen henkilöstön haastatteluihin²⁵. Tilintarkastustuomioistuin kuuli myös EUAN-verkostoa ja sen yhteistä tukivirastoa, joka sijaitsee Brysselissä. Tarkastus kattoi kaikki 41 virastoa, jotka kuuluivat tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen piiriin²⁶.

²⁵ Tilintarkastustuomioistuin haastatteli seuraavien toimintojen edustajia: resurssit ja hallinto, oikeudelliset kysymykset ja hankinnat, henkilöstöresurssit, tieto- ja viestintätekniikka ja viestintä sekä operaatiot.

²⁶ ELA ja EPPO eivät kuuluneet katsauksen piiriin, sillä ne eivät olleet taloudellisesti riippumattomia, vaan toimivat tämän katsauksen aikana edelleen osana Euroopan komissiota.

Virastot aktivoivat toiminnan jatkuvuussuunnitelmansa hyvissä ajoin varmistaa keskeisten hallintoprosessien jatkumisen ja henkilöstön hyvinvoinnin

2.38. Organisaation tärkein ohjeasiakirja kriisitilanteessa on sen toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelma. Tämä asiakirja ohjaa työskentelymenettelyjä ja töiden organisointia kriisin aikana. Se voi kattaa koko organisaation tai koskea yksittäisiä toimintayksiköitä (ks. [laatikko 2.5](#)). Suunnitelma perustuu riskinarviointeihin ja skenaariosuunnitteluun ja on keskeinen osa organisaation sisäisen valvonnan kehystä.

Laatikko 2.5

Esimerkki toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelman sisällöstä

1

Toiminnan jatkuvuutta koskevat keskeiset perustiedot:

- hätäyhteyshenkilöt
- hätäevakuointimenetelmät
- viestintäkanavat (luettelo sähköpostin vastaanottajista, puhelinhälytysketjuista ja verkkosivustoista)
- kokoontumispaikat jne.

2

Toiminnan jatkuvuuteen liittyvät periaatteet:

- määritelmät
- yhteenvedot kriittisistä ja olennaisista toiminnoista ja menettelyistä
- oikeusperusta
- laajuus ja skenaariot
- koulutus ja tietoisuuden lisääminen
- testit ja harjoitukset.

3

Reagointi ja vastatoimet:

- kriisinhallintatiimien tehtävien ja vastuiden määrittely
- toiminnan jatkuvuudesta vastaavat tiimit ja toiminnan palautumisesta vastaavat tiimit.

4

Toiminnan palautuminen ja hätätoimien purku:

- määritelmät
- toiminnan palautumista koskevat tarkistuslistat
- hätätoimien purkumenettelyt ja niistä vastuussa olevat henkilöt.

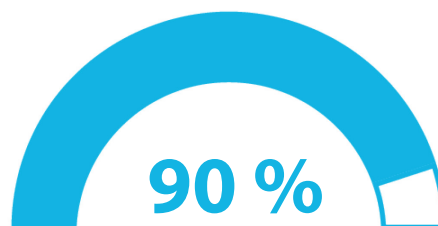
Lähde: EIOPAn toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelma.

2.39. Toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelma ei ole staattinen asiakirja. Esimerkiksi ISO-standardissa nro 27001²⁷ edellytetään, että organisaatiot tarkistavat kehittämänsä ja käyttöönottamansa tietoturvan jatkuvuuskontrollit säännöllisin väliajoin. Näin organisaatiot varmistavat, että kontrollit ovat toimivia ja vaikuttavia, jos ongelmia ilmenee. Tilintarkastustuomioistuimen katsaus osoitti, että covid-19-pandemian puhjetessa 37 virastolla 41:stä (90 prosentilla) oli virallisesti hyväksytty ja ajantasainen toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelma (ks. [kaavio 2.6](#)).

²⁷ ISO/IEC 27001 on tietoturvan hallinnointiin liittyvä kansainvälinen standardi. Siinä täsmennetään vaatimukset, jotka koskevat tietoturvan hallintajärjestelmien kehittämistä, täytäntöönpanoa, ylläpitoa ja jatkuvaa parantamista.

Kaavio 2.6 – Useimmilla virastoilla oli virallisesti hyväksytty ja ajan tasalla oleva toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelma

Covid-19-pandemian puhjetessa **37 virastolla 41:stä** oli virallisesti hyväksytty ja ajantasainen toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelma. Neljällä virastolla (EASO, EPV, EIGE ja GSA) ei ollut.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimittama tilintarkastus varainhoitovuodelta 2020.

2.40. Sen jälkeen kun ensimmäiset merkit viruksen leviämisestä vuoden 2019 lopulla ja vuoden 2020 alussa havaittiin, virastot alkoivat aktivoida toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelmiaan ja toteuttaa kriisin lieventämiseen tähtääviä toimenpiteitä. Näin virastot pyrkivät suojaamaan henkilöstöään, tietojaan ja fyysistä omaisuuttaan (ks. [laatikko 2.6](#)). Jotkin virastot myös kohdensivat resursseja uudelleen torjuakseen pandemian vaikutuksia (ks. [laatikko 2.7](#)). Tilintarkastustuomioistuimen katsauksesta kävi ilmi, että niistä 37 virastosta, joilla oli virallisesti hyväksytty ja ajantasainen toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelma, 34 virastoa (92 prosenttia) oli aktivoinut suunnitelmansa pandemian välittömänä seurauksena. Ne kolme virastoa, jotka eivät olleet aktivoineet suunnitelmiaan (BEREC-virasto, CdT ja EFCA), totesivat, ettei suunnitelmien aktivointi ollut tarpeen, koska virastojen alustavat vastatoimet (esimerkiksi etätyön ulottaminen koskemaan koko henkilöstöä) eivät vaatineet sitä.

Laatikko 2.6

Aikataulu, jonka mukaisesti EUIPO aktivoi toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelmansa

25.2.2020

Koronaviruspandemiaan liittyvän kasvavan huolen vuoksi henkilöstöosasto **tiedotti henkilöstölle** tilanteesta ja siitä, millaisia **ehkäiseviä toimenpiteitä** olisi toteutettava.

12.3.2020

Pääjohtajan ensimmäisessä **koronaviruspandemiaan liittyvässä tiedonannossa** henkilöstölle hahmoteltiin **mahdollisia skenaarioita**, mukaan lukien mahdollisuutta **ottaa käyttöön jatkuvuus- ja palautumissuunnitelma**.

14.3.2020

Espanjan kansalliset viranomaiset julistivat hätätilan, joka käytännössä **esti henkilöstön pääsyn EUIPO:n tiloihin** maanantaista 16. maaliskuuta alkaen.

EUIPO:n intranetissä julkaistiin tietoa muun muassa siitä, miten järjestää kokouksia videokokousvälineiden avulla.

15.3.2020

EUIPO aktivoi jatkuvuus- ja palautumissuunnitelmansa ja määräsi **henkilöstönsä työskentelemään kotoa käsin**. Henkilöstölle ilmoitettiin tilanteesta sähköpostitse ja tekstiviestillä. Suunnitelman koordinoinnista vastaava yksikkö otti yhteyttä suunnitelman toteuttamisesta vastaaviin henkilöstön jäseniin sekä niihin henkilöstön jäseniin, jotka olivat kriittisen tärkeitä EUIPO:n palvelutoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

16.3.2020

Toimet, jotka koskivat jatkuvuus- ja palautumissuunnitelman **skenaariota 6 (ei pääsyä EUIPO:n tiloihin), pantiin täytäntöön**. EUIPO:n tieto- ja viestintätekniikasta vastaava henkilöstö seurasi toimintoja sen varmistamiseksi, että VPN-istuntoja oli riittävästi saatavilla. EUIPO:n johdon järjestämät päivittäiset kokoukset alkoivat.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimukseensa saamat vastaukset ja EUIPO:n toimittamat aktivointia koskevat taustatiedot.

Laatikko 2.7

Erityistapaus – ECDC:n reaktio covid-19-pandemiaan

Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskuksella (ECDC), joka perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 851/2004²⁸, on 82 miljoonan euron talousarvio ja 271 työntekijää. ECDC:n tärkein tehtävä on koota ja jakaa tietoja, jotka liittyvät ihmisillä esiintyvien tautien ehkäisyyn ja valvontaan, sekä antaa tieteellisiä lausuntoja aiheesta. ECDC:n on myös koordinoitava tällä alalla toimivien elinten eurooppalaista verkostoa. Vuonna 2020 puhjennut covid-19-pandemia on vakavin kansanterveyteen kohdistuva uhka, johon ECDC on joutunut vastaamaan sen jälkeen kun se aloitti toimintansa vuonna 2005.

Vastauksena covid-19-pandemian puhkeamiseen **ECDC** aktivoi 9. tammikuuta 2020 toimintasuunnitelmansa, joka koski kansanterveyteen vaikuttavia tapahtumia. Tämä asiakirja ohjasi organisaatiota hätätilanteessa, ja sen avulla ECDC pystyi kohdentamaan uudelleen resurssit, jotka se tarvitsi pandemian torjumiseen. Kansanterveysuhkia käsittelevät ECDC:n tiimit tuottivat tänä aikana seuraavat keskeiset covid-19-pandemiaan liittyvät tuotokset: tietojen ja seurantalanteen päivitykset, mukaan lukien nopeat riskinarvioinnit; tieteellinen ohjeistus kansanterveyttä koskevan päätöksenteon tueksi; tiedon tuottaminen taudista ja sen vastatoimenpiteistä terveydenhuollon ammattilaisille ja suurelle yleisölle; sekä vastaukset EU:n toimielinten ja virastojen erillisiin pyyntöihin. Samaan aikaan kun ECDC aktivoi kansanterveyden hätäsuunnitelmansa, se otti 16. maaliskuuta 2020 alkaen käyttöön toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelmansa, joka kattoi keskuksen päivittäiset toimet.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemään kyselytutkimukseen annettujen vastausten läpikäynti sekä ulkoinen arviointi, joka koski ECDC:n toteuttamia covid-19-pandemian vastatoimia. Näitä tietolähteitä täydennettiin ECDC:n henkilöstön haastatteluilla sekä saatujen tietojen todentamisella.

2.41. Pandemian vastatoimissa, jotka toteutettiin helmikuun ja maaliskuun puolivälin välisenä aikana vuonna 2020, muun muassa nimettiin erityisiä ryhmiä, joiden tehtävänä oli johtaa covid-19-toimien organisointia ja hallinnointia (ks. [laatikko 2.8](#)). Yleensä ryhmiin kuului johtavassa asemassa olevia henkilöitä, jotka edustivat eri osastoja eri puolilta organisaatiota²⁹. Koordinointikokouksia pidettiin aluksi päivittäin, jopa viikonloppuisin, ja myöhemmin 2-3 kertaa viikossa tai tarpeen mukaan. Nämä erityiset ryhmät ovat olleet aktiivisia koko sen ajan, jonka katsaus kattoi.

²⁸ EUVL L 142, 30.4.2004, s. 1.

²⁹ Johtajia, hallinto- ja resurssipäälliköitä sekä henkilöitä, jotka vastasivat tieto- ja viestintätekniikasta, infrastruktuurista, logistiikasta, viestinnästä ja turvallisuudesta.

Laatikko 2.8

Esimerkki sisäisestä työryhmästä, joka perustettiin covid-19-pandemian vaikutusten seurantaan ja torjuntaa varten

EMAn pääjohtaja päätti 16. maaliskuuta 2020 lisätä varotoimenpiteitä covid-19:n leviämiskisän vähentämiseksi. Pääjohtajan päätöksellä annettiin erityistyöryhmälle tehtäväksi laatia menettelyt, joiden mukaisesti seurattaisiin ja torjuttaisiin covid-19:ää, pidettäisiin henkilöstö ajan tasalla tilanteesta ja laadittaisiin strategioita pandemian hillitsemiseksi. Työryhmän tehtävänä oli varmistaa, että EMA olisi valmis kaikkien mahdollisten skenaarioiden varalta. Lisäksi päätöksessä määriteltiin työryhmän organisaatio, joka jakaantui neljään erilliseen toimintalinjaan: 1) hoitovaste, 2) toimitusketju, 3) toiminnan jatkuvuus ja vaikutukset, 4) henkilöresurssit.

Lähde: Vastaukset, jotka Euroopan tilintarkastustuomioistuin sai katsauksen yhteydessä tekemäänsä kyselytutkimukseen, ja vastauksiin liittyvä todentava aineisto.

2.42. Kaikki virastot olivat 16. maaliskuuta 2020 mennessä laajentaneet etätyöjärjestelyjä ja ohjeistaneet, että kaikkien työntekijöiden, joiden läsnäolo toimistossa ei ollut välttämätöntä, olisi työskenneltävä kotoa käsin. Tässä yhteydessä oli hyödyllistä, että joitakin etätyömahdollisuuksia oli jo olemassa jo ennen taudin puhkeamista. Tämä tarkoitti, että maaliskuussa 2020 oli pikemminkin laajennettava senhetkisiä tieto- ja viestintätekniisiä järjestelmiä kuin toteutettava massiivinen uusien järjestelmien käyttöönotto (ks. [laatikko 2.9](#)). Tilintarkastustuomioistuimen analyysi osoitti myös, että vakavia ongelmia, jotka olisivat koskeneet kapasiteettia (kaistanleveyttä), yhteyksien toimivuutta tai tietoturvaa, ei ilmennyt yhdessäkään virastossa. Kahdeksan virastoa (ACER, BEREC-virasto, CPVO, ECDC, ECHA, EFSA, EIOPA ja SRB) suoritti tieto- ja viestintätekniisten järjestelmiensä stressitestejä ennen laajennusten käyttöönottoa. Näin saatiin lisävarmuutta järjestelmien toimivuudesta ennen siirtymistä laajamittaiseen etätyöhön.

Laatikko 2.9

Esimerkkejä tieto- ja viestintätekniikan ja etätyöjärjestelyjen laajentamisesta

ENISA: Etätyöjärjestely on ollut käytössä elokuusta 2018 lähtien. ENISAn johto antoi 11. maaliskuuta 2020 hallinnollisen tiedotteen, jossa sallittiin etätyöskentely koko henkilöstölle, myös tilapäisille työntekijöille. ENISAlta meni vain yksi päivä sen varmistamiseen, että koko henkilöstön etätyö oli käynnistynyt toimivalla tavalla.

EMSA: Koko henkilöstö siirtyi etätyöhön 16. maaliskuuta 2020, ja järjestelyt toimivat välittömästi. Viraston mukaan EMSAn henkilöstö oli järjestänyt 3. kesäkuuta 2020 mennessä 68 000 kahdenvälistä Skype-kokousta, 3 444 Skype-konferenssia, 2 203 kahdenvälistä Teams-kokousta ja 287 Teams-ryhmäkokousta.

EUIPO: Päätöksen jälkeen täytäntöönpano tapahtui välittömästi (ks. myös [laatikko 2.6](#)). Koko henkilöstön siirtyminen etätyöympäristöön toteutettiin yhden viikonlopun aikana.

ECHA: Virasto sulki toimitilansa 17. maaliskuuta 2020, ja etätyöstä tuli sääntö, josta myönnettiin poikkeus ensisijaisissa tehtävissä työskentelevälle henkilöstölle. Sen varmistamiseen, että koko henkilöstöllä oli etäyhteys järjestelmiin, ei tarvittu vaiheittaista siirtymäaikaa.

Europol: Henkilöstölle jaettiin yhden viikonlopun aikana noin 400 kannettavaa tietokonetta toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

Cedefop: Etätyöjärjestelyt olivat olleet käytössä jo lokakuusta 2017 alkaen. Henkilöstön käyttöön oli annettu kannettavat tietokoneet, ja lisäksi heillä oli käytössään yhteistyöhön tarkoitettuja verkkotyökaluja sekä paperittomia menetelmiä. Näin henkilöstö pystyi jatkamaan työskentelyä vuoden 2020 maaliskuun 17. päivän jälkeen, jolloin kaikki toiminnot alettiin toteuttaa etänä.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimuksen tulokset, virastojen työntekijöiden haastattelut sekä saatujen tietojen tarkistaminen.

2.43. Pandemian edetessä virastot muuttivat ja päivittivät suunnitelmiaan asteittain tai laativat erityisiä valmiussuunnitelmia ottaakseen paremmin huomioon erityiset vaikutukset, jotka pandemialla oli ollut kunkin viraston organisaatioon ja operaatioihin. Vuoden 2020 joulukuun 31. päivään mennessä 16 virastoa oli tarkistanut tai aikoi tarkistaa senhetkisiä toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelmiaan siihen mennessä saatujen kokemusten perusteella³⁰. Esimerkiksi CEPOL lisäsi pandemiaskenaarion suunnitelmaansa. Pandemiatilanne vaikutti erityisesti EASAan, joka on ilmailualan sääntelyviranomainen. Virasto päätti suunnata toiminnan jatkuvuus- ja palautumissuunnitelmansa ja vastatoimenpiteensä uudelleen siten, että niillä puututtiin erityisiin covid-19-pandemiaa koskeviin terveys- ja

³⁰ ACER, BEREC, CDT, CEPOL, CPVO, EACEA, EASA, EASME, EPV, ECDC, EFCA, EIOPA, EMSA, ETF, Europol, SRB.

turvallisuusnäkökohtiin. Nämä näkökohdat eivät koskeneet ainoastaan EASAn henkilöstöä, vaan myös ilmailuhenkilöstöä, lentomatkustajia ja muita ilmailualan sidosryhmiä yleisesti. Viisi virastoa (EPV, ECDC, EIOPA, Europol ja EUIPO) on teettänyt ulkoisia arviointoja vastatoimiensa hallinnoinnista ja organisoinnista.

2.44. Kaikkien virastojen jatkuvuustoimenpiteisiin kuului myös vastatoimien purku, jossa oli kyse esimerkiksi henkilöstön asteittaisesta palaamisesta toimistolle. Useimmat virastot sovelsivat portaittaista lähestymistapaa, jossa suunnitelmaan kuului tyypillisesti neljä vaihetta (ks. [laatikossa 2.10](#) oleva esimerkki). Lähestymistapa mahdollisti vastatoimien hallitun käyttöönoton tai purun pandemian kehittymisen mukaisesti. Vastatoimien käyttöönotossa ja purussa pyrittiin noudattamaan kansallisten ja alueellisten terveysviranomaisten suosituksia ja määräyksiä sekä Euroopan komission, ECDC:n ja Maailman terveysjärjestön riskinarviointoja ja ohjeita. Käytännössä täytäntöönpano vaihteli virastoittain, mutta tämä johtui pääasiassa toimivaltaisten viranomaisten toteuttamista erilaisista kansallisista ja alueellisista toimenpiteistä.

Laatikko 2.10

Esimerkki vaiheistuksesta suunnitelmassa, joka koski palaamista toimistoon

EASA hyväksyi 13. toukokuuta 2020 strategian, joka koski asteittaista paluuta toimistolle. Laaditusta toimintasuunnitelmasta tiedotettiin henkilöstölle. Paluu **organisoidtiin neljässä vaiheessa**:

VAIHE 0

Pääsääntönä etätyö

VAIHE 1

Rajoitustoimien varovainen poistaminen alkaa

TOINEN VAIHE

Rajoitustoimien purku etenee vaiheittain

KOLMAS VAIHE

Uusi normaali: rajoitustoimien yleinen purku

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimuksessa saadut vastaukset sekä viraston toimittamat tiedot.

2.45. Kattavaan etätyöhön siirtymistä koskevan päätöksen keskeisenä tavoitteena oli henkilöstön suojaaminen. Henkilöstön hyvinvoinnin ensisijaisuus kävi ilmi lukuisista tilintarkastustuomioistuimen tarkastamista sisäisistä asiakirjoista. Tämä vahvistettiin myös virastojen johtohenkilöiden haastatteluissa. Myös EUAN-verkoston neuvoa-antavassa ryhmässä, joka käsitteli uusia työtapoja (ks. [laatikko 1.2](#)), keskusteltiin laajasti pandemian vaikutuksista työhön ja henkilöstöön sekä myös siitä, miten toimistoon palaaminen olisi järjestettävä. EUAN-verkoston tilintarkastustuomioistuimelle toimittamat tiedot osoittivat, että suurin osa virastojen henkilöstöstä oli yleisesti ottaen selviytynyt hyvin pandemian aiheuttamasta vaikeasta tilanteesta. Virastojen tuottamat työajanseurantatilatit osoittivat,

että henkilöstön jäsenet tekivät enemmän työtunteja³¹ kuin aiemmin suoriutuakseen heille asetetuista uusista tehtävistä. Virastoilta saadun palautteen mukaan henkilöstön sitoutuminen tehtäviinsä ja suoriutuminen niistä olivat vähintään samalla tasolla kuin aiemmin. Eurofoundin ja EU-OSH:n kaltaisten työoloihin erikoistuneiden virastojen havaintojen mukaan tuottavuushuiput ja henkilöstön sitoutumisen korkea taso ovat tavanomaisia kriisiaikoina, mutta pitkän päälle ne eivät ole kestäviä. EUAN-verkoston jäsenet arvioivat, että niiden henkilöstön jäsenten osuus, jotka olivat ilmoittaneet jonkinlaisista vaikeuksista, vaihteli 10–20 prosentin välillä. Jäljempänä [laatikossa 2.11](#) esitetään joitakin esimerkkejä tarkastajien havaitsemista tavallisista toimenpiteistä, joiden avulla virastot ovat tukeneet henkilöstöään pandemian aikana.

Laatikko 2.11

Henkilöstön hyvinvointia edistävät tukitoimenpiteet

1 Covid-19-kysymyksiin liittyvä aloitussivu

internetissä ja intranetissä; sivulla annettiin myös käytännön ohjeita

2 **Säännölliset tiedonannot ja viestit**, joissa ylin johto ilmaisi empatiaa ja myötätuntoa henkilöstön tilanteen johdosta

3 **Henkilöstön terveys- ja hyvinvointitilanteen seuranta**, mukaan lukien henkilöstön hyvinvointia koskevat kyselytutkimukset

4 Laajennettua etätyötä koskevat **suuntaviivat ja parhaat käytännöt**

5 Verkossa tarjottava **vapaaehtoinen lääketieteellinen ja psykologinen tuki**

6 **Rahallinen tuki toimistolaitteisiin**, jotta työntekijät pystyivät perustamaan kunnollisen kotitoimiston

7 **Henkilöstön sosiaalisen verkostoitumisen alusta**, jolla helpotettiin työntekijöiden keskinäistä yhteydenpitoa työympäristön ulkopuolella

8 **Mindfulness-tukiohjelmat** (yksittäisille henkilöille tai pienille ryhmille psykologin avustamina)

9 **Verkkokokoonnotumiset seurustelun merkeissä, virtuaaliset kahvitauot, säännölliset kahdenväliset palaverit** päälliköiden ja tiimin jäsenten kesken sekä **verkossa järjestetty liikunta**

Lähde: Vastaukset Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimukseen, EUAN-verkoston toimittamat tiedot.

³¹ Tietoja toimitti 36 verkoston jäsentä, mutta konsolidoituja tietoja ei ole tällä hetkellä saatavilla. Johtopäätös perustuu EUAN-verkoston kokouspöytäkirjoihin.

Keskeiset hallintoprosessit ja päivittäiset operaatiot jatkuivat ilman vakavia häiriöitä joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta

2.46. Kullakin virastolla on hallintoneuvosto, joka on viraston hallinnon korkein taso. Hallintoneuvoston päätehtävänä on vahvistaa viraston strategiset linjaukset ja valvoa sen toimintaa³². Sen jälkeen kun hallintoneuvostojen fyysiset kokoukset peruttiin maaliskuun 2020 jälkipuoliskolla, kokoukset korvattiin kirjallisilla menettelyillä tai muutettiin virtuaalisiksi. Tässä uudessa ympäristössä hallintoneuvostot pystyivät kokoontumaan virastojen perustamisasetusten edellyttämällä tavalla ja tekemään laissa edellytetyt päätökset ajoissa. Äänestysmenettelyjä jatkettiin erityisillä sähköisillä äänestysvälineillä, kuten *EU Survey* -välineellä, myös silloin kun päätökset olivat turvaluokiteltuja tai luottamuksellisia. Esimerkkejä lain edellyttämistä päätöksistä, joita virastot ovat tehneet pandemian aikana, ovat hyväksymispäätökset, jotka koskevat talousarvioita, aiempien päätösten muutoksia, määrärahojen siirtoja, ohjelma-asiakirjoja, vuotuisia toimintakertomuksia sekä lopullista tilinpäätöstä koskevia lausuntoja. Hallintoneuvostot ovat pandemian aikana nimittäneet korkea-arvoisia uusia henkilöstön jäseniä (kuten pääjohtajia) EMAan, EPV:hen, EASMEen ja GSA:han. Hallintoneuvostot ovat siten pystyneet hoitamaan hallintotehtävänsä vaikuttavalla tavalla pandemian aikana.

2.47. Tilintarkastustuomioistuimen katsauksesta kävi ilmi, että siirtymällä virtuaaliseen päätöksentekoon ja etätööhön virastot pystyivät varmistamaan keskeisten toimintojensa (kuten hallinnon, tieto- ja viestintätekniikan ja henkilöstöhallinnon) jatkumisen pandemian aikana (ks. [laatikko 2.12](#)).

Laatikko 2.12

Esimerkki kriittisten tietotekniikkapalvelujen ylläpitämisestä ja mukauttamisesta covid-19-pandemian aikana

Koska henkilöstön ja ulkoisten palveluntarjoajien pääsy virastojen tiloihin oli rajoitettua, kriittisten tietotekniikkapalvelujen toiminnan jatkuvuus varmistettiin muuttamalla paikan päällä tapahtuva palvelujen toimittaminen etätöksi. Tätä ennen kuultiin kumppanipääosastoja ja budjettipääosastoa. Tämän järjestelyn on tarkoitus kestää tietyn ajan, useimmissa tapauksissa voimassa olevien palvelusopimusten jäljellä olevan ajan. Uusien IT-sopimusten laadinnassa otetaan kattavammin huomioon molemmat vaihtoehdot, sekä palvelut paikalla päällä että etänä, niin, että tulevaisuudessa näitä työskentelymuotoja voidaan soveltaa joustavasti.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimuksen tulokset, virastojen työntekijöiden haastattelut sekä saatujen tietojen tarkistaminen.

³² Tämän ylimmän hallintoelimen nimi on useimmiten hallintoneuvosto, mutta se voi olla myös esimerkiksi hallitus. Toimeenpanovirastoja puolestaan johtavat johtokunnat.

2.48. Pandemiasta huolimatta virastot pystyivät hankkimaan tavaroita ja palveluja oikea-aikaisesti ja määrältään ja laadultaan vaatimusten mukaisina. Tilintarkastustuomioistuimen havaintojen mukaan hyvin harvat tarjouskilpailut epäonnistuivat. Erittäin harvinaista oli myös se, että tarjoajilta ei saatu riittävästi tarjouksia tai tiettyjen palveluiden toimittaminen keskeytettiin tai peruutettiin. Tarjoajien pyynnot määräaikojen pidentämisestä hyväksyttiin ilman merkittäviä viivästyksiä. Virastot olivat ottaneet käyttöön sähköiset tarjousten jättämismenettelyt (*e-Submission*) avoimia tarjouskilpailuja varten, ja niiden avulla virastot pystyivät jatkamaan tarjousten käsittelyä virtuaaliympäristössä³³. Arviointikomiteoiden työ tehtiin verkossa. Arviointilautakunnat allekirjoittivat päätöksensä sähköisesti tai poikkeustapauksissa vahvistivat tulokset sähköpostitse. Toinen esimerkki sähköisistä menettelyistä oli se, että Euroopan komission ohjeiden mukaisesti sovellettiin väliaikaista sääntöä, jonka mukaan sopimusten allekirjoitus saattoi olla sähköinen alkuperäisen paperille tehdyn allekirjoituksen sijaan, kunnes työolot olisivat taas normaalimmat (ks. [laatikko 2.13](#)).

³³ Virastot, joissa arvoltaan vähäisemmät tarjoukset jätettiin edelleen paperimuodossa, hyväksyivät poikkeuksellisesti tarjousten jättämisen sähköpostitse paperimuodon sijaan, kunnes tavanomaiset menettelyt voitaisiin taas käynnistää.

Laatikko 2.13

Esimerkki hankintamenettelyjen hallinnointia koskevista toimenpiteistä, jotka virasto toteutti covid-19-pandemian vastatoimena

Europol pyrki useiden toimenpiteiden avulla pitämään yllä tehokkuutta hankintamenettelyiden ja niihin liittyvien toimien hallinnoinnissa:

- Virasto arvioi pandemian puhjetessa, mitkä keskeiset toiminnot organisaation olisi pidettävä yllä.
- Hankintamenettelyissä valituksi tulleille toimittajille lähetettiin kirje, jossa todettiin, että pandemia muodosti ylivoimaisen esteen (*force majeure*), ja selostettiin, mikä vaikutus tilanteella oli meneillään oleviin yksittäisiin sopimuksiin ja tilauksiin.
- Pandemian aiheuttamien poikkeuksellisten tarpeiden tyydyttämiseksi tehtiin kiireellisiä tilauksia, jotka koskivat esimerkiksi laitteistoja, ohjelmistoja ja välineistöä.
- Hankintoihin ja sopimuksiin liittyvää strategista ja oikeudellista neuvontaa annettiin lyhyellä varoitusajalla. Neuvonta koski erityisesti sellaisia kysymyksiä kuin lääketieteellisten tietojen suojaaminen kriisin aikana, kieltäytyminen hyväksymästä ylivoimaista estettä koskevia ilmoituksia ja sähköisiin allekirjoituksiin liittyvät suunnittelutyöt, hankinnat ja käyttöönottoimet.
- Virasto muutti useita sopimuksia mukauttaakseen niitä pandemian mukanaan tuomiin riskeihin (esim. muutokset sopimusten laajuuteen ja toimitusmenetelmiin sekä konsulttien siirtyminen etätyöskentelyyn).

2.49. Tilintarkastustuomioistuin arvioi varainhoitovuotta 2020 koskevissa tilintarkastuksissaan hankintasääntöjen noudattamista, myös sellaisia hankintamenettelyjä, joihin pandemia olisi voinut vaikuttaa³⁴. Yksityiskohtaiset tiedot tilintarkastustuomioistuimen työstä esitetään tämän kertomuksen luvussa 3.

2.50. Pandemian aikana tehtyjen hankintojen ja sopimusten osalta tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että virastot olivat ennen etenemistä toimituksissaan pyytäneet tapauskohtaisesti ohjeita kumppanipääosastoltaan ja/tai budjettipääosastolta. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut, että pandemian vuoksi olisi aiempiin vuosiin verrattuna tehty liiallisia määriä suoria sopimuksia ilman kilpailua. Tilintarkastustuomioistuin pani merkille, että EASO oli yhdessä tapauksessa hyödyntänyt äärimmäiseen kiireeseen liittyvää poikkeusta, jota tarkoitetaan varainhoitoasetuksen liitteessä 1 olevan 11.1 kohdan c alakohdassa. Menettelyllä pyrittiin kattamaan merkittävä häiriö, joka koski voimassa olevan sopimuksen nojalla tehtäviä henkilösuojausten toimituksia. Tämä ei vaikuttanut hankintamenettelyn laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen. Kaiken kaikkiaan

³⁴ Tilintarkastustuomioistuin testasi 3–5 hankintamenettelyä virastoa kohti.

tilintarkastustuomioistuinin totesi, että hankintasääntöjä oli yleisesti noudatettu, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta (ks. [laatikko 2.14](#)).

Laatikko 2.14

Esimerkkejä sellaisesta hankintasääntöjen noudattamatta jättämisestä, joka liittyi suoraan covid-19-pandemiaan

EIOPA: Toukokuussa 2020 virasto allekirjoitti sopimuksen henkilökohtaista läsnäoloa edellyttävien kurssien järjestämisestä. Tuolloin pandemia oli puhkeamassa, ja oli jo tiedossa, että tapahtumiin, joissa edellytettiin henkilökohtaista läsnäoloa, sovellettiin rajoituksia. Elokuussa 2020 EIOPA allekirjoitti sopimusmuutoksen, jonka mukaisesti otettiin käyttöön uusi, virtuaalikurssien tarjoamista koskeva sopimuskohta. Näille virtuaalisille kurseille määritetyt kiinteät hinnat olivat korkeampia kuin alkuperäiseen sopimukseen sisältyneiden paikan päällä järjestettävien kurssien hinnat. Nämä muutokset merkitsivät uusien ehtojen sisällyttämistä sopimukseen. Jos nämä ehdot olisivat sisältyneet alkuperäiseen hankintamenettelyyn, ne olisivat saattaneet houkutella suuremman määrän tarjoajia. Nämä uudet tarjoajat olisivat voineet tehdä kustannuksiltaan kilpailukykyisempiä tarjouksia ilman sellaisia maantieteellisiä rajoituksia, jotka liittyvät henkilökohtaista läsnäoloa edellyttävien kurssien järjestämiseen. Sopimuksen muutos ei ole direktiivin 2014/24/EU³⁵ mukainen, joten se on sääntöjenvastainen.

CEPOL: Virasto maksoi peruutusmaksun hotellivarauksesta, jonka se oli tehnyt Budapestissä syyskuussa 2020 järjestettävää koulutustapahtumaa varten. Koulutus peruttiin covid-19:n vuoksi. Jos CEPOL olisi peruutusmaksun maksamisen sijasta vedonnut puitesopimuksessa olevaan ylivoimaista estettä koskevaan lausekkeeseen, se olisi voinut perua varauksen ilman kuluja. Tässä tapauksessa CEPOL ei suojannut EU:n taloudellisia etuja vaikuttavalla tavalla.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimittama tilintarkastus varainhoitovuodelta 2020.

2.51. Tilintarkastustuomioistuinin havaitsi useita tapauksia, joissa palvelukseenotto- ja valintamenettelyt olivat häiriintyneet sen jälkeen kun maaliskuussa 2020 oli otettu käyttöön sulkutoimenpiteitä ja matkustusrajoituksia (ks. [laatikossa 2.15](#) olevia esimerkkejä). Huhtikuun 2020 puolivälistä lähtien useimmat virastot pystyivät käynnistämään rekrytoinnit uudelleen sen jälkeen kun oli otettu käyttöön sähköisiä menettelyjä sen varmistamiseksi, että valinta- ja perehdytysmenettelyt voitiin toteuttaa etänä. Vaikka etäratkaisut ovat mahdollistaneet sen, että kriittisen tärkeät palvelukseenottomenettelyt jatkuivat, joitakin ongelmia on silti ilmennyt. Useat virastot kuvailivat prosessia hankalaksi ja aikaa vieväksi ja totesivat, että menettelyihin oli aluksi liittynyt teknisiä ongelmia. Oli ollut esimerkiksi yhteysongelmia, tai hakijat eivät yllättäen voineetkaan osallistua menettelyyn. Lisäksi oli hankalaa perehdyttää hakijoita

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

virtuaalisessa ympäristössä. Etäkokeissa oli lisäksi haastavaa se, että hakijoiden oli vaikea osoittaa tiettyjä taitoja verkossa.

2.52. Palvelukseenotto hidastui vuoden 2020 alussa, mikä aiheuttaa vaaran siitä, että henkilöstöhallinnossa esiintyy jatkossa pullonkauloja. Yhä suurempi määrä tulevia työntekijöitä tarvitsee asianmukaista (virtuaalista) perehdyttämistä, ja lisäksi heidän henkilökansionsa on perustettava, heille on annettava koulutusta ja heistä on tehtävä arviointeja. Paine tulee tuntumaan erityisen voimakkaana niissä virastoissa, jotka palkkaavat henkilöstöä suurin joukoin, kuten Frontex (ks. [laatikko 2.15](#)). Pienemmillä virastoilla tulee olemaan vähemmän ongelmia.

Laatikko 2.15

Pandemian vaikutus palvelukseenottoon

Frontex: Kun palvelukseenotto yleisesti hidastui pandemian vuoksi, 40 perusoikeusvalvojan rekrytointi viivästyi. Nämä valvojat olisi asetuksen (EU) 2019/1896³⁶ mukaan tullut nimittää 31. joulukuuta 2020 mennessä. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen aikaan yhtään valvojaa ei ollut nimitetty. Tämä tilanne aiheuttaa vakavan riskin viraston toiminnalle ja maineelle.

EASO: Pääjohtaja peruutti 28. helmikuuta 2020 kaikki suunnitellut työhaastattelut. Tästä ilmoitettiin kaikille 161 hakijalle, jotka oli kutsuttu haastatteluun ja kokeisiin Maltalle. Peruutuksen vuoksi kaikki rekrytoinnit viivästivät kuukaudella, ja uusien tulokkaiden suuri määrä aiheutti myöhemmässä vaiheessa ongelmia.

Lähde: Vastaukset Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kyselytutkimukseen.

2.53. Valintamenettelyihin liittyviä riskejä on lievennetty. Hakemukset on toimitettu sähköisesti tätä tarkoitusta varten luotuihin asiointipostilaatikkoihin, ja haastatteluita on järjestetty etänä (verkossa Teams-, Outlook- tai Skype-sovellusten avulla). Kirjallisia kokeita on pidetty verkossa joko niin, että hakija ja viraston henkilöstöhallinnon edustaja ovat kahdestaan osallistuneet istuntoon, tai niin, että ulkoinen palveluntarjoaja on valvonut koetta. Arviointilautakunnan jäsenet ovat voineet kokoontua virtuaalisesti, ja he ovat pystyneet hyväksymään asiakirjoja ja tekemään päätöksiä sähköisten allekirjoitusten avulla tai sähköpostitse.

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896 (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1).

2.54. Kokemukset, joita virastot ovat tähän mennessä saaneet palvelukseenotto- ja valintamenettelyistä, ovat olleet vaihtelevia. Tilanne vaihtelee esimerkiksi sen mukaan, onko viraston uusien työntekijöiden määrä suuri vai pieni, millaisia ovat paikalliset sulkutoimet, mitkä ovat virastojen sisäiset henkilöstöhallintoresurssit ja kuinka riippuvaisia virastot ovat ulkoisista palveluntarjoajista.

2.55. Pandemia aiheutti lisähaasteen, joka liittyi siihen vaatimukseen, että hakijoiden oli läpäistävä työhönottoa edeltävä lääkärintarkastus. Joissakin maissa terveydenhuoltopalvelut keskeytyivät tiukkojen sulkutoimien vuoksi. Toisissa tapauksissa virastot olivat tukeutuneet Euroopan komission Brysselissä sijaitsevaan työterveysyksikköön, joka suljettiin määräajaksi. Tämä vaikutti niihin virastoihin, joiden puolesta kyseinen yksikkö oli tehnyt työhönottoa edeltävät lääkärintarkastukset. Euroopan komission ohjeiden mukaisesti virastot päättivät lykätä näitä lääkärintarkastuksia siten, että sopimuksia tarjottiin ehdollisina ja hakijoille annettiin lisää aikaa tarkastusten tekemiseen. Tilintarkastustuomioistuimen katsauksesta käy ilmi, että 15 virastoa (37 prosenttia) käytti tätä mahdollisuutta voidakseen jatkaa henkilöstön palvelukseenottoa³⁷. Jos kokeita ei läpäisisi asetetussa määräajassa eli yleensä ennen koeajan päättymistä, työsopimus peruuntuu.

Virastot ovat jatkaneet toimeksiantojensa toteuttamista covid-19-pandemiasta huolimatta, joskin aiempaa hitaammin

2.56. Vaikka pandemian vaikutuksia on vaikea asettaa täysin erilleen kaikesta muuta, tarkastajat voivat tehdä sen johtopäätöksen, että pandemia on vaikuttanut virastojen kaikkiin ydintoimintoihin vaihtelevassa määrin.

2.57. Yleisesti voidaan todeta, että pandemia on nopeuttanut työmenetelmien muutosta. Tämä on johtanut talousarviosäästöihin useilla osa-alueilla. Virkamatkoihin ja matkakuluihin varatut määrärahat jäivät osaksi käyttämättä kaikissa virastoissa. Joissakin virastoissa nämä menot vähenivät lähes 90 prosenttia. Säästöjä saatiin myös viivästyksistä tai peruutuksista, jotka koskivat palvelukseenottomenettelyjä, työhönottoa edeltäviä lääkärintarkastuksia ja fyysisiä kokouksia. Lisäksi säästöjä saatiin koulutuksen järjestämisestä verkossa. Vastaavasti myös ruokalapalveluja, siivouspalveluja, vettä ja sähköä ja muita niiden kaltaisia hyödykkeitä sekä turvallisuuspalveluja tarvittiin huomattavasti vähemmän.

2.58. Virastot tarkistivat talousarvioitaan ja tavoitteitaan, asettivat painopisteitä uudelleen ja kohdensivat varoja uudelleen muille aloille. Näin ne pyrkivät välttämään määrärahojen liialliset peruutukset vuoden lopussa. Joitakin puutteita kuitenkin havaittiin (ks. kohdat 2.32 ja 2.33). Toimintojen hidastuminen ja se, että työskentelymenetelmissä on siirrytty pois esimerkiksi työmatkoista ja fyysisistä kokouksista, on kuitenkin edelleen nähtävissä siitä, missä määrin virastojen sovittuja määrärahoja varainhoitovuodelle 2020 on

³⁷ ACER, BEREC-virasto, CPVO, EPV, ECHA, EASO, EIOPA, ERCEA, ESMA, EUIPO, Eurojust, Frontex, GSA, INEA ja SRB.

pienennetty ja sen jälkeen palautettu Euroopan komissiolle. Toinen indikaattori on varainhoitovuodelta 2020 varainhoitovuodelle 2021 siirrettyjen määrärahojen määrä, joka on yleisesti suurempi kuin vuoden 2019 siirtojen määrä.

2.59. Tilintarkastustuomioistuin pani merkille, että virastoissa, jotka perivät maksuja (ECHA, EASA ja ERA), laskutettujen ja perittyjen maksujen määrät ovat vaihdelleet aiempaa enemmän. Tämä on vaikuttanut kyseisten virastojen talousarviosuunnitteluun ja yleiseen rahoitusvakauteen. ECHA ilmoitti esimerkiksi, että viraston maksutulot laskivat merkittävästi vuonna 2020, sillä REACH-asetukseen perustuvat maksutulot olivat 7,0 miljoonaa euroa pienemmät kuin alun perin oli budjetoitu. Vastaavasti EASAn maksutulot vuonna 2020 olivat 3,2 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2019.

2.60. Virastojen työohjelmien ja toimintojen osalta voidaan todeta, että painopisteitä, jotka liittyvät resursseihin ja suunniteltuihin toimiin, on siirretty merkittävästi sellaisten toimien suuntaan, jotka liittyvät covid-19-pandemiaan. Selkeimmät esimerkit tästä on nähtävissä terveysalalla (ECDC ja EMA). Ulkoisen arvioinnin³⁸ mukaan (ks. myös [laatikko 2.7](#)) pandemia on vakavin kansanterveysuhka, johon ECDC on joutunut vastaamaan sen jälkeen kun virasto perustettiin vuonna 2004. EU:n covid-19-vastatoimista on vuonna 2020 tullut ECDC:n tärkein toiminta-alue, joka on vienyt suurimman osan viraston ajasta ja resursseista³⁹. EMAn koko toimintaympäristö puolestaan muuttui merkittävästi. Pandemia on erityisesti vaikuttanut koko Euroopan lääkealan sääntelyverkostoon⁴⁰ siten, että EMA on joutunut tehostamaan EU:n sääntelyverkoston koordinoitua ja nopeuttamaan komiteamenettelyjä, jotka koskevat covid-19-tuotteita. Marraskuussa 2020 Euroopan komissio antoi myös ehdotuksen uudeksi asetukseksi, jolla täydennetään ja vahvistetaan viraston nykyisiä ydintehtäviä. Lisäksi ehdotuksessa laajennetaan viraston toimeksiantoa, jotta EU:n vastatoimia terveyskriiseihin koordinoitaisiin entistä tiiviimmin⁴¹.

2.61. Vaikutukset kohdistuivat myös virastoihin, jotka panivat täytäntöön EU:n toimintapolitiikkoja muilla aloilla. Esimerkiksi Frontex ei pystynyt toteuttamaan suunniteltuja palauttamistoimia maailmanlaajuisen matkustusrajoitusten vuoksi, ja Frontexin määrärahoja, jotka koskivat palauttamisia, vähennettiin 52,5 prosenttia alun perin hyväksyttyyn vuoden 2020 talousarvioon verrattuna. Eurofoundin kenttätyö, joka koski seitsemättä Euroopan

³⁸ *Strategic and performance analysis of ECDC response to COVID-19*, McKinsey, marraskuu 2020.

³⁹ Vuotuisen toimintakertomuksensa 2020 mukaan ECDC:n oli peruutettava tai lykättävä 35 prosenttia vuodelle 2020 alun perin suunnitelluista tuotoksista ja ohjattava resursseja covid-19-toimiin.

⁴⁰ Euroopan lääkealan sääntelyverkosto on EU:n jäsenvaltioiden ja Euroopan talousalueen (ETA) kansallisten toimivaltaisten viranomaisten verkosto, joka tekee yhteistyötä EMAn ja Euroopan komission kanssa.

⁴¹ EMAn lopullinen ohjelma-asiakirja 2021–2023 (EMA/53919/2021).

työolotutkimusta, muuttui merkittävästi suunnitellusta. Tämä heikensi mahdollisuuksia tehdä työoloihin liittyvää trendianalyysia, joka olisi kattanut yli 20 vuoden periodin. EASAn, EMSAn ja ERAn oli muutettava painopisteitään nopeasti, sillä niiden oli annettava uusia suuntaviivoja sen varmistamiseksi, että liikenne- ja liikkuvuussektoreilla noudatettiin EU:n turvallisuus- ja terveystoimenpiteitä ja -käytäntöjä. Tämä oli pandemian välitön seuraus.

2.62. Tilintarkastustuomioistuimien havaintojen mukaan, että virastot toteuttivat asianmukaisia toimia ja mukauttivat toimintaansa nopeasti pandemiaan. Tähän päästiin nopeuttamalla digitalisointitoimenpiteitä, lisäämällä yhteistyötä sekä parantamalla tapaa, jolla virastot vaihtoivat tietoja pysyäkseen toimintakykyisinä (ks. [laatikko 2.16](#)).

Laatikko 2.16

Esimerkkejä hyvistä käytännöistä, joita on syytä jatkaa

Tilintarkastustuomioistuimien haluaa tuoda esiin tiettyjä hyviä käytäntöjä, joita EU:n virastojen olisi jatkettava tilanteen normalisoituessa vähitellen.

- Jatketaan pandemiasta tähän mennessä saatujen kokemusten sisällyttämistä toiminnan jatkuvuutta koskeviin arviointeihin ja menettelyihin.
- Jatketaan digitalisointiprosessia, jota pandemia on kiihdyttänyt, esimerkiksi ottamalla käyttöön työnkulkuja ja teknisiä työtilaratkaisuja, jotka ovat täysin digitaalisia.
- Jatketaan sellaisten pandemian aikana käyttöön otettujen verkkovälineiden ja -toimenpiteiden kehittämistä, jotka liittyvät henkilöstön hyvinvointiin ja ammatilliseen kehitykseen.
- Jatketaan henkilöstön arviointimenettelyjen ja henkilöstön tuloksellisuutta koskevien indikaattoreiden mukauttamista virtuaaliseen ja hybridiympäristöön.
- Jatketaan ohjelmasuunnittelun ja tavoitteiden mukauttamista siten, että ne vastaavat EU:n virastojen operaatioita ja palvelutarjontaa covid-19-kriisin (jälkeisissä) olosuhteissa.

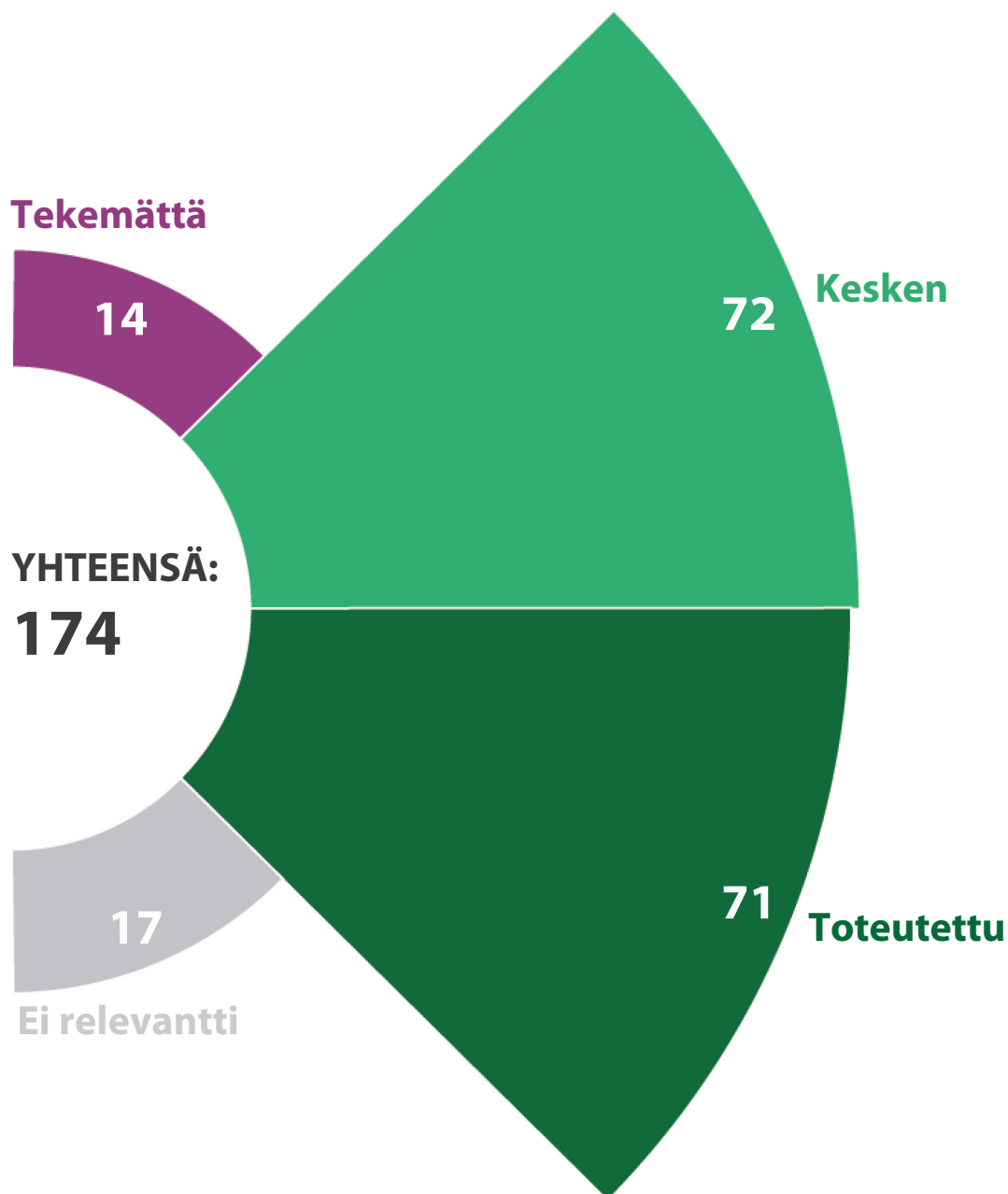
Virastot toteuttavat jatkotoimia aiempien vuosien tarkastushavaintojen perusteella

2.63. Tilintarkastustuomioistuin antaa tietoa niiden jatkotoimien etenemisestä, joita virastot ovat toteuttaneet aiempina vuosina esitettyjen huomautusten perusteella.

[Kaaviosta 2.7](#) käy ilmi, että niiden 174 huomautuksen osalta, joita perusteella ei ollut toteutettu korjaavia toimia vuoden 2019 loppuun mennessä, korjaavat toimet oli useimmissa tapauksissa saatu päätökseen tai ne olivat käynnissä vuonna 2020. Tilintarkastustuomioistuin

raportoi, että 31 virastolla⁴² on 86 huomautusta, joita koskevat toimet ovat käynnissä tai kokonaan tekemättä. Niiden 14 huomautuksen osalta, joissa toimet olivat kokonaan tekemättä, neljässä virasto ei voinut toteuttaa tarvittavia korjaavia toimia (yksin).

Kaavio 2.7 – Virastojen aiempien vuosien huomautusten perusteella toteuttamat jatkotoimet

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

⁴² ACER, BEREC-virasto, Cedefop, CEPOL, Chafea, CPVO, EASA, EASME, EASO, EPV, ECHA, EIGE, EIOPA, EIT, EFSA, EMA, EMCDDA, EMSA, ENISA, ESMA, ETF, EUIPO, eu-LISA, EU-OSHA, Eurofound, Eurojust, Europol, FRA, Frontex, GSA ja REA.

Muut Euroopan tilintarkastustuomioistuimen antamat, virastoja koskevat kertomukset

2.64. Nimenomaan virastoja käsittelevien tarkastuskertomusten lisäksi Euroopan tilintarkastustuomioistuin laati vuoden 2020 kuluessa EU:n toimintapolitiikkojen täytäntöönpanosta useita erityiskertomuksia, joissa viitataan joihinkin virastoihin (ks. [kaavio 2.8](#)).

Kaavio 2.8 – Muut Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2020 julkaisemat erityiskertomukset, joissa käsitellään virastoihin liittyviä kysymyksiä⁴³

II jaosto

Yhteenkuuluvuutta, kasvua ja osallisuutta tukevat investoinnit

Europol, Eurojust

Lausunto 4/2020

Lausunto ehdotuksesta 2020/0101 (COD) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 1303/2013 muuttamisesta Investoinnit kasvuun ja työpaikkoihin -tavoitteen mukaisten poikkeuksellisten lisämäärärahojen ja toteutusjärjestelyjen osalta avustuksen antamiseksi covid-19-pandemian aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen tukemiseen sekä pohjan luomiseen talouden vihreälle, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle (REACT-EU-väline); sekä muutetusta ehdotuksesta 2018/0196 (COD) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä

IV jaosto

Markkinoiden sääntely ja kilpailukykyinen talous

EASME

Erityiskertomus 2/2020

Pk-yritysten rahoitusväline toiminnassaan: vaikuttava ja innovatiivinen ohjelma, jolla on myös haasteita

SRB EPV

Erityiskertomus 21/2020

EU:n rahoituslaitosten valtiontuen valvonta: toimivuustarkastus on tarpeen

KAIKKI KAIKKI KAIKKI KAIKKI

Erityiskertomus 22/2020

EU:n virastojen tulevaisuus – joustavuutta ja yhteistyötä voidaan vielä lisätä

EASME, EIOPA, EPV

Erityiskertomus 25/2020

Pääomamarkkinaunioni – tavoitteiltaan kunnianhimoinen hanke käynnistynyt hitaasti

V jaosto

Unionin rahoitus ja hallinto

EASME

Erityiskertomus 12/2020

Euroopan investointineuvontakeskus: toiminta käynnistettiin investointien lisäämiseksi EU:ssa, mutta keskuksen vaikutus on edelleen vähäinen

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

⁴³ Vuonna 2021 tilintarkastustuomioistuinten III jaosto (Ulkoiset toimet, turvallisuus ja oikeus) antoi erityiskertomuksen 8/2021 *Frontexin tuki EU:n ulkorajojen valvontaan ei ole vielä riittävän vaikuttavaa*.

EU-virastojen verkoston vastaus

1.22 EUIPO haluaa korostaa lainsäätäjien päätöstä, joka vahvistettiin viimeisimmän lainsäädäntöuudistuksen aikana. Euroopan unionin tavaramerkistä 14. kesäkuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1001 176 artiklan 2 kohdan mukaisesti talousarviokomitea myöntää pääjohtajalle talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden. Kyseinen vastuuvapaus perustuu vahvasti tilintarkastustuomioistuimen julkaisemiin kertomuksiin.

CPVO haluaa korostaa, että sen hallintoneuvosto on viraston talousarviosta vastaava budjettivallan käyttäjä. Tässä yhteydessä sovelletaan yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista 27. heinäkuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 109 artiklan säännöstä.

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto haluaa painottaa, että se rahoittaa myös täysin itse toimintansa. Yhteisen kriisinratkaisuneuvoston talousarvio ja henkilöstötaulukko hyväksytään sen täysistunnossa puheenjohtajan esityksestä asetuksen (EU) N:o 806/2014 61 artiklan mukaisesti.

2.23 Euroopan unionin virastojen verkosto (EUAN) panee tyytyväisenä merkille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen EU:n virastoista varainhoitovuodelta 2020. Verkosto on yhtä mieltä siitä, että yhdennettyihin hallintojärjestelmiin kuuluviin sisäisen valvonnan teemoihin olisi kiinnitettävä enemmän huomiota. Huhtikuussa 2021 perustettiin sisäistä valvontaa käsittelevä työryhmä. Työryhmän tavoitteina on tietämystä jakamalla helpottaa sisäistä valvontaa koskevien asioiden parempaa integrointia ja koordinoitua virastojen yleisessä hallintojärjestelmässä sekä parantaa sisäiseen valvontaan liittyvien asioiden vaikuttavuutta ja tehokkuutta jakamalla parhaita käytäntöjä, puitteita, menetelmiä ja lähestymistapoja virastojen verkostossa.

2.21, 2.35 EUAN panee merkille tilintarkastustuomioistuimen alustavat huomautukset erityisesti julkisten hankintojen hallinnoinnin, palvelukseenottomenettelyjen ja budjettihallinnon osalta. Verkoston jäsenet ovat sitoutuneet jatkuvasti parantamaan toimintatapojaan ja menettelyjään. Verkosto haluaa korostaa, että yksittäisiä tapauksia koskevat alustavat huomautukset vaihtelevat virastoittain, ja se haluaa näin ollen viitata virastojen tarkastuslausumaan antamiin yksittäisiin vastauksiin.

Laatikko 2.8 EMAn hoitovastetta koskevan toimintalinjan 1 yhteydessä perustettiin myös [covid-19-pandemiaa käsittelevä EMAn erityistyöryhmä](#), jolla on keskeinen asema EMAn, [Euroopan lääkealan sääntelyverkoston](#) ja Euroopan komission nopean ja koordinoitun sääntelytyön mahdollistamisessa pandemian aikana kaikissa EU:n jäsenvaltioissa. Toimitusketjua koskevan toimintalinjan 2 yhteydessä perustettiin vakavien tapahtumien aiheuttamaa lääkepulaa seuraava EU:n toimeenpaneva ohjausryhmä yhdessä Euroopan lääkealan sääntelyverkoston kanssa. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Euroopan komissio. Ryhmän tehtävänä on tarjota strategista johtajuutta kiireellisille ja koordinoituille toimille sekä ehkäistä ja lieventää toimitushäiriöitä pandemian aikana.

2.39 Tarkastuksen jälkeen virasto hyväksyi toiminnan jatkuvuussuunnitelmansa 31. toukokuuta 2021.

Laatikko 2.15 Palvelukseenottomenettely keskeytettiin vain väliaikaisesti yhden kuukauden ajaksi. EASO jatkoi henkilöstön rekrytointia nopeasti etävalintaprosessin avulla. Pandemian aiheuttamista hankaluuksista huolimatta EASO onnistui rekrytoimaan 86 henkilöstösääntöjen alaista henkilöstön jäsentä vuonna 2020. Näin ollen kyseinen vuosi oli palvelukseen ottamisen kannalta viraston menestyksekkäin.

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

3. luku

Tarkastuslausumat

ja muut virastokohtaiset tarkastustulokset

3.1. Tarkastuslausumien perustana olevat tiedot

Perustelut lausunnoille

3.1.1. Tilintarkastustuomioistuin toimitti tarkastuksensa kansainvälisen tilintarkastajaliiton (International Federation of Accountants, IFAC) kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA) ja eettisten ohjeiden sekä ylimpien tarkastuselinten kansainvälisen järjestön (International Organisation of Supreme Audit Institutions, INTOSAI) antamien kansainvälisten standardien (ISSAI) mukaisesti. Mainittuihin standardeihin perustuvia tilintarkastustuomioistuimen velvollisuuksia kuvataan tarkemmin kohdassa ”Tarkastajan velvollisuudet”. Tilintarkastustuomioistuin toimii eettisiä tilintarkastusstandardeja käsittelevän kansainvälisen lautakunnan (International Ethics Standards Board for Accountants, IESBA) vahvistamien eettisten sääntöjen mukaisesti riippumattomasti noudattaen tilintarkastuksen kannalta relevantteja eettisiä vaatimuksia. Tilintarkastustuomioistuin on täyttänyt muut eettiset velvoitteensa näiden vaatimusten ja IESBAn eettisten sääntöjen mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin katsoo hankkineensa lausuntonsa perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

Toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuudet

3.1.2. Viraston toimiva johto vastaa SEUT:n 310–325 artiklan ja viraston varainhoitoasetuksen mukaisesti viraston tilinpäätöksen laatimisesta ja esittämisestä kansainvälisesti hyväksytyjen julkisen sektorin tilinpäätösstandardien pohjalta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tähän kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää sisäiset kontrollit siten, että niiden pohjalta on mahdollista laatia ja esittää tilinpäätös, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä. Toimivan johdon vastuulla on lisäksi varmistaa, että tilinpäätöksessä mainitut toiminnot, rahoitustoimet ja tiedot ovat tilinpäätöstä sääntelevien virallisten normien mukaisia. Viraston toimiva johto on viime kädessä vastuussa tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

3.1.3. Kun viraston toimiva johto laatii tilinpäätöstä, sen vastuulla on arvioida viraston kykyä jatkaa toimintaansa. Toimivan johdon on tuotava tarvittaessa esiin toiminnan jatkuvuuteen liittyvät seikat ja laadittava tilinpäätös toiminnan jatkuvuuden periaatteen pohjalta, paitsi jos toimiva johto aikoo lopettaa yhteisön tai lakkauttaa sen toiminnan tai sillä ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

3.1.4. Hallintoelinten vastuulla on valvoa virastojen tilinpäätösraportointia.

Tarkastajan velvollisuudet tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä

3.1.5. Tilintarkastustuomioistuimen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, onko viraston tilinpäätöksessä olennaisia virheellisyyksiä ja ovatko tilien perustana olevat toimet laillisia ja asianmukaisia, ja antaa tarkastuksensa perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle tai muille asianomaisille vastuuvapauden myöntäville viranomaisille tarkastuslausuma viraston tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Kohtuullisella varmuudella tarkoitetaan korkeaa varmuustasoa. Kohtuullinen varmuus ei kuitenkaan ole tae siitä, että tarkastuksessa havaitaan kaikki olennaiset virheellisuudet ja noudattamatta jättämiset. Virheellisuudet ja noudattamatta jättämiset voivat johtua petoksista tai virheistä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

3.1.6. Tulojen alalla tilintarkastustuomioistuin tarkastaa Euroopan komissiolta tai yhteistyökumppanimailta saadut tuet ja arvioi tarvittaessa menettelyt, joilla virastot keräävät palkkioita ja muita tuloja.

3.1.7. Menojen alalla tilintarkastustuomioistuin tarkastaa maksutapahtumat, kun menot ovat aiheutuneet ja ne on kirjattu ja hyväksytty. Tarkastus kattaa ennakkomaksuja lukuun ottamatta kaiken tyyppiset (myös omaisuuserien hankintaan liittyvät) maksut siinä vaiheessa, kun maksu on suoritettu. Ennakkomaksut tarkastetaan, kun varojen vastaanottaja esittää tositteet siitä, että varat on käytetty asianmukaisesti, ja virasto hyväksyy tositteen ennakkomaksun tilinpidollisen selvittämisen yhteydessä joko samana vuonna tai myöhemmin.

3.1.8. ISA- ja ISSAI-standardien mukaisesti tilintarkastustuomioistuin käyttää ammatillista harkintaansa ja säilyttää ammatillisen skeptisyyden koko tarkastuksen ajan. Tehtävänä on myös

- o tunnistaa ja arvioida riskejä siitä, että tilinpäätöksiin sisältyy petoksista tai virheistä johtuvia olennaisia virheellisyyksiä tai että tilien perustana olevien toimien kohdalla on petoksista tai virheistä johtuen jätetty olennaisella tavalla noudattamatta Euroopan unionin lainsäädäntökehyksen vaatimuksia. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on suunnitella ja suorittaa tilintarkastustoimenpiteitä näihin riskeihin vastaamiseksi ja hankkia lausuntojensa perustaksi tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä. Riski, että petoksesta johtuva olennainen virheellisyys tai noudattamatta jättäminen jää havaitsematta, on suurempi kuin riski, että havaitsematta jää virheestä johtuva olennainen virheellisyys tai noudattamatta jättäminen, sillä petokseen voi liittyä epärehellistä yhteistoimintaa, väärennöksiä, tahallista tietojen poisjättämistä, väärrien tietojen antamista tai sisäisten kontrollien sivuuttamista.

- o saada käsitys tilintarkastuksen kannalta relevanteista sisäisistä kontrolleista olosuhteisiin nähden asianmukaisten tilintarkastustoimenpiteiden suunnittelua varten, mutta ei siinä tarkoituksessa, että annettaisiin lausunto sisäisten kontrollien vaikuttavuudesta
- o arvioida sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden asianmukaisuutta ja toimivan johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden ja niihin liittyvien tilinpäätöksessä esitettävien tietojen kohtuullisuutta
- o tehdä johtopäätös siitä, onko toimiva johto soveltanut asianmukaisesti toiminnan jatkuvuuteen perustuvaa kirjanpitokäsittelyä, ja tehdä hankitun tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätös siitä, liittyykö olennaista epävarmuutta sellaisiin tapahtumiin tai olosuhteisiin, jotka saattavat antaa merkittävää aihetta epäillä viraston kykyä jatkaa toimintaansa. Jos tilintarkastustuomioistuin toteaa, että olennaista epävarmuutta on havaittavissa, sen on kiinnitettävä tarkastuskertomuksessaan huomio asianomaisiin tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin tai annettava mukautettu lausunto, jos tiedot ovat puutteellisia. Tilintarkastustuomioistuimen johtopäätökset perustuvat tarkastajan kertomuksen laatimisajankohtaan mennessä saatuun tilintarkastusevidenssiin. Tulevaisuuden tapahtumat tai olosuhteet saattavat kuitenkin johtaa siihen, että yhteisö ei pysty jatkamaan toimintaansa
- o arvioida tilinpäätöksen yleinen esittämistapa, rakenne ja sisältö sekä siinä esitetyt tiedot ja se, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia tapahtumia siten, että tilinpäätös on esitetty oikein
- o hankkia tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä virastojen taloudellisista tiedoista, jotta se voi esittää lausunnon tilinpäätöksestä ja sen perustana olevista toimista. Tilintarkastustuomioistuin vastaa tarkastustyön ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Tilintarkastustuomioistuin vastaa yksin tarkastuslausunnostaan
- o soveltuvissa tapauksissa ottaa EU:n varainhoitoasetuksen 70 artiklan 6 kohdassa säädetyn mukaisesti huomioon riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan viraston tilien osalta suorittaman tarkastustyön.

Tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa toimivalle johdolle muun muassa tarkastuksen suunnitellun laajuuden ja ajoituksen sekä merkittävät tarkastushavainnot ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksensa aikana havaitsemat mahdolliset merkittävät sisäisten kontrollien puutteet. Tilintarkastustuomioistuin määrittää virastoille ilmoitetuista seikoista ne, jotka ovat olleet merkittävimpiä tilinpäätöksen tarkastuksessa tarkastuksen kohteena olevana varainhoitovuonna. Tilintarkastustuomioistuin kuvaa kyseisiä seikkoja tarkastajan kertomuksessaan, ellei säädös tai määräys estä asianomaisten tietojen julkistamista, tai jos – erittäin harvinaisissa olosuhteissa – tilintarkastustuomioistuin toteaa, että asianomaista seikkaa ei ole syytä julkaista kertomuksessa, koska julkaisemisesta aiheutuvien kielteisten seurausten voitaisiin kohtuudella olettaa olevan suurempia kuin tietojen julkaisemisesta yleisen edun kannalta saatava hyöty.

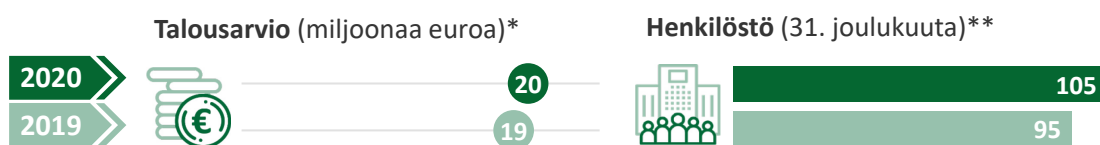
**Virastot, jotka saavat rahoitusta
monivuotisen rahoituskehyksen
otsakkeesta 1a**
– **Kasvua ja työllisyyttä edistävä
kilpailukyky**

3.2. Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)

Johdanto

3.2.1. Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto ('virasto' tai 'ACER') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 713/2009⁴⁴. Ljubljanassa sijaitsevan viraston päätehtävänä on avustaa kansallisia sääntelyviranomaisia jäsenvaltioissa suoritettavien sääntelytehtävien suorittamisessa unionin tasolla ja tarvittaessa koordinoita näiden sääntelyviranomaisten toimintaa. REMIT-asetuksessa⁴⁵ virastolle ja kansallisille sääntelyviranomaisille osoitettiin lisää tehtäviä, jotka koskevat energian tukkumarkkinoiden seuranta EU:ssa. **Kaaviossa 3.2.1** esitetään viraston avainluvut⁴⁶.

Kaavio 3.2.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

⁴⁴ EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1.

⁴⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1227/2011 (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 1.). Asetuksessa osoitetaan virastolle tärkeä tehtävä energian tukkumarkkinoiden valvonnassa Euroopassa.

⁴⁶ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.acer.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.2.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.2.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.2.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁴⁷ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁴⁸ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.2.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan

⁴⁷ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁴⁸ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.2.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Perustelut varauman sisältävälle lausunnolle tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.2.7. Tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuotta 2019 koskeneessa tarkastuskertomuksessaan, että useat IT-palveluita koskeneen puitesopimuksen perusteella tehty erillissopimukset olivat sääntöjenvastaisia, koska hankintoja ei ollut kilpailutettu. Tarkemmin sanoen tietyt tilatut hyödykkeet ja palvelut eivät sisältyneet sopimusta varten toimitettuihin tarjousten hintaluetteloihin. Tämän puitesopimuksen perusteella suoritettiin vuonna 2020 hintaluettelon ulkopuolisiin hyödykkeisiin liittyviä maksuja 752 654 euron edestä (3,71 prosenttia vuonna 2020 käytettävissä olleiden maksumäärärahojen kokonaismäärästä). Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että virasto on laatinut vuoden 2019 huomautusten perusteella toimintasuunnitelman, jonka toteuttamista viraston johto seuraa säännöllisesti.

Varauman sisältävä lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.2.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että lukuun ottamatta niiden seikkojen vaikutuksia, joita kuvataan kohdassa ”Perustelut varauman sisältävälle lausunnolle tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta”, 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Muut seikat

3.2.9. Tilintarkastustuomioistuin kiinnittää huomiota siihen, että toisin kuin muut toimielimet (kuten Euroopan komissio), virasto ei ottanut käyttöön sisäisiä sääntöjä, joiden avulla pyrittäisiin huolehtimaan valtuutuksen jatkumisesta tapauksissa, joissa valtuuttavat tai valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät jättävät tehtävänsä.

Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävä on erilainen virastoissa ja toimielimissä. Toimielimet toimivat itse tulojen ja menojen hyväksyjinä; ne siirtävät tehtävään liittyvät vastuualueet tietyille henkilöstönsä jäsenille. Pääjohtajat ja pääsihteerit ovat vain valtuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjä. Virastoissa tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävä on kuitenkin osoitettu viraston johtajalle, joka toteuttaa talousarviota omalla vastuullaan.

Viraston uusi johtaja aloitti tehtävässään 1.1.2020. Hän kuitenkin vahvisti kahden henkilöstön jäsenen valtuutukset taannehtivasti 18.12.2020. Tämä merkitsi, että asianomaiset henkilöstön jäsenet hyväksyivät lähes vuoden ajan toimia viraston edellisen johtajan myöntämien valtuutusten perusteella. Tämä muodostaa huomattavan puutteen sisäisissä kontroleissa. Virasto on tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen perusteella sitoutunut hyväksymään täytäntöönpanosäännöt, joiden avulla puututaan tilintarkastustuomioistuimen havaitsemiin ongelmiin.

3.2.10. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.2.11. Virasto on vuosien ajan siirtänyt huomattavan määrän määrärahoja seuraavalle varainhoitovuodelle. Vuonna 2020 seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuus oli suuri kahdessa talousarvion osastossa: osastossa 2 (kiinteistö- ja liitännäiskulut) ja osastossa 3 (toimintamenot). Osastossa 2 siirtojen määrä oli 1,5 miljoonaa euroa eli 44 prosenttia osaston määrärahojen kokonaismäärästä (0,8 miljoonaa euroa eli 31 prosenttia vuonna 2019). Osastossa 3 siirtojen määrä oli 1,4 miljoonaa euroa eli 36 prosenttia osaston määrärahojen kokonaismäärästä (1,9 miljoonaa euroa eli 46 prosenttia vuonna 2019). Siirrot liittyvät lähinnä IT-laitteisiin ja IT-alan konsulttipalveluihin. Siirrot selittyvät vain osittain viraston ydintoimintojen luonteella: niihin sisältyy REMIT-asetuksen mukaisten IT-järjestelmien ylläpito, toiminta, tuki ja kehittäminen – kaikki tehtäviä, jotka voivat jakautua usealle kuukaudelle ja jatkuva kalenterivuoden loputtua. Huomattava osa (19 prosenttia) varainhoitovuodelle 2021 siirrettävistä osaston 2 määrärahoista sidottiin kuitenkin vasta joulukuussa 2020, mikä oli vain osittain perusteltua (esim. joulukuussa 2020 tilattuja IT-kehityspalveluita koskevaa hankintaa varten virasto käytti 67 895 euroa varainhoitovuoden 2020 talousarviosta, vaikka sen olisi pitänyt käyttää hankintaan varainhoitovuoden 2021 talousarviota). Tämä viittaa

Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)

rakenteelliseen ongelmaan. Ongelman ratkaisemiseksi viraston olisi edelleen parannettava talousarviosuunnitteluaan ja talousarvion täytäntöönpanosyklejä.

Huomautukset sisäisistä kontrolleista

3.2.12. Varainhoitovuoden 2019 osalta esitettiin huomautuksia ACERin toteuttamasta sääntöjenvastaisesta rekrytointimenettelystä. Vuonna 2020 tilintarkastustuomioistuim tarkasti rekrytointimenettelyt uudelleen ja havaitsi joitakin puutteita sisäisissä kontrolleissa. Nämä puutteet vaikuttivat hakijoiden arviointiprosessiin, mutta eivät asettaneet kyseenalaiseksi tarkastettujen menettelyjen laillisuutta tai sääntöjenmukaisuutta. Viiden hakijan katsottiin virheellisesti täyttävän hakuehdot, ja heidät hyväksyttiin mukaan valintamenettelyyn. Tämä ei kuitenkaan vaikuttanut menettelyn lopputulokseen, sillä nämä hakijat eivät saavuttaneet haastattelukutsuun vaadittua pisterajaa. Eräässä toisessa tapauksessa hakija kutsuttiin haastatteluun, vaikka hänen hakemuksessaan ei tarkennettu kielitaitoa avointa toimea koskevan ilmoituksen mukaisesti. Kahdessa tarkastetussa valintamenettelyssä ei määritetty tarkkaa pisteytysjärjestelmää. Tämä johti siihen, että yksittäiset valintalautakunnan jäsenet myönsivät pisteitä epäyhdenmukaisesti joidenkin hakijoiden kohdalla. Eräässä toisessa menettelyssä kaksi valintalautakunnan jäsentä ei täyttänyt kunnolla ilmoitusta mahdollisista eturistiriidoista. Näin ei kyetty varmistamaan kattavaa ja luotettavaa tietojen jäljitettävyyttä, mikä ilmentää heikkouksia viraston sisäisissä kontrolleissa. Tällaiset heikkoudet saattavat altistaa viraston suurille maineriskeille ja taloudellisille riskeille etenkin tapauksissa, joissa käsittelyyn tulee hylättyjen hakijoiden ajamia muutoksenhakuja ja riita-asioita.

ACERin olisi parannettava merkittävästi valinta- ja rekrytointimenettelyjään ja sovellettava tarkasti käytössään olevia kontrolleja, joiden tarkoituksena on varmistaa, että yhdenvertaisen kohtelun periaatteita sekä voimassa olevia sääntöjä ja säännöksiä noudatetaan.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.2.13. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2016	Virasto voisi harkita jaksettujen talousarviomäärärahojen käyttöönottoa, sillä näin se voisi ottaa paremmin huomioon toimien monivuotisen luonteen.	Kesken
2017	Järjestelmä, jonka avulla viraston tiedot palautetaan katastrofin sattuessa, sijaitsee samassa paikassa kuin alkuperäisetkin tiedot.	Toteutettu
2017	Sähköinen hankintamenettely: virasto ei ollut ottanut Euroopan komission kehittämiä IT-välineitä käyttöön vielä vuoden 2017 lopussa.	Toteutettu

Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virasto teki kahdessa erässä kaskadiperusteisen (palveluntoimittajien ensisijaisuusjärjestykseen perustuvan) puitesopimuksen, joka koski IT-järjestelmiä ja konsulttipalveluita. Sopimuksen enimmäismäärä oli 25 miljoonaa euroa. Sopimuksen ensimmäisen erän osalta vuonna 2019 suoritetuista maksuista 61,3 prosenttia ei kuitenkaan sisältynyt sopimuksen hintaluetteloon. Virasto teki kyseisten menoerien osalta sopimukset suoraan ilman kilpailumenettelyä. Varainhoitoasetuksen säännösten mukaan viraston ei olisi pitänyt tehdä tällaisessa tilanteessa kaskadiperusteista sopimusta. Viraston olisi sen sijaan pitänyt käynnistää kilpailumenettely uudelleen. Puitesopimuksen perusteella tehdyt erillissopimukset ovat näin ollen sääntöjenvastaisia. Sääntöjenvastaisia maksuja, jotka eivät sisältyneet puitesopimuksen ensimmäisen erän hintaluetteloihin, suoritettiin vuonna 2019 kaikkiaan 975 708 euroa.	Kesken
2019	Virasto teki sopimuksen suoraan ilman kilpailuun perustuvaa hankintamenettelyä ja ilman markkina-analyysiä. Tämä ei ole varainhoitoasetuksen mukaista, joten sopimuksen perusteella suoritettut maksut ovat sääntöjenvastaisia.	Toteutettu
2019	ACER toteutti rekrytointimenettelyn avoimen toimen täyttämiseksi. Se kuitenkin laski arviointipisteet virheellisesti, minkä seurauksena eräs hakija tuli valituksi aiheettomasti. Tämän on vastoin yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja osoittaa, että sisäiset kontrollit eivät toimi vaikuttavalla tavalla.	Kesken

Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Tilintarkastustuomioistuin havaitsi evidenssiä siitä, että virasto oli käyttänyt tilapäistyöntekijöitä paikatakseen sitä, että sillä oli liian vähän omaa henkilöstöä. Yhtä lukuun ottamatta kaikki viraston tilapäistyöntekijät suorittivat pitkän aikavälin tehtäviä. ACERin olisi osoitettava toistuvat ja pysyvät tehtävät viraston omalle henkilöstölle, ei tilapäistyöntekijöille.	Kesken
2019	Virasto siirsi suuren määrän määrärahoja seuraavalle varainhoitovuodelle. Siirrot oli perusteltu vain osittain. Tämä viittaa rakenteelliseen ongelmaan. Ongelman ratkaisemiseksi viraston olisi edelleen parannettava talousarviosuunnitteluaan ja talousarvion täytäntöönpanosyklejä.	Kesken
2019	Virasto ei noudattanut oman sisäisen valvonnan kehyksensä periaatetta 12, jonka mukaan sen on kirjattava säännöistä ja menettelyistä tehtävät poikkeukset niitä koskevaan luetteloon. Tämä heikentää viraston sisäisen valvonnan järjestelmien avoimuutta ja vaikuttavuutta.	Kesken

Viraston vastaus

3.2.7. Virasto pani merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnot hintaluetteloon sisältyvästi hyödykkeiden ja palveluiden kasvaneesta määrästä 20 miljoonan euron sopimuksen yhteydessä. Virasto huomauttaa, että sopimuksen kohteena olevien palvelujen luonteen vuoksi kattava luettelo palveluista ja sopimuksista ei ole mahdollinen. Vuoden tilejä 2019 koskevien tilintarkastustuomioistuimen alustavien huomautusten perusteella, jotka saatiin toukokuussa 2020, virasto analysoi yksityiskohtaisesti hintaluettelon ulkopuoliset hankinnat kaikissa voimassa olevissa erillissopimuksissa ja laati toimintasuunnitelman tilaustilanteen seuraamiseksi. ACERin johto seuraa säännöllisesti toimintasuunnitelman toteutumista. Se on sitoutunut minimoimaan hintaluettelon ulkopuoliset hankinnat siinä määrin kuin se on mahdollista (tavoitteena on alle 10 % kunkin erillissopimuksen arvosta) viraston operatiivisen toiminnan jatkuvuus huomioon ottaen. Virasto ilmoitti myös sääntöjenvastaisuuksista vuoden 2020 konsolidoidussa vuotuisessa toimintakertomuksessa.

3.2.9. Virasto katsoi, että tulojen ja menojen hyväksyjän valtuudet ja velvollisuus toteuttaa talousarvio liittyvät olennaisesti johtajan tehtävään. Näin ollen virasto toimi hyvässä uskossa ja yleistä hallinto-oikeuden periaatetta noudattaen. Siksi tammikuun ja joulukuun välisenä aikana vuonna 2020 ei katsottu, että vaadittaisiin toimia edellisen johtajan myöntämän valtuutuksen jatkamiseksi.

Virasto panee tyytyväisenä merkille tilintarkastustuomioistuimen suositukset hyväksyä komission sääntöjä vastaavat täytäntöönpanosäännöt ja on jo toteuttanut tämänsuuntaisia toimia.

3.2.11. Siirrettyjen määrärahojen osuus on yhteensä 18,93 prosenttia viraston kaikista määrärahoista. Virasto haluaakin kiinnittää tilintarkastustuomioistuimen huomion siihen tosiasiaan, että lisätalousarvion avulla katettu merkittävä rahavarojen puute koskee vain vuoden viimeistä kuukautta. Tarkastusjakson aikana viraston päätöksiin kohdistui poikkeuksellisen paljon valituksia, jotka edellyttivät runsaasti oikeudellista neuvontaa ja käännöstöitä. Vuotuisperiaatteesta poiketen virasto siirsi hallinnollisia maksumäärärahoja – asianmukaisesti vuonna 2020 sovitun mukaisesti – vuoden lopussa tunnistettujen ratkaisemattomien velvoitteiden kattamiseksi unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun asetuksen 12 ja 13 artiklan sekä sitoumuksia ja maksuja koskevien komission ohjeiden mukaisesti. Vuosien mittaan virasto on vähentänyt siirrettyjen varojen osuutta seuraavasti: vuonna 2016 40,05 %; vuonna 2017 24,19 %; vuonna 2018 20,27 %; ja vuonna 2019 18,65 %. Tavoitteena on pitää osuus tulevina vuosina alle 25 prosentissa.

Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)

3.2.12. Vaikka tarkastetuissa rekrytointimenettelyissä havaitut virheet eivät vaikuttaneet lopullisiin tuloksiin, virasto on arvioinut tarkastuksensa ja kontrollinsa kauttaaltaan ja ottanut käyttöön useita parannustoimenpiteitä: alustavat kelpoisuuden tarkistukset; kaikkien valintalautakunnan arvioimien ja vahvistamien hakijoiden kelpoisuuden tarkistaminen; henkilöstöhallinto tarkistaa lopullisen ennakkopisteytystaulukon kahteen kertaan; kutakin hakijaa vaaditaan antamaan ilmoitusvastuullaan olevat tiedot täyttääkseen kelpoisuusvaatimukset; hakijan kelpoisuus kielitaitovaatimuksiin nähden arvioidaan kirjallisen kokeen ja suullisen haastattelun yhteydessä; valintalautakunnan jäsenet sopivat pisteytysmenetelmästä ja pisteiden antamisesta valintaperusteittain ennen kuin saa hakemukset. Menetelmä ja pisteytysmatriisi voidaan jakaa hakijoille; tieto sovitusta menetelmästä sisällytetään valintaa koskeviin asiakirjoihin; yhteenveto kunkin hakija suoriutumisesta kirjataan arviointitaulukkoon kokonaispisteytyksen tueksi. Hakijoille voidaan antaa palautetta; haastattelut tallennetaan tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti; valintalautakunnan jäsenten on pohdittava yhdessä myös jatkossa kutakin ehdokasta; eturistiriitoja koskeva ilmoitus tarkistetaan. Henkilöstöhallinto etsii aktiivisesti tietoteknistä ratkaisua, jotta välttyttäisiin enemmiltä virheiltä menettelyn aikana.

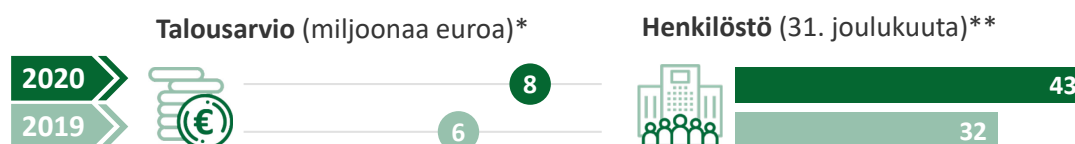
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen tukivirasto (BEREC-virasto)

3.3. Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen tukivirasto (BEREC-virasto)

Johdanto

3.3.1. Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen virasto ('BEREC-virasto') perustettiin 11 päivänä joulukuuta 2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1971, jolla korvattiin aiempi asetus eli Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1211/2009⁴⁹. Riassa sijaitsevan BEREC-viraston pääasiallisena tehtävänä on, sääntelyneuvoston ohjaamana, antaa asiantuntijatukea ja hallinnollista tukea Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimelle, kerätä ja analysoida tietoja sähköisestä viestinnästä sekä levittää parhaita sääntelykäytänteitä, kuten EU:n sääntelyjärjestelmän täytäntöönpanoa koskevia yhteisiä lähestymistapoja, menetelmiä tai suuntaviivoja, kansallisten sääntelyviranomaisten keskuudessa. *Kaaviossa 3.3.1* esitetään viraston avainluvut⁵⁰.

Kaavio 3.3.1 – BEREC-viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja BEREC-viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat BEREC-viraston toimittamat tiedot.

⁴⁹ EUVL L 337, 18.12.2009, s. 1.

⁵⁰ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.berec.europa.eu.

Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen tukivirasto (BEREC-virasto)

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.3.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja BEREC-viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan BEREC-viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.3.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.3.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁵¹ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁵² 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

⁵¹ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁵² Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen tukivirasto (BEREC-virasto)

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.3.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että BEREC-viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.3.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.3.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.3.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Vuoden 2017 loppuun mennessä BEREC-virasto oli ottanut käyttöön sähköisen tarjouskilpailun tiettyjen hankintamenettelyjen osalta, mutta ei sähköistä laskutusta eikä tarjousten sähköistä toimittamista.	Toteutettu
2018	BEREC-virasto allekirjoitti erään yrityksen kanssa sihteeriaavun toimittamista koskevan puitesopimuksen. Palvelukseen otettiin henkilöstöä (tilapäistyöntekijöitä) hyväksytyjen työvoiman vuokrausyritysten kanssa tehdyin sopimuksin. Tällaisten sopimusten hyödyntäminen työvoiman hankintaan ei kuitenkaan ole EU:n sosiaalisten ja työllisyyttä koskevien sääntöjen mukaista. Samalla aiheutuu riski siitä, että BEREC-virasto joutuu oikeudellisten toimenpiteiden kohteeksi ja sen maine kärsii.	Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että unionin tuomioistuimen käsiteltävänä oleva asia C-948/19 (Manpower Lit) koskee useita kysymyksiä, jotka Liettuan ylin tuomioistuin on esittänyt Euroopan parlamentin ja neuvoston 19 päivänä marraskuuta 2008 antaman direktiivin 2008/104/EY soveltamisesta EU:n erillisvirastoihin vuokratyön osalta. Unionin tuomioistuimen näistä kysymyksistä antamalla tuomiolla voi olla vaikutusta tilintarkastustuomioistuimen kantaan tilapäistyöntekijöiden käytöstä BEREC-virastossa. Siksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä viraston toimintatavan sääntöjenmukaisuutta koskevia huomautuksia eikä suorita seurantaa aiempina vuosina esittämiensä huomautusten perusteella ennen kuin unionin tuomioistuin on antanut asiassa lopullisen tuomionsa.

Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen tukivirasto (BEREC-virasto)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	BEREC-virasto käytti talousarvionsa muista kuin palkkakuluihin varatuista määrärahoista 37 prosenttia yhteen yritykseen. Tämä muodostaa toiminnan jatkuvuuteen kohdistuvan riskin, kun virasto on riippuvainen yksittäisen yrityksen tarjoamista ulkoisista resursseista.	Toteutettu
2019	BEREC-virasto saattoi päätökseen hankintamenettelyn ja teki sopimuksen ennen kuin se oli arvioinut kaikki saamansa tarjoukset. Virasto kadotti yhden sopimuksen, joten se jäi arvioimatta. Tätä menettelyä koskevassa arviointiraportissa ei selitetty, kuinka BEREC-virasto oli päättellyt, olivatko sen saamat tarjoukset tukikelpoisuuskriteerien mukaisia. Lisäksi todettiin, että hankintamenettelystä vastasi ainoastaan yksi henkilö. Asianomainen henkilö oli ilmoittanut mahdollisesta eturistiriidasta, mutta siitä huolimatta kyseinen henkilö vastasi koko menettelystä. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että sopimus on edellä mainituista syistä sääntöjenvastainen.	Kesken
2019	BEREC-virasto teki sopimuksen kirjaamatta hankinta-asiakirjoihin arviota sopimuksen arvosta. Hankinta-asiakirjoihin ei liitetty myöskään arviointikomitean jäsenien eturistiriidattomuudesta antamia ilmoituksia.	Toteutettu

Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen tukivirasto (BEREC-virasto)

Viraston vastaus

Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.4. Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop)

Johdanto

3.4.1. Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus ('keskus' tai 'Cedefop') perustettiin neuvoston asetuksella (ETY) N:o 337/75⁵³, joka kumottiin 16 päivänä tammikuuta 2019 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/128⁵⁴. Thessalonikissa sijaitsevan keskuksen pääasiallisena tehtävänä on edistää ammatillisen koulutuksen kehittämistä unionin tasolla. Keskuksen on tätä tarkoitusta varten koottava ja jaettava ammatillisen koulutuksen järjestelmiin liittyvää aineistoa. *Kaaviossa 3.4.1* esitetään keskuksen avainluvut⁵⁵.

Kaavio 3.4.1 – Keskuksen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja keskuksen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat keskuksen toimittamat tiedot.

⁵³ EYVL L 39, 13.2.1975, s. 1.

⁵⁴ EUVL L 30, 31.1.2020, s. 90.

⁵⁵ Lisätietoja keskuksen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.cedefop.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.4.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan keskuksen toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.4.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.4.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁵⁶ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁵⁷ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

⁵⁶ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁵⁷ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.4.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että keskuksen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot keskuksen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta keskuksen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.4.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.4.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.4.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.4.9. Cedefop käynnisti kesäkuussa 2020 hankintamenettelyn, johon budjetoitava määrä oli arviolta 10 000 euroa. Hankinta koski Europass-järjestelmään liittyviä verkkopalveluita. Cedefopin tavoitteena oli, että sopimus toteutettaisiin kahdessa vuodessa. Cedefop teki neuvottelumenettelyn perusteella sopimuksen yhden tarjoajan (aiemman toimeksisaajan) kanssa ja totesi tämän johtuvan sopimuksen alhaisesta hinta-arviosta. Arvioinnin perustana ei kuitenkaan ollut vallitseviin markkinahintoihin perustuvaa kustannusarviota tai dokumentoitua markkinatutkimusta.

Toimeksisaajan tarjoama ja Cedefopin hyväksymä hinta (19 800) ylitti arvioidun budjetin 98 prosentilla. Tarjottu hinta vei myös sopimuksen arvon yli rajan (15 000 euroa), jonka ylittävien hankintojen osalta varainhoitoasetuksessa ei sallita yhden ainoan tarjoajan kanssa tapahtuvan neuvottelumenettelyn käyttöä. Cedefop ei kyennyt perustelemaan, miksi se oli tässä tapauksessa poikennut mainitusta vaatimuksesta. EU:n varainhoitoasetuksen mukaan Cedefopin olisi pitänyt pyytää tarjous vähintään kolmelta tarjoajalta.

Hankintamenettely on näin ollen sääntöjenvastainen. Vuonna 2020 ei suoritettu niihin liittyviä maksuja. Tilintarkastustuomioistuimen toimittaman tarkastuksen jälkeen Cedefop perui sopimuksen 26. helmikuuta 2021 alkaen.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.4.10. Samoin kuin vuonna 2019, Cedefopin ja EFTAn yhteistyötä koskevassa julkilausumassa esitettyä maksuosuuksien laskentamenetelmää ei sovellettu oikein varainhoitovuonna 2020.

Cedefopin ja EFTAn yhteistyösopimuksen mukaan yhteistyökumppaneiden maksuosuudet määritetään sen perusteella, mikä on niiden BKT:n suhteellinen osuus ETA-alueen BKT:n kokonaismäärästä. Norjan ja Islannin maksuosuudet laskettiin kuitenkin alkuperäisessä talousarviossa sen perusteella, mikä on maiden BKT:n osuus ETA:aan kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden BKT:stä (Norjan kohdalla 2,27 prosenttia ja Islannin tapauksessa 0,14 prosenttia), eikä sen perusteella, mikä on niiden osuus ETA-alueen BKT:n kokonaismäärästä. Näin ollen Norja ja Islanti maksoivat Cedefopin varainhoitovuoden 2020 talousarvioon 8 601 euroa vähemmän kuin niiden olisi pitänyt maksaa. EU maksama osuus oli 8 601 euroa suurempi kuin olisi pitänyt.

Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop)

Lisäksi vaikka vuoden 2020 ensimmäisessä lisätalousarviossa (27. marraskuuta 2020) maksumäärärahoihin ja tuloihin tehtiin 1 100 000 euron vähennys, vähennyksen perusteella ei suoritettu palautusta Norjalle ja Islannille. Näin ollen Norja ja Islanti maksoivat Cedefopin varainhoitovuoden 2020 talousarvioon 25 886 euroa enemmän kuin niiden olisi pitänyt maksaa, ja EU maksoi 25 886 euroa vähemmän kuin sen olisi pitänyt maksaa.

Myöskään varainhoitovuoden 2020 budjettilyijäämän perusteella ei suoritettu palautusta Norjalle ja Islannille. Lisäksi suunnitelmassa ei ollut myöskään vähentää Norjan ja Islannin tulevia maksuosuuksia budjettilyijäämää vastaavalla määrällä. Näin ollen Norja ja Islanti maksoivat Cedefopin varainhoitovuoden 2020 talousarvioon 2 987 euroa enemmän kuin niiden olisi pitänyt maksaa.

Edellä olevissa kappaleissa mainittujen kolmen seikan perusteella voidaan kaiken kaikkiaan todeta, että Norjan ja Islannin maksuosuudet Cedefopin vuoden 2020 talousarvioon olivat 20 272 euroa suuremmat kuin niiden olisi pitänyt olla ja EU:n maksuosuus oli 20 272 euroa pienempi kuin sen olisi pitänyt olla.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.4.11. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka keskus on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Hankintamenettelyissä, jotka koskivat keskuksen matkatoimistopalveluja, hintaan ja laatuun liittyvät sopimuksetekoperusteet eivät olleet riittävän yksityiskohtaisia eikä niiden avulla kyetty varmistamaan sopimuksia, jotka olisivat tarjonneet parhaan vastineen rahalle. Se, miten keskus menetteli mahdollisesti poikkeuksellisen alhaisten tarjousten suhteen ja miten se dokumentoi tähän liittyvät seikat, oli riittämätöntä.	Toteutettu
2019	Keskus hyväksyi muutoksia siivouspalveluita koskeneeseen sopimukseen dokumentoimatta kunnolla sitä, missä määrin muutettu sopimus vastasi alkuperäistä. Puitesopimusta ei muutettu sopimukseen tehdyn muutoksen mukaisesti.	Toteutettu
2019	Tulevissa sopimuksissa keskuksen olisi ennen teknisiin tarjouksiin tehtävien muutosten hyväksymistä tarkistettava ja dokumentoitava kunnolla, että uusi ratkaisu on vähintäänkin vastaavanlainen kuin tarjouksessa alun perin ehdotettu vaihtoehto.	Toteutettu
2019	Cedefopin ja EFTAn yhteistyösopimuksessa esitettyä maksuosuuksien laskentamenetelmää ei sovellettu oikein. Norjan ja Islannin maksuosuudet Cedefopin vuoden 2019 talousarvioon olivat 38 924 euroa pienemmät kuin niiden olisi pitänyt olla ja EU:n maksuosuus oli 38 924 euroa suurempi kuin sen olisi pitänyt olla.	Kesken

Keskuksen vastaus

3.4.9. Cedefop panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen ja on ryhtynyt pikaisiin toimiin korjatakseen tilanteen.

Cedefop irtisanoi sopimuksen 24. päivänä helmikuuta 2021 yleisten sopimusehtojen 18.1 artiklan ja peruutusmenettelyn 18.3 artiklan mukaisesti. Sopimuksen päättymisen tuli voimaan 26. päivänä helmikuuta 2021.

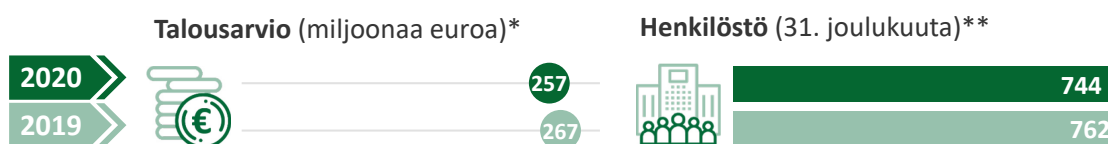
3.4.10. Cedefop on käyttänyt komission ilmoittamaa suhdelukua laskiessaan EFTA-maksusuudet yleiseen talousarvioon. Cedefop panee merkille tarkastushavainnon ja on ryhtynyt pikaisiin toimiin puuttuakseen tilanteeseen. Virasto on pyytänyt budjettipääosastolta neuvoja työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston kautta. Cedefopille suositeltiin sopimuksen siirtämistä Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen pöytäkirjan N:o 31 piiriin. Virasto on halukas luomaan avoimen ja helposti sovellettavan menetelmän. Viraston odotetaan siirtyvän pyytämään rahoitusosuuttaan osana Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen pöytäkirjaa N:o 31. Tämä poistaa kaikki kysymykset lisätalousarvioiden ja ylijäämien käsittelystä.

3.5. Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto (EASA)

Johdanto

3.5.1. Euroopan lentoturvallisuusvirastosta EASA ('virasto' tai 'EASA') säädetään 4 päivänä heinäkuuta 2018 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1139⁵⁸, jolla kumottiin asetus (EY) N:o 216/2008⁵⁹. Kölnissä sijaitsevalla virastolla on erityisiä sääntely- ja toimeenpanotehtäviä lentoturvallisuuden alalla. *Kaaviossa 3.5.1* esitetään viraston avainluvut⁶⁰.

Kaavio 3.5.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksimäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.5.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

⁵⁸ EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1.

⁵⁹ EYVL L 79, 19.3.2008, s. 1.

⁶⁰ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.easa.europa.eu.

3.5.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.5.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan lentoturvallisuusviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁶¹ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁶² 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
 - b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden
- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.5.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

⁶¹ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁶² Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.5.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.5.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.5.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2016	Virasto on vuosien varrella kerännyt 52 miljoonan euron ylijäämän toiminnoista, jotka ovat toimialan rahoittamia. Viraston perustamisasetuksessa ei ole säännöksiä tällaisesta ylijäämästä.	Kesken (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)
2018	Yksittäisen toimijan kanssa tehdyn puitesopimuksen ehdot eivät olleet riittävän yksityiskohtaisia reilun kilpailun toteutumisen kannalta. Viraston olisi laadittava puitesopimuksia, joilla mahdollistetaan reilu kilpailu ja varmistetaan vastineen saaminen varoille.	Toteutettu
2018	Virasto oli uudistanut Euroopan komission kanssa tehdyn, arkistointipalveluja koskevan sopimuksen. Se satoi sopimukseen liittyvät varat vasta sen jälkeen kun sopimus oli uudistettu. Varat olisi sidottava ennen sitoutumista oikeudellisiin velvollisuuksiin, millä varmistetaan, että varat ovat käytettävissä.	Kesken
2019	Tilintarkastustuomioistuin havaitsi hankintamenettelyjen hallinnointiin liittyviä tapauksia, joissa ei ollut noudatettu sääntöjä. Esimerkiksi kilpailun uudelleen avaamista koskeva ongelma oli havaittu tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksissa aiempina vuosina, mutta sitä ei ollut ratkaistu tyydyttävällä tavalla.	Toteutettu

Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto (EASA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virasto teki yhden ainoan toimeksisaajan kanssa puitesopimuksen toimitilajohtamista koskevista konsulttipalveluista. Sopimuksen ehdot eivät kuitenkaan olleet riittävän yksityiskohtaisia reilun kilpailun toteutumisen kannalta. Tämä johtui siitä, että toimitettavia palveluja koskevat tarkemmat vaatimukset eivät olleet vielä tiedossa hankintamenettelyn aikaan, sillä sopimuksen kattamat palvelut oli määritelty vain yleisluontoisesti. Varainhoitoasetuksen mukaan hankintaviranomaisen on tällaisissa oloissa tehtävä puitesopimus useampien toimijoiden kanssa ja yksittäisissä hankinnoissa on käytettävä kilpailumenettelyä valittujen toimeksisaajien välillä.	Toteutettu
2019	IT-palvelujen hankintaa koskevassa menettelyssä virasto vaati mahdollisia tarjoajia toimittamaan näyttöä siitä, että niiden vuotuinen vähimmäisliikevaihto oli tasolla, joka ylitti varainhoitoasetuksen salliman enimmäismäärän.	Toteutettu
2019	Kolmessa neljästä tilintarkastustuomioistuimen tarkastamasta hankintamenettelystä virasto ei julkaissut sopimuksen arvioitua volyymiä, vaikka varainhoitoasetuksessa sitä vaaditaan.	Toteutettu

Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto (EASA)

Viraston vastaus

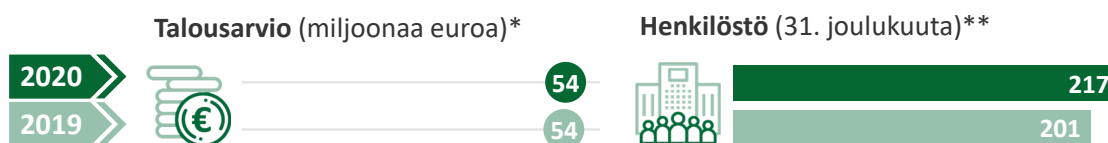
Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.6. Euroopan pankkiviranomainen (EPV)

Johdanto

3.6.1. Euroopan pankkiviranomainen ('viranomainen' tai 'EPV')⁶³ perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1093/2010⁶⁴. Pariisissa sijaitsevan viranomaisen tehtävänä on auttaa luomaan laadukkaita yhteisiä sääntely- ja valvontastandardeja ja -käytäntöjä, myötävaikuttaa oikeudellisesti sitovien unionin säädösten yhdenmukaiseen soveltamiseen, edistää ja helpottaa tehtävien ja vastuun siirtoa toimivaltaisten viranomaisten välillä, seurata ja arvioida markkinakehitystä omalla vastuualueellaan sekä parantaa tallettajien ja sijoittajien suojaa. *Kaaviossa 3.6.1* esitetään viranomaisen avainluvut⁶⁵.

Kaavio 3.6.1 – Viranomaisen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viranomaisen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viranomaisen toimittamat tiedot.

⁶³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1717 (EUVL L 291, 16.11.2018, s. 2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12) muuttamisesta.

⁶⁴ EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12. EPV:n perustamisasetuksen tarkistettu versio, asetus (EU) 2019/2175 (EUVL L 334, 27.12.2019, s. 1), julkaistiin 27. joulukuuta 2019. Sillä muutettiin asetusta (EU) N:o 1093/2010.

⁶⁵ Lisätietoja viranomaisen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.eba.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.6.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viranomaisen valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viranomaisen toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.6.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.6.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan pankkiviranomaisen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁶⁶ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁶⁷ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

⁶⁶ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁶⁷ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.6.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viranomaisen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viranomaisen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viranomaisen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.6.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.6.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.6.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.6.9. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi joukon tapauksia, joissa tarkastetut EPV:n julkisia hankintoja koskevat menettelyt olivat EU:n varainhoitoasetuksen vastaisia.

Eräässä tapauksessa EPV teki pankin kanssa pankkipalveluita koskevan lyhyen aikavälin sopimuksen. EPV arvioi sopimuksen arvon huomattavasti todellista pienemmäksi. Tämän seurauksena se käytti väärentäyypistä hankintamenettelyä.

EPV käynnisti uuden pankkipalveluita koskevan sopimuksen allekirjoitusmenettelyn vain viikkoa ennen edellisen sopimuksen päättymistä. Se käynnisti poikkeuksellisesti neuvottelumenettelyn ainoastaan yhden potentiaalisen toimeksisaajan kanssa eikä julkaissut etukäteen hankintailmoitusta. EPV ei esittänyt perusteita tälle toimintatavalle.

Kun potentiaalisen toimeksisaajan tarjous saapui, se ei täyttänyt EPV:n odotuksia. Näin ollen EPV pyysi tarjouksia myös muilta tarjoajilta. Se ei kuitenkaan asettanut kriteereitä parhaan tarjouksen valinnalle. EPV ei myöskään arvioinut saamiaan tarjouksia kunnolla. Sen sijaan se hyväksyi ensimmäiseltä potentiaaliselta toimeksisaajalta saamansa alkuperäisen tarjouksen, joka perustui ilman hankintailmoitusta toteutettuun neuvottelumenettelyyn.

Sopimuksen mukaan EPV:n tallettamiin varoihin sovellettiin negatiivista korkoa. EPV arvioi kahdeksan kuukauden aikana tammikuusta elokuuhun 2020 maksettavan negatiivisen koron määräksi 11 808 euroa. Sen tosiasiasa maksama negatiivisen koron määrä oli 38 430 euroa.

Varainhoitoasetuksen liitteessä I olevan 14 kohdan mukaisesti ja tosiasiasa maksetun negatiivisen koron määrän perusteella tapauksessa olisi pitänyt soveltaa arvoltaan vähäisiin hankintoihin tarkoitettua hankintamenettelyä. Tällaisen menettelyn yhteydessä EPV:n olisi pitänyt jo alun perin pyytää vähintään kolme tarjousta. Ei ollut asianmukaista soveltaa vain yhden potentiaalisen toimeksisaajan kanssa toteutettavaa neuvottelumenettelyä ja jättää julkaisematta etukäteen hankintailmoitus.

Jos EPV olisi noudattanut arvoltaan vähäisiin hankintoihin tarkoitettua hankintamenettelyä ja arvioinut kunnolla kaikki saamansa tarjoukset, niiden joukosta olisi saattanut tulla valituksi toinen ja vähemmän kallis tarjous.

Hankintamenettely ja sen perusteella suoritettut maksut ovat näin ollen sääntöjenvastaisia.

3.6.10. Eräässä toisessa, oikeudellisia palveluita koskeneessa 31 000 euron arvoisessa hankintamenettelyssä, ei esitetty riittävää dokumentaatiota perusteluksi sille, miksi EPV päätti käyttää neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta. Myöskään tietojen jäljitettävyyden ei ollut riittävä. EPV ei perustellut kunnolla tämän poikkeuksellisen menettelyn käyttöä etukäteen eikä varainhoitoasetuksen liitteessä I olevan 30.3 kohdan mukaisesti varsinaisessa tehty sopimusta koskevassa ilmoituksessa.

Euroopan pankkiviranomainen (EPV)

3.6.11. Lisäksi erään tarkastetun hankintamenettelyn avaamisvaihe oli virheellinen, sillä eräs henkilöstön jäsen korvasi toisen henkilöstön jäsenen tarjousten avaamisesta vastaavassa lautakunnassa ilman, että tulojen ja menojen hyväksyjä olisi virallisesti nimittänyt korvaavan jäsenen. Tämän lisäksi jäsen, jota ei ollut virallisesti nimitetty lautakuntaan, allekirjoitti eturistiriidattomuutta ja luottamuksellisuutta koskevan ilmoituksen vasta tarjousten avaamisen jälkeen.

3.6.12. Edellä esitettyjen huomautusten lisäksi tilintarkastustuomioistuimien havaitsi tarkastuksessaan myös, että EPV ei soveltanut EU:n varainhoitoasetuksessa määritettyä korkoa vuoden 2020 maksuosuuksiin, jotka saatiin myöhässä useilta jäsenvaltioiden ja EFTA-maiden kansallisilta toimivaltaisilta viranomaisilta. Vuonna 2020 kertyneiden korkojen määrä on 25 103 euroa. Tilintarkastustuomioistuimen toimittaman tarkastuksen perusteella ja Euroopan komissiota kuultuaan EPV päätti soveltaa viivästyskorkoa vuodesta 2021 alkaen. EPV ilmoitti asiasta kansallisille toimivaltaisille viranomaisille kirjeissä, jotka se lähetti viranomaisille vuoden 2021 maksuosuuksien osalta.

Huomautukset sisäisistä kontroleista

3.6.13. EPV ei ole tehnyt virallista päivitystä toiminnan jatkuvuutta koskevaan suunnitelmaansa sitten vuoden 2017, jolloin sen päätoimipaikka sijaitsi Lontoossa. Se oli laatinut alustavan suunnitelman ennen muuttoaan Pariisiin kesäkuussa 2019. Kyseistä suunnitelmaa sovellettiin covid-19-pandemian vaikutusten torjuntaan. EPV:n ylin johto ei kuitenkaan hyväksynyt suunnitelmaa virallisesti tai päivittänyt sitä ottaakseen huomioon muuton uuteen päätoimipaikkaan tai hiljattain puhjennut covid-19-pandemian. Tämä viive muodostaa puutteen EPV:n sisäisissä menettelyissä.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.6.14. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka viranomainen on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Viranomainen sitoutui tilapäistyöntekijöiden käyttöön kahden työvoiman vuokrausyrityksen kanssa. Tämän seurauksena syntyi kriittinen riippuvuus työvoiman vuokrausyrityksistä. Viranomaisen olisi tuotava tämä toiminnan jatkuvuuden kannalta merkittävä riski budjettivallan käyttäjien tietoon keskustellessaan suoraan palveluksessaan olevan henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön lukumäärästä.	Ei relevantti (ei tilapäistyöntekijöitä vuonna 2020)
2019	Erään IT-alan yrityksen kanssa IT-konsulttipalveluista tehtyjen puitesopimusten mukaan konsultteina käytetään tilapäistyöntekijöitä. Tämä on potentiaalisesti EU:n sosiaali- ja työllisyyspoliittisten sääntöjen vastaista. Samalla aiheutuu riski siitä, että viranomainen joutuu oikeudellisten toimenpiteiden kohteeksi ja sen maine kärsii. Viranomaisen olisi varmistettava, että sopimuksissa ei ole minkäänlaista epäselvyyttä siitä, hankitaanko sopimuksilla IT-palveluita vai koskevatko ne tilapäistä työvoimaa.	Toteutettu
2019	EPV:n talousarvioon suoritettut maksut laskettiin virheellisesti. EU- ja EFTA-maiden kansalliset toimivaltaiset viranomaiset maksoivat vuonna 2019 EPV:n talousarvioon vähemmän kuin niiden olisi pitänyt. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten maksuosuuksien olisi pitänyt olla kaikkiaan 711 247 euroa suuremmat.	Toteutettu

Euroopan pankkiviranomainen (EPV)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	EPV ei ole koskaan mukauttanut arvioihin perustuvia eläkemaksuosuuksia tosiasiallisiin lukuihin, eikä se ole suunnitellut toimivansa näin. Kansallisten toimivaltaisten viranomaisten maksuosuuksia ei koskaan mukautettu vastaamaan todellisia lukuja.	Kesken
2019	EPV:n talousarvion rahoittamisesta vastaavat kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ja EU. EPV:n perustamisasetuksen mukaan kansalliset toimivaltaiset viranomaiset rahoittavat vuosittain talousarviosta 60 prosenttia ja EU 40 prosenttia. Rahoitusosuuksien tosiasiallinen suhde on kuitenkin vuosittain hieman erilainen EFTA-maiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten rahoitusosuuksien takia. Jos talousarvio on ylijäämäinen vuonna N-2, EPV jakaa rahoitusosuudet vuonna N uudelleen suhteessa 60-40, eikä vuoden N-2 tosiasiallisen suhteen perusteella, kuten pitäisi.	Kesken
2019	Vuoden 2019 lisätalousarvio ja vuoden 2020 talousarvio eivät sisällä riittävästi tietoja siitä, mikä on uuden isäntäjäsenvaltion osuus viranomaisen ylläpitokustannusten rahoittamisessa.	Toteutettu
2019	Viranomaisen ei pystynyt vahvistamaan tarkastajille, olivatko sen tiloissa puitesopimuksen perusteella palveluita tarjoavat IT-konsultit asemaltaan lähetettyjä työntekijöitä, joihin sovelletaan Ranskan lainsäädäntöä. EPV:n olisi pitänyt pyytää toimeksisaajaltaan luettelo näistä työntekijöistä sekä evidenssiä siitä, että toimeksisaaja noudattaa isäntäjäsenvaltion kansallista lainsäädäntöä. Tällaisten tarkistusten puuttumisesta aiheutuu riski, että viranomaisen joutuu oikeudellisten toimenpiteiden kohteeksi ja sen maine kärsii.	Toteutettu

Euroopan pankkiviranomainen (EPV)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	EPV:n hallintoneuvosto hyväksyi (tietyin ehdoin) EPV:n entisen toimitusjohtajan pyynnön ottaa vastaan Euroopan rahoitusalaan edustavan Euroopan rahoitusmarkkinayhdistyksen (AFME) toimitusjohtajan tehtävä. Euroopan oikeusasiamiehen suosituksessa vaadittiin EPV:tä lähettämään yksityiskohtainen vastaus. Vastauksessaan EPV totesi hyväksyneensä uudet periaatteet, joissa otetaan huomioon oikeusasiamiehen suositukset.	Toteutettu

Viranomaisen vastaus

3.6.9. Marraskuussa 2020 EPV arvioi pankkisopimuksen arvon olevan alle 15 000 euroa. EPV pyysi tarjouksia seitsemältä pankilta. Se sai ja arvioi neljä tarjousta. Hyväksytyn tarjouksen hinnat johtivat kustannusarvioon, joka alitti 15 000 euron kynnyksarvon, mikä osoittaa, että EPV oli tuolloin käyttänyt asianmukaista menettelyä.

Vuoden 2021 menojen väheneminen ja niiden ajoituksen muutokset vaikuttivat merkittävästi toteutuneeseen negatiivisen koron määrään. Menojen väheneminen johtui pääasiassa covid-19-pandemiasta. Ajoitusmuutosten merkittävin vaikutus oli se, että lopullisten kustannusten maksaminen Lontoon vuokranantajalle kesti neljä kuukautta oletettua pidempään. Tämä johti siihen, että kassavarat olivat pidemmällä aikavälillä suuremmat kuin EPV oli ennakoanut sopimuksen arvoa koskevan alkuperäisen arviointinsa aikaan.

EPV myöntää, että kun kävi selväksi, että korkokustannukset ylittäisivät 15 000 euroa, se olisi voinut ryhtyä toimiin tilanteen virallistamiseksi.

Koska EPV siirtyi käyttämään budjettipääosaston varainhallintapalveluja syyskuussa 2021, kyseistä ongelmaa ei enää voi esiintyä.

3.6.10. Sellaisia tulevia neuvottelumenettelyjä varten, joista ei julkaista etukäteen hankintailmoitusta, EPV on ottanut käyttöön asiakirja-aineistoon liitettävän lomakkeen, joka on täytettävä ja allekirjoitettava ja jossa tämä huomautus otetaan huomioon. EPV käytti tätä lomaketta ensimmäisen kerran 24. helmikuuta 2021.

3.6.11. EPV panee merkille tämän hallinnollisen virheen, joka johtui alun perin nimitetyn henkilöstön jäsenen myöhäisestä käytettävissä olosta.

3.6.12. EPV soveltaa viivästyskorkoa vuodesta 2021 alkaen ja on jo perinyt tämän koron yhdessä tapauksessa vuonna 2021.

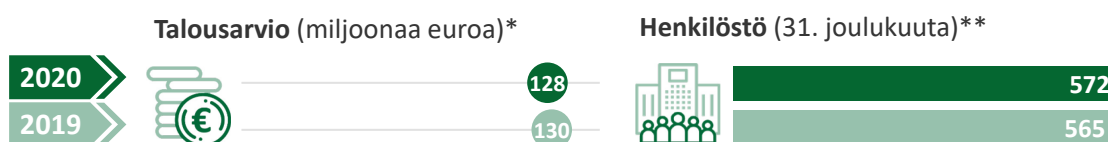
3.6.13. EPV toteaa, että ylin johto ei virallisesti hyväksynyt toiminnan jatkuvuussuunnitelman päivitystä, joka tehtiin EPV:n muuttaessa Pariisiin. Jatkuvuussuunnitelma sisälsi pandemiaskenaarion, jota EPV sovelsi covid-19-pandemiaan liittyvissä vastatoimissaan.

3.7. Euroopan kemikaalivirasto (ECHA)

Johdanto

3.7.1. Euroopan kemikaalivirasto ('virasto' tai 'ECHA') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1907/2006⁶⁸. Helsingissä sijaitsevan viraston keskeisinä tehtävinä on varmistaa korkeatasoinen ihmisten terveyden ja ympäristön suojelu sekä aineiden vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla ja edistää samalla kilpailukykyä ja innovaatioita. Virasto edistää myös vaihtoehtoisten menetelmien kehittämistä aineiden vaarojen arvioimiseksi. *Kaaviossa 3.7.1* esitetään viraston avainluvut⁶⁹.

Kaavio 3.7.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksimäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.7.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.7.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

⁶⁸ EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1.

⁶⁹ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.echa.europa.eu.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.7.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan kemikaaliviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁷⁰ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁷¹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.7.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

⁷⁰ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁷¹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.7.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.7.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.7.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2014	Biosidivalmisteita koskevan asetuksen täytäntöönpanosta aiheutuneet menot rahoitettiin osaksi rahoitusosuuksilla, jotka EU maksoi viraston talousarvioon, eikä maksuilla.	Ei relevantti (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)
2016	Vaikka useimpien muiden virastojen perustamisasetuksissa nimenomaisesti edellytetään säännöllisiä ulkoisia arviointeja, tämän viraston perustamisasetuksessa niin ei tehdä.	Ei relevantti⁷² (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)
2017	Viraston jälkitarkastukset ovat osoittaneet, että useampi kuin joka toinen yritys ilmoitti kokonsa väärin. Tällä oli merkittävä vaikutus maksulaskelmiin ja viraston tuloihin. Jälkitarkastuksia on nopeutettava välittömästi, jotta ne saadaan päätökseen.	Toteutettu

⁷² Vaikka asiasta ei ole säädetty, Euroopan komissio on suorittanut kaksi erillistä REACH-asetuksen ja viraston arviointia – vuosina 2013 ja 2018.

Euroopan kemikaalivirasto (ECHA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Kun virheitä havaitaan, virasto toimittaa korjatut laskut. Virastolla näyttää kuitenkin olevan vaikeuksia periä oikaistuja maksuja takaisin. Virasto kirjasi varainhoitovuoden 2017 tileihinsä 2,8 miljoonan euron suuruisen luottotappiovarauksen (600 000 euroa enemmän kuin vuoden 2016 lopussa).	Toteutettu
2017	Jäsenvaltioiden kansalliset valvontaviranomaiset ovat vastuussa yritysten ilmoittamien määrien tarkastamisesta, eikä virastolla ole valtuuksia valvoa täytäntöönpanoa. Viraston kyky toteuttaa tehtäväänsä riippuu kansallisista viranomaisista. Suunnilleen kaksi kolmasosaa yrityksistä ei kuitenkaan päivittänyt käsitteliensä kemiallisten aineiden määrää koskevia rekisteröityjä tietoja. Tämä haittaa REACH-asetuksen vaikuttavaa täytäntöönpanoa ja vaikuttaa maksuista laadittujen laskelmien oikeellisuuteen.	Kesken (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)
2017	Virasto julkaisee ilmoituksia avoimista toimista omalla verkkosivullaan ja sosiaalisessa mediassa mutta ei yleensä EU:n henkilöstövalintatoimiston (EPSO) verkkosivulla.	Toteutettu
2018	Virasto olettaa, että sille suoritettavat maksut vähenevät huomattavasti vuodesta 2019 alkaen. On olemassa riski siitä, että viraston suhteellisen vakaat menot ja paljon vaikeammin ennustettavissa olevat tulot vaikuttavat haitallisesti viraston toimintoihin ja talousarvion toteuttamiseen. Viraston olisi yhdessä Euroopan komission ja budjettivallan käyttäjien kanssa aloitettava keskustelut uudesta, toimivammasta rahoitusmallista.	Kesken (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)

Euroopan kemikaalivirasto (ECHA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Eräässä tapauksessa tarjoajat eivät saaneet tarjouseritelmien perusteella yksiselitteistä kuvaa siitä, miten niiden on hinnoiteltava tietyt menoerät tarjouksissaan. Virasto päätti perua menettelyn ja käynnistää sen uudelleen. Menettelyyn kului näin ollen pidempi aika, minkä lisäksi viraston maine saattoi kärsiä.	Ei relevantti
2019	Päätöksentekoprosessi ei ollut kahdessa palvelukseenottomenettelyssä niin jäsennelty ja kattava, että sen avulla olisi voitu määrittää selkeästi ja kronologisesti, milloin asiakirjat oli hyväksytty ja kenen toimesta.	Toteutettu

Euroopan kemikaalivirasto (ECHA)

Viraston vastaus

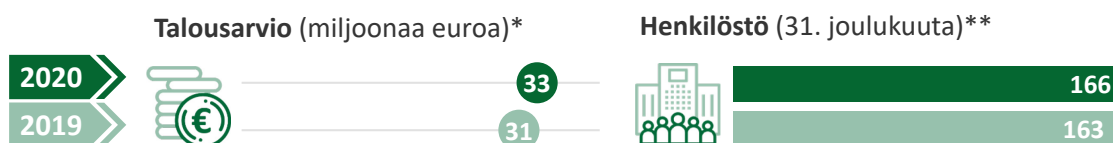
Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.8. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA)

Johdanto

3.8.1. Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen ('viranomainen' tai 'EIOPA') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1094/2010⁷³. Frankfurtissa sijaitsevan viranomaisen tehtävänä on auttaa luomaan yhteisiä, laadukkaita sääntely- ja valvontastandardeja ja -käytäntöjä, myötävaikuttaa oikeudellisesti sitovien unionin säädösten yhdenmukaiseen soveltamiseen, edistää ja helpottaa tehtävien ja vastuun siirtoa toimivaltaisten viranomaisten välillä, seurata ja arvioida markkinakehitystä omalla vastuualueellaan sekä edistää vakuutuksenottajien, eläkejärjestelmien jäsenten ja edunsaajien suojaa. *Kaaviossa 3.8.1* esitetään viranomaisen avainluvut⁷⁴.

Kaavio 3.8.1 – Viranomaisen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksimäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viranomaisen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viranomaisen toimittamat tiedot.

⁷³ EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48. EIOPA:n perustamisasetuksen tarkistettu versio, asetus (EU) 2019/2175 (EUVL L 334, 27.12.2019, s. 9), julkaistiin 27. joulukuuta 2019. Sillä muutettiin asetusta (EU) N:o 1094/2010.

⁷⁴ Lisätietoja viranomaisen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.eiopa.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.8.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viranomaisen valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viranomaisen toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.8.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.8.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁷⁵ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁷⁶ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

⁷⁵ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁷⁶ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.8.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viranomaisen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viranomaisen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viranomaisen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.8.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.8.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.8.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.8.9. EIOPA teki 19. toukokuuta 2020 sopimuksen henkilökohtaisten kurssien järjestämisestä. Sopimuksen enimmäisarvo oli 1 050 000 euroa. Tuolloin covid-19-pandemian aiheuttama kriisi oli puhjennut, ja oli jo tiedossa, että tapahtumiin, joissa edellytettiin henkilökohtaista paikallaoloa, sovellettiin rajoituksia. EIOPA kuitenkin allekirjoitti sopimuksen. Elokuussa 2020 EIOPA vahvisti muutoksen sopimukseen. Muutos toi sopimukseen uusia eriä virtuaalisten kurssien muodossa. Näille virtuaalisille kursseille määritetyt kiinteät hinnat olivat korkeampia kuin alkuperäiseen sopimukseen sisältyneiden paikan päällä järjestettävien kurssien hinnat⁷⁷.

Nämä muutokset merkitsevät uusia sopimusehtoja. Jos ne olisivat sisältyneet alkuperäiseen hankintamenettelyyn, ne olisivat saattaneet houkutella uusia, kustannuksiltaan kilpailukykyisempiä tarjouksia ilman maantieteellisiä rajoituksia, jotka normaalisti liittyvät henkilökohtaisten kurssien järjestämiseen. Näin ollen sopimuksen sisältöä on laajennettu huomattavasti, ja sopimukseen tehty muutos on merkittävä. Tämä on vastoin direktiivin 2014/24/EU 72 artiklan 4 kohdan a ja c alakohdan säännöksiä⁷⁸. Sopimusmuutos ja kaikki siihen liittyvät maksut ennen alv:ta (3 850 euroa vuonna 2020) ovat näin ollen sääntöjenvastaisia. Sääntöjenvastaisia ovat niinkään 11 700 euron maksut (ennen alv:ta), jotka suoritettiin vuonna 2021 lisätalousarvion 1 voimassaolon aikana.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen seurauksena viranomainen vahvisti 10. huhtikuuta 2021 lisätalousarvion 2, jonka myötä lisätalousarvion 1 voimassaolo päättyi 30. kesäkuuta 2021 alkaen. Lisäksi viranomainen käynnisti toukokuussa 2021 uuden menettelyn verkkokoulutusta varten.

3.8.10. EIOPA ei soveltanut EU:n varainhoitoasetuksessa määritettyä viivästyskorkoa vuoden 2020 maksuosuuksiin, jotka saatiin myöhässä useilta jäsenvaltioiden ja EFTA-maiden kansallisilta toimivaltaisilta viranomaisilta. Kertyneiden korkojen määrä on 9 952 euroa. Euroopan komissiota kuultuaan EIOPA päätti soveltaa viivästyskorkoa. EIOPA ilmoitti asiasta kansallisille toimivaltaisille viranomaisille kirjeissä, jotka se lähetti viranomaisille vuoden 2021 maksuosuuksien osalta.

⁷⁷ Yhden päivän virtuaalikurssille määritetty kiinteä hinta oli 1 650 euroa. Aiempi hinta yhden päivän henkilökohtaiselle kurssille oli 1 150 euroa, jonka lisäksi tulivat muut aiheutuneet lisäkustannukset (matkakulut, majoitus jne.). Muutokseen sisältyi myös uudentyyppinen palvelu: puolen päivän mittainen virtuaalinen kurssi, jonka hinta oli 850 euroa.

⁷⁸ EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65.

Huomautukset sisäisistä kontrolleista

3.8.11. EIOPAlla ei ole ennakko- eikä jälkitarkastusjärjestelmää, jonka avulla se voisi tarkistaa, ovatko kansallisten viranomaisten pyytämät ja niille korvatut kansallisia asiantuntijoita koskevat kulut sovitun mukaisia. Vuonna 2020 EIOPA korvasi kahden tarkastuskohteena olleen, kahta eri kansallista viranomaista edustaneen kansallisen asiantuntijan bruttopalkan koko määräaikaisen siirron kattamalta ajanjaksolta. Molemmissa tapauksissa määrät (71 875 ja 74 880 euroa) maksettiin ennakkoon kyseisille kansallisille viranomaisille tarkistamatta korvattujen määrien oikeellisuutta asianmukaisesti. Tämä aiheuttaa riskin, että EIOPA:n kansallisten asiantuntijoiden osalta korvaamat määrät saatetaan laskea virheellisten kustannustietojen perusteella tai että niihin liittyviä henkilöstökulujen muutoksia ei todeta ja käsitellä ajoissa.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.8.12. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka viranomainen on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Tilapäistyöntekijöillä olisi oltava samanlaiset työehdot kuin käyttäjäyrityksen suoraan rekrytoimilla työntekijöillä. Viranomaisen olisi arvioitava tilapäistyöntekijöidensä työehdot ja huolehdittava siitä, että ne ovat EU:n ja kansallisen työlainsäädännön mukaiset.	Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että unionin tuomioistuimen käsiteltävänä oleva asia C-948/19 (Manpower Lit) koskee useita kysymyksiä, jotka Liettuan ylin tuomioistuin on esittänyt Euroopan parlamentin ja neuvoston 19 päivänä marraskuuta 2008 antaman direktiivin 2008/104/EY soveltamisesta EU:n erillisvirastoihin vuokratyön osalta. Unionin tuomioistuimen näistä kysymyksistä antamalla tuomiolla voi olla vaikutusta tilintarkastustuomioistuimen kantaan tilapäistyöntekijöiden käytöstä EIOPAssa. Siksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä EIOPAn toimintatavan sääntöjenmukaisuutta koskevia huomautuksia eikä suorita seuranta aiempina vuosina esittämiensä huomautusten perusteella ennen kuin unionin tuomioistuin on antanut asiassa lopullisen tuomionsa.
2019	Vuoden 2019 talousarvioasiakirjoissa ei kuvailla kattavasti, kuinka EU:n ja EFTA-maiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten maksuosuudet laskettiin. Viranomainen ei ole koskaan mukauttanut arvioihin perustuvia kansallisten toimivaltaisten viranomaisten eläkemaksuosuuksia tosiasiallisiin lukuihin, eikä se ole suunnitellut toimivansa näin.	Kesken

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	EIOPA:n talousarvion rahoittamisesta vastaavat kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ja EU. EIOPA:n perustamisasetuksen mukaan kansalliset toimivaltaiset viranomaiset rahoittavat vuosittain talousarviosta 60 prosenttia ja EU 40 prosenttia. Rahoitusosuuksien tosiasiallinen suhde on kuitenkin vuosittain hieman erilainen EFTA-maiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten rahoitusosuuksien takia. Jos talousarvio on ylijäämäinen vuonna N-2, EIOPA jakaa rahoitusosuudet vuonna N uudelleen suhteessa 60-40, eikä vuoden N-2 tosiasiallisen suhteen perusteella, kuten pitäisi.	Kesken

Viranomaisen vastaus

3.8.9. Muutos on tehty ottaen huomioon covid-19-tilanne keväällä 2020. Tässä nimenomaisessa tilanteessa oli mahdotonta olettaa, että muutos työoloissa (pitkään kestänyt etätyö) olisi kestänyt niin kauan. Virastoon palaamisen ensimmäinen vaihe (vapaaehtoinen) oli tarkoitus toteuttaa heinäkuussa 2020 ja toinen vaihe (velvoittava) lokakuussa 2020. Sopimusta muutettiin tilapäisessä ja odottamattomassa tilanteessa, jonka katsottiin olevan ylivoimainen este tuen ja tarvittavan koulutuksen tarjoamiseksi henkilöstölle kyseisenä haastavana aikana. Lisäksi toimeksisaaja ehdotti muutosta vedoten poikkeukselliseen pandemiatilanteeseen, joka ei antanut yritykselle mahdollisuutta toteuttaa työtä ja järjestää koulutusta paikalla.

Korjaavat toimet käynnistettiin kuitenkin nopeasti. Covid-19-tilanteen pitkittyttyä ja jatkuttua EIOPA käynnisti toukokuussa 2021 erityisen menettelyn verkkokoulutuspalvelujen kattamiseksi. EIOPA suhtautuu hyvin vakavasti tilintarkastustuomioistuimen huomautuksiin ja teki muutoksen, jonka perusteella verkkokoulutus on lakkautettu kokonaisuudessaan 30.6.2021 lähtien uuden sopimuksen voimaantuloon asti.

3.8.10. Jotkin jäsenvaltioiden ja EFTAn kansalliset toimivaltaiset viranomaiset maksoivat vuoden 2020 talousarvion rahoitusosuutensa eräpäivän jälkeen. Vuosi 2020 oli covid-19-pandemian takia poikkeuksellinen. Pandemia aiheutti vaikeuksia markkinatoimijoille kaikkialla maailmassa. EIOPA oli jossakin määrin joustava ja ymmärtäväinen jäsenvaltioita ja EFTAA kohtaan. Jatkuvan seurannan perusteella EIOPA piti myöhästyneistä maksuista kertyneen viivästyskoron määrää merkityksettömänä, ja EIOPAn toimitusjohtaja päätti luopua koroista. Vuonna 2021 EIOPA seurasi maksamattomia maksuja vieläkin tarkemmin. Toimitusjohtaja ilmoitti asiasta virallisesti kansallisille toimivaltaisille viranomaisille vuoden 2021 ensimmäisen perinnän yhteydessä.

3.8.11. Kansallisia asiantuntijoita lähettävät viranomaiset ovat kansallisia valvontaviranomaisia, joilla on suora yhteys EIOPAn hallintoneuvoston kautta. Toimintojen läheisyydestä ja organisaatioiden välisistä yhteyksistä johtuen EIOPA oli luottavainen menettelytavan suhteen eikä pyytänyt kertasuorituksia koskevaa yksityiskohtaista taloudellista näyttöä. EIOPA pani merkille tilintarkastustuomioistuimen suosituksen ja on parantanut tällä välin kansallisten asiantuntijoiden tulevien sopimusten valvontaa siten, että lähettävä viranomainen toimittaa EIOPAlle oman ilmoituksen, joka sisältää kustannuserittelyn komennuksen ajalta. Tehtävän päättyessä mahdolliset erot kokonaiskustannuksissa tasataan.

3.9. Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT)

Johdanto

3.9.1. Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti ('instituutti' tai 'EIT') sijaitsee Budapestissä. Instituutti perustettiin 11 päivänä maaliskuuta 2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 294/2008⁷⁹ (perustamisasetus), jota on muutettu 11 päivänä joulukuuta 2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1292/2013⁸⁰. Instituutin tavoitteena on edistää Euroopan kestäväää talouskasvua ja kilpailukykyä tehostamalla jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin innovaatiokapasiteettia. Instituutti myöntää avustuksia kasvavalle määrälle "osaamis- ja innovaatioyhteisöjä", jotka toimivat linkkinä korkeakoulutuksen, tutkimuksen ja elinkeinoelämän välillä edistäen näin innovointia ja yrittäjyyttä. Osaamis- ja innovaatioyhteisöt koordinoivat satojen yhteistyökumppaneiden toimia. Instituutin myöntämin avustuksin korvataan yhteistyökumppaneille aiheutuneita kuluja sekä osaamis- ja innovaatioyhteisöjen koordinoitavista toimista aiheutuneita kuluja. Vuonna 2020 toimintakustannukset, jotka liittyivät osaamis- ja innovaatioyhteisöjen avustuksiin, olivat 568 miljoonaa euroa eli 99 prosenttia instituutin kokonaismenoista. *Kaaviossa 3.9.1* esitetään instituutin avainluvut⁸¹.

Kaavio 3.9.1 – Instituutin avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja instituutin lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat instituutin toimittamat tiedot.

⁷⁹ EUVL L 97, 9.4.2008, s. 1.

⁸⁰ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 174.

⁸¹ Lisätietoja instituutin toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa: <https://eit.europa.eu/>.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.9.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja instituutin valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan instituutin toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.9.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.9.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁸² ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁸³ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

⁸² Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁸³ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.9.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että instituutin tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot instituutin taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta instituutin varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.9.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.9.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.9.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka instituutti on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Kuten aiempina vuosina, osaamis- ja innovaatioyhteisöt eivät käyttäneet instituutin myöntämiä avustuksia kokonaisuudessaan.	Kesken (Instituutti ei voi vaikuttaa asiaan)
2017	Instituutti seurasi osaamis- ja innovaatioyhteisöjen tuloksellisuutta ja laski tiettyjä tuloksellisuutta koskevia korjauksia. Korjauksilla ei kuitenkaan ole ollut taloudellista vaikutusta yhteenkään osaamis- ja innovaatioyhteisöön, sillä instituutti soveltaa taloudellisista ja tuloksellisuutta koskevista korjauksista ainoastaan sitä, joka on suurempi.	Toteutettu
2017	Instituutti julkaisee ilmoituksia avoimista toimista omalla verkkosivullaan ja henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston verkkosivuilla, mutta ei yleensä EU:n henkilöstövalintatoimiston (EPSO) verkkosivulla.	Kesken
2017	Instituutti voi perussääntöjensä mukaisesti tarjota väliaikaisille toimihenkilöilleen vain määräaikaista sopimuksia, joiden enimmäiskesto on viisi vuotta ja joita voidaan jatkaa kerran viidellä lisävuodella. Tämä saattaa haitata toiminnan jatkuvuutta.	Toteutettu

Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2014/2017/2018	Kestävyyskehitys on ollut vähäistä, vaikka kaikille osaamis- ja innovaatioyhteisöille on hyväksytty instituutin ohjeistuksen mukaiset kestävyysuunnitelmat. Instituutin olisi erityisesti kevennettävä hallintorakenteita, käytävä läpi toimintokokonaisuuksien sisältöä sekä pyrittävä löytämään vaihtoehtoisia tulonlähteitä, jotta osaamis- ja innovaatioyhteisöt olisivat taloudellisesti riippumattomampia instituutista.	Toteutettu
2019	Eräässä tapauksessa instituutti korvasi matka- ja oleskelukustannuksia, vaikka tätä ei edellytetty sovellettavassa palvelusopimuksessa.	Ei relevantti
2016/2019	Henkilöstön toimien määrässä ei ole tapahtunut lisäystä, joka vastaisi instituutin määrärahojen lisäystä ja osaamis- ja innovaatioyhteisöjen määrän kasvua.	Tekemättä (Instituutti ei voi vaikuttaa asiaan)

Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT)

Instituutin vastaus

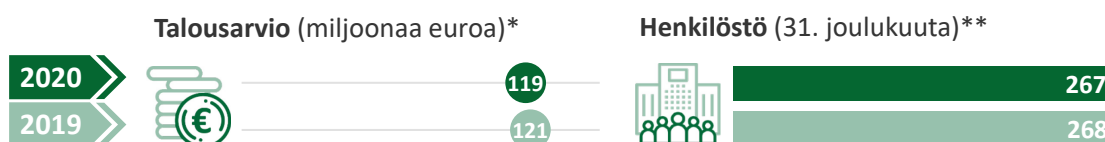
Instituutti ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.10. Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)

Johdanto

3.10.1. Euroopan meriturvallisuusvirasto ('virasto' tai 'EMSA') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1406/2002⁸⁴. Lissabonissa sijaitsevan viraston tehtävänä on varmistaa meriturvallisuuden korkea taso, ehkäistä alusten aiheuttamaa merien pilaantumista, tarjota Euroopan komissiolle ja jäsenvaltioille teknistä tukea sekä seurata unionin lainsäädännön soveltamista ja arvioida säännösten vaikuttavuutta. *Kaaviossa 3.10.1* esitetään viraston avainluvut⁸⁵.

Kaavio 3.10.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.10.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

⁸⁴ EYVL L 208, 5.8.2002, s. 1.

⁸⁵ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.emsa.europa.eu.

3.10.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.10.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan meriturvallisuusviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁸⁶ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁸⁷ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.10.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

⁸⁶ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁸⁷ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.10.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.10.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.10.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.10.9. EU:n varainhoitoasetuksessa säädetään, että maksut suoritetaan asetetun määräajan (30 päivän) kuluessa. Vuonna 2020 EMSA epäonnistui tässä useaan otteeseen ja suoritti maksut viiveellä 11 prosentissa tapauksista. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi saman verran tai jopa enemmän viivästyksiä vuosina 2019, 2018, 2017 ja 2016. Kaikkien mainittujen vuosien kohdalla maksuviivästykset liittyivät useimmiten työpajoihin osallistumisesta aiheutuvien matkakulujen korvaamiseen. Viivästyksiä on pyritty vähentämään, mutta tämä toistuva puute altistaa EMSA:n taloudellisille riskeille ja maineriskille.

Huomautukset sisäisistä kontrolleista

3.10.10. EMSA maksoi vuonna 2020 asettautumiskorvauksia ja päivärahoja kaikille tilapäisinä työntekijöinä rekrytoimilleen henkilöstön jäsenille välittömästi sen jälkeen, kun nämä olivat tulleet komennukselle virastoon. Tämäntyyppisten korvausten tarkoituksena on kattaa kulut ja korvata haitat, joita aiheutuu siitä, että henkilöstön jäsenet joutuvat muuttamaan asuinpaikkaansa ja oleskelemaan pysyvästi asemapaikassaan.

Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)

3.10.11. EMSA ei pyrkinyt riittävin toimin tarkistamaan henkilöstön jäsenten oikeuksia näihin korvauksiin. Se ei esimerkiksi analysoinut henkilöstönsä jäsenten aiempia asuinjärjestelyjä määrittääkseen, olivatko nämä tosiasiassa muuttaneet asuinpaikkaansa. Tämä muodostaa puutteen sisäisissä kontrolleissa. Viidellä johtotehtävissä työskentelevällä EMSA:n henkilöstön jäsenellä on valtuutukset, jotka antavat heille kaikkien budjettikohtien osalta täysin samat toimivaltuudet kuin viraston pääjohtajalla. Tämä muodostaa jo sinällään riskin eikä edistä selkeää toimivalta-, vastuu- ja tilivelvollisuushierarkiaa EMSA:ssa.

EMSA:n pääjohtaja allekirjoitti myös päätöksen, jolla hän nimitti virkaa toimittavat pääjohtajat ja valtuutetut nimittävät viranomaiset vuosilomansa ajaksi. Pääjohtaja delegoi nämä kaksi tehtävää kokonaisuudessaan tuoksi ajaksi. Tämä päätös ylitti pääjohtajalle EMSA:n perustamisasetuksen 15 artiklassa osoitetut toimivaltuudet.

Nämä huomautukset eivät vaikuta varainhoitovuoden 2020 talousarviotoimien laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.10.12. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Eräissä palvelukseenottomenettelyssä valintalautakunta järjesti ylimääräisen kirjallisen kokeen, jota ei mainittu avointa toimea koskevassa ilmoituksessa. Viraston henkilöstösääntöjen täytäntöönpanosääntöjen mukaan avointa toimea koskevassa ilmoituksessa on mainittava, minkä tyyppisiä kokeita palvelukseenottomenettelyssä käytetään. Lisäksi kyseisen menettelyn esivalintalautakunta ei päättänyt ennen hakemusten arviointia pisterajoja, joita hakijoiden pääsy palvelukseenottomenettelyn seuraavaan vaiheeseen edellytti. Tämä vaarantaa avoimuuden periaatteen ja riittävää tietojen jäljitettävyyttä koskevan vaatimuksen noudattamisen.	Toteutettu
2019	Valintalautakunta allekirjoitti mahdollisia eturistiriitoja koskevat ilmoitukset valintamenettelyn alussa, jo ennen kuin hakijoiden nimet olivat edes tiedossa. Jos menettelyn aikana ilmeni eturistiriitoja, valintalautakunnan jäsenten oli ilmoitettava niistä välittömästi ja erottava lautakunnasta. On nimittävän viranomaisen vastuulla päättää, voivatko tällaiset mahdolliset eturistiriidat todellisuudessa vaarantaa valintalautakunnan jäsenten riippumattomuuden. Jos asiaa koskevan ilmoituksen antaminen kuitenkin riippuu pelkästään valintalautakunnan jäsenen omasta harkinnasta, on olemassa riski, että osa eturistiriidoista jää huomaamatta.	Toteutettu

Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virastolla on työvoiman vuokrausyrityksen kanssa puitesopimus tilapäistyöntekijöiden toimittamisesta. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/104/EY vaaditaan, että vuokratyöntekijän keskeisten työehtojen on oltava vähintään samanlaiset, joita häneen sovellettaisiin, jos hänet olisi palkattu suoraan hoitamaan samaa tehtävää. EMSA:ssa tilapäisille työntekijöille maksettavat palkat eivät itse asiassa ole tämän direktiivin mukaisia. Unionin tuomioistuimessa on käsiteltävänä saman tyyppinen asia, josta annetulla tuomiolla voi olla vaikutusta tilintarkastustuomioistuimen kantaan tilapäistyöntekijöiden käytöstä virastossa. Siksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä huomautuksia viraston toimintatavan sääntöjenmukaisuudesta eikä suorita seuranta aiempina vuosina esittämiensä huomautusten perusteella ennen kuin unionin tuomioistuin on antanut asiassa tuomionsa.	Toteutettu
2019	Viivästyneiden maksujen osuus oli virastossa suuri edeltävien neljän vuoden aikana; vuonna 2019 viivästyksiä ilmeni 18 prosentissa tapauksista. Tämä toistuva puute altistaa viraston taloudellisille riskeille ja maineriskille.	Kesken

Viraston vastaus

3.10.09. Maksuviivästyksien toteutunut määrä vuonna 2020 osoittaa, että annetuista määräajoista poikkeavia maksuja on vähemmän kuin aikaisempina vuosina: määrä oli 11 prosenttia verrattuna 18 prosenttiin vuonna 2019. Kyseinen 11 prosenttia sisältää vuodelta 2019 siirretyt viivästyneet maksut. Ilman tätä kasaumaa viivästyneiden maksujen kokonaismäärä vuonna 2020 olisi ollut 3 prosenttia.

3.10.10. EMSA panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen ja on tehostanut menettelyä, jolla todennetaan sellaisten väliaikaisten/sopimussuhteisten toimihenkilöiden oikeudet, jotka toimivat aiemmin viraston kansallisina asiantuntijoina. Tässä päivitetystä menettelyssä tehdään viralliset tarkastukset ja dokumentointi siitä, että vakinaisen asuinpaikan muutos on tapahtunut silloin, kun toimihenkilö on siirtynyt suoraan EMSAn palvelukseen.

3.10.11. Pääjohtajan antamat valtuutukset ovat täysin EMSAn varainhoitoasetuksen ja perustamisasetuksen mukaisia. Pääjohtaja määritteli valtuutukset tavoitteenaan varmistaa toiminnan jatkuvuus. Valtuutuksien myöntäminen liittyy useisiin lieventäviin toimenpiteisiin, joilla pyritään estämään ja välttämään mahdolliset riskit, jotka voisivat vaikuttaa EMSAn toiminnan laillisuuteen ja säännöstenmukaisuuteen. Kesäkuusta 2021 alkaen on otettu käyttöön uusi menettely, jossa kaikki kontrollit (esim. pääjohtajan etukäteishyväksyntä kaikille valtuutuksen saaneen osastopäällikön päätöksille ja raportti osastopäällikön allekirjoittamista asiakirjoista) säilytetään keskusrekisterissä ja dokumentoidaan asianmukaisesti.

3.11. Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA)

Johdanto

3.11.1. Ateenassa sijaitseva⁸⁸ Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto ('virasto' tai 'ENISA') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 460/2004⁸⁹, joka usean eri muutoksen jälkeen korvattiin asetuksella (EU) N:o 2019/881⁹⁰. Viraston pääasiallinen tehtävä on huolehtia kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason saavuttamisesta koko unionissa, muun muassa tukemalla aktiivisesti jäsenvaltioita sekä unionin toimielimiä, elimiä ja laitoksia kyberturvallisuuden parantamisessa ja toimimalla neuvonnan ja asiantuntemuksen lähteenä kaikille relevanteille unionin sidosryhmille. *Kaaviossa 3.11.1* esitetään viraston avainluvut⁹¹.

Kaavio 3.11.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

⁸⁸ Virastonpäätoimipaikka siirrettiin Heraklionista Ateenaan syyskuussa 2019.

⁸⁹ EUVL L 77, 13.3.2004, s. 1.

⁹⁰ EUVL L 151, 7.6.2019, s. 15.

⁹¹ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.enisa.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.11.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.11.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.11.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁹² ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁹³ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

⁹² Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁹³ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.11.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.11.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Perustelut varauman sisältävälle lausunnolle tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.11.7. Viraston edellisen pääjohtajan eräälle henkilöstön jäsenelle myöntämä tilapäinen valtuutus päättyi 31. joulukuuta 2019. Uusi pääjohtaja myönsi kyseiselle henkilöstön jäsenelle uuden valtuutuksen 12. helmikuuta 2020. Tällä välin asianomainen henkilöstön jäsen hyväksyi viraston tavoitteiden saavuttamista silmällä pitäen ilman voimassa olevaa valtuutusta talousarviositoumuksia 529 120 euron ja maksuja 914 100 euron edestä (3,5 prosenttia vuonna 2020 käytettävissä olleiden maksumäärärahojen kokonaismäärästä). Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että virasto on tarkastuksen jälkeen ryhtynyt toimiin lieventääkseen havaittujen riskien vaikutusta tulevaisuudessa.

Varauman sisältävä lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.11.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että lukuun ottamatta sen seikan vaikutuksia, jota kuvataan kohdassa ”Perustelut varauman sisältävälle lausunnolle tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta”, 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Muut seikat

3.11.9. Tilintarkastustuomioistuin kiinnittää huomiota siihen, että toisin kuin muut toimielimet (kuten Euroopan komissio), virasto ei ottanut käyttöön sisäisiä sääntöjä, joiden avulla pyrittäisiin huolehtimaan valtuutuksen jatkumisesta tapauksissa, joissa valtuuttavat tai valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät jättävät tehtävänsä.

Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävä on erilainen virastoissa ja toimielimissä. Toimielimet toimivat itse tulojen ja menojen hyväksyjinä; ne siirtävät tehtävään liittyvät vastuualueet tietyille henkilöstönsä jäsenille. Pääjohtajat ja pääsihteerit ovat vain valtuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjä. Virastoissa tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävä on kuitenkin osoitettu viraston pääjohtajalle, joka toteuttaa talousarviota omalla vastuullaan.

Uusi pääjohtaja aloitti tehtävässään 16. lokakuuta 2019. Uusi pääjohtaja myönsi 12. helmikuuta 2020 uudet valtuutukset seitsemälle henkilöstön jäsenelle. Tällä välin asianomaiset henkilöstön jäsenet hyväksyivät toimia edellisen pääjohtajan myöntämien valtuutusten perusteella. Tämä muodostaa huomattavan puutteen sisäisissä kontrolleissa.

Virasto on tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen perusteella hyväksynyt uuden sisäisen päätöksen, jonka avulla puututaan tilintarkastustuomioistuimen havaitsemiin ongelmiin.

3.11.10. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi seuraavat vakavat järjestelmäpuutteet.

Eräässä tapauksessa henkilöstön jäsenelle siirrettyjä toimivaltuuksia koskevan valtuutuksen voimassaolo oli riippuvainen hänen työsopimuksestaan, jonka oli määrä päättyä 31. elokuuta 2019. Viraston edellinen johtaja jatkoi kyseisen henkilöstön jäsenen työsopimusta helmikuussa 2019, mutta valtuutusta ei jatkettu. Kyseiselle henkilöstön jäsenelle myönnettiin uusi valtuutus vasta 12. helmikuuta 2020. Tällä välin asianomainen henkilöstön jäsen hyväksyi talousarviositoumuksia 1 197 960 euron ja maksuja 718 650 euron edestä.

ENISAn uuden pääjohtajan helmikuussa 2020 myöntämässä valtuutuksessa vahvistettiin enimmäismäärä yksittäisten talousarvion osastojen mutta ei yksittäisten budjettikohtien osalta. Tulojen ja menojen hyväksyjien oli kuitattava heille myönnetty valtuutukset

Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA)

allekirjoituksellaan. Tämä vaihe toteutui kuitenkin vasta pitkän ajan kuluttua – useimmissa tapauksissa yli kymmenen kuukautta myöhemmin. Eräässä tapauksessa tulojen ja menojen hyväksyjä kuittasi hänelle myönnetyn valtuutuksen, kun sen päättymisestä oli kulunut kolme viikkoa.

Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi ENISA:n pääjohtajan eräälle tulojen ja menojen hyväksyjälle myöntämässä valtuutuksessa ristiriidan, joka liittyi myönnetyn valtuutuksen tasoon. Tulojen ja menojen hyväksymistä koskevan valtuutuksen yläraja oli 500 000 euroa, joka oli kirjattu myös taloushallintojärjestelmään, mutta tulojen ja menojen hyväksyjän kuittaaman valtuutuksen yläraja oli 100 000 euroa. ENISA oikaisi tämän ristiriitaisuuden taannehtivasti 11. helmikuuta 2021.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.11.11. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Virasto ei ole vahvistanut toimintaperiaatteita, jotka koskisivat erityistä luotettavuutta edellyttäviä tehtäviä. Näissä periaatteissa määriteltäisiin tällaiset tehtävät, pidettäisiin niitä koskeva luettelo ajan tasalla ja määriteltäisiin toimenpiteet, joilla pienennettäisiin riskiä siitä, että työntekijä ajaisi omaa etuaan. Tämä ei ole viraston sisäisen valvonnan standardien mukaista. Viraston olisi hyväksyttävä ja otettava käyttöön erityistä luotettavuutta edellyttäviin tehtäviin liittyvät toimintaperiaatteet.	Tekemättä
2019	Tilintarkastustuomioistuin havaitsi joukon puutteita, jotka koskivat tarkastuskohteena olleiden viraston julkisten hankintamenettelyjen läpinäkyvyyttä. Valinta- ja myöntämisperusteissa oli päällekkäisyyttä, eikä sopimusta koskevan ilmoituksen julkaisemista koskevia määräaikoja noudatettu.	Toteutettu
2019	Kahdessa palveluja koskeneessa puitesopimuksessa hintakriteerit olivat perustuneet yksinomaan päiväkohtaisiin hintoihin, eikä tarjouseritelmiin ollut sisällytetty muita, erilaisiin tapauskenaarioihin perustuvia kriteereitä. Tästä aiheutuu riski, että sopimuksen tai sopimusten kohteena olevia hankkeita ei toteuteta kaikkein taloudellisimmalla tavalla.	Toteutettu

Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Kolmessa tarkastetussa hankintamenettelyssä virasto asetti vuotuisen liikevaihdon vähimmäisarvoa koskevan valintakriteerin ottamatta huomioon sopimuksen arvoa tai laajuutta taikka arvioimatta siihen liittyviä riskejä.	Toteutettu
2019	Vuonna 2019 ENISA käytti huomattavasti enemmän tilapäistä henkilöstöä (29 prosenttia tosiasiallisesta kokonaistyövoimasta) kuin edellisenä vuonna. Tämä osoittaa, että viraston riippuvaisuus tilapäistyöntekijöistä lisääntyi monilla viraston toiminnan eri aloilla.	Kesken

Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Viraston ja työvoiman vuokrausyrityksen välisessä sopimuksessa ei säädetä työsuhdetta koskevista perusehdoista, joiden avulla perustellaan luokka, johon tilapäistyöntekijä palkataan. Tilapäistyöntekijöillä ei myöskään ole samoja sosiaalietuuksia kuin viraston työntekijöillä.	Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että unionin tuomioistuimen käsiteltävänä oleva asia C-948/19 (Manpower Lit) koskee useita kysymyksiä, jotka Liettuan ylin tuomioistuin on esittänyt Euroopan parlamentin ja neuvoston 19 päivänä marraskuuta 2008 antaman direktiivin 2008/104/EY soveltamisesta EU:n erillisvirastoihin vuokratyön osalta. Unionin tuomioistuimen näistä kysymyksistä antamalla tuomiolla voi olla vaikutusta tilintarkastustuomioistuimen kantaan tilapäistyöntekijöiden käytöstä ENISAssa. Siksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä ENISAn toimintatavan sääntöjenmukaisuutta koskevia huomautuksia eikä suorita seuranta aiempina vuosina esittämiensä huomautusten perusteella ennen kuin unionin tuomioistuin on antanut asiassa lopullisen tuomionsa.

Viraston vastaus

3.11.7. Virasto panee merkille tämän tarkastushavainnon ja myöntää havaitun puutteen. Virasto haluaa korostaa, että tapahtumiin ei liittynyt eturistiriitoja eivätkä ne vaarantaneet viraston taloudellisia etuja. Sisäisen analyysin mukaan (jonka validointi jatkuu ulkoisen tarkastajan kanssa) nämä tapahtumat toteutettiin viraston tavoitteiden mukaisesti ja sen virallista käyttöä varten.

Havaitun tilanteen korjaamiseksi virasto on perustanut erillisen riippumattoman valvontaelimen valvomaan taloudellisen valtuutuksen käyttöä. Se on myös erottanut tiukasti toisistaan talousarvion toteuttamiseen ja sisäiseen valvontaan liittyvät tehtävät rakenteellisesti ja toiminnallisesti. ENISA luottaa siihen, että nämä toimenpiteet torjuvat tehokkaasti mahdollisia tulevia riskejä.

3.11.8. ENISA haluaa korostaa, että laillisuutta ja asianmukaisuutta koskeva lausunto, johon sisältyi varauma, perustui yhteen yksittäiseen ja ei-systemaattiseen tapahtumaan. Virasto on toteuttanut tarvittavat toimet tämän asian ratkaisemiseksi panemalla täytäntöön tehokkaan korjaussuunnitelman (kuten viraston vastauksessa edellä kohdassa 3.11.7 on kuvattu) lieventämään taloudellisen valtuutuksen hallinnointiin liittyviä riskejä.

3.11.9. Virasto on toiminut hyvässä uskossa ja hyväksynyt korjaussuunnitelman, jolla pyritään lieventämään valtuutuksen hallinnointiin liittyviä oikeudellisia epävarmuustekijöitä ja havaintoja, joita tilintarkastustuomioistuin on esittänyt.

Vuonna 2021 ENISA on ottanut käyttöön sisäisiä sääntöjä, joiden mukaan uuden pääjohtajan on vahvistettava taloudelliset valtuutukset, sillä edellisen johtajan myöntämien valtuutuksien voimassaolo päättyy automaattisesti 90 päivän kuluttua siitä, kun uusi pääjohtaja ryhtyy hoitamaan tehtäviään.

Näin ollen valtuutuksen voimassaolon päättyminen määräytyy nyt joko etukäteen pääjohtajan myöntämän alkuperäisen valtuutuksen perusteella (eli aikarajoitetulla raukeamislausekkeella) tai erityisellä peruuttamistoimella, jolla valtuutuksen antanut viranomainen peruu asianomaisen henkilön valtuutuksen.

3.11.10. Ensimmäisen kohdan osalta virasto toteaa, että edellisen pääjohtajan olisi pitänyt jatkaa taloudellisten oikeuksien valtuutusta henkilöstön työsopimuksen jatkamisen jälkeen. Asiaan liittyviä sisäisiä prosesseja on marraskuusta 2020 lähtien tarkistettu vastaavasti, jotta estettäisiin tällainen tilanne, sillä taloudelliset valtuutukset noudattavat nyt yleisiä periaatteita eikä niitä enää myönnetä erikseen.

Toisen kohdan osalta virasto toteaa, että henkilöstön jäsenen olisi hyväksyttävä taloudellisten oikeuksien uudet valtuutukset virallisesti asianmukaisen ajan kuluessa.

Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA)

Asiaan liittyviä sisäisiä prosesseja on marraskuusta 2020 lähtien tarkistettu vastaavasti tällaisen tilanteen estämiseksi ottamalla käyttöön ehdoton edellytys sille , että taloudellinen valtuutus hyväksytään ennen taloudellisten oikeuksien myöntämistä varainhoitojärjestelmässä (ABAC).

Viimeksi mainitun seikan osalta ENISA myöntää tämän virheen, joka johtuu kirjoitusvirheestä.

Sisäisiä prosesseja on tarkistettu vastaavasti tulevien tapahtumien estämiseksi, sillä taloudelliset valtuutukset ja valtuuksien hyväksyntä ristiintarkistetaan ennen rahoitusjärjestelmän (ABAC) taloudellisten oikeuksien myöntämistä.

Lisäksi pääjohtaja on perustanut talousarvion hallintokomitean, joka muiden tehtäviensä ohella tarkastelee siirretyn toimivallan käyttöä koko virastossa suhteessa pääjohtajan laatimiin sääntöihin, toimintalinjoihin ja suuntaviivoihin moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti.

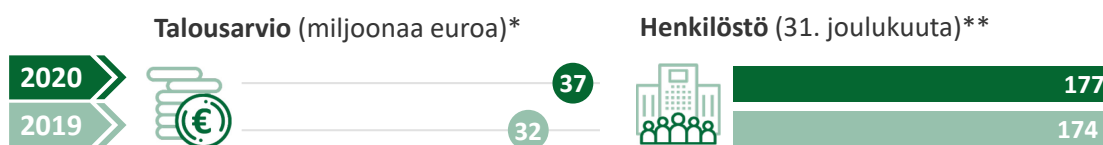
3.12. Euroopan unionin rautatievirasto (ERA)

Johdanto

3.12.1. Euroopan unionin rautatievirasto ('virasto' tai 'ERA') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 881/2004, joka korvattiin vuonna 2016 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/796⁹⁴. Lillessä ja Valenciennesissa sijaitsevan viraston tehtävänä on parantaa Euroopan rautatiealan kilpailuasemaa nostamalla rautatiejärjestelmien yhteentoimivuuden tasoa ja luomalla turvallisuutta koskeva yhteinen lähestymistapa. Lisäksi virasto toimii EU:n viranomaisena, joka vastaa raideliikenteen kalustoyksiköiden markkinoillesaattamislupien, rautatieyritysten yhtenäisten turvallisuustodistusten ja ERTMS-ratalaitteita koskevien hyväksyntien antamisesta.

Kaaviossa 3.12.1 esitetään viraston avainluvut⁹⁵.

Kaavio 3.12.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

⁹⁴ EUVL L 220, 21.6.2004, s. 3, ja EUVL L 138, 26.5.2016, s. 1. Jälkimmäisessä asetuksessa viraston alkuperäinen nimi "Euroopan rautatievirasto" muutettiin "Euroopan unionin rautatievirastoksi".

⁹⁵ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.era.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.12.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.12.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.12.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan unionin rautatieviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁹⁶ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta⁹⁷ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.12.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan

⁹⁶ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁹⁷ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.12.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.12.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.12.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2013	Virasto sijaitsee Lillessä ja Valenciennesissa. On todennäköistä, että hallintokuluja voitaisiin vähentää, jos kaikki toiminta keskitettäisiin yhteen paikkaan.	Tekemättä (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)
2018	Vuonna 2019 virasto alkaa periä maksuja ja palkkioita sertifiointitehtävistään. Uudessa asetuksessa vaadittiin, että pk-yritysten erityistarpeet on otettava huomioon. Viraston olisi otettava käyttöön vaikuttavat menettelyt, joilla tarkistetaan, että hakijat täyttävät pk-yrityskriteerit.	Tekemättä
2018	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/796 mukaan maksut ja palkkiot olivat käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja viraston osalta. Jotta virasto voisi suunnitella maksut ja palkkiot asianmukaisesti ja sisällyttää niitä vastaavat maksusitoumus- ja maksumäärärahat talousarvioon, viraston varainhoitoasetuksen täytäntöönpanosääntöihin on tarpeen tehdä joitain muutoksia. Maksut ja palkkiot voidaan laskuttaa vasta kun palvelu on toimitettu, ja välimaksuja voidaan laskuttaa vain kuuden kuukauden välein. Viraston on seurattava kustannuksia tiiviisti ja laskutettava välimaksut mahdollisimman pian.	Toteutettu

Euroopan unionin rautatievirasto (ERA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	ERA teki vuonna 2019 kaskadiperusteiset (palveluntoimittajien ensisijaisuusjärjestykseen perustuvat) puitesopimukset kolmen yrityksen kanssa. Sopimukset koskivat Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmään liittyvään hyväksymisprosessiin annettavaa tukea. Varainhoitoasetuksen mukaan näin voidaan tehdä, jos puitesopimuksessa vahvistetaan tarkkaan kaikki asianomaisten töiden toteuttamista tai asianomaisten tavaroiden tai palvelujen toimittamista koskevat ehdot. Puitesopimus ei ole kyseisessä tapauksessa riittävän tarkka. Lisäksi tarjoajien hintatarjoukset perustuivat pelkästään työpäivän päivähintaan, eikä tärkeitä tekijöitä kuten työntekijöiden profiilia tai työn monimutkaisuutta otettu huomioon.	Toteutettu
2019	Eräässä catering-palvelujen hankkimista koskevassa hankintamenettelyssä yhtä arviointikomitean jäsentä ei koskaan nimitetty virallisesti. Jäsenen osallistuminen arviointikomitean toimintaan ilman virallista nimitystä on sisäinen puute, joka heikentää hankintamenettelyn läpinäkyvyyttä.	Toteutettu
2019	Euroopan komissio laskutti palvelutasosopimuksen puitteissa virastoa erilaisten IT-palveluiden suorittamisesta. Määrään sisältyi maksu IT-järjestelmän isäntänä toimimisesta. Maksu veloitettiin käyttäjien lukumäärän perusteella. Euroopan komissio laskutti virastolta liikaa, sillä laskun perustana ollut käyttäjien lukumäärä oli virheellinen. Tämä viittaa puutteisiin viraston sisäisissä kontroleissa: tilanne osoittaa, että jätettiin tarkistamatta, vastasiko laskutettu määrä palvelutasosopimuksen tosiasiallisia ehtoja.	Tekemättä

Euroopan unionin rautatievirasto (ERA)

Viraston vastaus

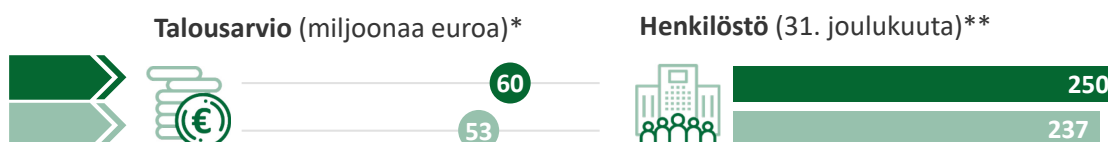
Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.13. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA)

Johdanto

3.13.1. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ('viranomainen' tai 'ESMA') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010⁹⁸. Viranomaisen tehtävänä on edistää sijoittajansuojaa sekä rahoitusmarkkinoiden vakautta ja asianmukaista toimintaa. ESMA huolehtii tehtävänsä ja tavoitteidensa saavuttamisesta neljän toiminnon avulla: arvioimalla sijoittajiin, markkinoihin ja rahoitusvakauteen kohdistuvia riskejä; täydentämällä EU:n rahoitusmarkkinoiden yhteistä säännöstöä; edistämällä valvontakäytäntöjen lähentymistä; valvomalla suoraan tiettyjä rahoituslaitoksia. *Kaaviossa 3.13.1* esitetään viranomaisen avainluvut⁹⁹.

Kaavio 3.13.1 – Viranomaisen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viranomaisen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viranomaisen toimittamat tiedot.

⁹⁸ EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84. ESMA:n perustamisasetusta muutettiin 27. joulukuuta 2019 asetuksella (EU) 2019/2175 (EUVL L 334, 27.12.2019, s. 80).

⁹⁹ Lisätietoja viranomaisen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.esma.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.13.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viranomaisen valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viranomaisen toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.13.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.13.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁰⁰ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁰¹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

¹⁰⁰ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁰¹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.13.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viranomaisen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättäneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viranomaisen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättäneeltä varainhoitovuodelta viranomaisen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.13.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättäneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Muut seikat

3.13.7. Luottoluokittajilta perittävät maksut perustuvat kyseisten toimijoiden tuloihin, joita tarkastellaan oikeushenkilön tasolla. Tämä antaa lailliselta vaikuttavan tilaisuuden pienentää tai välttää maksuja siten, että EU:hun sijoittautuneiden luottoluokittajien tuloja siirretään näiden lähiyksiköille, jotka ovat sijoittautuneet EU:n ulkopuolelle. ESMA on arvioinut aiheutuvan riskin ja katsonut sen vähäiseksi, joskin ESMA pitää riskiä seurannassa. Luottoluokituslaitoksista annetussa asetuksessa¹⁰² myös annetaan luottoluokituslaitoksille mahdollisuus kiertää käyttöön asetettu maksunperintämekanismi toteuttamalla luottoluokitusten jakamiseen ja lisäpalveluihin liittyviä toimia sellaisten konserniyritysten kautta, jotka eivät ole rekisteröityjä luottoluokituslaitoksia (lisäpalveluita voivat olla esim. luottoluokitustietojen lisensointi ja tutkimusten ja niihin liittyvien tuotteiden ja palveluiden tarjoaminen luottoluokitustietojen käyttäjille). Asetukseen sovelletaan Euroopan komission oikeutta käynnistää relevantit lainsäädäntömuutokset. ESMA on tietoinen tästä riskistä, ja se julkaisi 29. tammikuuta 2021 mietinnön¹⁰³. Mietinnön perusteella ESMA antoi Euroopan komissiolle 21. kesäkuuta 2021 teknistä neuvontaa siitä, kuinka asetusta voitaisiin muuttaa siten, että riskiä kyetään pienentämään.

3.13.8. Kauppatietorekistereiltä perittävät maksut lasketaan kunkin yksittäisen kauppatietorekisterin liikevaihdon perusteella. Määrä vastaa seuraavien osatekijöiden kolmasosien yhteenlaskettua summaa: kauppatietorekisterin ydintoiminnoista kertyneet tulot; kauppatietorekisteriin ilmoitettujen kauppohen lukumäärä edellisen vuoden ajalta; rekisteröityjen avointen kauppohen lukumäärä edellisvuoden 31. joulukuuta. Kauppatietorekistereitä koskeissa delegoiduissa asetuksissa¹⁰⁴ ei säädetä kattavasta ja yhdenmukaisesta valvontakehyksestä, jolla varmistettaisiin tietojen luotettavuus. Tästä huolimatta kaikki kauppatietorekisterit pystyivät esittämään riippumattoman tarkastajan lausunnon, jonka mukaan niiden (maksulaskelmiin käytetty) vuoden 2019 tilinpäätös antoi oikean ja riittävän kuvan. Riippumattomat tarkastajat olivat kuitenkin kohdistaneet vain rajallisen arvioinnin kauppatietorekisterien toimittamiin tietoihin, jotka koskivat vuoden 2019 aikana kauppatietorekisteriin ilmoitettujen kauppohen lukumäärää ja rekisteröityjen avoimien kauppohen lukumäärää 31. joulukuuta 2019. ESMA julkaisi 24. maaliskuuta 2021 mietinnön¹⁰⁵, jossa ehdotetaan, että kauppatietorekisterien liikevaihdon määrittämiseen liittyvää menetelmää yksinkertaistetaan siltä osin kuin sitä käytetään vuotuisten valvontamaksujen laskemisessa. Ehdotuksen mukaan huomioon otettaisiin ainoastaan tulot, kun taas toimintaa kuvaavat luvut jätettäisiin laskelman ulkopuolelle. Mietinnön mukaan ESMA:lla on tarkoitus antaa Euroopan komissiolle vuoden 2021 puolivälissä

¹⁰² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1060/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, luottoluokituslaitoksista, sellaisena kuin se on muutettuna 11 päivänä toukokuuta 2011 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 513/2011 ja 21 päivänä toukokuuta 2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 462/2013. Luottoluokituslaitosten perimät maksut sisältyvät 7 päivänä helmikuuta 2012 annettuun Euroopan komission delegoituun asetukseen (EU) N:o 272/2012 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1060/2009 täydentämisestä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen luottoluokituslaitoksilta kantamien maksujen osalta.

¹⁰³ Mietintö ESMA 80-196-5019. Ks. <https://www.esma.europa.eu/press-news/consultations/public-consultation-fees-charged-credit-rating-agencies-esma>.

¹⁰⁴ Asetus (EU) N:o 648/2012 OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä ('EMIR-asetus'). Kauppatietorekistereihin EMIR-asetuksen nojalla sovellettavat maksut sisältyvät Euroopan komission delegoituun asetukseen (EU) N:o 1003/2013 (CDR 1003/2013) asetuksen N:o 648/2012 täydentämisestä. Arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä annetun asetuksen (EU) 2015/2365 voimaantulon myötä ESMA:lle annettiin vastuu myös kauppatietorekistereiden rekisteröinnistä, valvonnasta ja tunnustamisesta arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön yhteydessä. Maksut, joita kauppatietorekistereihin sovelletaan arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportoinnista ja läpinäkyvyydestä annetun asetuksen nojalla, sisältyvät Euroopan komission delegoituun asetukseen (EU) 2019/360 (CDR 2019/360).

¹⁰⁵ Mietintö ESMA74-362-1864. Ks. <https://www.esma.europa.eu/document/cp-technical-advice-simplification-tr-fees-under-sftr-and-emir>.

teknistä neuvontaa kauppätietorekistereitä koskevien delegoitujen asetusten muuttamisesta.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.13.9. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.13.10. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.13.11. Maaliskuussa 2020 ESMA teki kanadalaisen yrityksen kanssa (puitesopimuksen kaltaisen) ”datapalveluita koskevan yleissopimuksen”, jonka enimmäiskesto on seitsemän vuotta. Sopimuksen enimmäismäärää ei ilmoitettu selkeästi. Tämä heikentää sopimuksen läpinäkyvyyttä. ESMA oli kuitenkin korvamerkinnyt sopimukseen sen enimmäiskeston ajaksi 270 000 euroa. Määrä perustui sopimuksessa määritettyyn vuotuisen maksuun, joka oli 35 000 Yhdysvaltain dollaria.

Lisäksi sopimuksen allekirjoitti tulojen ja menojen hyväksyjä, jolla oli valtuudet allekirjoittaa asianomaiseen budjettikohtaan liittyviä oikeudellisia sitoumuksia vain 135 000 euron arvoon saakka; määrä on sopimuksen kattamaa enimmäismäärää pienempi. Tässä on kyse vakavasta puutteesta sisäisessä valvonnassa. Tarkastuksen jälkeen ESMA ryhtyi korjaaviin toimiin tämän ongelman ratkaisemiseksi (toimitusjohtaja vahvisti puitesopimuksen allekirjoituksellaan).

3.13.12. ESMA ei soveltanut Euroopan komission delegoiduissa asetuksissa vahvistettua korkoa¹⁰⁶ useiden luottoluokituslaitosten ja kauppätietorekistereiden viivästyneisiin maksuihin, jotka liittyivät niiden vuotta 2020 koskeviin maksuosuuksiin. Tulojen ja menojen hyväksyjä ei myöskään vahvistanut saamisten määrää eikä tehnyt virallista

¹⁰⁶ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 272/2012, annettu 7 päivänä helmikuuta 2012 (EUVL L 90, 28.3.2012, s. 6), luottoluokituslaitoksista; komission delegoitu asetus (EU) N:o 1003/2013, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2013, kauppätietorekistereistä (EUVL L 279, 19.10.2013, s. 4); komission delegoitu asetus (EU) 2019/360, annettu 13 päivänä joulukuuta 2018, kauppätietorekistereistä (EUVL L 81, 22.3.2019, s. 58).

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA)

päätöstä viivästyskoron (seuraamusmaksun) poistamisesta, vaikka sitä edellytetään EU:n varainhoitoasetuksen 101 artiklassa. Vuonna 2020 kertyneiden korkojen määrä on 13 601 euroa.

Huomautukset sisäisistä kontroleista

3.13.13. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi puutteita sisäisissä kontroleissa, jotka liittyivät työaikaan, joka ESMA:lta oli veloitettu aikaan ja resursseihin pohjautuvan IT-konsulttipalveluja koskeneen puitesopimuksen perusteella.

Kesäkuussa 2019 ESMA laati toimeksisaajalle 106 työpäivää käsittäneen tilauksen, johon liittyvät kokonaiskustannukset olivat 61 086 euroa. Tilauksen perusteena oli (enimmäkseen toimipaikan ulkopuolella tehtävien) työpäivien lukumäärä, joka oli jaettu erikseen osoitettujen tehtävien kesken (useita eri toimenpidepaketteja). Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että ESMA ei ollut toteuttanut riittäviä tarkistuksia todentaakseen toimipaikan ulkopuolella tosiasiassa työskenneltyjen päivien lukumäärän. Lisäksi todettiin, että ellei käytössä ole tarkoituksenmukaisia välineitä laskutettavan työajan seurantaan, aikaan ja resursseihin pohjautuva sopimus ei ole ideaali tapauksissa, joissa työ tehdään toimipaikan ulkopuolella.

Tässä tapauksessa ESMA hyväksyi toimeksisaajan laskut pitkälti odotettujen tuotosten perusteella. Se seurasi laskutetun työajan kokonaismäärää suhteessa sopimukseen osoitetun budjetin enimmäismäärään. ESMA ei kuitenkaan seurannut toimeksisaajan laskuttamaa työaika säännöllisesti (esim. kuukausittain), vaikka puitesopimuksen mukaan sen olisi pitänyt näin tehdä.

ESMA:lla oli näin ollen käytössään heikot kontrollit sen varmistamiseksi, että toimeksisaajalle suoritettavat maksut perustuivat vahvistettuihin ajankäyttölomakkeisiin, jotka on toimitettu oikea-aikaisesti. Tämä muodostaa huomattavan puutteen sisäisissä kontroleissa.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.13.14. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka viranomainen on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	IT-alan palvelusopimuksilla, joilla hankitaan työvoimaa, kierrettiin EU:n sosiaali- ja työllisyyspoliittisten sääntöjen soveltamista. Samalla aiheutuu riski siitä, että viranomainen joutuu oikeudellisten toimenpiteiden kohteeksi ja sen maine kärsii. Viranomaisen olisi varmistettava, että sopimuksissa ei ole minkäänlaista epäselvyyttä siitä, hankitaanko sopimuksilla IT-palveluita vai koskevatko ne tilapäistä työvoimaa.	Toteutettu
2018	Luottoluokittajilta ja kauppatietorekistereiltä perittävien maksujen seurauksena syntyvät yli- ja alijäämät voivat johtaa toimintojen vuotuisen ristiinrahoitukseen. Viranomaisen olisi löydettävät keino välttää ristiinrahoitus.	Kesken
2019	Viranomainen ei ole koskaan mukauttanut arvioihin perustuvia, vuotta N koskevia kansallisten toimivaltaisten viranomaisten eläkemaksuosuuksia tosiasiallisiin lukuihin, eikä se ole suunnitellut toimivansa näin.	Kesken

Viranomaisen vastaus

3.13.7. ESMA panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin on havainnut ESMAn pyrkimyksen vähentää sitä riskiä, että luottoluokituslaitokset kiertävät luottoluokituslaitoksista annetussa asetuksessa määritellyjä maksuja. ESMA vahvistaa, että asetuksen tarkistamista koskeva tekninen lausunto, joka koskee ESMAn luottoluokituslaitoksilta perimiä maksuja (viite ESMA80-196-5324), toimitettiin Euroopan komissiolle 21. päivänä kesäkuuta 2021. Nyt on komission tehtävä päättää, ehdottaako se lainsäädäntökehyksen tarkistamista ja millä tavoin sitä ehdotetaan.

3.13.8. ESMA toimittaa komissiolle teknisen lausuntonsa kauppätietorekisterien maksujen hallinnointia koskevan lainsäädännön muuttamisesta vuoden 2021 jälkipuoliskolla. Tämän jälkeen komission on päätettävä lainsäädäntökehyksen tarkistamista koskevan ehdotuksen hyväksymisestä.

3.13.11. Tätä sopimusta varten ESMAn oli poikkeuksellisesti käytettävä palveluntarjoajan mallia arvopaperimarkkinaviranomaisen puitesopimusmallin sijaan. Käytetty mallipohja oli harhaanjohtava ja siihen sisältyi ainoastaan ensimmäisen vuoden palvelun hinta (35 000 dollaria) eikä enimmäismäärää sopimuksen koko voimassaoloajalta. Siksi sen allekirjoitti edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä, jonka valtuudet riittävät enintään 135 000 euron arvoisten hankintojen hyväksymiseen. ESMA laatii parhaillaan työskentelyohjeita varmistaakseen sisäisen valvonnan asianmukaisen tason siinä tapauksessa, että ESMA käyttää tulevaisuudessa jälleen toimeksisaajan puitesopimusmallia ESMAn tavanomaisen mallin sijaan.

3.13.12. ESMA katsoo, että tulojen ja menojen hyväksyjän sähköpostin välityksellä tekemä luopumispäätös oli toimiva, koska määrä oli epäolennainen (0,1 % luottoluokituslaitosten ja kauppätietorekisterien kokonaismaksuista vuonna 2020). Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella ESMA tehosti edelleen maksuviivästysten hallinnointia. ESMA toteutti seuraavat toimet: a) säännöllinen sisäinen automaattinen raportointi kertyneistä maksuviivästyksistä; b) sisäiset työohjeet, jotka koskevat saamisten vahvistamista ja mahdollisten luopumisten arviointiperusteita kaikkien tulolähteiden osalta; c) erityinen sähköinen työnkulku, joka helpottaa kertyneitä korkoja koskevaa oikea-aikaista, perusteltua ja muodollista päätöksentekoa.

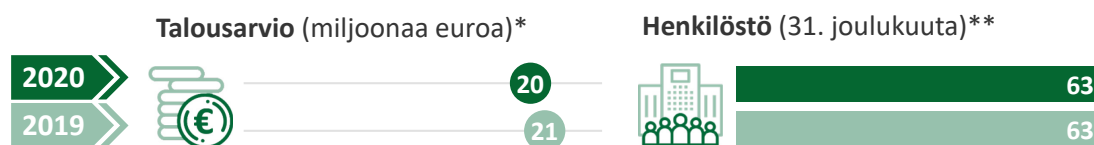
3.13.13. ESMA hyväksyi äskettäin useita ennalta ehkäiseviä toimia vahvistaakseen konsultointipalveluja koskevien puitesopimusten mukaista sisäistä valvontaa. ESMA on kehittänyt sisäisiä ohjeita tieto- ja viestintätekniisten sopimusten hallinnoinnista. Ohjeet sisältävät selkeän kuvauksen eri sopimustyypeistä ja asiaankuuluvista seurantavaatimuksista. Lisäksi ESMA valmistelee parhaillaan sopimusten hallinnointia koskevaa koulutusta projektipäälliköille ja muulle asiaankuuluvalla henkilöstöllä. Koulutus järjestetään vuoden 2021 aikana.

3.14. Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)

Johdanto

3.14.1. Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto ('virasto' tai 'EU-OSHA') perustettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 2062/94¹⁰⁷, joka kumottiin 16 päivänä tammikuuta 2019 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/126¹⁰⁸. Bilbaossa sijaitsevan viraston tehtävänä on koota ja jakaa tietoa työterveys- ja työturvallisuusalan kansallisen ja unionin tason toimien painopistealoista, tukea toimintapolitiikkojen laadintaan ja täytäntöönpanoon osallistuvia kansallisia ja unionin elimiä ja tiedottaa ennalta ehkäisevistä toimista. **Kaaviossa 3.14.1** esitetään viraston avainluvut¹⁰⁹.

Kaavio 3.14.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

¹⁰⁷ EYVL L 216, 20.8.1994, s. 1. Asetusta on viimeksi muutettu neuvoston asetuksella (EY) N:o 1112/2005 (EUVL L 184, 15.7.2005, s. 5).

¹⁰⁸ EUVL L 30, 31.1.2019, s. 58.

¹⁰⁹ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.osha.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.14.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.14.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.14.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹¹⁰ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹¹¹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

¹¹⁰ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹¹¹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.14.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.14.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.14.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.14.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Varainhoitovuodelle 2019 siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuus oli suuri osastossa 2 ja osastossa 3. Viraston olisi analysoitava, mitkä syyt johtavat liiallisiin siirtoihin, ja parannettava analyysin pohjalta talousarviosuunnitteluaan.	Kesken
2019	Eräässä tapauksessa virasto hankki palveluita tekemättä sopimukseen muutosta, vaikka hankintojen arvo ylitti sopimuksessa määritetyn ylärajan.	Ei relevantti
2019	Eräässä tapauksessa virasto korvasi majoituskulut kiinteämääräisinä, vaikka sopimuksen mukaan tällaisten korvausten perustana olisi pitänyt olla todentavat asiakirjat, joista käyvät ilmi aiheutuneet todelliset kustannukset.	Ei relevantti
2019	Seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt määrät viittaavat siihen, että määrärahatarpeet on yliarvioitu. Tilanne on vastoin talousarvion vuotuisperiaatetta.	Kesken

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)

Viraston vastaus

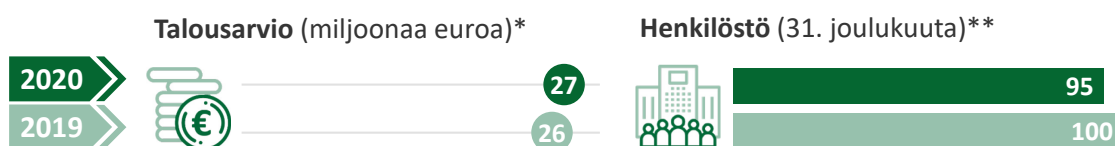
Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.15. Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound)

Johdanto

3.15.1. Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö ('säätiö' tai 'Eurofound') perustettiin neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1365/75¹¹², joka kumottiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/127¹¹³. Dublinissa sijaitsevan säätiön tarkoituksena on edistää parempien elin- ja työolojen suunnittelua ja luomista unionissa kehittämällä ja levittämällä alan tietämystä. *Kaaviossa 3.15.1* esitetään säätiön avainluvut¹¹⁴.

Kaavio 3.15.1 – Säätiön avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksimäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja säätiön lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat säätiön toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.15.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja säätiön valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan säätiön toimivan johdon toimittamat tiedot.

¹¹² EYVL L 139, 30.5.1975, s. 1.

¹¹³ EUVL L 30, 31.1.2019, s. 74.

¹¹⁴ Lisätietoja säätiön toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.eurofound.europa.eu.

3.15.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.15.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹¹⁵ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹¹⁶ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.15.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että säätiön tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot säätiön taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta säätiön varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹¹⁵ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹¹⁶ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.15.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.15.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.15.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.15.9. Tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuodelta 2019 antamassaan tarkastuskertomuksessa, että joukko sähkönjakelua ja wc-tilojen korjaamista koskevia hankintamenettelyjä oli sääntöjenvastaisia. Näin ollen myös kaikki kyseisiin sopimuksiin liittyvät maksut ovat sääntöjenvastaisia. Vuonna 2020 sähkönjakelusopimukseen liittyneiden maksujen määrä oli 62 470 euroa ja korjaustöitä koskeneeseen sopimukseen liittyneiden maksujen määrä 174 730 euroa.

Huomautukset sisäisistä kontroleista

3.15.10. Erityistä luotettavuutta edellyttävillä tehtävillä tarkoitetaan tapauksia, joissa henkilöstön jäsenellä on tiettyä päätöksentekovaltaa, jota voidaan mahdollisesti käyttää henkilökohtaisen hyödyn tavoitteluun. Erityistä luotettavuutta edellyttävien tehtävien hallinnointi on vakiintunut osa sisäistä valvontaa. Tavoitteena on, että riski pienennetään hyväksyttävälle tasolle. Vaikuttavalla tavalla toimivassa sisäisen valvonnan kehityksessä riskejä,

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound)

jotka liittyvät erityistä luotettavuutta edellyttäviin tehtäviin, hallinnoidaan ottamalla käyttöön riskiä lieventäviä kontroleja ja toteuttamalla henkilöstön liikkuvuutta tehtävästä toiseen. Eurofoundilla on käytössään menetelmä, jonka avulla se määrittää erityistä luotettavuutta edellyttävät tehtävät ja niihin liittyvät riskiä lieventäviä kontrolloita. Erityistä luotettavuutta edellyttäviä tehtäviä koskevaa luetteloa ei ole kuitenkaan päivitetty sitten vuoden 2012, joten se ei enää kuvasta Eurofoundin nykyistä sisäistä organisaatiota. Eurofound otti tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen perusteella 23. kesäkuuta 2021 käyttöön uuden erityistä luotettavuutta edellyttäviin tehtäviin sovellettavan toimintapolitiikan.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.15.11. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka säätiö on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuoden 2019 tarkastuskertomuksessaan, että sähkönjakeluun liittyneet hankintamenettelyt olivat sääntöjenvastaisia. Näin ollen myös kaikki kyseiseen puitesopimukseen liittyvät maksut ovat sääntöjenvastaisia.	Kesken
2019	Tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuoden 2019 tarkastuskertomuksessaan, että Eurofoundin wc-tilojen korjaamiseen liittyneet hankintamenettelyt olivat sääntöjenvastaisia. Näin ollen myös kaikki kyseiseen puitesopimukseen liittyvät maksut ovat sääntöjenvastaisia.	Kesken

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound)

Säätiön vastaus

3.15.9. Eurofound on jo hyväksynyt tilintarkastustuomioistuimen havainnot viime vuoden osalta ja toteuttanut tarvittavat toimenpiteet käynnistämällä uuden sähkösopimusta koskevan tarjouskilpailun alkuvuodesta 2021. Kyseiset maksut olivat suoraa seurausta alkuperäisistä tarjouskilpailumenettelyistä.

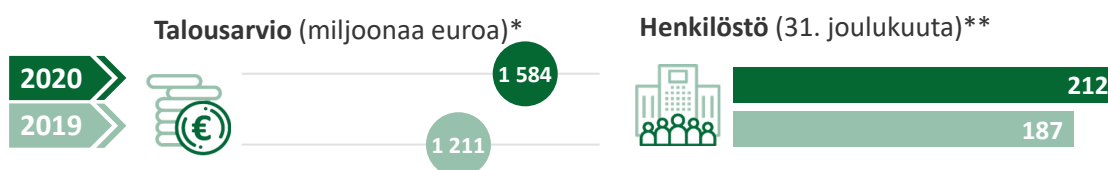
Loppusuoritus wc-tilojen kunnostamista maksettiin vuonna 2020.

3.16. Euroopan GNSS-virasto (GSA)

Johdanto

3.16.1. Maailmanlaajuisesta satelliittinavigointijärjestelmästä (*Global Navigation Satellite System, GNSS*) vastaava eurooppalainen GNSS-virasto ('virasto' tai 'GSA') otti 1. tammikuuta 2007 alkaen vastuulleen kaikki aiemmin Galileo-yhteisyritykselle kuuluneet tehtävät. Prahassa sijaitseva GSA hallinnoi nyt näitä toimintoja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 912/2010¹¹⁷, sellaisena kuin se on muutettuna 16 päivänä huhtikuuta 2014 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 512/2014, soveltamisalalla. Lisäksi Euroopan komissio on antanut tehtävien siirtoa koskevalla sopimuksella GSA:n tehtäväksi vastata Euroopan geostationaarisen navigointisijärjestelmän (EGNOS) hallinnoinnista. **Kaaviossa 3.16.1** esitetään viraston avainluvut¹¹⁸.

Kaavio 3.16.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.16.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

¹¹⁷ EUVL L 276, 20.10.2010, s. 11.

¹¹⁸ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.gsa.europa.eu.

3.16.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.16.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) maailmanlaajuisesta satelliittinavigointijärjestelmästä vastaavan eurooppalaisen GNSS-viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹¹⁹ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹²⁰ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.16.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹¹⁹ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹²⁰ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.16.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.16.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.16.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2014	Aineelliselle käyttöomaisuudelle ei ole otettu vakuutusta.	Toteutettu
2017	Sähköinen hankintamenettely: Virasto ei ollut ottanut mitään Euroopan komission kehittämistä IT-välineistä käyttöön vielä vuoden 2019 lopussa.	Kesken
2019	Käytössä ei ole kattavaa strategiaa, jonka avulla ESA:n EGNOS- ja GALILEO -ohjelmien täytäntöönpanon osalta ilmoittamien menojen oikeellisuus voitaisiin vahvistaa etu- tai jälkikäteen. Näin ollen riskinä on, että GSA:n maksut ESA:lle saatetaan laskea virheellisten kustannustietojen perusteella, mikä puolestaan vaikuttaa GSA:n tileihin.	Kesken
2019	GSA:n uuden sisäisen valvonnan kehyksen täytäntöönpano ja toiminnan jatkuvuutta koskevan suunnitelman hyväksyminen on viivästynyt. Tämä muodostaa mittavan puutteen GSA:n sisäisessä hallinnoinnissa. GSA:n on laadittava virallinen toiminnan jatkuvuutta koskeva suunnitelma ja pidettävä se ajan tasalla.	Toteutettu

Euroopan GNSS-virasto (GSA)

Viraston vastaus

Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

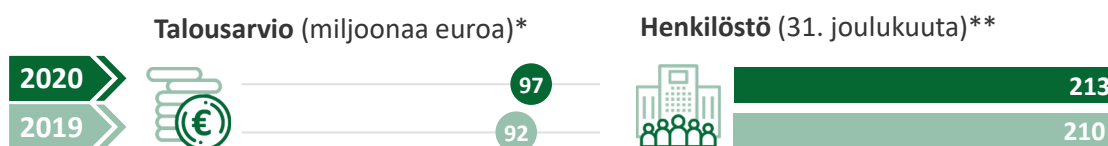
**Virastot, jotka saavat rahoitusta
monivuotisen
rahoituskehysten otsakkeesta 2
– Kestävä kasvu: luonnonvarat**

3.17. Euroopan ympäristökeskus (EEA)

Johdanto

3.17.1. Euroopan ympäristökeskus ('keskus' tai 'EEA') perustettiin neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1210/90¹²¹. Kööpenhaminassa sijaitsevan keskuksen tehtävänä on toteuttaa seurantaverkosto, jonka tarkoituksena on toimittaa komissiolle, parlamentille, jäsenvaltioille ja yleisemmin kansalaisille luotettavia tietoja ympäristön tilasta. Näiden tietojen on erityisesti mahdollistettava se, että Euroopan unioni ja jäsenvaltiot voivat toteuttaa ympäristönsuojelutoimia ja arvioida toimien vaikutuksia. **Kaaviossa 3.17.1** esitetään keskuksen avainluvut¹²².

Kaavio 3.17.1 – Keskuksen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja keskuksen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat keskuksen toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.17.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan keskuksen toimivan johdon toimittamat tiedot.

¹²¹ EYVL L 120, 11.5.1990, s. 1. Asetus kumottiin Euroopan ympäristökeskuksesta sekä ympäristöä koskevasta Euroopan tieto- ja seurantaverkostosta 23 päivänä huhtikuuta 2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 401/2009 (EUVL L 126, 21.5.2009, s. 13).

¹²² Lisätietoja keskuksen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.eea.europa.eu.

3.17.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.17.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan ympäristökeskuksen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹²³ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹²⁴ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.17.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että keskuksen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot keskuksen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta keskuksen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹²³ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹²⁴ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.17.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.17.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.17.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka keskus on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Keskus nosti puitesopimuksen ylärajaa, mutta ylärajan nosto jäi muodollisesti toteuttamatta, sillä sopimusta ei muutettu. Keskukseen olisi parannettava puitesopimusten ylärajojen valvontaa ja toteutettava sopimusmuutokset muodollisesti siten kuin julkisia hankintoja koskevissa säännöissä edellytetään.	Toteutettu
2018	Keskukseen olisi hyväksyttävä ja otettava käyttöön erityistä luotettavuutta edellyttäviin tehtäviin liittyvät toimintaperiaatteet.	Toteutettu
2019	Keskus ei seurannut asianmukaisella tavalla sopimuksen salliman määrän täyttymistä ennen uusien tilausten tekemistä. Tämän seurauksena keskus osti palveluja, joiden kohdalla sopimukseen sovellettava yläraja ylittyi 38 456 eurolla (19,2 prosenttia).	Toteutettu

Euroopan ympäristökeskus (EEA)

Keskuksen vastaus

Keskus ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.18. Euroopan kalastuksenvallontavirasto (EFCA)

Johdanto

3.18.1. Euroopan kalastuksenvallontavirasto ('virasto' tai 'EFCA') perustettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 768/2005¹²⁵, jota on myöhemmin muutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/473¹²⁶. Vigossa sijaitsevan viraston päätehtävänä on järjestää jäsenvaltioiden kalastuksen valvonta- ja tarkastustoimien koordinointi ja varmistaa näin, että yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä noudatetaan tehokkaasti ja yhdenmukaisesti.

Kaaviossa 3.18.1 esitetään viraston avainluvut¹²⁷.

Kaavio 3.18.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja keskuksen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat keskuksen toimittamat tiedot.

¹²⁵ EUVL L 128, 21.5.2005, s. 1.

¹²⁶ EUVL L 83, 25.3.2019, s. 18.

¹²⁷ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.efca.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.18.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.18.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.18.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan kalastuksenvalvontaviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹²⁸ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹²⁹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
 - b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden
- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

¹²⁸ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹²⁹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.18.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.18.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.18.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Euroopan kalastuksenvalvontavirasto (EFCA)

Viraston vastaus

Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

**Virastot, jotka saavat rahoitusta
monivuotisen
rahoituskehymksen otsakkeesta 3
– Turvallisuus ja kansalaisuus**

3.19. Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL)

Johdanto

3.19.1. Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto ('virasto' tai 'Cepol') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2015/2219¹³⁰, jolla korvattiin ja kumottiin neuvoston päätös 2005/681/YOS. Budapestissä sijaitsevan viraston tehtävänä on toimia verkostona, joka yhdistää jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten koulutuksesta vastaavat kansalliset oppilaitokset, ja järjestää ylemmille poliisiviranomaisille yhteisiin vaatimuksiin perustuvia koulutusjaksoja. *Kaaviossa 3.19.1* esitetään viraston avainluvut¹³¹.

Kaavio 3.19.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksimäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.19.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

¹³⁰ EUVL L 319, 4.12.2015, s. 1.

¹³¹ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.cepol.europa.eu.

3.19.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.19.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan unionin lainvalvontakoulutusviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹³² ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹³³ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.19.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹³² Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹³³ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.19.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.19.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.19.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.19.9. CEPOL oli tehnyt hotellivarauksen koulutustapahtumaa varten, joka oli määrä järjestää Budapestissä 8–11. syyskuuta 2020. CEPOL maksoi varaukseen liittyvän peruutusmaksun. Koulutustapahtuman peruuntumisen syynä olivat covid-19:ään liittyvät rajoitukset, jotka Unkarin hallitus oli asettanut 1. syyskuuta 2020. Jos CEPOL olisi peruutusmaksun maksamisen sijasta vedonnut puitesopimuksessa olevaan ylivoimaista estettä koskevaan lausekkeeseen, se olisi voinut perua varauksen ilman kuluja. CEPOL:in olisi pitänyt ennakoita, että suunniteltu tapahtuma saatetaan joutua perumaan covid-pandemian takia. Suunniteltuun tapahtumaan liittyvä varaus tehtiin 29. kesäkuuta 2020. Tilanne Unkarissa ja muualla Euroopassa oli jo tuolloin epävarma, ja CEPOL:in operatiivinen toiminta oli keskeytetty lähes kokonaisuudessaan. CEPOL ei suojannut EU:n taloudellisia etuja vaikuttavalla tavalla. Sen olisi pitänyt hylätä hotellin peruutuskuluina esittämä 5 335 euron lasku sopimukseen vedoten. Kyseinen maksu on näin ollen sääntöjenvastainen.

Huomautukset sisäisistä kontrolleista

3.19.10. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi CEPOL:in sisäisessä valvontaympäristössä seuraavat talousarviositoumusten hallinnointiin liittyvät puutteet. Eräässä tapauksessa virasto teki kolme oikeudellista sitoumusta ennen kuin asianomaiset talousarviositoumukset oli hyväksytty. Tämä on vastoin varainhoidon puiteasetusta, jonka 73 artiklassa vahvistetaan menotapahtumiin sovellettavat säännöt. Riskinä on, että CEPOL saattaa tehdä sopimuksen, vaikka sillä ei ole käytettävissään tarvittavia määrärahoja.

Eräässä toisessa tapauksessa kaksi erillistä sopimusta (oikeudellista sitoumusta) liittyi samaan yksittäiseen talousarviositoumukseen. Tämä ei ole EU:n varainhoitoasetuksen 112 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn mukaista¹³⁴. Menettely vähentää kyseisiin sopimuksiin kohdistettavan seurannan läpinäkyvyyttä varainhoidon tietojärjestelmässä (ABAC).

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.19.11. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

¹³⁴ EU:n varainhoitoasetuksen 112 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn mukaisesti (kunkin oikeudellisen sitoumuksen osalta) on tehtävä yksittäinen talousarviositoumus, jos menoa vastaavan maksun saaja ja menon määrä ovat tiedossa.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2016	Henkilöstön vaihtuvuus on suuri, mikä saattaa vaikuttaa toiminnan jatkuvuuteen ja viraston kykyyn toteuttaa sen työohjelmaan sisällytetyt toimet. Muista jäsenvaltioista tuli vain vähän työpaikkahakemuksia.	Kesken
2017	Virasto julkaisee ilmoituksia avoimista toimista omalla verkkosivullaan ja sosiaalisessa mediassa mutta ei EU:n henkilöstövalintatoimiston (EPSO) verkkosivulla.	Toteutettu
2019	Eräs tulojen ja menojen hyväksyjä allekirjoitti talousarviositoumuksen, jonka arvo ylitti hyväksymiselle asetetun ylärajan. Viraston olisi varmistettava johdonmukaisuus ABAC-järjestelmän hyväksymisvaltuuksien ja pääjohtajan allekirjoittaman kirjallisen päätöksen välillä.	Toteutettu
2019	Eräs tulojen ja menojen hyväksyjä allekirjoitti puitesopimuksen, jonka arvo ylitti hyväksymiselle asetetun ylärajan. Pääjohtajan olisi varmistettava, että hänen poissaolojensa aikana käytössä on asianmukainen edelleenvaltuutusketju.	Toteutettu

Viraston vastaus

3.19.9. Virasto panee merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnot. Se ei kuitenkaan ole samaa mieltä siitä, että maksu olisi sääntöjenvastainen. Maksu suoritettiin sopimusehtojen mukaisesti sen jälkeen, kun CEPOL oli soveltanut tavanomaista peruutusehtoa ja neuvotellut onnistuneesti puolioidon poistamisesta sopimuksesta, minkä seurauksena alun perin sopimuksen kohteena olleesta palvelusta maksettiin vain 65 prosenttia.

Koska maksun kokonaismäärä ei ole suuri, olisi taloudellisesti perusteetonta ottaa riski oikeusriidasta, jonka lopputulos on epävarma. Tässä tapauksessa katsottiin, että ratkaisun neuvottelemineen oli asianmukaisempaa kuin ylivoimaiseen esteeseen vetoaminen ja siitä aiheutuva kiista.

3.19.10. Virasto on pannut merkille ja hyväksyy tilintarkastustuomioistuimen havainnot, jotka johtuivat hallinnollisesta virheestä.

3.20. Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO)

Johdanto

3.20.1. Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto ('virasto' tai 'EASO') sijaitsee Vallettassa. Virasto perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 439/2010¹³⁵. Sen tarkoituksena on lujittaa turvapaikka-asioihin liittyvää käytännön yhteistyötä ja auttaa jäsenvaltioita täyttämään unionin tason ja kansainväliset velvoitteensa, jotka koskevat avun tarpeessa olevien ihmisten suojelua. Vuodesta 2015 lähtien virasto on tukenut Kreikkaa, Italiaa, Kyprosta ja Maltaa muuttoliikekriisin yhteydessä.

3.20.2. EASO hallinnoi pakolaiskriisiin liittyviä operaatioita. Sillä on aluetoimistot Italiassa ja Kreikassa ja vuodesta 2018 myös Kyproksella. Tämä hajautettu toimintarakenne aiheuttaa lisähaasteen, joka vaikeuttaa operaatioiden toteuttamista oikeudellisen kehyksen mukaisesti.

3.20.3. EASO on toiminnassaan suhteellisen vahvasti riippuvainen jäsenvaltioiden yhteistyöstä, esimerkiksi siitä, millainen määrä kansallisia asiantuntijoita asetetaan käyttöön osana turvapaikkavalmiushenkilöiden luetteloa (EASOn perustamisasetuksen 15 artiklan mukaisesti). Tällaisia kansallisia asiantuntijoita on asetettu käyttöön vain vähäinen määrä, joten EASO käyttää kentällä suoritettaviin operatiivisiin tukitehtäviin edelleenkin vuokratyöntekijöitä, joita otetaan palvelukseen työvoiman vuokrausyrityksen kanssa tehdyn sopimuksen perusteella. *Kaaviossa 3.20.1* esitetään viraston avainluvut¹³⁶.

¹³⁵ EUVL L 132, 29.5.2010, s. 11.

¹³⁶ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.easo.europa.eu.

Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO)

Kaavio 3.20.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.20.4. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.20.5. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.20.6. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan turvapaikka-asioiden tukiviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹³⁷ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹³⁸ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.20.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹³⁷ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹³⁸ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.20.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.20.9. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Muut seikat

3.20.10. Asettamatta kyseenalaiseksi edellä esitettyä lausuntoa tilintarkastustuomioistuin kiinnittää huomiota siihen, että unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevalla asialla T-621/20 (EMCS v. EASO) on merkitystä eräiden tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausunnossa esiin tuotujen kysymysten kannalta. Vuonna 2020 EASO käynnisti avoimen menettelyn, jonka tarkoituksena oli hankkia vuokratyöntekijäpalveluita viraston päätoimipaikan ja Maltalla toteutettavien operaatioiden tueksi. Asiaan 48 kuukauden aikana liittyvä rahamäärä oli kokonaisuudessaan arviolta 27,7 miljoonaa euroa. Hylätyn tarjouksen esittäjä teki lokakuussa 2020 EASO:sta unionin yleiselle tuomioistuimelle virallisen valituksen, jossa tarjouksen esittäjä kyseenalaisti hankintamenettelyn tuloksen.

3.20.11. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.20.12. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että vuosina 2016 ja 2017 toteutetut, Roomassa sijaitsevia EASO:n vuokratiloja koskevat hankintamenettelyt olivat sääntöjenvastaisia. EASO:n olisi EU:n varainhoitoasetuksen mukaisesti pitänyt perehtyä markkinanäkymiin ennen tilojen vuokraamista, mutta se ei toiminut näin. Niin ollen kaikki tämän sopimuksen perusteella suoritettut maksut ovat sääntöjenvastaisia. Sopimuksen perusteella vuonna 2020 suoritettujen maksujen määrä oli 266 523 euroa.

3.20.13. Vuonna 2020 suoritettiin 911 325 euron edestä maksuja, jotka liittyivät tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina sääntöjenvastaisiksi toteamiin hankintamenettelyihin (esim. hankinnat, jotka liittyivät Lesboksella sijaitseviin vuokratiloihin, Italiassa toimineisiin tilapäistyöntekijöihin sekä ulkoisiin asiantuntijoihin). Kyseiset maksut ovat sääntöjenvastaisia. Seurantataulukossa on tarkemmat tiedot kyseisistä hankintamenettelyistä.

3.20.14. Vuonna 2020 EASO:ssa oli avoinna 16 johtotason paikkaa. Niistä kymmenen oli ollut väliaikaisesti täytettynä yli vuoden ajan. Tämä on vastoin henkilöstösääntöjä, joiden mukaan johtotason tehtävät voidaan täyttää väliaikaisin nimityksin korkeintaan yhdeksi vuodeksi. Tällainen johtotason paikkojen epävarmuus saattaa olla haitallista EASO:n johtajuuden ja strategisen jatkuvuuden kannalta.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.20.15. Maksumäärärahojen käyttöaste oli vuonna 2020 alhainen (81 prosenttia). Seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuus oli suuri osastossa 3 (toimintamenot): niiden osuus oli 33,8 prosenttia osaston määrärahoista (25,6 miljoonaa euroa). Varainhoitovuodelta 2019 varainhoitovuoteen 2020 siirrettyjen talousarviomäärärahojen peruuntumisaste oli niin ikään korkea (19 prosenttia). Tämä on vastoin talousarvion vuotuisperiaatetta. Ongelman ratkaisemiseksi viraston olisi parannettava talousarviosuunnitteluaan ja talousarvion täytäntöönpanosyklejä.

Huomautukset sisäisistä kontrolleista

3.20.16. EASO:n vt. pääjohtaja ehdotti vuonna 2018 hallintoa koskevaa toimintasuunnitelmaa, jonka tarkoituksena olisi palauttaa usko viraston toimintaan niin viraston sisällä kuin sen ulkopuolella sekä vahvistaa EASO:n hallintorakenteita ja rakentaa uudelleen sisäisiä valmiuksia. Siitä lähtien EASO on panostanut jatkuvasti hallintonsa ja sisäisen

Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO)

valvonnan järjestelmänsä vahvistamiseen. Suurin osa suunnitelmaan sisältyneistä toimista on saatu päätökseen.

EASO lakkautti hallintoa koskevan toimintasuunnitelman tammikuussa 2020¹³⁹. Se raportoi tuolloin, että 51 toimea oli saatu päätökseen ja kymmenen oli käynnissä. Viimeisimmän päivityksen aikaan vielä käynnissä olleet toimet on sisällytetty EASO:n hyväksymiin uusiin seurantavälineisiin (hallintoneuvostolle neljännesvuosittain toimitettava seurantaraportti¹⁴⁰ ja sisäisen valvonnan vuotuinen itsearviointi¹⁴¹).

Tilintarkastustuomioistuimen toimittamassa tarkastuksessa havaittiin, että jotkin näistä käynnissä olevista toimista ovat yhä relevantteja ja niitä on arvioitava perusteellisesti. Näihin toimiin liittyvät esimerkiksi seuraavat kysymykset: henkilöstön jäsenten sijaisina toimivien tilapäistyöntekijöiden lukumäärä, avoimina olevien johtotason paikkojen määrä sekä eturistiriitoihin sovellettavan toimintapolitiikan päivittäminen.

3.20.17. EASO ei ollut vuoteen 2020 mennessä laatinut valmiiksi ja hyväksynyt toiminnan jatkuvuutta koskevaa suunnitelmaa. Virallisen ja ajantasaisen toiminnan jatkuvuutta koskevan suunnitelman tärkeys on korostunut EASO:n operaatioiden laajuuden ja monitahoisuuden sekä viimeaikaisten tapahtumien, kuten covid-19-pandemian myötä. Ongelma heikentää viraston sisäisiä menettelyjä. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen seurauksena virasto hyväksyi toiminnan jatkuvuutta koskevan suunnitelmansa 31. toukokuuta 2021.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.20.18. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

¹³⁹ Hallintoneuvoston päätös 53 (17. kesäkuuta 2019), jota on muutettu hallintoneuvoston päätöksellä 60 (18. helmikuuta 2020) ja päivitetty hallintoneuvoston päätöksellä 71 (18. maaliskuuta 2021).

¹⁴⁰ Hallintoneuvostolle neljännesvuosittain toimitettavissa seurantaraporteissa arvioidaan, kuinka EASO on edistynyt ennalta määritettyjen tavoitteiden saavuttamisessa seuraavilla keskeisillä hallinnonaloilla: työohjelma, henkilöstöresurssit, henkilöstön sitoutuminen, sisäinen valvonta, hankinnat, budjetti ja rahoitus.

¹⁴¹ Uuden sisäisen valvonnan kehyksen mukaisessa sisäisen valvonnan vuotuisessa itsearvioinnissa hyödynnetään Euroopan komission menetelmää, jonka tarkoituksena on havaita hallinnointi- ja ohjausjärjestelmään ja sisäiseen valvontaan liittyviä puutteita.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	EASO ei saavuttanut henkilöstön rekrytoinnille asetettua tavoitearvoa, joka sisältyi viraston henkilöstötaulukkoon.	Kesken ¹⁴²
2017	Sisäisen tarkastuksen toimintoa ei ollut.	Ei relevantti ¹⁴³
2017	Valvonta sen varmistamiseksi, että sopimuksissa noudatettaisiin tilapäistä työvoimaa koskevia kansallisia sääntöjä, oli heikkoa.	Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että unionin tuomioistuimen käsiteltävänä oleva asia C-948/19 (Manpower Lit) koskee useita kysymyksiä, jotka Liettuan ylin tuomioistuin on esittänyt Euroopan parlamentin ja neuvoston 19 päivänä marraskuuta 2008 antaman direktiivin 2008/104/EY soveltamisesta EU:n erillisvirastoihin vuokratyön osalta. Unionin tuomioistuimen näistä kysymyksistä antamalla tuomiolla voi olla vaikutusta tilintarkastustuomioistuimen kantaan tilapäistyöntekijöiden käytöstä virastossa. Siksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä viraston toimintatavan sääntöjenmukaisuutta koskevia huomautuksia eikä suorita seuranta aiempina vuosina esittämiensä huomautusten

¹⁴² Henkilöstötaulukkoa koskevat vuosien 2017, 2018 ja 2019 tavoitteet on saavutettu. Vuonna 2020 tätä tavoitetta ei kuitenkaan saavutettu huolimatta siitä, että virastoon onnistuttiin saamaan uutta henkilöstöä.

¹⁴³ EASO:n hallintoneuvosto antoi 18. maaliskuuta 2021 kielteisen lausunnon kustannusvaikuttavuudesta ja lisäarvosta sen osalta, että virastoon perustettaisiin sisäisen tarkastuksen toiminto Euroopan komissiossa jo toimivan sisäisen tarkastuksen lisäksi.

Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
		perusteella ennen kuin unionin tuomioistuin on antanut asiassa lopullisen tuomionsa.
2017	Tilintarkastustuomioistuin havaitsi vuonna 2017, että viraston virkamatkakulujen seurantamenettelyt olivat puutteelliset. Esimerkiksi todentavia asiakirjoja ei useinkaan vaadittu. Virastossa tehdään parhaillaan selvitystä asiasta.	Kesken
2017	Tarpeidenarvioinnissa ja sopimusmuutosten teossa havaittiin huomattavia puutteita.	Kesken
2017	Tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuoden 2017 tarkastuskertomuksessaan, että EASO:n Lesbokselta vuokraamiin toimitiloihin liittyneet hankintamenettelyt olivat sääntöjenvastaisia. Näin ollen myös kaikki kyseiseen sopimukseen liittyvät maksut ovat sääntöjenvastaisia.	Kesken
2018	IT-yritysten kanssa tehdyt palvelusopimukset muotoiltiin siten, että ne voisivat tarkoittaa vuokratyöntekijöiden osoittamista viraston käyttöön (<i>mise à disposition</i>) sen sijaan, että sopimusten perusteella toimitettaisiin selkeästi määriteltyjä IT-palveluita tai -tuotteita. Tämä olisi EU:n henkilöstösääntöjen ja EU:n sosiaalisten ja työllisyyttä koskevien sääntöjen vastaista. Viraston olisi varmistettava, että sopimusten muotoilun avulla estetään kaikenlainen epäselvyys siitä,	Kesken

Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
	hankitaanko sopimuksilla IT-palveluita vai koskevatko ne tilapäistä työvoimaa.	
2018	Viraston toimintasuunnitelmassa edellytettiin, että sen sisäisten kontrollien standardien täytäntöönpano olisi arvioitava. Arvioinnissa havaittiin, että suurimmassa osassa sisäisten kontrollien standardeista ja niiden arviointiperusteista oli merkittäviä puutteita ja tehottomuuksia.	Ei relevantti (Ks. kohta 3.20.16)
2018	EASOn olisi otettava käyttöön vaikuttavat varainhoidon jälkitarkastukset.	Kesken
2018	Viraston olisi otettava käyttöön vaikuttavat menettelyt vuokratilojen ja niihin liittyvien palveluiden hallinnointia varten.	Toteutettu
2018	Tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuoden 2018 tarkastuskertomuksessaan, että Italiassa toteutetut tilapäistyöntekijöihin liittyneet hankintamenettelyt olivat sääntöjenvastaisia. Näin ollen myös kaikki kyseiseen puitesopimukseen liittyvät maksut ovat sääntöjenvastaisia.	Kesken

Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Tilintarkastustuomioistuin totesi vuonna 2019, että ulkoisia asiantuntijoita koskevista valinta- ja sopimuksentekomenettelyistä puuttui systemaattisesti asianmukainen kirjausketju (josta on säädetty varainhoitoasetuksen 36 artiklan 3 kohdassa). Näin ollen myös kaikki kyseisiin sopimuksiin liittyvät maksut ovat sääntöjenvastaisia.	Kesken

Viraston vastaus

3.20.12.EASO panee huomautuksen merkille. EASO on laatinut toimintasuunnitelman havainnon käsittelemiseksi ja arvioi parhaita mahdollisia tilanvuokrausratkaisuja Roomassa. Toimintasuunnitelmasta raportoidaan EASOn hallintoneuvostolle, ja viraston johto seuraa sitä tiiviisti.

3.20.13.EASO panee huomautuksen merkille. EASO haluaa muistuttaa, että Italiassa tilapäistyöntekijöiden sääntöjenvastaisiin hankintamenettelyihin ja kiinnostuksenilmaisupyyntöön liittyvät korjaavat toimet on toteutettu ja vuokraa korjaavat toimet Lesboksella ovat käynnissä.

3.20.14.EASO panee huomautuksen merkille. EASO haluaa vakuuttaa tilintarkastustuomioistuimelle, että vuoden 2021 rekrytointisuunnitelmaan sisältyy useita johtotehtäviä. Lisäksi johto laati laajan rekrytointisuunnitelman ja se asetettiin prioriteetiksi.

3.20.15. EASO panee merkille havainnon ja myöntää vuotuisuusperiaatteen tärkeyden. Virasto haluaa kuitenkin korostaa covid-19-pandemiaan liittyvien rajoitusten vaikutusta viraston toimien täytäntöönpanoon ja näin ollen talousarvion suunnittelu- ja toteutussykliin.

3.20.16.EASO panee huomautuksen merkille.

Tilapäistyöntekijät henkilöstön jäsenten sijaisina. Vuodesta 2018 lähtien tilapäistyöntekijöiden määrä on vähentynyt merkittävästi verrattuna henkilöstön kokonaismäärään. Vuonna 2018 EASOn työntekijöistä 23,9 prosenttia oli tilapäisiä, kun osuus vuoden 2020 lopussa oli 11,8 prosenttia. EASO on sitoutunut vähentämään edelleen tilapäistyöntekijöiden määrää.

Avointen johtotason toimien määrä. EASOn vuoden 2021 rekrytointisuunnitelmassa esitetään useita johtajien rekrytointimenettelyjä, ja jotkin toimet on jo asetettu haettaviksi.

Eturistiriitoihin sovellettavat toimintaperiaatteet. EASO on täysin tietoinen siitä, että näitä toimintaperiaatteita on päivitettävä siten, että ne vastaavat oikeudellisen kehyksen viimeaikaisia vaatimuksia, joista on jo raportoitu konsolidoidussa vuotuisessa toimintakertomuksessa. Tarkistetut toimintaperiaatteet ovat sisäisen kuulemisen viimeisessä vaiheessa ennen ehdotuksen toimittamista hallintoneuvostolle.

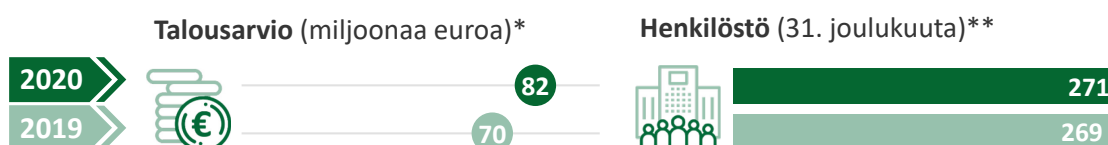
3.20.17. n/a

3.21. Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC)

Johdanto

3.21.1. Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskus ('keskus' tai 'ECDC') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 851/2004¹⁴⁴. Tukholmassa sijaitsevan keskuksen ensisijaisiin tehtäviin kuuluu ihmisillä esiintyvien tautien ehkäisyyn ja valvontaan liittyvien tietojen kokoaminen ja niistä tiedottaminen sekä tieteellisten lausuntojen antaminen. Keskuksen on myös koordinoitava sen toimeksiantoon kuuluvilla aloilla toimivien elinten eurooppalaista verkostoitumista. Vuonna 2020 puhjennut covid-19-pandemia on vakavin kansanterveyteen kohdistuva uhka, johon ECDC on joutunut vastaamaan perustamisensa (2004) jälkeen. *Kaaviossa 3.21.1* esitetään keskuksen avainluvut¹⁴⁵.

Kaavio 3.21.1 – Keskuksen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja keskuksen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat keskuksen toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.21.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan keskuksen toimivan johdon toimittamat tiedot.

¹⁴⁴ EUVL L 142, 30.4.2004, s. 1.

¹⁴⁵ Lisätietoja keskuksen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.ecdc.europa.eu.

3.21.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.21.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskuksen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁴⁶ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁴⁷ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.21.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että keskuksen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot keskuksen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta keskuksen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹⁴⁶ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁴⁷ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.21.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.21.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.21.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka keskus on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Tarkastuksissa ja täsmäytyksissä, jotka koskivat tilauslomakkeita, suoritteita ja laskuja, oli rakenteeseen ja dokumentaatioon liittyviä heikkouksia. Keskuksen olisi lujitettava tätä puolta valvontajärjestelmässään.	Toteutettu

Euroopan tautien ehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC)

Keskuksen vastaus

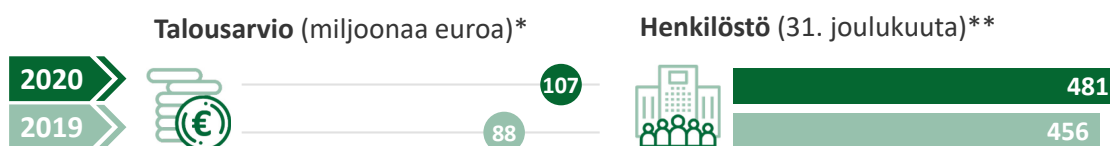
Kehittämiskeskus on ottanut huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.22. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA)

Johdanto

3.22.1. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen ('viranomainen' tai 'EFSA') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 178/2002¹⁴⁸. Parmassa sijaitsevan viranomaisen pääasiallisena tehtävänä on toimittaa elintarvikkeita ja elintarviketurvaa koskevan unionin lainsäädännön laatimisessa tarvittavaa tieteellistä tietoa ja kerätä ja analysoida tietoja, joiden avulla voidaan kartoittaa ja valvoa riskejä, sekä tiedottaa näistä riskeistä riippumattomasti. *Kaaviossa 3.22.1* esitetään viranomaisen avainluvut¹⁴⁹.

Kaavio 3.22.1 – Viranomaisen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viranomaisen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viranomaisen toimittamat tiedot.

¹⁴⁸ EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.

¹⁴⁹ Lisätietoja viranomaisen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.efsa.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.22.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viranomaisen valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viranomaisen toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.22.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.22.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁵⁰ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁵¹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
 - b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden
- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

¹⁵⁰ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁵¹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.22.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viranomaisen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viranomaisen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viranomaisen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.22.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.22.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.22.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.22.9. Vuonna 2020 viranomaisen johtotason paikoista seitsemää hoitivat väliaikaiset johtajat. Näistä paikoista kuusi oli ollut avoimena yli vuoden. Paikoista kolme oli ollut avoimena suhteettoman kauan (9 vuotta, 3 vuotta ja 2,6 vuotta). EFSA on kerran yrittänyt täyttää yhden paikoista uuden rekrytointimenettelyn avulla, mutta menettely ei onnistunut.

Paikkojen täyttäminen väliaikaisilla johtajilla näin pitkän ajan on vastoin varainhoitoasetusta, jossa väliaikaisten johtajanimitysten kesto on rajattu yhteen vuoteen. Lisäksi tällainen johtotason paikkojen epävarmuus saattaa olla haitallista EFSA:n johtajuuden ja strategisen jatkuvuuden kannalta.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.22.10. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka viranomainen on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Tilinpitäjän riippumattomuutta on lisättävä antamalla hänelle vastuu raportoida suoraan viranomaisen johtajalle (hallinnollinen) ja hallintoneuvostolle (toiminnallinen).	Vastuu raportoida viranomaisen johtajalle: Tekemättä Vastuu raportoida hallintoneuvostolle: Toteutettu
2019	EFSA käynnisti lääkärin palveluita koskevan hankintamenettelyn. Tekniset eritelmät julkaistiin vain italiaksi. Tämä loi perusteettoman esteen avoimelle kilpailulle. Lisäksi lääkärin englannin kielen taitoa koskevat vaatimukset olivat alhaisemmat kuin italian kielen taitoa koskevat vaatimukset. Samaa toimintatapaa sovellettiin sairaanhoitajaa koskevassa rekrytointimenettelyssä. Kun otetaan huomioon, että viranomaisen työkieli on englanti, englannin taitoa koskevan vaatimuksen olisi pitänyt olla lääkärin ja sairaanhoitajan osalta vähintään yhtä korkea kuin italian taitoa koskevan vaatimuksen, jotta tarjottuja palveluita olisi voitu käyttää tarkoitetulla tavalla. Tämä puute ei vaikuta tilien perustana olevien maksujen laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen.	Toteutettu

Viranomaisen vastaus

3.22.4 Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA) ilmoittaa vastaanottaneensa tilintarkastustuomioistuimen toimittaman moitteettoman tarkastuskertomuksen ja on tyytyväinen siihen, että tilien luotettavuudesta ja niiden perustana olevien toimien laillisuudesta ja säännönmukaisuudesta on annettu hyväksyvä tarkastuslausunto.

3.22.9 EFSA:n toimintaan vaikuttavat hyvin paljon elintarvikeketjuun sovellettavan EU:n riskinarvioinnin avoimuudesta ja kestävydestä annettu asetus (EU) 2019/1381) ja Euroopan komission prioriteetit, joista sen kannalta keskeisimpiä ovat Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja kestävä kehityksen tavoitteet. Yleisenä tavoitteena on edistää entisestään sidosryhmien ja kansalaisten luottamusta EFSAan ja vahvistaa sen riskinarviointia. Riskinarvioinnin avoimuudesta annettu asetus edellyttää muuttamaan EFSA:n operatiivista mallia, ja toteuttaakseen kaikki ennakoitavissa olevat uudet asetuksen mukaiset toimenpiteet, EFSA käynnisti ART-ohjelman (maatalouden menekinedistämistoimia koskeva ohjelma), mukaan lukien organisaatiota koskeva suunnitteluhanke, joka aloitettiin vuoden 2018 lopussa. Johtajarekrytoinnit keskeytettiin samaan aikaan kuin EFSA:n vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevan strategian laatiminen. Tavoitteena oli alun perin saada uusi organisaatorakenne käyttöön yhtä aikaa uuden strategian kanssa, jonka käynnistyspäivä oli 1. tammikuuta 2021.

SARS-COVID-2-virus iski Italiaan helmikuussa 2020, minkä seurauksena EFSA:n strategisen suunnittelun ja organisaation suunnitteluhankkeen tuotokset oli lykättävä vuodella eteenpäin. Koko organisaatiota koskevaa uudelleensuunnittelua on toteutettu vuoden 2021 ajan, ja se on määrää saada päätökseen vuonna 2022. Nykyinen tilanne, jossa johtajat ovat väliaikaisia, johtuu tapahtumista, joista kaikki eivät ole olleet EFSA:n hallittavissa. EFSA hyväksyy tilintarkastustuomioistuimen havainnon. Se kuitenkin tietää, että organisaation suunnitteluhanke poistaa täysin tilintarkastustuomioistuimen huolenaiheet.

3.23. Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE)

Johdanto

3.23.1. Euroopan tasa-arvoinstituutti ('instituutti' tai 'EIGE') perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1922/2006¹⁵². Vilnassa sijaitsevan instituutin tehtävänä on kerätä, analysoida ja levittää tietoja sukupuolten tasa-arvosta sekä kehittää, analysoida, arvioida ja levittää soveltuvia menetelmiä, jotta voidaan tukea tasa-arvonäkökohdan sisällyttämistä osaksi kaikkia unionin politiikkoja ja niihin perustuvia kansallisia politiikkoja. *Kaaviossa 3.23.1* esitetään instituutin avainluvut¹⁵³.

Kaavio 3.23.1 – Instituutin avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja instituutin lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat instituutin toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.23.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja instituutin valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan instituutin toimivan johdon toimittamat tiedot.

¹⁵² EUVL L 403, 30.12.2006, s. 9.

¹⁵³ Lisätietoja instituutin toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.eige.europa.eu.

3.23.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.23.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan tasa-arvoinstituutin tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁵⁴ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁵⁵ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.23.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että instituutin tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot instituutin taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta instituutin varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹⁵⁴ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁵⁵ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.23.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.23.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Muut seikat

3.23.8. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että unionin tuomioistuimessa käsiteltävänä olevalla asialla C-948/19 (Manpower Lit) on merkitystä eräiden tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausunnossa esiin tuotujen kysymysten kannalta. Unionin tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa käsitellään useita Liettuan korkeimman oikeuden esittämiä kysymyksiä, jotka koskevat vuokratyöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/104/EY soveltamista EU:n erillisvirastoihin¹⁵⁶. Liettuan korkein oikeus kysyy erityisesti, sovelletaanko direktiiviä EU:n virastoihin siinä mielessä, että ne ovat taloudellista toimintaa harjoittavia julkisia elimiä. Lisäksi korkein oikeus kysyy, onko EU:n virastojen sovellettava täysimääräisesti mainitun direktiivin 5 artiklan 1 kohdan määräyksiä, jotka koskevat vuokratyövoiman työehtoihin liittyviä perusoikeuksia erityisesti palkan osalta. Unionin tuomioistuimen näistä kysymyksistä antamalla tuomiolla voi olla vaikutusta tilintarkastustuomioistuimen kantaan tilapäistyöntekijöiden käytöstä instituutissa. Siksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä instituutin toimintatavan sääntöjenmukaisuutta koskevia huomautuksia eikä suorita seurantaa aiempina vuosina esittämiensä huomautusten perusteella ennen kuin unionin tuomioistuin on antanut asiassa lopullisen tuomionsa.

¹⁵⁶ EUVL L 327, 5.12.2008, s. 9.

3.23.9. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.23.10. Tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuotta 2019 koskeneessa tarkastuskertomuksessaan, että ulkoisia asiantuntijoita koskevista valinta- ja sopimuksentekomenettelyistä puuttui systemaattisesti asianmukainen kirjausketju (josta on säädetty varainhoitoasetuksen 36 artiklan 3 kohdassa). Näin ollen myös kaikki kyseisiin sopimuksiin liittyvät maksut ovat sääntöjenvastaisia. Puitesopimuksen perusteella vuonna 2020 suoritettujen maksujen määrä oli 4 400 euroa.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.23.11. EIGE vahvisti 17. joulukuuta 2019 muutoksen naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston kanssa tekemäänsä sopimukseen, joka koski 378 950 euron osoittamista EU:n ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita koskevan toimen täytäntöönpanoon liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA II) yhteydessä. Toimi koski kyseisten maiden valmiuksien lisäämistä tasa-arvopolitiikan vaikutusten mittaamiseen ja seuraamiseen (2018–2021). Rahamäärä saatiin 27. joulukuuta 2019, ja vastaava hyvitysilmoitus lähetettiin 21. helmikuuta 2020. Varainhoitoasetuksen¹⁵⁷ mukaan instituutin olisi pitänyt sisällyttää kyseinen tieto talousarvoonsa. EIGE ei kuitenkaan julkaissut vuonna 2020 lisätalousarviota, johon olisi sisällytetty kyseinen rahamäärä. Sitä ei sisällytetty myöskään varainhoitovuoden 2020 ensimmäiseen lisätalousarvioon, joka julkaistiin 31. maaliskuuta 2021. Tilintarkastustuomioistuin raportoi vastaavasta ongelmasta jo varainhoitovuonna 2019. Tämä viittaa rakenteelliseen ongelmaan.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.23.12. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka instituutti on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

¹⁵⁷ Kuten varainhoitoasetuksen 21 ja 22 artiklassa vaaditaan.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Instituutti sitoutui käyttämään vuokratyöntekijöitä (tilapäistyöntekijöitä) erään työvoimanvuokrausyrityksen kanssa tekemänsä puitesopimuksen perusteella. Sopimuksessa ei vaadittu työvoimanvuokrausyritystä noudattamaan tiettyjä lakisääteisiä vaatimuksia (tilapäistyöntekijöillä oltava samanlaiset työehdot kuin käyttäjäyrityksen suoraan rekrytoimilla työntekijöillä), eikä myöskään ollut näyttöä siitä, että instituutti olisi itse vertaillut oman ja tilapäisen henkilöstön työehtoja. Instituutin olisi arvioitava tilapäistyöntekijöidensä työehtoja ja huolehdittava siitä, että ne ovat EU:n ja kansallisen työlainsäädännön mukaiset.	Kesken (Ks. kohta 3.23.8)
2019	Tilintarkastustuomioistuin totesi vuonna 2019, että ulkoisia asiantuntijoita koskevista valinta- ja sopimuksetekomenettelyistä puuttui systemaattisesti asianmukainen kirjausketju (josta on säädetty varainhoitoasetuksen 36 artiklan 3 kohdassa). Näin ollen myös kaikki kyseisiin sopimuksiin liittyvät maksut ovat sääntöjenvastaisia.	Kesken
2019	Maaliskuussa 2019 julkaistuun varainhoitovuoden 2019 talousarvioon ei kuitenkaan sisällynyt 550 000 euron tuloja, jotka oli sidottu käytettäväksi erään EU:n ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita koskevan toimen täytäntöönpanoon liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA II) yhteydessä. Toimi koski kyseisten maiden valmiuksien lisäämistä tasa-arvopolitiikan vaikutusten mittaamiseen ja seuraamiseen (2018-2021).	Tekemättä

Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	EIGE ei ole toteuttanut toimiin tai talousarvion toteuttamiseen kohdistuvia jälkitarkastuksia syyskuun 2016 jälkeen. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että määriteltyjen riskien perusteella kohdistettu jälkitarkastusohjelma auttaisi parantamaan instituutin sisäisen valvonnan ympäristöä.	Kesken

Instituutin vastaus

3.23.10. Uusi kiinnostuksenilmaisupyyntö järjestettiin vuonna 2020. Avoimuusperiaatteen ja asiantuntijavalinnan seurannan varmistamiseksi luotiin uusi työkalu ja laadittiin uusia hakulomakkeita. Kelpoisuutta, valintaa ja sopimuksen solmimista koskevat selkeät kriteerit määriteltiin tarkasti syrjimättömyyden ja yhdenvertaisuuden periaatteita noudattaen. Asiantuntijavalinta on dokumentoitu asianmukaisesti merkinnässä tiedostoon, johon kirjataan kaikki uudet menettelyt.

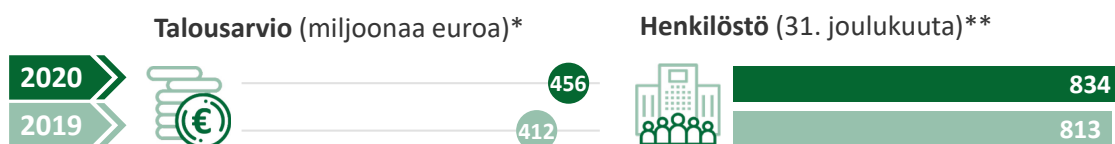
3.23.11. EIGE panee huomautuksen merkille ja julkaisee naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosastolta saamansa IPA II -tukivälineen rahoitusosuuden talousarvion yhteydessä.

3.24. Euroopan lääkevirasto (EMA)

Johdanto

3.24.1. Euroopan lääkevirasto ('virasto' tai 'EMA') perustettiin neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2309/93, joka on myöhemmin korvattu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 726/2004¹⁵⁸. Amsterdamiin maaliskuussa 2019 siirretty virasto toimii osana yleiseurooppalaista verkostoa ja sovittaa yhteen kansallisten viranomaisten sen käyttöön asettamia tieteellisiä voimavaroja. Viraston toiminnan tavoitteena on varmistaa ihmisille ja eläimille tarkoitettujen lääkkeiden arviointi ja valvonta. *Kaaviossa 3.24.1* esitetään viraston avainluvut¹⁵⁹.

Kaavio 3.24.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.24.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

¹⁵⁸ EYVL L 214, 24.8.1993, s. 1, ja EUVL L 136, 30.4.2004, s. 1. Jälkimmäisessä asetuksessa viraston alkuperäinen nimi ”Euroopan lääkearviointivirasto” muutettiin ”Euroopan lääkevirastoksi”.

¹⁵⁹ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.ema.europa.eu.

3.24.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.24.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan lääkeviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁶⁰ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁶¹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.24.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹⁶⁰ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁶¹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tiettyjä seikkoja painottava kappale

3.24.6. Tilintarkastustuomioistuin kiinnittää huomiota EMA:n lopullisen tilinpäätöksen liitetietoihin 3.1.3, 4.8.1 ja 4.8.2, joissa esitetään merkittäviä tietoja kiinteistöihin liittyvien velvoitteiden osalta. EMA:n entisten, Lontoossa sijainneiden toimistotilojen vuokrasopimus on voimassa vuoteen 2039 asti, eikä sopimukseen sisälly irtautumislauseketta. Vuokranantajan suostumuksella tilat voidaan kuitenkin vuokrata edelleen tai niitä koskeva vuokraoikeus siirtää. Heinäkuussa 2019 EMA teki vuokranantajan kanssa sopimuksen aiempien toimitilojensa vuokraamisesta eteenpäin heinäkuusta 2019 alkaen. Sopimusehdot vastasivat päävuokrasopimuksen ehtoja. Alivuokrasopimuksen voimassaolo päättyy lääkeviraston alkuperäisen vuokrasopimuksen mukaisesti kesäkuussa 2039. Virasto on yhä päävuokrasopimuksen osapuoli, joten sille saattaa sopimusvelvoitteiden nojalla siirtyä vastuu päävuokrasopimuksen koko määrästä, jos alivuokralainen ei pysty huolehtimaan velvoitteistaan. Vuokrasopimuksen loppuun saakka viraston maksettavana oleva jäljellä olevien vuokrien, niihin liittyvien palvelumaksujen ja vuokranantajan vakuutuksen yhteenlaskettu määrä oli 31. joulukuuta 2020 arviolta 377 miljoonaa euroa. Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että EMA ja sen hallintoneuvosto olivat korostaneet tarvetta ratkaista tämä kysymys poliittisella tasolla Euroopan komission ja Euroopan parlamentin kanssa. Tilintarkastustuomioistuimen lausunto ei sisällä varaumaa tämän seikan osalta.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.24.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.24.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.24.9. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.24.10. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti viraston soveltamia palvelukseenottomenettelyjä ja havaitsi puutteen valintalautakuntien nimittämismenettelyssä. Virastoon sovellettavien sääntöjen mukaan sen toimitusjohtajan on tehtävä lopullinen päätös valintalautakuntien nimittämisestä. Ehdotetut valintalautakunnat hyväksyttiin tarkastetuissa tapauksissa sähköpostilla, jonka toimitusjohtajan toimiston päällikkö lähetti toimitusjohtajan puolesta ilman tämän antamaa virallista valtuutusta. Toimiston päälliköllä ei kuitenkaan ollut valtuuksia toteuttaa tätä tehtävää. Tämä toimintatapa on toistuva käytäntö EMA:ssa ja aiheuttaa riskin siitä, että virasto joutuu oikeudellisten toimenpiteiden kohteeksi ja sen maine kärsii.

3.24.11. Vuonna 2020 EMA muutti joitakin ravintola- ja ateriapalveluita koskevaan puitesopimukseen liittyviä hintoja. Kyseisen sopimuksen mukaan tällaisen muutoksen teko on kuitenkin mahdollista vasta vuonna 2021. Vuonna 2020 tehty hintojen tarkistus on näin ollen sääntöjenvastainen. Vastaavasti myös 78 913 euron erotus tarjousten ja EMA:n vuonna 2020 tarkistettujen hintojen perusteella maksaman määrän välillä on näin ollen niin ikään sääntöjenvastainen. Hintoja tarkistettiin tekemättä puitesopimukseen allekirjoituksin vahvistettua muutosta. Tämä on vastoin puitesopimuksen ja EU:n varainhoitoasetuksen säännöksiä.

Lisäksi maaliskuulta 2020 tarkastetun 125 954 euron maksun osalta havaittiin, että EMA ei tarkistanut toimeksisaajan veloittaman määrän oikeellisuutta. EMA ei pystynyt täsmäyttämään veloitettuja kuluja puitesopimuksen säännösten ja siihen sisältyvien määrien kanssa. Tämä on vastoin EU:n varainhoitoasetusta.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.24.12. *Liitteessä* on yhteenvedo toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2016/2017/2018	Parlamentti ja neuvosto ovat antaneet viraston tehtäväksi lääketurvatoiminnasta annetun asetuksen (1027/2012) ja kliinistä lääketutkimuksista annetun asetuksen (536/2014) täytäntöönpanon, joka vaatii kahden laaja-alaisen yleiseurooppalaisen IT-järjestelmän kehittämistä ja täytäntöönpanoa. Virastolla ei ollut tarvittavia omia sisäisiä resursseja, joten se käytti konsultteja siinä määrin, että siitä tuli kriittisessä määrin riippuvainen ulkoisesta asiantuntemuksesta. Hankkeiden kehittämisen ja täytäntöönpanon valvonta oli puutteellista, joten hankkeet viivästyivät huomattavasti ja kulut nousivat. Viraston olisi vauhditettava lieventämistoimenpiteiden täytäntöönpanoa paitsi käynnissä olevien IT-hankkeiden päättämiseksi, myös valmistautuakseen merkittäviin uusiin hankkeisiin.	Kesken
2016	Perustamisasetuksen mukaan Euroopan komission on kohdistettava virastoon ja sen toimiin arviointi vain kymmenen vuoden välein.	Tekemättä (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)
2017	Sähköinen hankintamenettely: vuoden 2017 loppuun mennessä virasto oli ottanut käyttöön sähköisen tarjouskilpailun tiettyjen menettelyjen osalta, mutta ei sähköistä laskutusta eikä tarjousten sähköistä toimittamista.	Sähköinen toimittaminen: Toteutettu Sähköinen laskutus: Toteutettu

Euroopan lääkevirasto (EMA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virastolla on konsultteja, jotka työskentelevät sen palveluntarjoajien palveluksessa jäsenvaltioissa. Tällaisissa tapauksissa EMA:n vastuulla on tarkistaa toimeksisaajien antamat, EU:n ja kansallisen sosiaali- ja työlainsäädännön noudattamista koskevat ilmoitukset (mukaan lukien työntekijöiden lähettämistä koskeva lainsäädäntö), kuten EU:n yleiseen talousarvioon sovellettavassa varainhoitoasetuksessa vaaditaan. EMA ei toiminut näin. Viraston on kiinnitettävä huomiota lähetettyjä työntekijöitä koskevaan isäntäjäsenvaltionsa kansalliseen lainsäädäntöön ja noudatettava velvoitteita, joita kyseinen lainsäädäntö asettaa lähetettyjen työntekijöiden tarjoamien palveluiden saajalle (eli virastolle).	Toteutettu
2019	Hankintaviranomaisten on julkisten hankintamenettelyjen yhteydessä jaettava sopimukset tarvittaessa eriin ottaakseen laajan kilpailun helpottamisen tarve huomioon asianmukaisella tavalla. Teknisten eritelmien on taattava tarjoajille yhtäläiset mahdollisuudet osallistua hankintamenettelyihin, eivätkä ne saa perusteettomasti haitata avointa kilpailua.	Tekemättä
2019	EMA käynnisti yhdistetyn hankintamenettelyn kahdesta eri palvelusta, joilla ei ollut mitään tekemistä keskenään. Tämä saattoi estää mahdollisesti kiinnostuneita tarjoajia esittämästä tarjousta jommastakummasta palvelusta. Tilanne muodosti siis esteen reilulle kilpailulle. Lisäksi virasto pidensi sopimuksen voimassaoloaikaa neljästä vuodesta kuuteen vuoteen. Tällainen sopimuksen voimassaoloajan pidennys on varainhoitoasetuksen mukaan sallittua vain poikkeuksellisissa ja perustelluissa tapauksissa. Tässä tapauksessa pidennykselle ei ollut riittäviä perusteita.	Tekemättä

Euroopan lääkevirasto (EMA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	EMA teki kolmen yrityksen kanssa vuokratyöntekijöiden käyttöä koskevan puitesopimuksen. Tarjouseritelmien hintatekijän tuli sisältää kaikki kustannukset kattava tuntipalkkiota koskeva muuntokerroin, jota sovelletaan eri henkilöstöryhmissä työskentelevien vuokratyöntekijöiden bruttotuntipalkkaan. Virasto ei kuitenkaan toimittanut tilintarkastustuomioistuimelle erittelyä arvioiduista bruttomääräisistä henkilöstökuluista, joita väliaikaisista työntekijöistä aiheutuu kussakin henkilöstöryhmässä. Tämän seurauksena virasto ei pystynyt arvioimaan, olivatko palveluntarjoajan tekemät hinnankorotukset tai bruttokate kohtuullisia muihin samankaltaisiin sopimuksiin verrattuna.	Tekemättä
2019	EMA myönsi henkilöstölleen ylimääräisen matkakorvauksen henkilöstön muutosta Lontoosta Amsterdamin tiloihin. Korvauksen määrä laskettiin turistiluokan lipun hinnan sijasta liikematkaluokan lipun hinnan perusteella. Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että virasto ei kiinnittänyt ylimääräisen matkakulukorvauksen määrän laskennassa juurikaan huomiota taloudellisuuden periaatteeseen.	Kesken

Viraston vastaus

Euroopan lääkevirasto (jäljempänä 'virasto' tai 'EMA') on tyytyväinen tilintarkastustuomioistuimen myönteiseen lausuntoon vuoden 2020 tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

3.24.6. Lontoon toimitiloihin liittyvä ongelma on seurausta Yhdistyneen kuningaskunnan yksipuolisesta päätöksestä erota Euroopan unionista. Asia sisältyi alun perin EU:n neuvottelemiin asioihin, mutta siitä luovuttiin myöhemmin. Tämän seurauksena virasto on EU:n institutionaalisen lähestymistavan mukaisesti etsinyt vaihtoehtoja ratkaisua ja jälleenvuokrannut tilat EU:n budjettivallan käyttäjän antamissa rajoissa. Virasto ja sen hallintoneuvosto ovat huolissaan siitä, että vaikka viraston tulisi panostaa täysipainoisesti tehtäväänsä suojella ja edistää kansanterveyttä, sen onkin nyt hallinnoitava myös liikekiinteistöä kolmannessa maassa ja ohjattava henkilöresurssejaan ja taloudellisia resurssejaan muuhun kuin EU-kansalaisten kansanterveyteen liittyviin velvollisuuksiin. Viraston ja EU:n toimielinten on huolehdittava asiasta seuraavat 18 vuotta vuoteen 2039 saakka. Neuvotelluista takeisiin liittyvistä toimenpiteistä huolimatta jälleenvuokraaminen ei ole riskitön ratkaisu, ja nykyinen covid-19-kriisi kasvattaa riskejä edelleen. Siksi aihetta on tarpeen käsitellä oikealla poliittisella tasolla ja löytää virastolle pitkäaikainen ratkaisu.

3.24.10. Virasto panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen. Tämä menettelyä koskeva kysymys on ratkaistu siten, että toimitusjohtaja lähettää nyt henkilökohtaisesti nimeämispäätökset, toimenkuvien hyväksynnät ja vastaukset henkilöstökomitean lausuntoihin sähköpostitse.

3.24.11. Virasto panee merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen. Se toteaa myös, että taloudellinen vaikutus on hyvin vähäinen.

Virasto katsoo tehneensä tarkastuksia ja hyväksyneensä laskuja Euroopan lääkeviraston varainhoitoasetuksen 45 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun kustannustehokkuuden ja tuloksellisuuden periaatteen mukaisesti.

3.25. Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA)

Johdanto

3.25.1. Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus ('keskus' tai 'EMCDDA') perustettiin neuvoston asetuksella (ETY) N:o 302/93¹⁶². Lissabonissa sijaitsevan keskuksen päätehtävänä on kerätä, analysoida ja levittää tietoja huumausaineista ja niiden väärinkäytöstä sekä laatia ja julkaista puolueettomia, luotettavia ja vertailukelpoisia tietoja eurooppalaisella tasolla. Tietojen avulla on tarkoitus analysoida huumeekysyntää ja sen vähentämiseen tähtääviä keinoja sekä yleisesti huumekauppaan liittyviä ilmiöitä.

Kaaviossa 3.25.1 esitetään keskuksen avainluvut¹⁶³.

Kaavio 3.25.1 – Keskuksen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja keskuksen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat keskuksen toimittamat tiedot.

¹⁶² EYVL L 36, 12.2.1993, s. 1. Asetus ja siihen tehdyt muutokset kumottiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1920/2006 (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 1).

¹⁶³ Lisätietoja keskuksen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.emcdda.europa.eu.

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA)

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.25.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan keskuksen toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.25.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.25.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁶⁴ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁶⁵ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.25.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että keskuksen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan

¹⁶⁴ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁶⁵ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

oikeat ja riittävät tiedot keskuksen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta keskuksen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.25.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.25.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.25.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka keskus on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Keskus teki työvoiman vuokrausyrityksen kanssa puitesopimuksen tilapäistyöntekijöiden käyttämisestä noudattamatta direktiivin 2008/104/EY ja Portugalin työlainsäädännön vaatimuksia. Keskukseen olisi arvioitava tilapäistyöntekijöidensä työehtoja ja huolehdittava siitä, että ne ovat EU:n ja kansallisen työlainsäädännön mukaiset.	Tilintarkastustuomioistuin panee merkille, että unionin tuomioistuimen käsiteltävänä oleva asia C-948/19 (Manpower Lit) koskee useita kysymyksiä, jotka Liettuan ylin tuomioistuin on esittänyt Euroopan parlamentin ja neuvoston 19 päivänä marraskuuta 2008 antaman direktiivin 2008/104/EY soveltamisesta EU:n erillisvirastoihin vuokratyön osalta. Unionin tuomioistuimen näistä kysymyksistä antamalla tuomiolla voi olla vaikutusta tilintarkastustuomioistuimen kantaan tilapäistyöntekijöiden käytöstä keskuksessa. Siksi tilintarkastustuomioistuin ei esitä keskuksen toimintatavan sääntöjenmukaisuutta koskevia huomautuksia eikä suorita seuranta aiempina vuosina esittämiensä huomautusten perusteella ennen kuin unionin tuomioistuin on antanut asiassa lopullisen tuomionsa.

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA)

Keskuksen vastaus

EMCDDA:lla ei ole kommentteja eikä huomautuksia.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

3.26. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

Johdanto

3.26.1. Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava eurooppalainen virasto ('eu-LISA' tai 'virasto'), perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1077/2011¹⁶⁶. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1726, joka on annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, on kumonnut asetuksen (EU) N:o 1077/2011 ja vahvistanut eu-Lisan toimeksiantoa¹⁶⁷. Tallinnassa, Strasbourgissa ja Sankt Johann im Pongauissa sijaitseva virasto vastaa toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II), viisumitietojärjestelmän (VIS) ja sormenjälkien vertailuun tarkoitetun Eurodac-järjestelmän operatiivisesta hallinnoinnista. Viraston tehtäväalaa on laajennettu kahden uuden IT-järjestelmän kehittämiseen ja operatiiviseen hallintaan. Rajanylitystietojärjestelmän (EES) avulla rekisteröidään kolmannen maan kansalaisten maahantuloa ja maastalähtöä koskevat tiedot. Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) avulla pidetään puolestaan kirjaa sellaisista maista tulevista vierailijoista, jotka eivät tarvitse viisumia Schengen-alueelle. **Kaaviossa 3.26.1** esitetään viraston avainluvut¹⁶⁸.

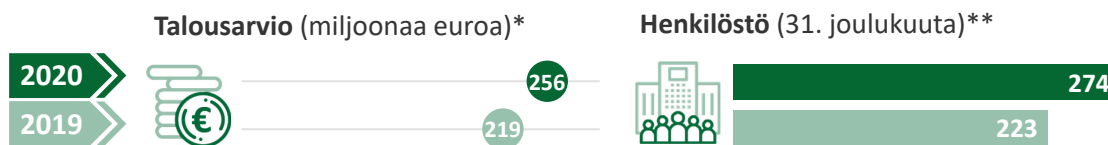
¹⁶⁶ EUVL L 286, 1.11.2011, s. 1.

¹⁶⁷ EUVL L 295, 21.11.2018, s. 99.

¹⁶⁸ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa <https://www.eulisa.europa.eu/>.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

Kaavio 3.26.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.26.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.26.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.26.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁶⁹ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁷⁰ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.26.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹⁶⁹ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁷⁰ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.26.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Perustelut varauman sisältävälle lausunnolle tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.26.7. Eu-Lisa teki vuonna 2020 erillissopimuksen ohjelmistosta, joka oli erilainen kuin ohjelmisto, jota toimeksisaaja oli tarjonnut asiaa koskevan puitesopimuksen yhteydessä. Puitesopimuksen kokonaisarvo on 302 550 000 euroa, eikä siihen ole tehty muutoksia. Sellaisen tuotteen hankinta, joka ei sisälly hintatarjoukseen, hinnalla, joka poikkeaa alun perin tarjotun tuotteen hinnasta, merkitsee poikkeamaa puitesopimuksesta. Kyseisessä erillissopimuksessa viitataan puitesopimukseen, mutta erillissopimusta ei hallinnoida puitesopimuksen pohjalta. Erillissopimus ei näin ollen ole puitesopimuksen mukainen, kuten ei myöskään siihen liittyvä 10 399 833,60 euron maksu.

3.26.8. Eu-LISA allekirjoitti tilauslomakkeen kunnossapitopalveluista, jotka koskivat vuoden 2020 marraskuun 7. päivästä joulukuuhun 2024 ulottuvaa ajanjaksoa (neljä vuotta). Tämä oli vastoin puitesopimuksen säännöksiä, joiden mukaan palveluista voitiin laskuttaa etukäteen yhden vuoden ajalta. Näin ollen 5 241,09 euron määrä, joka maksettiin toimeksisaajalle 7. marraskuuta 2021 jälkeen toimitettavista palveluista, oli sääntöjenvastainen.

3.26.9. Sääntöjenvastaisiksi katsottujen maksujen määrä oli vuonna 2020 yhteensä 10 405 074,69 euroa. Osuus on 4,1 prosenttia vuonna 2020 käytettävissä olleiden maksumäärärahojen kokonaismäärästä. Tämä ylittää tarkastuksen osalta määritetyn olennaisuusrajan.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

Varauman sisältävä lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.26.10. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että lukuun ottamatta niiden seikkojen vaikutuksia, joita kuvataan kohdassa ”Perustelut varauman sisältävälle lausunnonle tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta”, 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.26.11. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.26.12. Eu-LISA:lla oli suuri määrä ilman eri toimenpiteitä tehtäviä jaksottamattomien määrärahojen siirtoja osastossa 2: siirtojen osuus 17,2 miljoonan euron kokonaismäärästä oli 10,2 miljoonaa euroa (59,4 prosenttia).

Eu-LISA päätti myös käyttää erikseen tehtäviä maksusitoumusmäärärahojen siirtoja osastossa 3. Hallintoneuvosto päätti helmikuussa 2021 siirtää 56,3 miljoonaa euroa varainhoitovuoden 2020 maksusitoumusmäärärahoja varainhoitovuodelle 2021. Kyseiset maksusitoumusmäärärahat liittyivät lähinnä ECRIS-, ETIAS- ja yhteentoimivuusjärjestelmiin (23 prosenttia lopullisen hyväksytyn talousarvion määrärahoista). Määrä on huomattavasti vuonna 2019 tehtyjä 159 miljoonan euron siirtoja (55 prosenttia lopullisen hyväksytyn talousarvion määrärahoista) pienempi. Kokonaistalousarvioon verrattuna siirtojen määrä on silti merkittävä.

Vaikka eu-LISA:n toimet ovat luonteeltaan sellaisia, että ne saattavat jatkua seuraavalle vuodelle, osastoissa 2 ja 3 tehtyjen siirtojen liian suuri määrä on osoitus lukuisista rakenteellisista ongelmista eu-LISA:n varainhoitoasetuksen 9, 12 ja 28 artiklan noudattamisessa.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.26.13. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Virasto hallinnoi tällä hetkellä kolmea erillistä laaja-alaista IT-järjestelmää (SIS II, VIS ja Eurodac), jotka kaikki käsittelevät unionin vapauden, turvallisuuden ja oikeuden politiikan alan tietoja. Tämä lähestymistapa (järjestelmien erillisuus) voi estää virastoa saavuttamasta mittakaava- ja synergiaetuja eri järjestelmien välillä.	Kesken (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)
2018	Virasto nosti erään puitesopimuksen hintoja sopimusta muutamatta. Lisäksi se jatkoi yhden yksittäisen sopimuksen voimassaoloa puitesopimuksen voimassaolon päättymisen jälkeen.	Kesken
2018	Tarjouseritelmään sisältynyt arviointimalli, joka koski MWS-puitesopimusta, poikkesi tarjouksen esittäjille toimitetun kysymyksiä ja vastauksia -asiakirjan mukaisesta mallista. Viraston olisi vahvistettava hankintoja koskevia sisäisiä kontrollejaan.	Toteutettu
2018/2019	Talousarvion toteutumisaste jäi suunniteltua alhaisemmaksi. Viraston olisi yhdessä Euroopan komission kanssa huolehdittava siitä, että talousarviosuunnittelu mukautetaan paremmin sovellettavien säädösten aikatauluun.	Kesken

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virasto suoritti 284 000 euron maksun palveluista, jotka toimitettiin ajanjaksona, jota palveluiden perustana ollut puitesopimus ei kattanut.	Kesken
2019	Virasto ei aina arvioinut hakemuksia riittävän tarkasti, minkä seurauksena hakijoita kohdeltiin epätasa-arvoisesti erään rekrytointimenettelyn yhteydessä.	Toteutettu

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

Viraston vastaus

3.26.7. Virasto panee huomautuksen merkille ja haluaa ilmoittaa tilintarkastustuomioistuimelle, että se on jo toteuttanut toimenpiteitä viraston IT-arkkitehtuurin kehityksen yhdenmukaistamiseksi asiaankuuluvan sopimuskehityksen kanssa.

Virasto haluaa korostaa, että sääntöjen noudattamatta jättäminen ei aiheuttanut haittaa viraston tai unionin taloudellisille eduille, koska menot olivat perusteltuja.

3.26.8. Virasto hyväksyy huomautuksen. Virasto tarkistaa parhaillaan asiaankuuluvaa prosessia vahvistaakseen siihen liittyvää sisäistä valvontaa, jotta voitaisiin estää tällaisten puutteiden toistuminen.

3.26.12. Virasto panee merkille huomautuksen osan, joka koskee osastoon II kuuluvia jaksottamattomia määrärahoja. Virasto haluaa huomauttaa, että kyseiset osaston II määrärahasiirrot liittyivät pääasiassa ulkoisiin tukipalveluihin, fyysiseen turvallisuuteen, tietotekniikkaan ja tilojen kunnossapitoon. Tällaiset menot eivät ole luonteeltaan harkinnanvaraisia, vaan välttämättömiä viraston toiminnan kannalta.

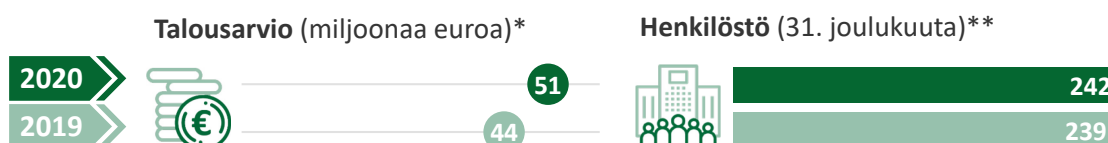
Määrärahojen kirjaaminen talousarvioon sellaisia lainsäädännöllisiä toimia varten, joita lainsäätäjät eivät ole vielä hyväksyneet, aiheuttaa huomattavia riskejä moitteettomalle varainhoidolle. Tällaisista riskeistä on raportoitu järjestelmällisesti hallintoneuvostolle. Lainsäädännön hyväksymisprosessi ei ole millään tavalla viraston hallinnassa.

3.27. Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust)

Johdanto

3.27.1. Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto ('virasto' tai 'Eurojust-virasto') perustettiin neuvoston päätöksellä 2002/187/YOS¹⁷¹ vakavan järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi. Haagissa sijaitsevan Eurojust-viraston tavoitteena on parantaa kansainvälisten tutkinta- ja syytetoimien koordinointia Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä sekä jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin ulkopuolisten valtioiden välillä. *Kaaviossa 3.27.1* esitetään Eurojust-viraston avainluvut¹⁷².

Kaavio 3.27.1 – Eurojust-viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.27.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja Eurojust-viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden

¹⁷¹ EYVL L 63, 6.3.2002, s. 1.

¹⁷² Lisätietoja Eurojust-viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.eurojust.europa.eu.

Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust)

tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan Eurojust-viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.27.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.27.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁷³ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁷⁴ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.27.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että Eurojust-viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna

¹⁷³ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁷⁴ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.27.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.27.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.27.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.27.9. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi puutteita tarkastamissaan Eurojust-viraston julkisia hankintoja koskevissa menettelyissä. Yhdessä tapauksessa virasto teki puitesopimuksen yhden ainoan taloudellisen toimijan kanssa. Tämän tyyppisen puitesopimuksen käyttö ei kuitenkaan ollut asianmukaista, kun otetaan huomioon tarvittavien palveluiden luonne (ajoneuvojen vuokraus). Hintavaihtelut ovat erittäin yleisiä ajoneuvojen vuokramarkkinoilla, joten Eurojust-viraston olisi pitänyt käyttää puitesopimusta, jonka yhteydessä tarjouskilpailu olisi avattu uudelleen sen varmistamiseksi, että tarvittut palvelut saadaan hankittua mahdollisimman taloudellisesti.

Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust)

3.27.10. Eräässä toisessa tapauksessa Eurojust-virasto teki erillissopimuksen, jonka hinnoittelu poikkesi alkuperäiseen puitesopimukseen liitetyistä hintaluetteloista. Erillissopimus koski digitaalista rikostutkintaa ja häiriöihin reagointia. Eurojust-virasto hyväksyi laskun ja suoritti maksun toimeksisaajalle. Se ei havainnut veloitetussa tuntitaksassa ollutta ristiriitaisuutta. Tämä viittaa puutteisiin viraston sisäisissä kontrolleissa: tilanne osoittaa, että jätettiin tarkistamatta, vastasivatko erillissopimus ja laskutettu määrä palvelutasosopimuksen tosiasiallisia ehtoja. Ylimääräisenä maksettu osuus (3 600 euroa) on näin ollen sääntöjenvastainen.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.27.11. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Neuvottelumenettelyn käyttö ei ollut perusteltua. Puitesopimus, kaikki siihen liittyvät erillissopimukset ja kaikki näiden sopimusten perusteella suoritettut maksut ovat sääntöjenvastaisia.	Toteutettu

Viraston vastaus

3.27.10 Eurojust hyväksyy tilintarkastustuomioistuimen havainnot. Tulevissa julkisissa hankintamenettelyissä Eurojust noudattaa tilintarkastustuomioistuimen ohjeita ja varmistaa, että ennakkodokumentointi on tehty yksityiskohtaisemmin ja sisältää esimerkiksi dokumentoidut perustelut tietyn hankintamenettelyn ja/tai erityisentyypin puitesopimuksen valinnalle.

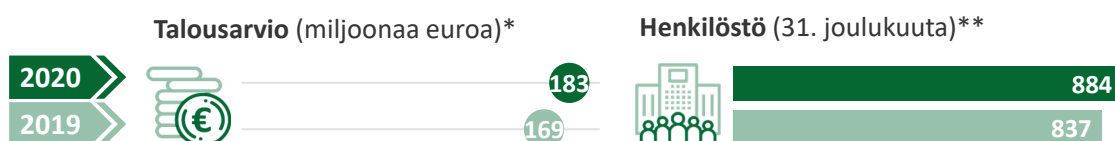
3.27.11 Eurojust hyväksyy tilintarkastustuomioistuimen havainnot. Pyytäessään jatkossa tarjousta vastaavista yksittäisistä sopimuksista Eurojust pyrkii selkeämmin varmistamaan, että yksittäinen sopimus ja sopimusten tai yksikön tason sopimuksen tosiasialliset ehdot ovat keskenään johdonmukaisia.

3.28. Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol)

Johdanto

3.28.1. Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto ('virasto' tai 'Europol') perustettiin 11 päivänä toukokuuta 2016 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/794¹⁷⁵, jolla korvattiin ja kumottiin neuvoston päätös 2009/371/YOS¹⁷⁶. Haagissa sijaitsevan viraston tavoitteena on tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten ja muiden lainvalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan kahta tai useampaa jäsenvaltiota koskevaa vakavaa rikollisuutta, terrorismia ja johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja. *Kaaviossa 3.28.1* esitetään viraston avainluvut¹⁷⁷.

Kaavio 3.28.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

¹⁷⁵ EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53.

¹⁷⁶ EUVL L 121, 15.5.2009, s. 37.

¹⁷⁷ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.europol.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.28.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.28.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.28.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁷⁸ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁷⁹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

¹⁷⁸ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁷⁹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.28.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.28.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.28.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.28.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.28.9. Varainhoitoasetuksen mukaan EU:n elinten on suoritettava maksut määräaikojen puitteissa. Vuonna 2020 virasto epäonnistui tässä useaan otteeseen.

Tilintarkastustuomioistuimien havaitsi, että virasto oli suorittanut maksun myöhässä 33 prosentissa tapauksista, joten se maksoi näiden viivästysten seurauksena myös 12 000 euroa korkoja. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi saman verran viivästyksiä vuosina 2019, 2018 ja 2017. Virasto vaarantaa maineensa tämän toistuvan puutteen vuoksi.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.28.10. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Virasto jatkoi sääntöjenvastaisesti erään liikematkapalveluja koskeneen puitesopimuksen kestoja sen voimassaolon päätyttyä ja alkoi soveltaa uusia hintoja. Sopimusten hallinnointia ja ennakkotarkastuksia olisi tehostettava.	Kesken
2019	Virasto jatkoi erään liikematkapalveluja koskeneen puitesopimuksen kestoja tekemällä sopimukseen muutoksen sen voimassaolon päätyttyä vuonna 2018. Tämä oli sääntöjenvastaista. Lisäksi virasto teki samaan sopimukseen lisämuutoksen 29. maaliskuuta 2019. Tämä ilmentää sopimushallinnointiin ja ennakkotarkastuksiin liittyviä puutteita.	Kesken
2019	Virasto oli suorittanut maksun myöhässä 20 prosentissa tapauksista. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi saman verran tai jopa enemmän viivästyksiä vuosina 2018 ja 2017. Virasto vaarantaa maineensa tämän toistuvan puutteen vuoksi.	Tekemättä

Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virasto teki avoimen tarjouskilpailumenettelyn perusteella puitesopimuksen, joka koski kalusteiden sekä niihin liittyvien varusteiden ja palveluiden hankintaa. Tarjouspyyntöasiakirjoissa käytetyt ehdot eivät olleet tarpeeksi yksityiskohtaisia, minkä vuoksi oli vaarana, että tarjousmenettely ei perustu kilpailuun. Viraston olisi varmistettava, että tarjouseritelmät ovat riittävän pitkälle mietittyjä niin, että oikeudenmukaista ja tosiasiallista kilpailua koskeva periaate voi toteutua. Tällöin hankintamenettelyt tuottavat rahalle parhaan mahdollisen vastineen.	Kesken
2019	Tarjouskilpailuasiakirjoissa ei ollut asetettu minkäänlaista vähimmäistasoa tekniselle ratkaisuperusteelle, joka oli laadun kannalta kaikkein olennaisin (eli ehdotettujen uusien tavanomaisten kalusteiden laatu).	Toteutettu
2019	Virasto ei tarkistanut riittävällä tavalla tarjouksen perustana olevien hintojen perusteltavuutta eikä epätavanomaisiin tavaroihin sovellettavista alennuksista tehtyjä laskelmia ennen tilauksen jättämistä sopimuspuolelle. Viraston olisi sisällytettävä ennakkotarkastuksiinsa tällaiset tarkastukset ja suoritettava ne ennen tilauslomakkeiden allekirjoittamista.	Toteutettu

Viraston vastaus

3.28.9. Vuonna 2020 Europolin henkilöstö oli edelleen riittämätöntä, mikä vaikutti erityisesti niin kutsuttuihin infrastruktuurialueisiin, kuten varainhoitoon. Tilannetta pahensivat covid-19-pandemian mukanaan tuomat haasteet.

Lisäksi Europol selvitti vuoden 2020 alussa vuoden 2019 lopun laskujen suman, joka liittyi pääasiassa matkapalveluihin. 5 205,24 euroa vuonna 2020 maksetuista 12 000 euron (pyöristettynä) viivästyskoroista liittyi edelliseltä vuodelta kasautuneiden matkapalvelulaskujen käsittelemiseen vuoden 2020 alussa.

Vuonna 2020 myöhässä maksettujen laskujen kokonaisarvo oli 4,4 miljoonaa euroa (6,6 miljoonaa euroa vuonna 2019), mikä on yhteensä 3 prosenttia kaikista rahoituslähteistä vuonna 2020 suoritetuista maksuista (4,6 % vuonna 2019).

Europol seuraa maksujen määriä huolellisesti kuukausittain ja toteuttaa korjaavia toimia suurten maksujen priorisoimiseksi.

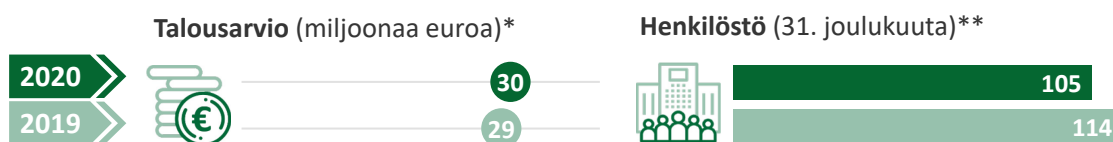
Europolin näkökulmasta maksuviivästykset eivät vaikuttaneet vuonna 2020 olennaisesti talous- tai maineriskiprofiiliin, kun otetaan huomioon, että viivästykseen liittyneen matkapalvelusopimuksen voimassaolo päättyi maaliskuussa 2020 (sopimus edellytti laskujen käsittelyä yksittäisiin matkoihin eriteltyinä).

3.29. Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)

Johdanto

3.29.1. Euroopan unionin perusoikeusvirasto ('virasto' tai 'FRA') perustettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 168/2007¹⁸⁰. Wienissä sijaitsevan viraston tavoitteena on tarjota apua ja asiantuntemusta asianomaisille unionin viranomaisille ja jäsenvaltioille, kun ne panevat täytäntöön perusoikeuksia koskevaa unionin oikeutta. *Kaaviossa 3.29.1* esitetään viraston avainluvut¹⁸¹.

Kaavio 3.29.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.29.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

¹⁸⁰ EUVL L 53, 22.2.2007, s. 1.

¹⁸¹ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.fra.europa.eu.

3.29.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.29.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan unionin perusoikeusviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁸² ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁸³ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.29.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

¹⁸² Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁸³ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.29.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.29.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.29.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.29.9. Seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuus oli suuri osastossa 3 (toimintamenot): niiden määrä oli 6,7 miljoonaa euroa eli 83 prosenttia (2019: 3,8 miljoonaa euroa eli 60 prosenttia). Tämä johtuu lähinnä viraston ydintoimintojen luonteesta. Ydintoimintoihin kuuluu tutkimusten rahoittamista ja muita toimia, joiden avulla on tarkoitus lisätä tietoisuutta ja jotka kestävät useita kuukausia ja jatkuvat toisinaan vuodenvaihteen jälkeenkin. Huomattava osa (25 prosenttia) varainhoitovuodelle 2021 siirrettävistä osaston 3 määrärahoista sidottiin joulukuussa 2020 (2019: 28 prosenttia). Tämä viittaa rakenteelliseen ongelmaan. Ongelman ratkaisemiseksi viraston olisi parannettava talousarviosuunnitteluaan ja talousarvion täytäntöönpanosyklejä.

Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.29.10. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Sähköinen hankintamenettely: vuoden 2017 loppuun mennessä virasto oli ottanut käyttöön tiettyjen menettelyjen osalta sähköisen laskutuksen mutta ei sähköistä tarjouskilpailua tai tarjousten sähköistä toimittamista.	Suoritettu
2018	Seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuus oli suuri osastossa 3 (toimintamenot), ja siirrot oli perusteltu vain osittain. Viraston olisi parannettava talousarviosuunnitteluaan ja talousarvion täytäntöönpanosyklejä.	Kesken

Viraston vastaus

3.29.9. Virasto on tilintarkastustuomioistuimen kanssa samaa mieltä siitä, että määrärahasiirrot seuraavalle varainhoitovuodelle johtuvat lähinnä viraston ydintoimintojen luonteesta. Niihin kuuluu tutkimusten rahoittamista ja muita toimia, joiden avulla on tarkoitus lisätä tietoisuutta ja jotka kestävät useita kuukausia ja jatkuvat toisinaan seuraavalle vuodelle. Parantaakseen talousarviosuunnitteluaan ja sen täytäntöönpanosyklejä virasto on ottanut käyttöön seurantavälineen seuraavalle varainhoitovuodelle suunnitellusti siirrettäviä määrärahoja varten.

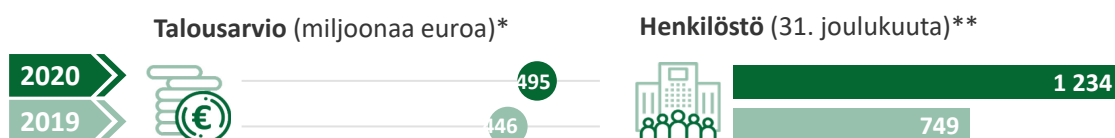
Virasto uskoo, että talousarvion hyvää toteuttamista mitataan myös peruuntuneiden edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettävien määrärahojen määrällä. Viraston erittäin korkea toteutuma (99,5 %) on tärkeä indikaattori moitteettomasta varainhoidosta ja budjettiperiaatteen noudattamisesta.

3.30. Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

Johdanto

3.30.1. Euroopan raja- ja merivartiovirastosta ('virasto' tai 'Frontex') säädetään 13 päivänä marraskuuta 2019 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1896, jolla kumottiin asetukset (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624¹⁸⁴. Eurooppalaisen raja- ja merivartioston muodostavat rajaturvallisuudesta ja palauttamisoperaatioista vastaavat jäsenvaltioiden kansalliset viranomaiset ja Euroopan raja- ja merivartiovirasto. Viraston päätoimipaikka sijaitsee Varsovassa. Viraston tehtävänä on varmistaa yhdessä kansallisten viranomaisten kanssa Euroopan yhdenmukainen rajaturvallisuus ulkorajoilla, jotta ulkorajojen ylittämistä voidaan hallita tehokkaasti. Tässä yhteydessä sen tehtävänä on myös muuttoliikkeeseen liittyviin haasteisiin ja mahdollisiin tuleviin uhkiin vastaaminen näillä rajoilla ja siten osaltaan vakavaan rajat ylittävään rikollisuuteen puuttuminen niin, että voidaan varmistaa sisäisen turvallisuuden korkea taso unionissa perusoikeuksia täysimääräisesti noudattaen samalla, kun taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus sen alueella. Virastolla on pysyvät joukot, jotka koostuvat enintään 10 000 hengen operatiivisesta henkilöstöstä. *Kaaviossa 3.30.1* esitetään viraston avainluvut¹⁸⁵.

Kaavio 3.30.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

¹⁸⁴ EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1.

¹⁸⁵ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.frontex.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.30.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.30.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.30.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan raja- ja merivartioviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat¹⁸⁶ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta¹⁸⁷ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
 - b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden
- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

¹⁸⁶ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

¹⁸⁷ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.30.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.30.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.30.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.30.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.30.9. Frontex luottaa palauttamisoperaatioidensa taloudellisessa suunnittelussa yhteistyökumppanimaiden laatimiin arvioihin. Näiden tietojen kattavuus ja oikea-aikaisuus on ensisijaisen tärkeää. Eräässä tapauksessa kansallinen viranomaisen sisällytti avustussopimukseen toimen rahoituksen päättämisvaiheessa kaksi aiemmin ilmoittamatonta palauttamisoperaatiota, joiden yhteenlaskettu arvo oli 355 000 euroa. Frontex pyrki kattamaan tästä aiheutuneen talousarvion äkillisen alijäämän tekemällä jälkikäteen talousarviositoumuksen. Tämä oli vastoin viraston varainhoitoasetusta¹⁸⁸.

3.30.10. Frontexin hallintoneuvosto käynnisti lokakuussa 2020 sisäisen selvityksen 13 tapauksen osalta raportoiduista tiedoista, jotka koskivat väitteitä perusoikeuksien loukkaamisesta. Selvityksessä todettiin, että kahdeksassa tapauksessa ei ollut tapahtunut perusoikeuksien loukkaamisia. Loppujen viiden tapauksen osalta selvityksessä todettiin, että havaittavissa ei ollut näyttöä perusoikeuksien loukkaamisesta, mutta kattavien tietojen puuttuessa asiasta ei voitu tehdä johtopäätöstä ilman varteenotettavaa epäilystä.

Myös Euroopan oikeusasiamies käynnisti kaksi oma-aloitteista tutkintaa. Ensimmäinen käynnistettiin 10. marraskuuta 2020 ja siinä arvioitiin Frontexin valitusmekanismia¹⁸⁹, jota voivat käyttää ne, jotka kokevat oikeuksiaan loukatun Frontexin rajaoperaatioiden yhteydessä. Ensimmäisessä tutkinnassa arvioitiin myös Frontexin perusoikeusvastaavan tehtävää ja riippumattomuutta. Oikeusasiamies totesi 15. kesäkuuta 2021, että Frontex oli pannut eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annettuun asetukseen 2019/1896 perustuvat merkittävät muutokset täytäntöön viiveellä. Oikeusasiamiehen mukaan tilanteen ratkaisu oli kuitenkin käynnissä, joten hän ei katsonut aiheelliseksi jatkaa asian käsittelyä. Oikeusasiamies antoi kuitenkin selvityksen perusteella Frontexille yhdeksän parannusehdotusta. Ehdotukset koskivat esimerkiksi sitä, kuinka voitaisiin helpottaa perusoikeuksien rikkomisten potentiaalisten uhrien tiedonsaantia muutoksenhakumahdollisuuksista sekä helpottaa rikkomistapauksista ilmoittamista. Oikeusasiamies antoi ehdotuksia myös siitä, kuinka

¹⁸⁸ Vuotuisperiaatetta koskeva Frontexin varainhoitoasetuksen 10 artiklan 3 kohta.

¹⁸⁹ Valitusmekanismi perustettiin eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetulla asetuksella (EU) 2016/1624. Se on hallinnollinen mekanismi, jossa perusoikeusvastaava vastaa viraston vastaanottamien valitusten käsittelemisestä. Näin perusoikeusvastaava pitää huolta oikeudesta hyvään hallintoon. Virasto raportoi valitusmekanismistaan vuosikertomuksessaan. Se ilmoittaa saamiensa valitusten lukumäärän, kyseessä olevien perusoikeuksien loukkaamisten tyypit, kyseessä olevat operaatiot sekä mahdollisuuksien mukaan viraston ja jäsenvaltioiden toteuttamat jatkotoimenpiteet.

Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

valitusten käsittelyä ja seurantaa voitaisiin parantaa¹⁹⁰. Toinen tutkinta käynnistettiin 4. maaliskuuta 2021 ja siinä arvioitiin, kuinka virasto noudattaa perusoikeuksia koskevia velvoitteitaan ja varmistaa tilivelvollisuuden uusien laajennettujen vastuualueidensa osalta¹⁹¹.

Tilintarkastustuomioistuin pani merkille myös kaksi muuta tutkintaa: OLAF käynnisti 11. tammikuuta tutkinnan väitteistä, joiden mukaan virasto olisi osallistunut häirintään, väärinkäytöksiin ja maahanmuuttajien käännetyksiin¹⁹²; 29. tammikuuta 2021 Euroopan parlamentti päätti puolestaan perustaa työryhmän¹⁹³ arvioimaan Frontexiin kohdistettuja väitteitä mahdollisesta perusoikeuksien loukkaamisesta. Nämä tutkinnat ovat luonteeltaan erilaisia ja menevät paljon pidemmälle kuin tilintarkastustuomioistuimen toimittamat tilintarkastukset. Euroopan parlamentin työryhmä ilmoitti 14. heinäkuuta 2021, että se ei saanut vakuuttavaa näyttöä siitä, että Frontex olisi toteuttanut työryhmän tutkittavana olleissa vakavissa tapauksissa suoria käännetyksiä tai joukkokarkoituksia. Työryhmä ilmoitti kuitenkin havainneensa puutteita muun muassa Frontexin perusoikeustilanteisiin soveltamisessa seuranta-, raportointi- ja arviointimekanismeissa. Työryhmä on esittänyt näiden osalta parannusehdotuksia¹⁹⁴.

3.30.11. Lisäksi 13 päivänä marraskuuta 2019 annetun asetuksen (EU) 2019/1896 110 artiklassa säädetään, että Frontexin on varmistettava, että sen palvelukseen on otettu vähintään 40 perusoikeusvalvojaa viimeistään 5 päivänä joulukuuta 2020. Yhtään valvojaa ei ollut nimitetty 31. joulukuuta 2020 mennessä. Frontexin mukaan viivästyksen vaikuttivat seuraavat keskeiset syyt:

- Perusoikeustoimiston päällikön tehtäväkuvausta oli tarkistettava siten, että se vastaa tehtävän uutta luonnetta (keskijohtoon kuuluva tehtävä). Asetuksessa (EU) 2019/1896 perusoikeustoimiston toimivaltaa ja -alaa laajennettiin huomattavasti. Asetuksessa

¹⁹⁰ Päätös OI/5/2020/MHZ Euroopan raja- ja merivartioviraston (Frontex) valitusmekanismin toiminnasta väitetyissä perusoikeuksien loukkauksissa ja perusoikeusvaltuutetun roolista.

¹⁹¹ Asia OI/4/2021/MHZ, otettu tutkittavaksi 4. maaliskuuta 2021.

¹⁹² Lähde: Euroopan parlamentin päätöslauselmaesitys, joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöksiä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan raja- ja merivartioviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019, (2020/2167(DEC)).

¹⁹³ Lähde: Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan kirjallinen menettely, 29. tammikuuta 2021. Frontexia koskevaan Euroopan parlamentin valvontatyöryhmään kuuluu 14 Euroopan parlamentin jäsentä, kaksi kustakin poliittisesta ryhmästä.

¹⁹⁴ Valmisteluasiakirja: *Report on the fact-finding investigation on Frontex concerning alleged fundamental rights violations* LIBE Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs, 14.7.2021.

Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

osoitettiin perusoikeustoimiston päällikölle valtuudet toimia perusoikeusvalvojien nimittämisestä vastaavana viranomaisena. Päällikkö vastaa tästä tehtävästä muusta hallinnosta riippumattomana ja on tilivelvollinen ainoastaan Frontexin hallintoneuvostolle. Tämä edellytti sisäistä uudelleenjärjestelyä. Lisäksi toteutettiin laaja-alaiset konsultoinnit Euroopan komission kanssa.

- o Vuonna 2020 rekrytoinneissa ilmeni yleinen hidastuminen etenkin maaliskuun puolivälistä kesäkuuhun covid-19-kriisin seurauksena. Tämä lisäsi prosessiin kulunutta aikaa.
- o Uuden perusoikeusvastaavan valintamenettelyä varten perustetun esivalintalautakunnan kokoonpano julkistettiin 25. marraskuuta 2020.

Perusoikeusvalvojien rekrytoinnissa tapahtunut viive aiheuttaa vakavan riskin viraston operaatioille ja maineelle, kuten edeltävistä kohdista käy ilmi.

Huomautukset sisäisistä kontroleista

3.30.12. Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetussa asetuksessa (EU) 2019/1896 säädetään eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvän joukon perustamisesta. Tämä johti siihen, että Frontexin päätoimipaikassa vaihtui sata AD-tason toimea sadaksi AST-tason toimeksi vuodesta 2019 alkaen. Frontex pyysi 1. syyskuuta 2020 Euroopan komissiolta (muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto) lupaa siirtää 100 AST-tason tehtäviin kuuluvaa tointa ylempään luokkaan (palkkaluokkaan AD 7 tai sitä ylempään luokkaan) pysyvää joukkoa ja uuteen toimeksiantoon liittyviä uusia tehtäviä varten. Frontex ennakoi komission vastausta lähettämällä 9. syyskuuta 2020 yhteensä 47 tarjousta ylempään luokkaan hakeneille ehdokkaille. Seuraavana päivänä komissio ilmoitti Frontexille, ettei tällä ollut oikeudellista toimivaltaa siirtää toimia ylempään luokkaan. Frontexin oli välittömästi vedettävä takaisin kyseiset 47 työtarjousta. Tästä aiheutui Frontexille tarpeeton maineen vahingoittumisen ja oikeudenkäyntien riski.

3.30.13. Jotta Frontexin sisäisen valvonnan järjestelmän läpinäkyvyys ja vaikuttavuus kyetään takaamaan, taloushallinnossa toimivien henkilöstön jäsenten on kirjattava kaikki poikkeamat keskusrekisteriin. Eräissä tapauksissa Frontex oli muuttanut maksuaikatauluun sovellettavia säännöksiä ilmavalvontapalveluita koskevan sopimuksen osalta. Muutos hyväksyttiin poikkeusta koskevalla ilmoituksella, mutta sitä ei tarkastuksen ajankohtaan mennessä ollut kirjattu keskusrekisteriin.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.30.14. Frontexin alkuperäinen talousarvio oli 460 miljoonaa euroa. Se koostui EU:n rahoitusosuudesta ja neljän Schengenin säännöstöön osallistuvan maan (Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi) maksamista rahoitusosuuksista¹⁹⁵. Frontex voi saada vuoden aikana lisärahoitusta tiettyihin ohjelmiin ja/tai toimiin, minkä lisäksi sille voi kertyä tuloja hallinnollisista toimista.

EU:n rahoitusosuudeksi määritettiin alun perin 428 miljoonaa euroa. EU:n yleisen talousarvion budjettikohdasta 18 02 03 rahoitettiin tätä maksuosuutta seuraavasti: 412 miljoonaa euroa EU:n varainhoitovuoden 2020 yleisen talousarvion määrärahoista ja 16 miljoonaa euroa Frontexin varainhoitovuoden 2018 talousarvion toteutumasta.

Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden rahoitusosuudeksi määritettiin alun perin 32 miljoonaa euroa. Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden kanssa tehdyissä sopimuksissa todetaan, että rahoitusosuudet lasketaan sen perusteella, mikä on kunkin Schengenin säännöstöön osallistuvan maan BKT:n (Sveitsi ja Liechtenstein) tai BKT:n (Islanti ja Norja) prosenttiosuus kaikkien osallistujamaiden BKT:stä/BKT:n:stä. Kun alkuperäinen talousarvio laadittiin vuonna 2020, Frontex määrittä, että Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden osuus sen talousarviosta olisi kaikkiaan 7,43 prosenttia.

Frontexin alkuperäinen talousarvio oli 460 miljoonaa euroa. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden osuus siitä oli vain 6,91 prosenttia. Tämä viittaa siihen, että Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden rahoitusosuudet on aliarvioitu¹⁹⁶. Toisaalta voidaan todeta, että EU:n rahoitusosuutta ei ole yliarvioitu, sillä kyseinen määrä olisi budjetoitu riippumatta siitä, miten Schengenin säännöstöön osallistuvat maat osallistuvat rahoitukseen.

¹⁹⁵ Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden rahoitusosuuksia hallinnoidaan niiden ja Euroopan yhteisön välille perustettujen kahden järjestelyn avulla: Euroopan yhteisön sekä Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välinen järjestely näiden valtioiden osallistumista Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston toimintaan (EUVL L 243 16.9.2010, s. 4); järjestelyasiakirja Euroopan yhteisön sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä yksityiskohtaisista säännöistä näiden valtioiden osallistumiseksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston toimintaan (EUVL L 188, 20.7.2007, s. 19).

¹⁹⁶ Ks. Frontexin lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020, liitetieto 4.0.3, s. 28, sekä liite 5.0.1, s. 32.

Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

Se antaa myös lisäviitteitä siitä, että Euroopan komission on annettava EU:n elimille horisontaalista ohjausta siitä, kuinka EU:n ulkopuolisten maiden rahoitusosuudet lasketaan johdonmukaisella tavalla¹⁹⁷.

3.30.15. Covid-19-pandemia vaikutti Frontexin operaatioihin ja talousarvion toteuttamiseen vuonna 2020. Frontex pienensi alkuperäistä talousarviotaan 95 miljoonalla eurolla kahden lisätalousarvion avulla. Maksujen toteutusaste lopullisessa talousarviossa oli 55,9 prosenttia, mikä on alhaisempi kuin vuonna 2019 (69,2 prosenttia). Varainhoitovuodelle 2021 siirrettyjen määrärahojen osuus oli 44,1 prosenttia; vuonna 2019 määrärahoista siirrettiin puolestaan varainhoitovuodelle 2020 kaikkiaan 30,8 prosenttia. Tämä kuvastaa toimintojen (kuten palauttamisoperaatioiden) yleistä hidastumista vuonna 2020. Tässä yhteydessä siirrettiin seuraavalle varainhoitovuodelle 18,1 miljoonan euron alustava talousarviositoumus vuonna 2021 tapahtuvan henkilöstön kentälle lähettämisen valmistelua varten. Virasto ei kuitenkaan ollut tehnyt tarvittavia oikeudellisia sitoumuksia viraston varainhoitoasetuksen 75 artiklassa asetetun määräajan puitteissa.

3.30.16. Frontex myös muutti talousarvion toteuttamisen esittämistapaa varainhoitovuoden 2020 lopullisessa tilinpäätöksessä edeltävään vuoteen verrattuna. Tuloksellisuusindikaattoreita laskiessaan Frontex käsittelee nyt kahta edellä kuvattua talousarvioon tehtyä vähennystä lisätalousarvioiden sijasta talousarvion toteuttamiseen liittyvinä toimenpiteinä. Frontex päätti toimia näin, vaikka toimintatapa on ristiriidassa hallintoneuvoston kahden päätöksen kanssa. Kyseiset lisätalousarviot vastaavat lisäksi kolmea määrärahasiirtoa, jotka aiheuttivat vähennyksen EU:n talousarvion budjettikohtaan 18 02 03. Yksi siirroista tehtiin marraskuussa 2020 ja sen hyväksyjänä oli budjettivallan käyttäjä. Kahden muun siirron hyväksyjänä oli komissio, ja siirrot tehtiin marras- ja joulukuussa 2020.

3.30.17. Varainhoitovuonna 2020 tehdyllä EU:n lisätalousarviolla nro 1 lisättiin EU:n Frontexille osoittamaa rahoitusta 10 miljoonalla eurolla. Budjettivallan käyttäjä hyväksyi lisätalousarvion huhtikuussa 2020. Tämä EU:n osoittaman rahoituksen lisäys ei kuitenkaan näy Frontexin talousarviotileillä. Tilanne heikentää läpinäkyvyyttä: on vaikeampi havaita, minkä verran Frontexilla oli käytettävissään EU:n rahoitusta vuonna 2020 ja miten määrä muuttui ajan kuluessa.

¹⁹⁷ Ongelma, joka liittyy EU:n ulkopuolisten maiden rahoitusosuuksia koskevan oikeudellisen kehyksen erilaisiin tulkintoihin, tuotiin esille myös tilintarkastustuomioistuimen katsauksessa 3/2021. Katsauksessa todetaan, että ei ole olemassa yhtä ainoaa automaattista kaavaa EU:n ja virastojen talousarvioihin maksettavien rahoitusosuuksien vahvistamiseksi tai vakioituja menetelmiä niiden mukauttamiseksi.

Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.30.18. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2015	Euroopan komission hallinnoimasta sisäisen turvallisuuden rahastosta maksettavan rahoituksen ja viraston maksaman rahoituksen välillä on kaksinkertaisen rahoituksen riski, johon ei ole puututtu.	Kesken
2015	Rajaoperaatioihin osallistuvat valtiot ilmoittavat aiheutuneet kulut kuluilmoituksilla. Tilintarkastustuomioistuin suositteli erityiskertomuksessa 12/2016, että virastojen olisi käytettävä yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja aina kun se on tarkoituksenmukaista, jotta tällaiset tehottomuudet kyettäisiin välttämään.	Toteutettu henkilöstöressurssien käyttöönoton osalta Kesken raskaan teknisen kaluston käyttöönoton osalta
2016	Määrärahasiirtojen määrä oli suuri. Yhteistyökumppanimailta on saatava tarkempia kuluarvioita ja kuluraportoinnin on oltava oikea-aikaisempaa. Virasto saattaa myös harkita jaksotettujen talousarviomäärärahojen käyttöönottoa.	Kesken
2017	Virasto muutti nykyisiin tiloihinsa jo vuonna 2014, mutta sillä ei vielä ole hallintoneuvoston hyväksymää kattavaa toiminnan jatkuvuutta koskevaa suunnitelmaa.	Kesken
2018/2019	Virasto maksoi yhteistyökumppanimaille korvauksia ilman tarvittavaa todentavaa aineistoa.	Toteutettu

Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Ennakkotarkastukset eivät olleet vaikuttavia. Viraston olisi pyrittävä kehittämään sellainen yksinkertaistettu ja läpinäkyvä rahoitusjärjestelmä, joka kattaa myös laitteisiin liittyvät menot.	Toteutettu ennakkotarkastusten osalta Kesken raskaaseen tekniseen kalustoon liittyvien kulujen yksinkertaistamisen osalta
2018	Viraston olisi hyväksyttävä ja otettava käyttöön erityistä luotettavuutta edellyttäviin tehtäviin liittyvät toimintaperiaatteet.	Kesken
2018	Varainhoitovuodelle 2019 siirrettyjen talousarviomäärärahojen ja peruuntuneiden varainhoitovuodelta 2018 siirrettyjen määrärahojen määrä oli suuri. Viraston olisi pyrittävä laatimaan tarkemmat kustannusarviot ja talousarvioennusteet.	Kesken
2019	Erästä avustusta koskeva korvauspyyntö esitettiin avustussopimuksessa määritetyn ajanjakson ulkopuolella.	Ei relevantti
2018/2019	Virasto ei saavuttanut henkilöstötaulukossa määritettyä toimien vaadittua täyttöastetta. Viraston on parannettava ohjeistustaan valintalautakunnan jäsenille ja arvioitava tarkemmin hakijoiden taloudelliset etuudet palkanmaksua silmällä pitäen.	Kesken

Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Erään kunnostustöitä koskeneen maksun yhteydessä virasto muutti sopimusjärjestelyjä, kun hankkeen toteuttaminen oli jo edennyt erittäin pitkälle. Näin pyrittiin välttämään tilanne, jossa talousarviomäärärahoja joudutaan vapauttamaan ja perumaan. Kun tehdään tällainen muutos, varojen käyttö ei vastaa toimien tosiasiallista tilannetta. Muutos saattaa myös vaikeuttaa viraston talousarvion ja toimien toteuttamisen seurantaa.	Ei relevantti

Viraston vastaus

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.30.9. Jäsenvaltioiden arviot eivät voi olla tarkkoja, koska palauttamisoperaatiot/-toimet ovat pitkälti ennalta arvaamattomia. Mahdollisten käyttämättä jääneiden talousarviomäärärahojen menettämisen suuren riskin pienentämiseksi, esimerkiksi C8-peruutustapauksissa, käytössä on seuraava järjestelmä:

- viraston alustava talousarvio on jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella mahdollisimman pieni
- jäsenvaltiot lähettävät kuukausittain seurantataulukot, joissa esitetään ajantasaiset todelliset kustannukset
- seurantataulukoiden perusteella virasto muuttaa alkuperäistä talousarviota suurentamalla/pienentämällä sitä.

Järjestelmään sisältyy tietty sääntöjen noudattamatta jättämisen riski, jos seurantataulukot eivät ole tarkkoja tai ne on toimitettu myöhässä. Se on kuitenkin osoittautunut selvästi tehokkaammaksi tavaksi hallinnoida resursseja ja vähentänyt huomattavasti kriittisten varojen peruuttamista.

Avustuspäätyksistä johtuvan seurantavelvoitteen täyttäminen on keskeinen tekijä arvioitaessa jäsenvaltioiden kustannuksia. Frontex pyrkii edelleen parantamaan seurantamekanismeja ja saamaan tarkempia arvioita noudattaakseen talousarviosääntöjä.

3.30.10. Virasto on täysin sitoutunut perusoikeuksiin ja tekee tiivistä yhteistyötä Euroopan oikeusasiamiehen kanssa niihin liittyvissä asioissa sekä OLAFin ja Euroopan parlamentin kanssa toimittamalla pyydetty tiedot ja asiakirjat mainituista väitetyistä perusoikeuksien loukkauksista.

3.30.11. Frontex on täysin samaa mieltä tilintarkastustuomioistuimen havainnoista ja riskinarvioinnista.

Aikomus palkata 40 perusoikeusvalvojaa joulukuuhun 2020 mennessä osoittautui mahdottomaksi covid-19-pandemian ja tilintarkastustuomioistuimen toteamien ulkoisten tekijöiden vuoksi. Frontexin johto ei pystynyt mitenkään lieventämään mainittuja viivästyksiä palvelukseenotossa puuttuvien nimittämisvaltuuksien vuoksi (eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevassa asetuksessa annetaan kaikki nimittävän viranomaisen valtuudet perusoikeusvastaavalle, joka on täysin riippumaton Frontexin hallinnosta).

Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

Pääjohtaja teki kuitenkin perusoikeusviraston kanssa 25. marraskuuta 2019 ja 10. kesäkuuta 2020 kaksi peräkkäistä sopimusta, joiden tarkoituksena on

- ensinnäkin tukea väliaikaista Frontexin perusoikeusvastaavaa 40 perusoikeusvalvojan palvelukseen ottamisen valmistelussa sekä oikeudellisen ja operatiivisen kehyksen valmistelussa näiden valvojen kenttätööhön lähettämistä varten
- ja toiseksi antaa Frontexin perusoikeusvastaavan käyttöön siirtymäratkaisu, joka muodostuu perusoikeusviraston tarjoamista valvojista, jotka maksetaan Frontexin talousarviosta ja jotka Frontexin perusoikeusvastaava asettaa toimintaan itsenäisesti.

Frontexin hallinto antoi hallintoneuvostolle merkittävää tukea raporttimalla asiasta säännöllisesti koko vuoden 2020 ajan, ja pääjohtaja varmisti, että perusoikeusvalvojen palvelukseenotto (avoimien tointen julkaisemisen jälkeen) saa mahdollisimman suuren tuen henkilöstöhallinnolta, jotta menettelyt saataisiin päätökseen mahdollisimman pian.

Huomautukset sisäisistä kontrolleista

3.30.12. Frontex ei osallistunut henkilöstötarpeita koskeviin neuvotteluihin eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun uuden asetuksen valmistelun aikana. Frontex on marraskuuta 2019 lähtien vaatinut kirjallisesti selvitystä komissiolta ja yrittänyt selvittää komission kanssa viraston päätoimipaikan AD-tointen (joista monet oli tosiasiallisesti täytetty tai niiden palvelukseenottomenettely oli kesken) poikkeamia/vähennemistä vuoden 2020 henkilöstötaulukossa uuden eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevan asetuksen hyväksymisen jälkeen. Komissio tarjosi toukokuussa 2020 antamassaan vastauksessa tiettyä joustovaraa, jota Frontex piti osoituksena siitä, että tarve ymmärretään. Frontex jatkoi AD7-palkkaluokan työtarjousten voimassaoloa viimeisellä mahdollisella hetkellä, jona uudet nimitetyt henkilöt voivat ottaa vastaan työpaikan ja osallistua pakolliseen koulutustilaisuuteen, jonka oli määrä alkaa lokakuun 2020 puolivälissä. Frontex oli täysin tietoinen maineen vahingoittumisen riskistä, jota punnittiin suhteessa ensisijaiseen poliittiseen prioriteettiin luoda nopeasti vankka perusta vasta perustetuille pysyville joukoille. Riita-asioiden riskiä lievennettiin ilmoittamalla hakijoille nopeasti jatkotoimista ja pitämällä avoinna riittävästi AD-tason toimia vuoden 2020 lopussa.

3.30.13. Inhimillisen virheen vuoksi lentotuntien määrä laskettiin väärin (laskun kirjaamisen yhteydessä toimeksisaaja ehdotti 100 lentotunnin muuttamista 50 lentotunniksi maksun käsittelemistä varten). Puute kuitenkin havaittiin, ja ennakoon maksetut lentotunnit tasattiin loppumaksun yhteydessä, joten Frontex ei maksanut yhtäkään ylimääräistä lentotuntia. Tapahtuma otettiin asianmukaisesti huomioon yhdistettyjen resurssien yksikön ongelmakirjauksissa, ja tulojen ja menojen hyväksyjä ja hänen esimiehensä laativat ja allekirjoittivat välittömästi poikkeusilmoituksen sovellettavan kehyksen mukaisesti. Allekirjoitettua ilmoitusta ei kuitenkaan toimitettu tarkastus- ja valvontatoimistolle keskusrekisteriin kirjaamista varten, mikä johtuu laiminlyönnistä pandemian seurauksena aloitetun etätöskentelyn alkaessa. Asianmukaisen rekisteröinnin puuttuminen korjattiin allekirjoittamalla vaatimustenvastaisuusilmoitus. Huhtikuusta 2020 lähtien poikkeukset on

Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

rekisteröity automaattisesti ja kirjattu asiakirjahallintajärjestelmään vastaavien tapahtumien välttämiseksi tulevaisuudessa.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.30.14. Virasto panee tyytyväisenä merkille tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, jonka mukaan komission on annettava EU:n elimille horisontaalista ohjausta siitä, kuinka EU:n ulkopuolisten maiden rahoitusosuudet lasketaan johdonmukaisella tavalla. Virasto on valmis mukauttamaan laskentamenetelmää saatujen ohjeiden mukaisesti.

Menetelmä, jota virasto on käyttänyt Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden rahoitusosuuksien laskemiseen, on pysynyt samana vuodesta 2016.

Hallintoneuvosto hyväksyi nykyisen menetelmän komission lausunnon mukaisesti.

Nykyisessä menetelmässä Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti niiden rahoitusosuudet lasketaan kunkin maan BKTL:n/BKT:n perusteella suhteessa rahoitukseen osallistuvien maiden yhteenlaskettuun BKTL:ään/BKT:hen. Kun suhdeluku on määritetty, sitä sovelletaan viraston EU:lta (EU:n tuki) saamiin rahoitusosuuksiin tietyssä vuonna.

Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden osuus vuonna 2020 pysyi samana talousarvioesityksestä alkuperäiseen talousarvioon (7,43 prosenttia eli 31 795 000 euroa). Rahoitusosuus muuttuu 6,49 prosenttiin vain, jos Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden rahoitusosuus lasketaan kokonaistalousarvioon (joka sisältää jo niiden osuuden) verrattuna komissiolta saatuun tukeen, kuten seuraavasta taulukosta käy ilmi:

	Komissiolta saatu tuki	Talousarvio yhteensä
Rahastot	428 160 029,00	459 955 029,00
SAC %	7,43 %	6,9 %
SAC euroina	31 795 000,00	31 795 000,00

3.30.15. Covid-19-pandemia ja sen vaikutukset vaikuttivat voimakkaasti talousarvion toteuttamiseen ja maksuaikatauluun. EU:n ulkorajojen sulkeminen ja maailmanlaajuiset matkustusrajoitukset ja lentoyhteyksien keskeyttämiset vaikuttivat voimakkaasti rajavalvontatoimiin ja laittomien muuttajien palauttamiseen. On kuitenkin syytä huomata, että virasto pystyi edelleen sitomaan 99 prosenttia käytettävissä olevista varoista. Koska pandemia paitsi hidasti toimintoja myös viivästytti useita niistä, sitoumukset, jotka olisi tehty aiemmin tänä vuonna, oli tehtävä myöhemmässä vaiheessa, mikä vaikuttaa maksuaikatauluun.

Euroopan raja- ja rannikkovartioston pysyvät joukot oli tarkoitus ottaa käyttöön 1. päivänä tammikuuta 2021 perustamisasetuksen mukaisesti.

Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)

Uuden lähettämisen tukijärjestelmän (OPERA Evo) teknisten rajoitusten vuoksi joulukuussa 2020 ei ollut mahdollista tehdä lähettämispäätöksiä (oikeudellinen asiakirja pysyvien joukkojen lähettämiseksi) toimintavuodelle 2021. Siksi jopa 500:aa yksittäistä virkamatkaa joulukuun 2020 ja elokuun 2021 välisenä aikana ei voitu hyväksyä. Väliaikainen sitoumus tehtiin vuoden 2020 lopussa, ja se kattaa pysyvien joukkojen lähettämisen vuoden 2021 kolmanteen neljännekseen saakka. Kuukausittain noin 3 miljoonaa euroa käytetään pysyvien joukkojen kategorioiden 1 ja 2 lähettämisen rahoittamiseen, joten siirrettävä määrä oli 18 miljoonaa euroa.

Virasto pyrkii korjaamaan asian, jotta tilanne ei toistu.

3.30.16. Tilinpäätös ei ole ristiriidassa lisätalousarvioita koskevien hallintoneuvoston päätösten kanssa. Niitä käsitellään talousarvion toteuttamiseen liittyvinä tapahtumina, koska niiden hyväksymisessä ei noudatettu ”samaa menettelyä”, joka oikeudellisessa kehyksessä mainitaan (hallintoneuvoston päätöksen 19/2019 34 artikla ja asetuksen (EU) 2019/1896 115 artiklan 9, 11 ja 12 alakohta). Talousarvion supistaminen merkitsee peruuntuneita määrärahoja, eikä hallintoneuvosto tarvitse muuta hyväksyntää tällaisten päätösten tekemiseksi.

Lisäksi tilinpäätöksen liitteessä 5.0 ”Kuluvan vuoden talousarvio” olevissa taulukoissa esitetään hyväksytty talousarvio, hallintoneuvoston päätöksillä peruutettu talousarvio ja käytettävissä olevat määrärahat tai näiden kahden hallintoneuvoston päätöksen jälkeen käytettävissä olevat määrärahat.

3.30.17. Euroopan parlamentti hyväksyi 17. huhtikuuta 2020 päätöslauselman neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin lisätalousarvioksi nro 1/2020 varainhoitovuodeksi 2020. Sen perusteella viraston olisi pitänyt saada 10 miljoonaa euroa lisärahoitusta palautusoperaatioiden tukemiseksi Kreikassa. Summaa ei ole koskaan viety viraston kirjanpitoon.

Covid-19-epidemian vuoksi monet palautusoperaatiot oli keskeytetty, ja vuoden 2020 puoliväliin mennessä virasto totesi, että se ei tarvitse lisätukea näiden operaatioiden rahoittamiseksi. Näin ollen myönnetty 10 miljoonan euron määrä päätettiin hallintoneuvoston päätöksellä (sama kuin muiden budjettitarkistusten osalta) vapauttaa EU:n yleiseen talousarvioon.

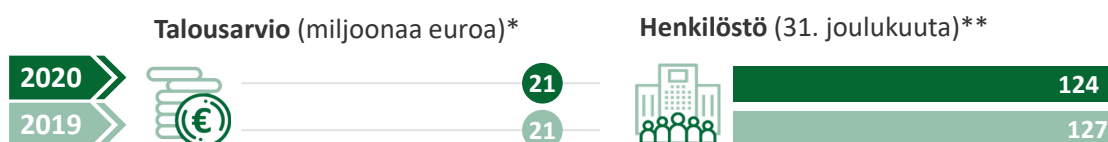
**Virastot, jotka saavat rahoitusta
monivuotisen
rahoituskehysten otsakkeesta 4
– Globaali Eurooppa**

3.31. Euroopan koulutussäätiö (ETF)

Johdanto

3.31.1. Euroopan koulutussäätiö ('säätiö' tai 'ETF') perustettiin neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1360/1990¹⁹⁸ (uudelleenlaadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1339/2008¹⁹⁹). Torinossa sijaitsevan säätiön tehtävänä on tukea ammatillisen koulutuksen uudistamista Euroopan unionin kumppanimaissa. Tätä varten säätiö avustaa Euroopan komissiota erilaisten ammatillista koulutusta koskevien ohjelmien toteuttamisessa. *Kaaviossa 3.31.1* esitetään säätiön avainluvut²⁰⁰.

Kaavio 3.31.1 – Säätiön avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja säätiön lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat säätiön toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.31.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja säätiön valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan säätiön toimivan johdon toimittamat tiedot.

¹⁹⁸ EYVL L 131, 23.5.1990, s. 1.

¹⁹⁹ EUVL L 354, 31.12.2008, s. 82.

²⁰⁰ Lisätietoja säätiön toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.etf.europa.eu.

3.31.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.31.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan koulutussäätiön tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²⁰¹ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²⁰² 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.31.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että säätiön tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot säätiön taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta säätiön varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

²⁰¹ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²⁰² Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.31.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.31.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.31.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset sisäisistä kontroleista

3.31.9. Säätiö ei noudattanut oman sisäisen valvonnan kehyksensä periaatetta 12, jonka mukaan sen on kirjattava säännöistä ja menettelyistä tehtävät poikkeukset niitä koskevaan luetteloon. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi tarkastuksensa aikana, että vahvistetuista käytännöistä oli poikettu tavalla, joka olisi edellyttänyt kirjaamista (sähköisiä allekirjoituksia oli esimerkiksi käytetty asiakirjoihin, jotka olisi pitänyt allekirjoittaa käsin). Poikkeuksia koskevaa luetteloa ei ole kuitenkaan täytetty. Tämä heikentää säätiön sisäisen valvonnan järjestelmien avoimuutta ja vaikuttavuutta.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.31.10. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka säätiö on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Eräässä hankintamenettelyssä, jossa oli kyse tilapäistyöntekijöiden vuokraamisesta, säätiö sovelsi sopimuksentekoperusteita, jotka koostuivat suurimmaksi osaksi kilpailuun perustumattomista hintatekijöistä. Säätiön olisi sovellettava sopimuksen tekoperusteita, jotka koskevat lähinnä kilpailuun perustuvia hintatekijöitä.	Tekemättä

Euroopan koulutussäätiö (ETF)

Säätiön vastaus

3.31.9. Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

**Virastot, jotka saavat rahoitusta
monivuotisen
rahoituskehityksen otsakkeesta 5 –
Hallinto**

3.32. Euratomin hankintakeskus (ESA)

Johdanto

3.32.1. Euratomin hankintakeskus ('keskus' tai 'ESA') perustettiin vuonna 1958²⁰³.

Keskuksen perussääntö on korvattu neuvoston päätöksellä 2008/114/EY, Euratom²⁰⁴. Luxemburgissa sijaitsevan keskuksen päätehtävänä on huolehtia siitä, että Euroopan unionissa toimiville käyttäjille toimitetaan säännöllisesti ydinmateriaaleja (erityisesti ydinpolttoaineita). Tässä yhteydessä keskus soveltaa yhteistä hankintapolitiikkaa, jonka perustana on yhtäläinen pääsy hankintalähteille. *Kaaviossa 3.32.1* esitetään keskuksen avainluvut²⁰⁵.

Kaavio 3.32.1 – Keskuksen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Keskuksen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja keskuksen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat keskuksen toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.32.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan keskuksen toimivan johdon toimittamat tiedot.

²⁰³ EYVL 27, 6.12.1958, s. 534/58.

²⁰⁴ EYVL L 41, 15.2.2008, s. 15.

²⁰⁵ Lisätietoja keskuksen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa <http://ec.europa.eu/euratom/index.html>.

3.32.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.32.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euratomin hankintakeskuksen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²⁰⁶ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²⁰⁷ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.32.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että keskuksen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot keskuksen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta keskuksen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

²⁰⁶ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²⁰⁷ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.32.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.32.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.32.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset budjettihallinnosta

3.32.9. Sidottuja määrärahoja siirrettiin suuri määrä seuraavalle varainhoitovuodelle osastossa 2 (hallintomenot). Siirtojen määrä oli 177 445 euroa eli 80 prosenttia tätä osastoa koskevista keskuksen kokonaismäärärahoista. Siirrot olivat osittain seurausta covid-19-pandemian vaikutuksista. Lähes puolet (46 prosenttia) varainhoitovuodelta 2020 varainhoitovuodelle 2021 siirretystä määrästä oli tarkoitus käyttää vuonna 2021 toimitettaviin IT-palveluihin. Tästä aiheutuu vuoden 2021 maksumäärärahojen täytäntöönpanoon liittyvä riski, kun otetaan huomioon, että peruuntumisaste oli edeltävinä vuosina korkea.

Keskuksen olisi pitänyt käyttää kyseisiä palveluita varten vuoden 2021 määrärahojaan. Keskuksen olisi vuotuisperiaatteen noudattamista silmällä pitäen edelleen parannettava talousarviosuunnitteluaan ja talousarvion täytäntöönpanosyklejä.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.32.10. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka keskus on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Euratomin hankintakeskus (ESA)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Varainhoitovuodelta 2017 varainhoitovuoteen 2018 siirrettyjen talousarviomäärärahojen peruuntumisaste oli korkea (21 prosenttia). Tämä osoittaa, että edeltävän vuoden aikana oli tehty perusteettomia sitoumuksia.	Toteutettu

Keskuksen vastaus

3.3.1. Noemi-hankkeessa tehdään investointi (arvoltaan 355 000 euroa vuosina 2019–2021) tietotekniikkasovellukseen, jonka avulla virasto voi säilyttää ja käsitellä turvallisesti ydinalan sopimuksia koskevia arkaluonteisia tietoja. Hankkeella vastataan vastuuvapauden myöntävän viranomaisen toistuvasti esittämiin pyyntöihin jatkaa digitalisointia, jotta byrokratiaa saadaan vähennettyä.

3.3.2. Joulukuussa 2020 tehdyllä sitoumuksella varmistettiin tiimin jatkuvuus, jotta hyväksytty hankesuunnitelma voitiin toteuttaa.

3.3.3. Virasto tunnistaa toteutukseen liittyvät riskit ja huolehtii ennakoivasti hankkeen seurannasta sen valmistumiseen saakka.

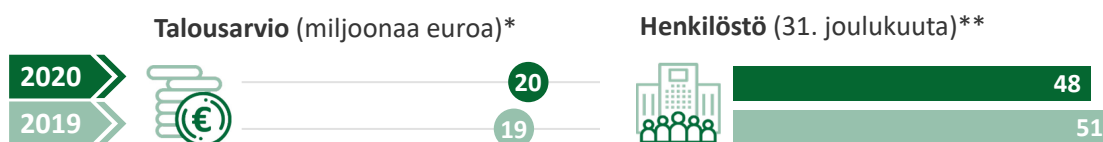
Omarahoitteiset erillisvirastot

3.33. Yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO)

Johdanto

3.33.1. Yhteisön kasvilajikevirasto ('virasto' tai 'CPVO') perustettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 2100/94²⁰⁸. Angersissa sijaitsevan viraston pääasiallisena tehtävänä on kirjata ja käsitellä kasvilajikkeille myönnettävää unionin tason teollisoikeudellista suojaa koskevat hakemukset sekä varmistaa, että tarvittavat tekniset tutkimukset tehdään jäsenvaltioiden toimivaltaisissa virastoissa. *Kaaviossa 3.33.1* esitetään viraston avainluvut²⁰⁹.

Kaavio 3.33.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.33.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

²⁰⁸ EYVL L 227, 1.9.1994, s. 1.

²⁰⁹ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.cpvo.europa.eu.

Yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO)

3.33.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.33.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Yhteisön kasvilajikeviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²¹⁰ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²¹¹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.33.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

²¹⁰ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²¹¹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.33.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.33.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.33.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2014	Virasto aloitti toimintansa vuonna 1995, mutta se ei vielä ole tehnyt isäntäjäsenvaltion kanssa toimipaikkasopimusta.	Kesken (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)
2015	Maksamattomien maksujen määrä oli liian suuri.	Toteutettu
2016	Viraston perustamisasetuksessa ei edellytetä säännöllisiä ulkoisia tuloksellisuuden arviointeja.	Tekemättä (Virasto ei voi vaikuttaa asiaan)
2017	Vuonna 2017 hankintamenettelyjen ja avustusten myöntämismenettelyjen dokumentointi oli puutteellista.	Toteutettu

Yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO)

Viraston vastaus

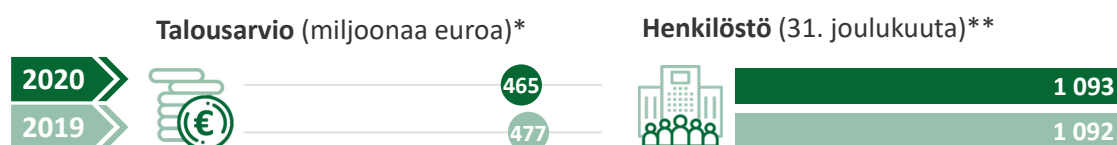
Virasto on pannut merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.34. Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO)

Johdanto

3.34.1. Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto ('virasto' tai 'EUIPO'), josta käytettiin 23. maaliskuuta 2016 asti nimeä sisämarkkinoilla toimiva yhdenmukaistamisvirasto, perustettiin vuonna 1993. Viraston alkuperäistä perustamisasetusta tarkistettiin viimeksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/1001²¹². Virasto vastaa EU:n tavaramerkkien ja rekisteröityjen yhteisömallien hallinnoinnista, EU:n tasolla tapahtuvasta ja kansainvälisestä yhteistyöstä teollis- ja tekijänoikeuksien alalla sekä teollis- ja tekijänoikeuksien loukkausten eurooppalaisesta seurantakeskuksesta. **Kaaviossa 3.34.1** esitetään viraston avainluvut²¹³.

Kaavio 3.34.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.34.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

²¹² EUVL L 154, 16.6.2017, s. 1.

²¹³ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.euiipo.europa.eu.

3.34.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.34.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²¹⁴ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²¹⁵ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.34.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

²¹⁴ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²¹⁵ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.34.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.34.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.34.8. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.34.9. Tilintarkastustuomioistuin totesi virastoa koskeneessa varainhoitovuoden 2018 tarkastuskertomuksessaan, että siivouspalveluihin liittyneet hankintamenettelyt olivat sääntöjenvastaisia. Näin ollen myös kaikki kyseisen puitesopimuksen perusteella suoritettut maksut ovat sääntöjenvastaisia. Puitesopimuksen perusteella vuonna 2020 suoritettujen maksujen määrä oli 1 411 329,42 euroa.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.34.10. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Virasto teki siivouspalveluja koskevan sopimuksen epätavallisen alhaisen tarjouksen esittäneen tarjoajan kanssa. Hankintamenettely ja sen perusteella suoritettut maksut ovat sääntöjenvastaisia. Viraston olisi analysoitava perusteellisesti tilanteita, joissa esitettävät tarjoukset ovat mahdollisesti epätavallisia, jotta se voi varmistua varainhoitoasetuksen noudattamisesta ja reilun kilpailun toteutumisesta.	Kesken (ks. kohta 3.34.9)
2018	Virasto käytti konsulttipalvelusopimusta, joka johti käytännössä palveluiden tarjoamisen sijasta työvoimanvuokraukseen. Kyseessä ei kuitenkaan ole palvelu, jota konsulttiyritykset voisivat tarjota.	Toteutettu
2018	Vuotuisessa työohjelmassa tai toimintakertomuksessa ei anneta tällä hetkellä tietoa siitä, kuinka monta kokoaikavastaavaa henkilöstön jäsentä palveluntarjoajat ovat asettaneet viraston käyttöön sellaisia tehtäviä varten, jotka eivät ole ydintoimintoja mutta jotka on kuitenkin sisällytetty ydintoimintoihin. Tällaiset tiedot lisäisivät läpinäkyvyyttä.	Ei relevantti

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virasto julkaisi avointa toimea koskevan ilmoituksen, jonka perusteella oli tarkoitus laatia hankeasiantuntijoita koskeva varallaololuettelo viraston asiakassuhteista vastaavaa osastoa varten. Avointa toimea koskevassa ilmoituksessa määritettiin kaksi eri hakijaprofiilia, joiden osalta oli määrä suorittaa erilliset arvioinnit. Valintamenettelyn aikana kuitenkin kaikki hakijat arvioitiin kaikkien valintakriteereiden perusteella, joten hakijat, jotka täyttivät kummankin profiilin hakuehdot, asetettiin etusijalle. Lisäksi samassa menettelyssä valintalautakunta otti haastattelukutsusta kieltäytyneen hakijan tilalle hakijan, joka ei ollut saavuttanut ennalta määritettyä pisterajaa. Kaikkiaan 17 muuta hakijaa oli saanut vähintään saman pistemäärän kuin haastatteluun kutsuttu hakija, mutta valintalautakunta ei esittänyt mitään asiakirjoihin perustuvaa selvitystä sen tueksi, miksi asianomainen hakija, joka työskenteli jo viraston palveluksessa, oli kutsuttu haastatteluun. Valintamenettely oli näin ollen sääntöjenvastainen, sillä mainitut puutteet heikensivät avoimuuden ja hakijoiden tasapuolisen kohtelun periaatteita.	Kesken

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Tarkastettujen kolmen valintamenettelyn yhteydessä valintalautakunnan jäsenet allekirjoittivat valintamenettelyyn osallistumista varten yleisen luottamuksellisuusilmoituksen, johon sisältyi eturistiriitojen ilmoittaminen. Ilmoitus allekirjoitettiin ennen kuin hakijaluettelo oli tiedossa. Varainhoitoasetuksessa säädetään, että valintalautakunnan on allekirjoitettava ilmoitus, kun hakijat ovat tiedossa. Ilmoituksessa on annettava selvitys mahdollisista ammatillisista tai henkilökohtaisista yhteyksistä hakijoihin. Tarkastetuissa palvelukseenottomenettelyissä valintalautakunnan jäsenet eivät ilmoittaneet ammatillisia yhteyksiään hakijoihin. Nämä puutteet heikentävät avoimuuden ja hakijoiden tasapuolisen kohtelun periaatteita.	Toteutettu

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virasto myöntää korvauksen kotona täytettävästä päivystysvelvollisuudesta infrastruktuurin alalla työskentelevälle henkilöstölle. Viraston toiminnan jatkuvuutta koskevan suunnitelman mukaan henkilöstölle voidaan maksaa päivystyskorvausta yksikössä, jossa on todennettu tarve säännöllisille päivystyspalveluille. Tarkastuksessa todettiin, että toiminnan jatkuvuutta koskevaa suunnitelmaa ei ollut aktivoitu kertaakaan viimeisten neljän vuoden aikana. Koska toiminnan jatkuvuutta koskevan suunnitelman aktivointi on erittäin harvinaista, tilintarkastustuomioistuin katsoo, että ei ole olemassa todennettua tarvetta maksaa päivystyskorvausta viraston ylemmälle johdolle. Tämä ei ole EU:n toimielimissä noudatettavan käytännön mukaista. Viraston tämänhetkisen päivystystiimin koko on liian suuri, eikä tilanne vastaa moitteettoman varainhoidon periaatetta. Viraston olisi myös parannettava päivystystehtäviin liittyviä tarkastuksiaan sääntöjenvastaisten maksujen ennaltaehkäisemistä silmällä pitäen.	Kesken

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virasto ilmoitti maaliskuussa 2014 budjettikomitealle aloittaneensa neuvottelut tontin hankinnasta. Tarkoituksena oli kattaa viraston tulevat tilatarpeet. Marraskuussa 2018 budjettikomitea hyväksyi 4 700 000 euron hintaisen tontin hankinnan. Virasto ei esittänyt lisäevidenssiä, jonka avulla se olisi osoittanut tarpeen varmistaa toimitilojensa laajentaminen pitkällä aikavälillä. Virasto arvioi henkilöstömääränsä kasvavan noin 300:lla vuoteen 2025 mennessä. Viraston nykyiset tilat ja sen jo ennen uuden tontin hankintaa omistaman maa-alan tarjoamat laajennusmahdollisuudet riittäisivät tarjoamaan tilat 439 uudelle henkilöstön jäsenelle. Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut tosiasiallista syytä tontin hankinnalle. Näin ollen tilintarkastustuomioistuin katsoo, että tontin hankinta ei ollut tuottava tapa viraston budjettilyijäämän käyttöön ja että hankinta oli moitteettoman varainhoidon periaatteen vastainen.	Ei relevantti
2019	Tilintarkastustuomioistuin muistuttaa, että se esitti viraston varainhoitoasetusta koskeneessa lausunnossaan 1/2019 johtopäätöksen, jonka mukaan viraston budjettilyijäämiä ei ollut ohjattu tuottavaan käyttöön virastossa eikä EU:n tasolla. Niinpä viraston olisi yhdessä Euroopan komission kanssa tarkasteltava esimerkiksi mahdollisuutta käyttää budjettilyijäämät sellaisten rahoitusvälineiden tukemiseen, joiden avulla tuetaan eurooppalaisten yritysten tutkimus- ja innovointitoimia sekä kasvua.	Kesken

Viraston vastaus

3.34.9. Tämä kohta koskee huomautusta, joka on tehty vuoden 2018 tarkastuksen yhteydessä. Kuten vuoden 2018 tarkastuskertomukseen sisältyvässä viraston vastauksessa todetaan, virasto katsoi tulojen ja menojen hyväksyjän käyttäneen asianmukaisesti sille varainhoitoasetuksessa annettua harkintavaltaa kyseisen hankintamenettelyn yhteydessä. Lisäksi palvelut, joita huomautus koskee, ovat luonteeltaan poikkeuksellisia ja niitä käytetään harvoin. Virasto on noudattanut kaikkia vaiheita, joista varainhoitoasetuksessa säädetään sellaisten tarjousten osalta, joiden voidaan katsoa olevan poikkeuksellisen edullisia. Näin ollen virasto ei ollut samaa mieltä tilintarkastustuomioistuimen kanssa siitä, että palvelun (joka on poikkeuksellinen ja harvoin käytetty) tarjoaminen alennettuun hintaan merkitsisi epäreilua käytäntöä ja tarjoaisi epäreilua kilpailuetua kilpailijoihin nähden. On myös syytä huomata, että epätavallisen edullisen tarjouksen käsite on tarkoitettu ensi sijassa varmistamaan, että toimeksisaaja pystyy suorittamaan tarvittavat palvelut koko sopimuksen keston ajan, ja tässä tapauksessa asia on näin. Virasto ei havainnut mitään syitä sopimuksen päättämiseksi ennen aikaisesta, minkä vuoksi se on edelleen voimassa. Uusi tarjouspyyntö on tarkoitus julkaista vuonna 2021, sillä nykyinen sopimus on päättymässä. Edellä esitetyt viraston perustelut selitettiin yksityiskohtaisesti vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle, joka myönsi varainhoitovuotta 2018 koskevan vastuuvapauden viraston pääjohtajalle.

3.35. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB)

Johdanto

3.35.1. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto ('kriisinratkaisuneuvosto' tai 'SRB') perustettiin yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 806/2014 ('kriisinratkaisumekanismista annettu asetusta')²¹⁶. Brysselissä sijaitsevan kriisinratkaisuneuvoston tehtävänä on varmistaa, että luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten (jäljempänä 'luottolaitokset') kriisinratkaisu sujuu hallitusti ja vaikuttaa pankkiunioniin osallistuvien jäsenvaltioiden reaalitalouteen ja valtiontalouteen mahdollisimman vähän.

3.35.2. Kriisinratkaisuneuvosto vastaa kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen nojalla perustetun kriisinratkaisurahaston hallinnoinnista, ja sen tehtävänä on tukea yhteistä kriisinratkaisumekanismia. Kriisinratkaisurahasto kootaan vähitellen kaudella 2016–2023, ja sen olisi saavutettava 31. joulukuuta 2023 mennessä tavoitteensa, joka on vähintään prosentti kaikkien Euroopan pankkiunionin luottolaitosten suojattujen talletusten määrästä.

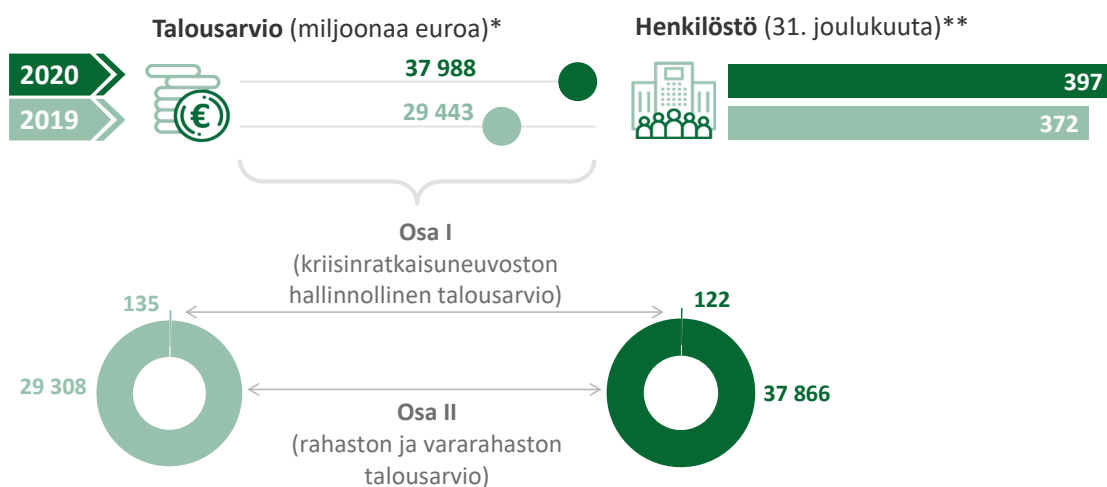
3.35.3. Kriisinratkaisuneuvostolla on oma talousarvio, joka ei ole osa EU:n talousarviota. Maksuosuudet kerätään pankkiunioniin osallistuviin jäsenvaltioihin sijoittautuneilta luottolaitoksilta. *Kaaviossa 3.35.1* esitetään kriisinratkaisuneuvoston avainluvut²¹⁷.

²¹⁶ EUVL L 225, 30.7.2014, s. 1.

²¹⁷ Lisätietoja kriisinratkaisuneuvoston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa srb.europa.eu.

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB)

Kaavio 3.35.1 – Kriisinratkaisuneuvoston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja kriisinratkaisuneuvoston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat kriisinratkaisuneuvoston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.35.4. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja kriisinratkaisuneuvoston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan kriisinratkaisuneuvoston toimivan johdon vahvistusilmoitukset ja vuotuiset toimintakertomukset.

3.35.5. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.35.6. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) yhteisen kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²¹⁸ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²¹⁹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.35.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot kriisinratkaisuneuvoston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta kriisinratkaisuneuvoston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tiettyjä seikkoja painottava kappale

3.35.8. Tilintarkastustuomioistuin kiinnittää huomion kriisinratkaisuneuvoston lopullisen tilinpäätöksen liitetietoon 8 L, jossa kuvataan joidenkin luottolaitosten, kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten ja SRB:n välisiä ennakkomaksusuuksiin liittyviä

²¹⁸ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²¹⁹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB)

hallinnollisia muutoksenhakuja tai SRB:tä vastaan unionin yleisessä tuomioistuimessa ja Euroopan unionin tuomioistuimessa käynnistettyjä muita oikeudenkäyntimenettelyjä. Nämä eivät kuuluneet tilintarkastustuomioistuimen toimittamaan tarkastukseen. Niiden mahdollista vaikutusta kriisinratkaisuneuvoston tilinpäätökseen 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta arvioidaan (etenkin ehdollisten vastuiden, varausten ja velkojen osalta) kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 92 artiklan 4 kohdan mukaisesti annettavassa erityisvuosikertomuksessa.

3.35.9. Tilintarkastustuomioistuin kiinnittää huomion SRB:n lopullisen tilinpäätöksen liitetietoon 8 R, jossa kuvataan käynnissä olevan covid-19-kriisin vaikutuksia investointisalkkuun.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus (sääntöjenmukaisuus)

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.35.10. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Tiettyjä seikkoja painottava kappale

3.35.11. Tilintarkastustuomioistuin kiinnittää huomion kriisinratkaisuneuvoston lopullisen tilinpäätöksen liitetietoon 8 L, jossa kuvataan joidenkin luottolaitosten, kansallisten kriisinratkaisuviranomaisten ja SRB:n välisiä ennakkomaksusuuksiin liittyviä hallinnollisia muutoksenhakuja tai SRB:tä vastaan unionin yleisessä tuomioistuimessa ja Euroopan unionin tuomioistuimessa käynnistettyjä muita oikeudenkäyntimenettelyjä. Nämä eivät kuuluneet tilintarkastustuomioistuimen toimittamaan tarkastukseen. Niiden mahdollista vaikutusta tilien perustana olevien tulojen laillisuuteen ja asianmukaisuuteen arvioidaan yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 92 artiklan 4 kohdan mukaisesti toimitettavassa vuotuisessa erityistarkastuksessa.

Muut seikat

3.35.12. Asettamatta kyseenalaiseksi edellä esittämiään lausuntoja tilintarkastustuomioistuin haluaa painottaa, että ennakkomaksusuudet on laskettu luottolaitosten kriisinratkaisuneuvostolle toimittamien tietojen perusteella. SRB:n tuloihin kohdistunut tilintarkastustuomioistuimen tarkastus perustui näihin tietoihin, joiden luotettavuutta se ei kuitenkaan tarkistanut. Yhteisestä kriisinratkaisumekanismista

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB)

annetussa asetuksessa ei säädetä kattavasta ja johdonmukaisesta valvontajärjestelmästä, jolla varmistettaisiin tietojen luotettavuus. SRB kuitenkin tekee tietojen analyttisiä ja johdonmukaisuustarkastuksia ja joitakin jälkitarkastuksia luottolaitosten tasolla. SRB ei voi antaa tarkkoja luottolaitoskohtaisia tietoja riskinarvioinnin piiriin kuuluvista maksuosuuslaskelmista, sillä ne liittyvät toisiinsa ja sisältävät luottamuksellista tietoa muista luottolaitoksista. Tämä saattaa vaikuttaa laskelmien avoimuuteen.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.35.13. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.35.14. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset sisäisistä kontrolleista

3.35.15. Vuonna 2018 SRB teki erään eurojärjestelmään kuuluvan kansallisen keskuspankin kanssa sijoitustenhoitosopimuksen, joka koski yhteisen kriisinratkaisurahaston sijoitusprosessin operatiivisten osa-alueiden ulkoistamista. Samana vuonna SRB teki eurojärjestelmään kuuluvan kansallisen keskuspankin kanssa myös omaisuudenhoitosopimuksen varojen turvaamisesta, kassanhallinnasta sekä hallinnoitaviin varoihin liittyvistä täsmäytys- ja valvontatehtävistä. Molemmat sopimukset antavat SRB:lle oikeuden tutustua toimintaa koskeviin aineistoihin ja tehdä käyntejä paikan päälle. SRB ei ole kuitenkaan arvioinut, oliko palveluntarjoajalla käytössään organisaatio- ja hallinnolliset järjestelyt, joiden avulla kyetään riittävällä ja vaikuttavalla tavalla lieventämään mahdollisia eturistiriitoja, joita toiminta samanaikaisesti sekä sijoitusten- että omaisuudenhoitajana voi aiheuttaa. Tällaisen arvioinnin puuttuminen on vastoin ulkoistamista koskevia vaatimuksia, jotka perustuvat SRB:n sisäisen valvonnan kehykseen²²⁰ sekä 16 päivänä joulukuuta 2016 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2016/451 16 artiklaan²²¹.

²²⁰ SRB:n sisäisen valvonnan kehyksen hyväksymistä koskeva päätös, 17.3.2021: relevantit periaatteet 7, 13 ja 16.

²²¹ EUVL L 79, 30.3.2016, s. 2.

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB)

3.35.16. SRB:n riskinhallintaprosessin valmiudet yhteisen kriisinratkaisurahaston sijoitussalkun riippumattomaan seurantaan ovat rajalliset. Ensimmäisen rajoitteen muodostaa se, ettei toimintoa ole automatisoitu. Toisena rajoitteena on, että prosessin perustana ovat eurojärjestelmään kuuluvan kansallisen keskuspankin ja SRB:n front officen raportit ja analyysit. Jos väline olisi automatisoitu ja jos siinä käytettäisiin riippumattomia lähteitä, se täyttäisi paremmin SRB:n varainhoitoasetuksen 28 artiklan 4 kohdan vaatimukset tehokkaista sisäisten kontrollien elementeistä sekä sisäisen valvonnan kehikseen sisältyvän, riskinarviointia koskevan periaatteen 7 vaatimukset, joiden mukaan SRB:n on määritettävä sen tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät riskit koko organisaatiossa ja analysoitava riskit voidakseen määrittää, miten niitä on hallittava. SRB kehittää parhaillaan IT-välinettä²²², jonka tarkoituksena on edistää riskinhallinnan valmiuksia laskea uusia riskimittareita ja suorittaa tehtäviä automatisoidusti.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.35.17. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka kriisinratkaisuneuvosto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

²²² SRB:n sijoitusanalyysit ja tietokanta.

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että kriisinratkaisuneuvoston täysistunnoista vuosilta 2018 ja 2019 laadittuja yhteenvetoja ei SRB:n menettelysääntöjen 8 artiklan vastaisesti ollut allekirjoitettu.	Toteutettu

Kriisinratkaisuneuvoston vastaus

3.35.12. Rahastoon vuosittain etukäteen suoritettavat maksuosuudet lasketaan luottolaitosten ja joidenkin investointiyritysten kriisinratkaisuneuvostolle antamien tietojen perusteella. Vaikka yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetussa asetuksessa ei säädetä kattavasta ja johdonmukaisesta valvontakehyksestä tietojen luotettavuuden takaamiseksi, yhteinen kriisinratkaisurahasto on paneutunut ongelmaan mahdollisimman kattavasti. Toimitetut tiedot tarkistetaan vertaamalla niitä laitosten edellisenä vuonna toimittamiin tietoihin ja Euroopan keskuspankin tietokannassa oleviin tietoihin. Tiedonkeruuportaalissa on otettu käyttöön validointisäännöt, ja merkittävät laitokset antavat lisävarmistuksen sovittuja menettelyjä koskevan raportin tai hyväksymislomakkeen muodossa. Eroavuuksista tiedoissa ilmoitetaan kansallisille kriisinratkaisuviranomaisille, ja niihin pyydetään tarkennuksia. Näin on voitu parantaa tietojen laatua aiemmilla jaksoilla. Kriisinratkaisuneuvosto ei myöskään voi antaa tarkkoja laitoskohtaisia tietoja etukäteen suoritettavia maksuosuuksia koskevien laskelmien riskeihin liittyvästä osasta, sillä ne liittyvät toisiinsa ja niiden antaminen paljastaisi luottamuksellista tietoa muista luottolaitoksista. Yhteinen kriisinratkaisurahasto on kuitenkin esittänyt kansallisille sääntelyviranomaisille laskentamenetelmän ja yksityiskohtaiset kalibroinnit, minkä avulla voidaan varmistaa avoimuus ja yhteistyö. Kriisinratkaisuneuvoston jo toteuttaman tietojen ennakkotarkastuksen lisäksi suoritetaan jälkitarkistuksia asiakirjatarkastusten muodossa lisätodisteiden saamiseksi tietojen luotettavuudesta.

3.35.15. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto toteaa, että moitteeton valvonta, mukaan lukien mahdollinen tarkastuskäynti paikalla, on tärkeää. Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto haluaa korostaa, että palveluntarjoajan erityisluonne rajoittaa eturistiriidan riskiä ja tukee kriisinratkaisuneuvoston päätöstä kohdentaa kyseiset palvelut samalle julkisyhteisölle. Suojatoimenpiteet sisältyvät myös sijoitustenhoitosopimukseen ja omaisuudenhoitosopimukseen. Lisäksi toimitetaan sijoitustenhoitajan ja omaisuudenhoitajan päivittäiset raportit, joihin sisältyy riippumaton arvonmääritys ja vaatimustenmukaisuuden tarkastukset. Sijoitustenhoitajaksi on valittu myös toinen taho, joka antaa kriisinratkaisuneuvostolle ulkopuolisen näkemyksen omaisuudenhoitajan suorittamasta täsmäytysprosessista. Kriisinratkaisuneuvosto on kuitenkin samaa mieltä siitä, että paikalla tehtävä käynti sopimuksen mahdollistamalla tavalla olisi hyödyllinen, jotta eturistiriitojen jäännösriskin olennaisuus voitaisiin arvioida. Paikalla on tarkoitus käydä heti kun terveystilanne sallii. Kriisinratkaisuneuvosto korostaa, että kyseinen käynti oli suunniteltu tehtäväksi jo vuonna 2020, mutta sitä on lykätty covid-19-pandemian vuoksi.

3.35.16. Ensimmäinen puute on tunnistettu ja sitä korjataan kehittämällä tietoteknistä välinettä (sisäisen tietokannan ja siihen liittyvien automatisoitujen raporttien kehittäminen erityisesti riskinhallintaa varten). Toisen rajoituksen osalta kriisinratkaisuneuvosto korostaa, että nykyinen järjestely, jossa sijoitustenhoitaja ja omaisuudenhoitaja toimittavat tietoja, on tavanomainen liiketoimintakäytäntö eikä estä riippumatonta riskien arviointia, varsinkaan kun kriisinratkaisuneuvosto pääsee myös Bloombergin ja Markitin tietoihin. Riskinarvioinnin tekee kokopäivätoiminen riippumaton riskienhallinnasta vastaava taho, jolla on käytössään

Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB)

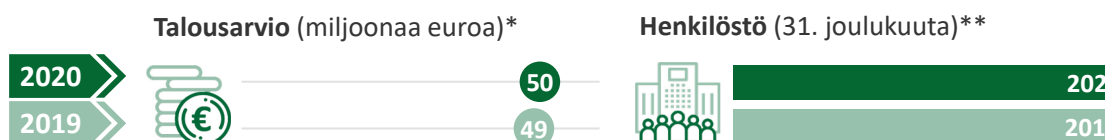
asianmukaiset varmuusjärjestelyt. Lisäksi toisen sijoitustenhoitajan mukanaolo rikastuttaa riskinhallinnasta vastaavan tahon käytettävissä olevia tietoja. Lisäksi uudessa organisaatiorakenteessa parhaillaan toteutettava riskinhallintatehtävä vahvistaa riskinhallinnan roolia myös yhteisessä kriisinratkaisurahastossa.

3.36. Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT)

Johdanto

3.36.1. Euroopan unionin elinten käännöskeskus ('keskus' tai 'CdT') perustettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 2965/94²²³. Luxemburgissa sijaitsevan keskuksen tehtävänä on tuottaa käännöspalveluja, joita Euroopan unionin toimielimet ja elimet tarvitsevat toiminnassaan. *Kaaviossa 3.36.1* esitetään keskuksen avainluvut²²⁴.

Kaavio 3.36.1 – Keskuksen avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksimäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja keskuksen lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat keskuksen toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.36.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan keskuksen toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.36.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla 367 on erottamaton osa lausuntoa.

²²³ EYVL L 314, 7.12.1994, s. 1.

²²⁴ Lisätietoja keskuksen toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.cdt.europa.eu.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.36.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) Euroopan unionin elinten käännöskeskuksen tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²²⁵ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²²⁶ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.36.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että keskuksen tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot keskuksen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta keskuksen varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

²²⁵ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²²⁶ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.36.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.36.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.36.8. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka keskus on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2016	Keskuksella oli käteisvaroja ja lyhytaikaisia talletuksia vuoden 2016 lopussa 34,2 miljoonaa euroa (38,3 miljoonaa euroa vuoden 2015 lopussa) ja varauksia 31,1 miljoonaa euroa (34 miljoonaa euroa vuoden 2015 lopussa).	Toteutettu
2017	Keskuksen tulevaa tehtävää ja liiketoimintamallia on selkiytettävä.	Toteutettu
2019	Keskus ei ilmoittanut lopullisessa vuotuisessa tilinpäätöksessään asianmukaisesti, kuinka covid-19-toimenpiteet vaikuttavat sen nykyisiin ja tuleviin toimiin.	Toteutettu
2019	Keskus on tehnyt IT-yritysten kanssa sopimuksia IT-palvelujen toimittamisesta. Nämä sopimukset oli muotoiltu siten, että ne voisivat tarkoittaa vuokratyöntekijöiden osoittamista keskuksen käyttöön huolehtimaan tarkemmin määrittelemättömistä tehtävistä sen sijaan, että sopimusten perusteella toimitettaisiin selkeästi määriteltyjä IT-palveluita tai -tuotteita.	Ei relevantti

Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT)

Keskuksen vastaus

Käännöskeskus on pannut merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

Euroopan komission toimeenpanovirastot

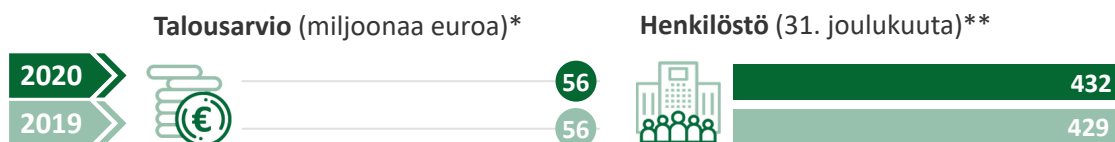
3.37. Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)

Johdanto

3.37.1. Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto ('virasto' tai 'EACEA') perustettiin komission täytäntöönpanopäätöksellä 2013/776/EU, joka kumoaa päätöksen 2009/336/EY²²⁷.

3.37.2. Komission uusi täytäntöönpanopäätös²²⁸ (EU) 2021/173 toimeenpanovirastoista korvaa virastoa koskevan komission täytäntöönpanopäätöksen 2013/776/EU. Täytäntöönpanopäätöstä sovelletaan 1. huhtikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2028 välisenä aikana. Viraston temaattinen painopiste on edelleen koulutukseen liittyvässä ja luovassa toiminnassa sekä unionin kansalaisia lähellä olevissa hankkeissa. *Kaaviossa 3.37.1* esitetään viraston avainluvut²²⁹.

Kaavio 3.37.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

²²⁷ EUVL L 343, 19.12.2013, s. 46.

²²⁸ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/173, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021 (EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9).

²²⁹ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.eacea.europa.eu.

Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.37.3. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.37.4. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.37.5. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanoviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²³⁰ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²³¹ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.37.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan

²³⁰ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²³¹ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.37.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.37.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.37.9. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	Virasto ei ilmoittanut varainhoitovuoden 2019 lopullisessa tilinpäätöksessään asianmukaisesti, kuinka covid-19-toimenpiteet vaikuttavat sen nykyisiin ja tuleviin toimiin.	Ei relevantti

Koulutuksen, audiovisuaalialan ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)

Viraston vastaus

Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto (EASME)

3.38. Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto (EASME)

Johdanto

3.38.1. Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto ('virasto' tai 'EASME') sijaitsee Brysselissä. Virasto perustettiin 1. tammikuuta 2014 ja 31. joulukuuta 2024 väliseksi ajaksi komission täytäntöönpanopäätöksellä 2013/771/EU²³². Sen tehtävänä on koordinoita tiiviissä yhteistyössä seitsemän Euroopan komission pääosaston kanssa pk-yrityksiä koskevia EU:n toimia tutkimuksen ja innovoinnin, kilpailukyvyn, ympäristö- ja ilmastotoimien sekä meri- ja kalastusasioiden aloilla.

3.38.2. Komission uutta täytäntöönpanopäätöstä²³³ (EU) 2021/173 sovelletaan 1. huhtikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2028 välisenä aikana. Päätöksen nojalla EASME:n seuraajaksi on perustettu Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yrityksasioiden toimeenpanovirasto (EISMEA). EISMEA:n vastuualueissa painotetaan selkeästi innovointia ja sisämarkkinoita. Sen tulevana tehtävänä on luoda vahvoja synergioita Euroopan talouden elpymisen tueksi kokoamalla yhteen virastoon kaikki Euroopan innovaationeuvoston toimet sekä pieniin ja keskisuuuriin yrityksiin liittyvät ohjelmat. *Kaaviossa 3.38.1* esitetään viraston avainluvut²³⁴.

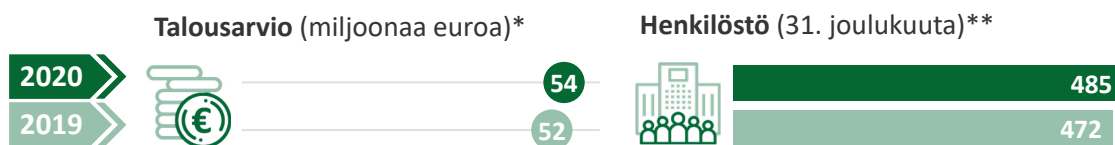
²³² EUVL L 341, 18.12.2013, s. 73.

²³³ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/173, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021 (EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9).

²³⁴ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.ec.europa.eu/easme/.

Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto (EASME)

Kaavio 3.38.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.38.3. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.38.4. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto (EASME)

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.38.5. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanoviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²³⁵ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²³⁶ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.38.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

²³⁵ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²³⁶ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.38.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.38.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.38.9. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset sisäisistä kontroleista

3.38.10. Euroopan komissio teki vuonna 2018 yli 60 EU:n elimen (EASME mukaan luettuna) nimissä puitesopimuksen ohjelmistolisenssien ja IT-palveluiden hankinnasta. Välittäjänä toimivalla toimeksisaajalla on oikeus tehdä lisäys tavarantoimittajiensa hintoihin. Vuonna 2020 EASME suoritti tämän puitesopimuksen osalta maksun, joka koski ohjelmistolisenssin hankintaa ja ylläpitoa. Tässä yhteydessä EASME ei varmistanut sisäisten kontrollien avulla, oliko toimeksisaaja soveltanut oikeita hintoja ja lisäyksiä. Tämä osoittaa, että ennalta suoritettavat sisäiset kontrollit ovat heikkoja.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.38.11. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto (EASME)

Liite – Edeltävänä vuonna esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	EASME teki oikeudellisen sitoumuksen ilman vastaavaa talousarviositoumusta. Sopimuksen perusteella vuonna 2019 suoritettu 10 435 euron maksu on näin ollen sääntöjenvastainen. Kyseistä sääntöjenvastaisuutta ei kirjattu poikkeuksia koskevaan luetteloon, eikä virasto kohdistanut siihen seuranta. Lisäksi ilmeni neljä muuta vastaavaa tapausta samanlaisissa olosuhteissa. Nämä lisävirheet oli kuitenkin kuvattu poikkeuksia koskevassa luettelossa. Tilanne aiheuttaa erityistä huolta siitä, että viraston sitoumusten hallinnoinnissa saattaa esiintyä sääntöjenvastaisuuksia.	Kesken
2019	Virasto toteutti rekrytointimenettelyn, jonka yhteydessä yhtä valintalautakunnan jäsentä ei nimitetty virallisesti eikä kyseinen jäsen allekirjoittanut luottamuksellisuutta tai eturistiriidattomuutta koskevaa ilmoitusta, vaikka sitä vaaditaan henkilöstösäännöissä. Tämä saattoi viraston alttiiksi riskille siitä, että mahdollisia eturistiriitoja ei ole havaittu.	Kesken

Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto (EASME)

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2019	EASME:n tekemien määrärahasiirtojen määrä oli suuri. Tämä viittaa siihen, että virasto pyrkii ilmoittamaan mahdollisimman lähellä sataa prosenttia olevan talousarvion toteuttamisasteen. Se voi myös olla merkki siitä, että virasto käyttää aikaistetusti sitoumuksia, jotka tosiasiallisesti liittyvät seuraavan vuoden toimintaan. Edeltäviltä vuosilta peräisin olevien talousarviomäärärahojen korkea peruuntumisaste kuvastaa niin ikään sitä, että vuoden 2019 määrärahatarpeet oli arvioitu liian suuriksi. Tämä on vastoin talousarvion vuotuisperiaatetta. Viraston olisi tehtävä lisäparannuksia talousarviosuunnitteluunsa ja talousarvion täytäntöönpanosykleihin.	Toteutettu

Pienistä ja keskisuurista yrityksistä vastaava toimeenpanovirasto (EASME)

Viraston vastaus

3.38.10. Virasto on samaa mieltä havainnosta. Toimeksisaajan esittämässä hintatarjouksessa ei ollut eroteltu riippumattoman ohjelmistomyyjän hintaa ja toimeksisaajan esittämää, korotuksen sisältävää hintaa. Laskutetun hinnan ja korotuksen oikeellisuuden ennakkotarkastusta ei dokumentoitu. Korjaavana toimenpiteenä virasto sisällyttää tilauslomakkeen käyttöä koskevaan menettelyyn seuraavan kohdan: *Tuotteen hinnan oikeellisuuden tarkistaminen (riippumattoman ohjelmistomyyjän hinta ja korotus).*

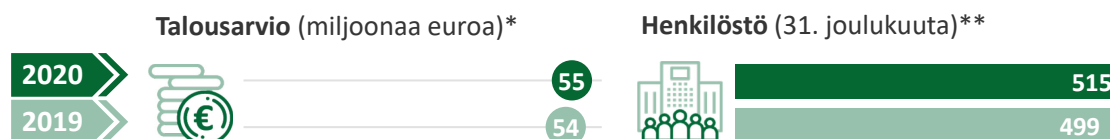
3.39. Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA)

Johdanto

3.39.1. Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto ('virasto' tai 'ERCEA'), perustettiin komission päätöksellä 2008/37/EY²³⁷. Brysselissä sijaitseva virasto perustettiin 1. tammikuuta 2008 ja 31. joulukuuta 2017 väliseksi ajaksi hallinnoimaan tutkimuksen seitsemännen puiteohjelman yhteydessä toteutettavaa Ideat-erityisohjelmaa. Neuvoston päätöksen 2013/743/EU²³⁸ nojalla viraston toimivaltuuksia laajennettiin.

3.39.2. Komission uusi täytäntöönpanopäätös²³⁹ (EU) 2021/173 toimeenpanovirastoista korvaa virastoa koskevan komission täytäntöönpanopäätöksen 2013/779/EU. Täytäntöönpanopäätöstä sovelletaan 1. huhtikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2028 välisenä aikana. Viraston temaattinen painopiste on edelleen Euroopan tutkimusneuvoston tehtävien toteuttamisessa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman alaisuudessa. *Kaaviossa 3.39.1* esitetään viraston avainluvut²⁴⁰.

Kaavio 3.39.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

²³⁷ EUVL L 9, 12.1.2008, s. 15.

²³⁸ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 965.

²³⁹ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/173, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021 (EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9).

²⁴⁰ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.ercea.europa.eu.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.39.3. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.39.4. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.39.5. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanoviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²⁴¹ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²⁴² 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.39.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan

²⁴¹ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²⁴² Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.39.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.39.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

3.39.9. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta Euroopan tilintarkastustuomioistuimen lausuntoa kyseenalaiseksi.

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3.39.10. Virasto käynnisti heinäkuussa 2019 audiovisuaalisia palveluja koskevan hankintamenettelyn. Arviointikomitea ei arvioinut kunnolla laatukriteereitä erään tapaustutkimuksen kohdalla, sillä voittanut tarjous ei täyttänyt vaatimusta kolmessa maassa sijaitsevista kuvauspaikoista eikä tarjouksen olisi pitänyt tulla hyväksytyksi vähimmäislaatuasoa koskevassa arvioinnissa. Tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ei noudatettu, joten menettely on sääntöjenvastainen. Siihen liittyen vuonna 2020 suoritettut 36 400 euron maksut ovat niin ikään sääntöjenvastaisia.

Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA)

Erään toimeksisaajan esittämän selvityspyynnön perusteella ERCEA arvioi tarjoukset uudelleen, lakkautti voittaneen tarjouksen esittäjän kanssa tekemänsä puitesopimuksen ja asetti tarjoukset uudelleen paremmuusjärjestykseen.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.39.11. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2018	Virasto käyttää IT-yritysten kanssa tehtyjä sopimuksia IT-palveluiden hankkimiseen konsulteilta, jotka tuottavat kyseiset palvelut aikaan ja resursseihin ("time and means") pohjautuvan periaatteen mukaisesti viraston tiloissa. Belgian laissa säädetään yleisistä ja erityisistä vaatimuksista, joita sovelletaan tällaisiin sopimuksiin. Näiden vaatimusten mukaan viraston ei pitäisi määrätä, mitä tehtäviä palveluntarjoajien työntekijöille annetaan. Tilintarkastustuomioistuin tuli siihen tulokseen, että jos IT-konsulteille annetaan ohjeita, tämä voisi johtaa epäselvyyteen sen suhteen, kuka määrää palveluntarjoajien työntekijöille annettavista tehtävistä. Viraston olisi varmistettava, että IT-konsultteja hyödynnettäessä noudatetaan kaikkia EU:n ja kansallisen lain säännöksiä.	Toteutettu
2018	Edellä mainittujen IT-konsulttien lisäksi virasto käytti vuonna 2018 myös 36:a tilapäistyöntekijää erään työvoimanvuokrausyrityksen kanssa tehtyjen puitesopimusten perusteella. Tilapäistyöntekijöihin liittyvissä tilauslomakkeissa ei kuitenkaan eritellä syitä tällaisten työntekijöiden käyttöön, vaikka sitä edellytetään Belgian työmarkkinalainsäädännössä. Noudatettavat hyväksymis- ja raportointivaatimukset vaihtelevat sen mukaan, mistä syystä virasto käyttää tilapäistyöntekijöitä. Viraston olisi käytettävä tilauslomakkeita, joihin sisältyvät kaikki lain edellyttämät tiedot.	Toteutettu

Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA)

Viraston vastaus

3.39.10. ERCEA on samaa mieltä siitä, että menettely oli sääntöjenvastainen, sillä se ei ollut varainhoitoasetuksen 167 artiklan 3 kohdan ja 170 artiklan 1 kohdan mukainen, koska ratkaisuperusteita ei sovellettu asianmukaisesti. Havaittuaan virheen ERCEA kuitenkin huolehti asianmukaisesti siitä, että yhdenvertaisen kohtelun periaate palautettiin. Maksut suoritettiin oikeudellisten sitoumusten mukaisesti, ja ERCEA päätti jatkaa erillissopimusten täytäntöönpanoa, jotta ERC:n viestintästrategian viiveetön toimeenpano ei vaarantuisi.

3.40. Innovoinnin ja verkkojen toimeenpanovirasto (INEA)

Johdanto

3.40.1. Innovoinnin ja verkkojen toimeenpanovirasto ('virasto' tai 'INEA') perustettiin komission päätöksellä 2013/801/EU²⁴³ korvaamaan Euroopan laajuisen liikenneverkon toimeenpanovirasto ja toimimaan sen seuraajana. Brysselissä sijaitseva virasto perustettiin 1. tammikuuta 2014 ja 31. joulukuuta 2024 väliseksi ajaksi hallinnoimaan unionin toimia, jotka liittyvät Verkkojen Eurooppa -välineeseen, tutkimuksen ja innovoinnin rahoitusohjelmaan ”Horisontti 2020”, Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon ja Marco Polo -ohjelmaan.

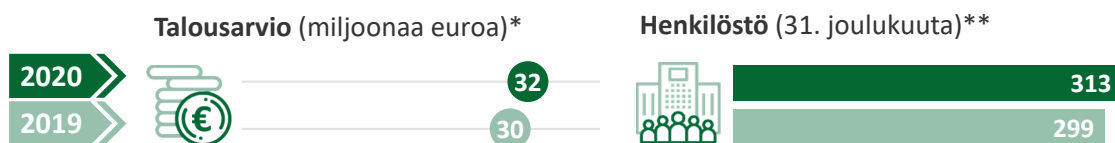
3.40.2. Komission uutta täytäntöönpanopäätöstä²⁴⁴ (EU) 2021/173 sovelletaan 1. huhtikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2028 välisenä aikana. Päätöksen nojalla INEAn seuraajaksi on perustettu Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto (CINEA). CINEAn vastuualueissa painotetaan selkeästi sen tehtävää ilmasto- ja ympäristöasioista vastaavana virastona. CINEA tulee vastaamaan Life-ohjelmasta, innovaatorahastosta, Verkkojen Eurooppa -välineen liikenne- ja energiaosoiden infrastruktuuritoimista, Horisontti Eurooppa -puiteohjelman klusterista 5 (ilmasto, energia ja liikkuvuus), oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin mukaisesta julkisen sektorin lainajärjestelystä sekä Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta. **Kaaviossa 3.40.1** esitetään viraston avainluvut²⁴⁵.

²⁴³ EUVL L 352, 24.12.2013, s. 65.

²⁴⁴ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/173, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021 (EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9).

²⁴⁵ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.ec.europa.eu/inea.

Kaavio 3.40.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.40.3. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.40.4. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.40.5. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) innovoinnin ja verkkojen toimeenpanoviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²⁴⁶ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²⁴⁷ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.40.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

²⁴⁶ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²⁴⁷ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.40.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.40.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Innovoinnin ja verkkojen toimeenpanovirasto (INEA)

Viraston vastaus

Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.41. Tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA)

Johdanto

3.41.1. Tutkimuksen toimeenpanovirasto ('virasto' tai 'REA') perustettiin komission päätöksellä 2008/46/EY²⁴⁸. Brysselissä sijaitseva virasto perustettiin 1. tammikuuta 2008 ja 31. joulukuuta 2017 väliseksi ajaksi hallinnoimaan unionin toimia tutkimuksen alalla. Euroopan komissio myönsi virastolle 15. kesäkuuta 2009 hallinnollisen ja toiminnallisen riippumattomuuden. Euroopan komissio jatkoi 13. joulukuuta 2013 tekemällään täytäntöönpanopäätöksellä 2013/778/EU²⁴⁹ viraston toiminnan kestoja vuoteen 2024 saakka. Se myös siirsi viraston vastuulle osia uudesta tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti 2020 - puiteohjelmasta.

3.41.2. Komission uusi täytäntöönpanopäätös²⁵⁰ (EU) 2021/173 toimeenpanovirastoista korvaa virastoa koskevan komission täytäntöönpanopäätöksen 2013/778/EU. Täytäntöönpanopäätöstä sovelletaan 1. huhtikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2028 välisenä aikana. Viraston temaattinen painopiste on edelleen tutkimustoiminnassa, minkä lisäksi vastuualueeseen on lisätty maatalouden menekinedistämistoimia koskeva ohjelma. *Kaaviossa 3.41.1* esitetään viraston avainluvut²⁵¹.

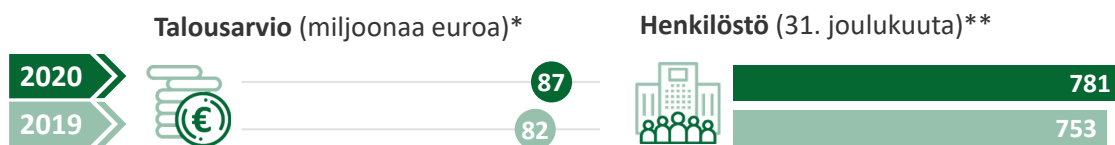
²⁴⁸ EUVL L 11, 15.1.2008, s. 9.

²⁴⁹ EUVL L 346, 20.12.2013, s. 54.

²⁵⁰ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/173, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021 (EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9).

²⁵¹ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa www.ec.europa.eu/rea.

Kaavio 3.41.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.41.3. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.41.4. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla **367** on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.41.5. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) tutkimuksen toimeenpanoviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²⁵² ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²⁵³ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.41.6. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

²⁵² Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²⁵³ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.41.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.41.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.41.9. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Sähköinen hankintamenettely: vuoden 2017 loppuun mennessä virasto oli ottanut käyttöön tiettyjen menettelyjen osalta sähköisen laskutuksen, mutta sillä ei vielä ollut mahdollisuutta ottaa käyttöön sähköistä tarjouskilpailua tai tarjousten sähköistä toimittamista.	Kesken

Tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA)

Viraston vastaus

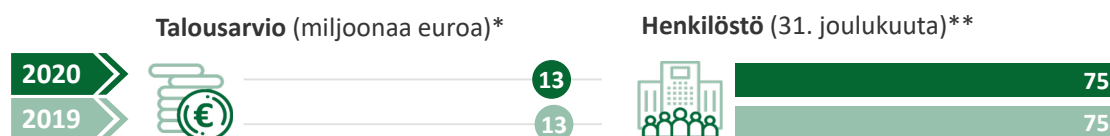
Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

3.42. Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto (Chafea)

Johdanto

3.42.1. Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto ('virasto' tai 'Chafea') sijaitsi koko toiminta-aikansa (1. tammikuuta 2005 – 31. maaliskuuta 2021) Luxemburgissa. Toimeenpanovirastoja koskevan komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2021/173²⁵⁴ perusteella Chafea:n tehtävät siirrettiin 1. huhtikuuta 2021 Brysselissä sijaitseville toimeenpanovirastoille ja vastikään perustetulle uudelle Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirastolle ('HADEA'). **Kaaviossa 3.42.1** esitetään viraston avainluvut²⁵⁵.

Kaavio 3.42.1 – Viraston avainluvut

* Talousarviota koskevat luvut perustuvat varainhoitovuoden aikana käytettävissä olevien maksumäärärahojen yhteismäärään.

** Henkilöstöön luetaan EU:n virkamiehet, EU:n väliaikaiset toimihenkilöt, EU:n sopimussuhteiset toimihenkilöt ja kansalliset asiantuntijat mutta ei tilapäisiä työntekijöitä eikä konsultteja.

Lähde: Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2019 ja viraston lopullinen tilinpäätös varainhoitovuodelta 2020; henkilöstön lukumäärää koskevat viraston toimittamat tiedot.

²⁵⁴ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/173, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021 (EUVL L 50, 15.2.2021, s. 9).

²⁵⁵ Lisätietoja viraston toimivaltuuksista ja toiminnasta esitetään sen sivustolla osoitteessa <http://ec.europa.eu/chafea/>.

Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto (Chafea)

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot

3.42.2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastusmenetelmät, tapahtumien suoran testaamisen ja keskuksen valvontajärjestelmien keskeisten menettelyiden arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan viraston toimivan johdon toimittamat tiedot.

3.42.3. Lausunnon perusteluja, toimivan johdon ja hallintoelinten velvollisuuksia sekä tarkastajan velvollisuuksia tilien ja niiden perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä kuvataan kertomuksen osassa 3.1. Allekirjoitus sivulla [367](#) on erottamaton osa lausuntoa.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

Lausunto

3.42.4. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanoviraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat²⁵⁶ ja kertomukset talousarvion toteuttamisesta²⁵⁷ 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

3.42.5. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston tilinpäätös 31. joulukuuta 2020 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan

²⁵⁶ Tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

²⁵⁷ Kertomukset talousarvion toteuttamisesta käsittävät kertomukset, joissa on aggregoitu kaikki talousarviotapahtumat, ja talousarvion liitetiedot.

Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto (Chafea)

oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2020 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta viraston varainhoitoasetuksen ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti. Kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin.

Muut seikat

3.42.6. Chafea:n toiminta on nyt lakkautettu ja sen tehtävät on siirretty muille virastoille. Koska nämä virastot ovat EU:n muita konsolidoituja yhteisöjä, siirrolla ei ole vaikutusta varojen ja velkojen määriin varainhoitovuoden 2020 tilinpäätöksessä.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.42.7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut

Lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

3.42.8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2020 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat maksut ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

3.42.9. *Liitteessä* on yhteenveto toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto (Chafea)

Liite – Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautukset	Tilintarkastustuomioistuimen huomautusten perusteella toteutetut toimet (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2017	Virasto julkaisee ilmoituksia avoimista väliaikaisten toimihenkilöiden toimista omalla verkkosivullaan ja sosiaalisessa mediassa mutta ei EU:n henkilöstövalintatoimiston (EPSO) verkkosivulla.	Ei relevantti ²⁵⁸
2019	Komissiolle 29. huhtikuuta 2020 annetun tiedonannon C(2020)2880/1 mukaan (tiedonanto kauden 2021–2027 EU-ohjelmien täytäntöönpanotehtävien siirrosta toimeenpanovirastoille) Chafea:n tehtävät siirretään muille EU:n konsolidoiduille virastoille. Siirrosta aiheutuvia ehdollisia vastuuta ei voitu arvioida luotettavasti vuonna 2019 toimitetun tarkastuksen yhteydessä.	Kesken
2019	Varainhoitovuodelta 2018 varainhoitovuoteen 2019 siirrettyjen talousarviomäärärahojen peruuntumisaste oli korkea (20 prosenttia). Tämä osoittaa, että edeltävän vuoden aikana oli tehty perusteettomia sitoumuksia. Keskuksen olisi siirrettävä talousarviomäärärahoja seuraavalle varainhoitovuodelle vain perustelluissa tapauksissa.	Ei relevantti

²⁵⁸ Viraston toiminta päättyi 1. huhtikuuta 2021.

Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto (Chafea)

Viraston vastaus

Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tiimi

Alex Brenninkmeijer (tilintarkastustuomioistuimen jäsen)

Di Hai (kabinettiavustaja)

Ioanna Metaxopoulou (johtaja IV jaostossa); Valeria Rota (toimialapäällikkö); tehtävävastaavat: Andreja Pavlakovic Milosavljevic, Joao Pedro Bento, Marco Corradi, Peter Eklund, Svetoslava Tashkova, Leonidas Tsonakas;

Tarkastajat: Bob De Blick, Christine Becker, Helder Vasco Travado, Iveta Adovica, Janis Gaisonoks (kansallinen asiantuntija), Julio Cesar Santin Santos, Nikolaos Alampanos, Paulo Oliveira, Roberto Sanz Moratal, Sevdalina Todorova, Svetoslava Tashkova; Tomas Mackevicius;

Sihteeriapu: Jana Humajova;

Alexandra Mazilu (graafinen suunnittelu) ja Richard Moore (kielellinen tuki).

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Mihails Kozlovsin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 21. syyskuuta 2021 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'K-H Le', is positioned above the printed name.

Klaus-Heiner LEHNE
presidentti

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2021.

[Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksellä nro 6-2019](#), joka koskee avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleen käyttämistä, pannaan täytäntöön datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat tilintarkastustuomioistuimen periaatteet.

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Tämä merkitsee, että uudelleenkäyttö on sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Uudelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Uudelleenkäyttäjän on hankittava tarvittavat lisäoikeudet, jos tietty sisältö esittää tunnistettavissa olevia henkilöitä esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuviissa tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä. Jos tällainen lisäoikeus saadaan, yllä mainittu yleinen käyttöoikeus peruuntuu. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydetty suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patentteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin, eikä niiden käyttöön anneta lupaa.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille verkkosivuille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logon käyttäminen

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

■ Euroopan unionin
julkaisutoimisto